



UNIWERSYTET PRZYRODNICZY W LUBLINIE

Ocena programowa

Profil ogólnoakademicki

Raport samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

ul. Akademicka 13, 20-950 Lublin

Marzec 2023 r.

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **Agroleśnictwo**

1. Poziom studiów: **studia drugiego stopnia**
2. Forma studiów: **stacjonarne i niestacjonarne**
3. Nazwa dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
rolnictwo i ogrodnictwo	57	63

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
2	nauki leśne	33	37

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Na kierunku Agroleśnictwo realizowany jest program studiów oparty na efektach uczenia się wprowadzonych Uchwałą Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie nr 46/2019-2020 z dnia 28 lutego 2020 r. Obecnie cykl kształcenia obejmuje jeden rocznik studentów z naboru 2021/2022 realizujących kształcenie w formie studiów stacjonarnych. Do tej pory studia na opisywanym kierunku ukończyły dwa roczniki studentów (nabór 2020/2021) na studiach stacjonarnych oraz niestacjonarnych. W bieżącym roku akademickim nie prowadzi się zajęć na studiach niestacjonarnych z powodu braku naboru. Podczas tegorocznej rekrutacji nie zgłosiła się także wystarczająca, aby uruchomić kierunek liczba studentów na studiach stacjonarnych.

Załącznik nr 2a do Uchwały nr 46/2019-2020
Senatu UP w Lublinie z dnia 28 lutego 2020 r.

Opis efektów uczenia się

Nazwa kierunku studiów: **agroleśnictwo**

Poziom studiów: **drugiego stopnia**

Profil studiów: **ogólnoakademicki**

Dyscyplina albo dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty uczenia się:

dyscyplina naukowa wiodąca (%): **rolnictwo i ogrodnictwo 63%**

pozostałe dyscypliny naukowe (%): **leśnictwo 37%**

Opis efektów uczenia się uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomu 7 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2016 r. poz. 64 i 1010 z późn. zm.) oraz charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy.

Opis efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji

Symbole efektów uczenia się dla kierunku studiów	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się PRK
WIEDZA		
absolwent zna i rozumie:		
AL_W01	powiązania agroleśnictwa z innymi dyscyplinami naukowymi dające podstawy teoretyczne do formułowania i rozwiązywania problemów badawczych i wykorzystania wiedzy w praktyce gospodarczej	P7S_WG
AL_W02	w pogłębionym stopniu fakty i zjawiska oraz teorie wyjaśniające zależności w środowiskach leśnych i agrocenozach oraz trendy rozwoju i zagospodarowania zasobów naturalnych	P7S_WG
AL_W03	zasady planowania badań i projektowania doświadczeń z zakresu agroleśnictwa oraz zasady funkcjonowania aparatury i sprzętu badawczego, a także ma wiedzę dotyczącą interpretacji zjawisk i procesów zachodzących w zbiorowiskach leśnych i agrocenozach	P7S_WG
AL_W04	w pogłębionym zakresie rolę i znaczenie środowiska przyrodniczego, zachowania bioróżnorodności i jej znaczenia dla zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich	P7S_WG
AL_W05	rolę agrocenoz i zbiorowisk leśnych w funkcjonowaniu gospodarki i rozwoju obszarów wiejskich i zurbanizowanych	P7S_WG
AL_W06	w pogłębionym zakresie zasady i potrzeby użytkowania i utrzymania, obiektów urządzeń, systemów technicznych i technologii powiązanej z agroleśnictwem	P7S_WG
AL_W07	uwarunkowania etyczne i prawne związane z działalnością naukową, dydaktyczną i wdrożeniową	P7S_WK
UMIEJĘTNOŚCI		
absolwent potrafi:		

AL_U01	stosować zaawansowane techniki i narzędzia badawcze w zakresie agroleśnictwa i innych nauk pokrewnych	P7S_UW
AL_U02	samodzielnie planować i przeprowadzać doświadczenia, wykonywać pomiary oraz interpretować uzyskane wyniki badań i wyciągać wnioski	P7S_UW
AL_U03	wykonywać plany zagospodarowania obszarów wiejskich, planować rozwój gospodarczy oraz procesy technologiczne w zakresie agroleśnictwa korzystając z posiadanej wiedzy i różnych źródeł informacji	P7S_UW
AL_U04	wykorzystać nowoczesne metody i techniki z zakresu siedliskoznawstwa, diagnostyki molekularnej, obrazowania przestrzennego i informatyki do optymalizacji i modelowania procesów zachodzących w środowiskach agroleśnych	P7S_UW
AL_U05	ocenić stan i chronić środowisko, zaplanować działania w zakresie świadczenia usług ekosystemowych oraz prowadzić działalność zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju	P7S_UW
AL_U06	pozyskiwać informacje z literatury naukowej, baz danych i innych źródeł powiązanych z programem studiów na kierunku agroleśnictwo, dokonywać ich interpretacji i krytycznej oceny	P7S_UW
AL_U07	przekazać wiedzę i prowadzić merytoryczną dyskusję na tematy powiązane z agroleśnictwem oraz ochroną i kształtowaniem środowiska w nawiązaniu do zmian klimatycznych i gospodarczych	P7S_UO
AL_U08	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego z uwzględnieniem terminologii agroleśnej	P7S_UO
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
absolwent jest gotów do:		
AL_K01	pracy zespołowej, dostosowując się do pełnienia różnych funkcji w zespole oraz brania odpowiedzialności za powierzone zadania, a także krytycznej oceny i dyskusji w zakresie tych zadań	P7S_KR
AL_K02	samodzielnego zdobywania i poszerzania wiedzy oraz kształtowania poglądów powiązanych z rozwojem obszarów wiejskich, przestrzegania zasad etyki zawodowej, poszanowania różnorodności poglądów i kultur, a także odpowiedzialności i zarządzania grupą ludzi w zakresie swoich umiejętności	P7S_KK
AL_K03	przekonywania, negocjowania i rozwiązywania problemów etycznych oraz wdrażania nowych rozwiązań i działania w sposób gospodarczy w zakresie agroleśnictwa	P7S_KO

Opis efektów uczenia się w odniesieniu do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 i 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich.

Nazwa kierunku studiów: **agroleśnictwo**

Poziom studiów: **drugiego stopnia**

Profil studiów: **ogólnoakademicki**

Symbol	Efekty uczenia się umożliwiające uzyskanie kompetencji inżynierskich	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich
WIEDZA absolwent zna i rozumie:		
InzAL_W01	metody, techniki i technologie stosowane przy rozwiązywaniu zadań inżynierskich z zakresu agroleśnictwa i rozumie znaczenie ich wykorzystania w praktyce gospodarczej	P7S_WG
InzAL_W02	w pogłębionym stopniu funkcjonowanie i oddziaływanie organizmów żywych na procesy zachodzące w środowisku w zakresie potrzebnym do rozwiązywania problemów inżynierskich w zbiorowiskach leśnych i agrocenozach	P7S_WG
InzAL_W03	zasady modyfikacji technik i technologii oraz funkcjonowania aparatury i sprzętu badawczego, a także ich doskonalenie dla potrzeb agroleśnictwa	P7S_WG
InzAL_W07	zasady tworzenia indywidualnej działalności gospodarczej w tym usługowej związanej z gospodarką rolniczą i leśną	P7S_WK
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:		
InzAL_U01	samodzielnie planować i przeprowadzać eksperymenty i symulacje komputerowe, wykonywać pomiary oraz interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski oraz zastosować je w agroleśnictwie	P7S_UW
InzAL_U02	wykonywać plany zagospodarowania obszarów wiejskich, oraz procesów technologicznych w zakresie agroleśnictwa, a także dokonywać ich krytycznej analizy	P7S_UW
InzAL_U03	wybrać, zmodyfikować i zastosować najnowsze techniki i technologie z zakresu diagnostyki molekularnej, obrazowania przestrzennego i informatyki do analizy i oceny procesów	P7S_UW

	zachodzących w środowiskach agroleśnych	
InzAL_U04	zaplanować i zaprojektować urządzenia, obiekty i systemy technologiczne powiązane z agroleśnictwem oraz ocenić ich oddziaływanie na środowisko, a także określić efekty ekonomiczne tych działań	P7S_UW

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Barbara Kolodziej	Prof. dr hab. / profesor / Dziekan
Sylwia Andruszczak	Dr hab. / prof. uczelni / Prodziekan
Mariusz Kulik	Dr hab. / prof. uczelni / Przewodniczący Rady Programowej Kierunku Agroleśnictwo
Maja Bryk	Dr hab. / prof. uczelni / Członkini Rady Programowej
Danuta Sugier	Dr hab. / prof. uczelni / Członkini Rady Programowej
Edyta Paczos-Grzęda	Dr hab. / prof. uczelni / Członkini Rady Programowej
Maria Król	Mgr / starszy specjalista / Koordynator Dziekanatu

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	2
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	6
Prezentacja uczelni	8
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	99
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	9
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	22
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	35
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	46
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	61
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	72
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	74
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	87
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	109
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	112
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	120
Część III. Załączniki	122
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	122
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	131

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie jest jednym z najstarszych w powojennej Polsce, wywodząc się z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej utworzonego 23 października 1944 r. W charakterze samodzielnej uczelni publicznej rozpoczął swą działalność jako Wyższa Szkoła Rolnicza w 1955 r., przekształcona w Akademię Rolniczą w 1972 r., a w 2008 r. w struktury obecnego Uniwersytetu. Uczelnię tworzy 7 Wydziałów: Agrobioinżynierii, Medycyny Weterynaryjnej, Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki, Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu, Inżynierii Produkcji, Nauk o Żywności i Biotechnologii oraz Biologii Środowiskowej. W ostatnich latach nastąpił znaczny rozwój infrastruktury, wybudowano m.in.: Centrum Innowacyjno-Wdrożeniowego Nowych Techniki i Technologii w Inżynierii Rolniczej, Innowacyjne Centrum Patologii i Terapii Zwierząt (2022), Stację Badawczą i Ośrodek Dydaktyczno-Szkoleniowy Jeździectwa i Hipoterapii (2022), Centrum Badawczo-Wdrożeniowe i Dydaktyczne Innowacyjnych Technologii w Ogrodnictwie (2022) oraz doposażono laboratoria w najnowszą aparaturę wykorzystywaną do badań i w procesie dydaktycznym.

Wydział Agrobioinżynierii prowadzi działalność zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz.1668 z późn. zm.) i Statutem Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. W ciągu ponad 75 lat istnienia uległ wielu przekształceniom, dostosowując zarówno ofertę dydaktyczną, jak i pola zainteresowań naukowych do potrzeb rynku i nowych uwarunkowań. W 1944 roku powstał jako Wydział Rolny w ramach Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. W 1955 roku zmieniono jego nazwę na Wydział Rolniczy. Od utworzenia Wyższej Szkoły Rolniczej w 1955 roku Wydział Rolniczy funkcjonował w ramach UMCS, a od 1972 r. stał się częścią Akademii Rolniczej. W 2007 roku Wydział Rolniczy zmienił nazwę na Wydział Agrobioinżynierii, aby w 2008 roku wejść w struktury Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. W czasie swojego istnienia Wydział przekazał część kadry oraz wyposażenia laboratoryjnego na rzecz nowo utworzonych wydziałów: Biologii i Hodowli Zwierząt (1955), Inżynierii Produkcji (1970), Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu (1970), Nauk Żywności i Biotechnologii (2005), Nauk Rolniczych (2007, Zamość). Obecnie Wydział składa się z 11 jednostek organizacyjnych, w tym 2 Instytutów i 9 Katedr, a wśród nich wydzielono kilka pracowni i zakładów. Ww. jednostki zlokalizowane są w budynku Agrotechniki oraz Rektoratu przy ulicy Akademickiej 15 i 13 oraz budynkach: przy ulicy Leszczyńskiego 7 i ulicy Doświadczalnej 50A. Większość jednostek jest związana z dydaktyką i badaniami z zakresu szeroko pojętego agroleśnictwa. Na Wydziale Agrobioinżynierii pracuje 108 nauczycieli akademickich, w tym 9 z tytułem profesora oraz 38 ze stopniem doktora habilitowanego. Kierunek Agroleśnictwo jest przyporządkowany do dziedziny nauki rolnicze - dyscyplina naukowa: rolnictwo i ogrodnictwo - 63% i nauki leśne – 37%. Rada Dyscypliny Rolnictwo i Ogrodnictwo posiada pełne uprawnienia akademickie w zakresie nadawania stopnia naukowego doktora i doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi Uczelni

Koncepcja kształcenia na powołanym w 2020 roku kierunku Agroleśnictwo jest zgodna z dziedziną nauk rolniczych, dyscyplinami naukowymi: rolnictwo i ogrodnictwo – 63% oraz nauki leśne – 37% i profilem ogólnoakademickim. Realizowany program studiów zawiera także elementy wiedzy i umiejętności z zakresu nauk przyrodniczych, ścisłych i społecznych. Wydział Agrobioinżynierii sformułował koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się zgodnie z funkcjonującym Wewnętrznym Systemem Zarządzania Jakością Kształcenia w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie (WSZJK) (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/dydaktyka/>) oraz Uchwałą Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie nr 53/2019-2020 z dnia 28 lutego 2020 r. (<https://bip.up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwaly%202019-2020/053/053.pdf>).

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku Agroleśnictwo w pełni wpisują się w strategię rozwoju UP w Lublinie (Strategia Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie na lata 2019-2030 – <https://up.lublin.pl/universytet/misja-i-strategia/>) oraz w cele postawione w strategii Wydziału Agrobioinżynierii (Strategia Rozwoju Wydziału Agrobioinżynierii na lata 2021-2030 – <https://up.lublin.pl/agrobio/wydzial/strategia-rozwoju/>).

Do zasadniczych celów UP w Lublinie należy prowadzenie działalności edukacyjnej zgodnej z potrzebami rynku, współpraca krajowa i międzynarodowa w obszarze dydaktycznym oraz stałe doskonalenie Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia. Obszarem wspieranym przez Uczelnię przez realizowane przez nią badania w zakresie oceny, adaptacji i zastosowania nowych technik oraz technologii jest również produkcja żywności metodami zintegrowanymi lub ekologicznymi w czystym i bezpiecznym środowisku. Ma to szczególne znaczenie na Lubelszczyźnie, charakteryzującej się wysokim potencjałem do rozwoju upraw ekologicznych i integrowanych, stosowanych m.in. w uprawach agroleśnych. Ponadto priorytetem dla Uczelni jest ukierunkowanie naukowe na szeroko pojętą gospodarkę żywnościową, obejmującą produkcję roślinną i zwierzęcą powiązaną z właściwym marketingiem oraz zarządzaniem procesami produkcji, mając jednocześnie na uwadze osiągnięcie sukcesu ekonomicznego metodami przyjaznymi dla środowiska przyrodniczego, jakie preferowane są w produkcji agroleśnej. Rozwój sektora rolniczego, wspomagany badaniami i studiami prowadzonymi w Uczelni, przyczynia się do aktywizacji i rozwoju całego obszaru Polski Wschodniej. Misja i cele strategiczne Wydziału są zbieżne ze strategią Uczelni. Najważniejszym celem Wydziału Agrobioinżynierii jest dynamiczny rozwój pozwalający na wzrost znaczenia Jednostki i możliwość wykorzystania jej potencjału w przestrzeni naukowej, dydaktycznej i gospodarczej regionu i kraju. Dbałość o jak najwyższą jakość działalności dydaktycznej i powiązanej z nią działalności badawczej jest priorytetem całej społeczności Wydziału.

Kierunek Agroleśnictwo jest ściśle powiązany z prowadzoną działalnością naukową na Wydziale Agrobioinżynierii, głównie w dyscyplinach rolnictwo i ogrodnictwo oraz nauki leśne, do których jest przyporządkowany odpowiednio w 63% i 37%. W koncepcji kształcenia uwzględniono również cele Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego (<https://strategia.lubelskie.pl/srwl.html>), ukierunkowane na działania zmierzające do poprawy konkurencyjności sektora rolno-spożywczego,

poprzez odpowiednie kształtowanie strategicznych zasobów rolnych, wzrost efektywności i opłacalności produkcji rolnej w regionie. Jedną z dróg do osiągnięcia tego celu jest rozwój lokalnych specjalizacji rolnych, ochrona wód i gleb, zwiększenie efektywności energetycznej gospodarstw, co jest charakterystyczne dla agroleśnictwa. W kontekście ciągle rosnącej liczby ludności na świecie oraz zmniejszających się zasobów gruntów utrzymanych w dobrej kulturze, agroleśnictwo staje się kluczowym systemem racjonalnego wykorzystania ziemi. Jest obecnie promowane również jako jedno z najważniejszych narzędzi do łagodzenia zmian klimatu oraz przystosowywania się do nich i w pewnym zakresie zapobiegania ich skutkom na całym świecie. Potencjał rozwoju agroleśnictwa jest bardzo duży, ponieważ blisko połowa użytków rolnych na świecie pokryta jest w ponad 10% przez drzewa. Obecnie wiele krajów na świecie, również europejskich, przedstawia rolnictwo na jeden z systemów agroleśnych (niemal połowa gospodarstw we Francji, silnie wspierane jest ono również w Hiszpanii, Portugalii, Niemczech, Anglii i na Węgrzech). Agroleśnictwo wpisuje się w Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. Beneficjenci w obecnej perspektywie mają obowiązek zachowania elementów krajobrazu takich jak: żywoploty, zagajniki śródpolne, zadrzewienia pojedyncze lub liniowe oraz trwałe użytki zielone, wyznaczone jako cenne na obszarach Natura 2000. Agroleśnictwo jest obecnie wspierane finansowo w ramach interwencji rolno-środowiskowo-klimatycznych oraz leśnych i zadrzewieniowych, takich jak tworzenie zadrzewień śródpolnych, czy zakładanie systemów rolno-leśnych.

Koncepcja kształcenia na kierunku Agroleśnictwo zakłada ogólnoakademicki profil kształcenia, gwarantujący absolwentom studiów II stopnia nabywanie umiejętności i kompetencji, które przełożą się na dobre przygotowanie do prowadzenia badań naukowych (w tym do formułowania i analizy problemów badawczych, właściwego doboru metod i narzędzi badawczych, opracowania i prezentacji wyników badań). Absolwenci kierunku Agroleśnictwo posiadają wiedzę inżynierską w zakresie nauk rolniczych i leśnych, ukierunkowaną na wykonywanie zadań o charakterze projektowym, inwestycyjnym i użytkowym, dotyczących systemów agroleśnych. Potrafią zaplanować, wykonać i nadzorować zabiegi związane z ochroną i użytkowaniem gruntu przy zastosowaniu najnowszych osiągnięć z zakresu nauk rolniczych i leśnych. Są przygotowani do dalszej edukacji lub do podjęcia pracy zawodowej. Studia na kierunku Agroleśnictwo dają możliwość zatrudnienia zarówno w sektorze rolniczym jak i leśnym, w administracji rządowej i samorządowej w tym również związanej z ochroną środowiska terenów rolniczych i leśnych, a także w doradztwie na stanowiskach związanych z innowacyjnym użytkowaniem tych terenów. Realizacja programu studiów pozwala na nabycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do pełnienia ważnych ról w życiu gospodarczym i społecznym w regionie i w kraju oraz otoczeniu międzynarodowym. Z tego względu działalność Wydziału Agrobiotechnologii UP w Lublinie ukierunkowana jest na wspieranie aktywnego udziału studentów i absolwentów w życiu Uczelni i społeczeństwa oraz przygotowanie absolwentów do osiągania sukcesów i świadomego kierowania swoim rozwojem osobistym i zawodowym. Obecny program studiów przyjęty został przez Senat UP w dniu 28 lutego 2020 r. uchwałą nr 46/2019-2020 w sprawie ustalenia programów studiów dla kierunku Agroleśnictwo studia drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim. Oferta dydaktyczna na kierunku Agroleśnictwo obejmuje studia magisterskie II stopnia, 3-semestralne w formie stacjonarnej oraz 4-semestralne w formie niestacjonarnej.

Związek kształcenia z prowadzoną w uczelni działalnością naukową i sposoby wykorzystania wyników działalności naukowej w opracowaniu i doskonaleniu programu studiów

Wydział Agrobiotechnologii prowadzi działalność naukową w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo oraz nauki leśne, a także posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk rolniczych i doktora habilitowanego w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo. Pracownicy ocenianego kierunku studiów prowadzą badania naukowe głównie w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo oraz nauki leśne, są autorami lub współautorami publikacji w wysoko punktowanych czasopismach naukowych z listy JCR i innych. Część kadry stanowią pracownicy innych Wydziałów m.in.: Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki, Biologii Środowiskowej oraz Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu (Zal_Cz1_01_01).

Moduły realizowane przez pracowników są ściśle związane z ich działalnością naukową, co potwierdza wykaz publikacji pracowników (Zal_Cz1_01_02). Ma to istotny wpływ na doskonalenie programu studiów i jego realizację przez kompetentną kadre. Do najważniejszych osiągnięć naukowych Wydziału w tym zakresie w ostatnich 5 latach należało: osiągnięcie kategorii B+ w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo podczas ostatniej ewaluacji jednostek naukowych za lata 2017-2021, uzyskanie przez 3 pracowników Wydziału tytułu profesora, przez 24 – stopnia doktora habilitowanego, a przez kolejnych 16 - stopnia doktora w dziedzinie nauk rolniczych, dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo (Zal_Cz1_01_03; Zal_Cz1_01_04). W dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo prowadzi badania i publikuje 24 nauczycieli akademickich z obsady ocenianego kierunku, 5 w dyscyplinie nauki leśne, 3 w dyscyplinie inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka, 2 w dyscyplinie zootechnika i rybactwo, 2 w dyscyplinie ekonomia i finanse, oraz po jednej osobie w dyscyplinach: biologia, architektura i urbanistyka, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna oraz nauki prawne i nauki socjologiczne. W związku z tym treści przekazywane w procesie dydaktycznym studentom kierunku Agroleśnictwo, są oparte na wiedzy i doświadczeniu kadry naukowo-dydaktycznej, bezpośrednio zaangażowanej w proces kształcenia, zgodnie z ich profilem działalności naukowej i specjalnością.

Program studiów na kierunku Agroleśnictwo w pełni wpisuje się w strategiczną działalność naukową Wydziału Agrobiotechnologii, związaną z oddziaływaniem rolnictwa na środowisko, plonowanie i jakość roślin w warunkach zmian klimatycznych. Działalność ta realizowana jest w oparciu o tematy badawcze prowadzone przez poszczególne jednostki organizacyjne, których problematyka związana jest bezpośrednio z kształceniem na kierunku Agroleśnictwo. Główne tematy badawcze, realizowane w poszczególnych jednostkach Wydziału, to m.in: ochrona i kształtowanie krajobrazu rolniczego oraz gospodarowanie zasobami przyrodniczymi i kulturowymi zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju; aspekty nawozowe, jakościowe i środowiskowe kształtujące plony roślin uprawianych na cele żywnościowe, paszowe i energetyczne; potencjał aplikacyjny nanocząstek w nawożeniu i ochronie roślin; stan fizyczny i chemiczny gleb naturalnych i antropogenicznych; degradacja i rekultywacja gleb oraz gospodarka odpadami; genomika i transkryptomika roślin uprawnych; zrównoważony rozwój sektora agrobiznesu i obszarów wiejskich; optymalizacja technologii uprawy roślin rolniczych; wpływ czynników agrotechnicznych i fizycznych na plon i jakość roślin uprawnych; biologiczne i agrotechniczne aspekty produkcji roślin zielarskich, przemysłowych i energetycznych; ocena stanu i dynamiki zbiorowisk leśnych; wykorzystanie testów biochemicznych do oceny zagrożeń ekosystemów leśnych; analiza funkcji społecznych lasów względem użytkowania obszarów leśnych przez społeczeństwo; podnoszenie odporności zbóż na choroby grzybowe (Zal_Cz1_01_05). W ramach tematów głównych realizowanych w poszczególnych jednostkach organizacyjnych Wydziału, pracownicy realizują określone podtematy badawcze zgodnie z ich profilem naukowym i zainteresowaniami, a główne rezultaty badań są wykorzystywane w prowadzeniu działalności dydaktycznej na ocenianym kierunku studiów oraz do realizacji prac dyplomowych. Pracownicy

prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku spoza Wydziału Agrobiotechnologii zajmują się m.in. systemami chowu drobiu i jakością surowców drobiarskich, funkcjonowaniem populacji zwierzęcy drobnej zasiedlającej agroekosystemy i ekosystemy leśne, analizą sygnalizacji metabolicznej w roślinach żywicielskich w odpowiedzi na żerowanie fitofagów, zdrowotnością roślin w różnych systemach uprawy roli, czy ekologią zwierząt, ochroną przyrody oraz zarządzania ochroną środowiska.

Badania naukowe prowadzone przez nauczycieli akademickich zaangażowanych w proces kształcenia na kierunku Agroleśnictwo, związane są z prowadzeniem takich przedmiotów kierunkowych jak m.in.: Uprawa roli i roślin, Entomologia agroleśna, Ochrona i kształtowanie ekosystemów, Fitopatologia agroleśna, Siedliskoznawstwo, Technologie upraw agroleśnych, Sylwopastoralizm, Ekonomika produkcji agroleśnej, Teledetekcja w agroleśnictwie, Surowce zielarskie, Zielarstwo, Agroturystyka i rekreacyjne użytkowanie lasu i in. Przedmioty związane z działalnością naukową zestawiono w Tabeli 4 (Część III Raportu Samooceny).

W ciągu ostatnich 5 lat pracownicy Wydziału realizowali, bądź nadal realizują 23 projekty badawcze finansowane ze źródeł zewnętrznych, w tym: 8 przez Narodowe Centrum Nauki, 3 przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, 3 przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, 7 przez Ministerstwo Edukacji i Nauki, 1 przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz 1 w ramach programu Horyzont 2020 (Za1_Cz1_01_06). Dodatkowo pracownicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku spoza Wydziału Agrobiotechnologii zrealizowali projekt finansowany z Funduszu Leśnego oraz z Programu MEiN „Studenckie koła naukowe tworzą innowacje”.

W ostatnich 5 latach pracownicy Wydziału zarejestrowali 23 patenty (w tym 8 - kadra kierunkowa), a dodatkowo pracownik z Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki realizujący zajęcia na kierunku Agroleśnictwo jest autorem 2 wzorów użytkowych (Za1_Cz1_01_07). Prof. dr hab. Krzysztof Kowalczyk znalazł się w prestiżowym gronie członków European Academy of Sciences and Arts. W 2019 r. Minister Rolnictwa odznaczył 14 pracowników odznaką honorową – Zasłużony dla Rolnictwa, zaś dr hab. Izabela Joško prof. uczelni w 2016 r. otrzymała prestiżowe stypendium START dla młodych aktywnych naukowców przyznane przez Fundację na Rzecz Nauki Polskiej oraz w 2018 r. stypendium dla Wybitnych Młodych Naukowców przyznawane przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. W latach 2017-2022 Minister Edukacji i Nauki docenił zasługi na polu aktywności dydaktycznej 8 pracowników Wydziału odznaczając ich Medalem Komisji Edukacji Narodowej (Za1_Cz1_01_08). Ponadto w 2021 r. prof. dr hab. Marian Wesołowski odebrał tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, zaś prof. dr hab. Elżbieta Jolanta Bielińska w 2022r. została uhonorowana godnością profesora honorowego przez Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie.

Kadra prowadząca zajęcia kierunkowe łączy działalność naukową i dydaktyczną. W latach 2017-2022 pracownicy Wydziału Agrobiotechnologii opublikowali 636 publikacji z listy A MEiN - uzyskując 51 409 punktów o łącznym IF 1 930,555; 35 publikacji w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych uwzględnionych w Web of Science (590 pkt) oraz 513 publikacji bez obliczonego współczynnika wpływu (15 019 pkt) Opublikowali również 49/281 monografii/rozdziałów w monografiach i byli redaktorami 10 monografii wieloautorских (o łącznej liczbie punktów 9 655), a także są autorami 19 patentów. Kształcenie na kierunku Agroleśnictwo prowadzą nauczyciele akademicki, którzy są w większości pracownikami Wydziału Agrobiotechnologii, zatrudnieni w: Instytucie

Gleboznawstwa, Inżynierii i Kształtowania Środowiska oraz Zakładzie Przyrodniczych Podstaw Leśnictwa wchodzącym w skład tego Instytutu; Instytucie Genetyki Hodowli i Biotechnologii Roślin; Katedrze Herbologii i Technik Uprawy Roślin; Katedrze Roślin Przemysłowych i Leczniczych oraz Zakładzie Gospodarki Leśnej i Zakładzie Socjologii Wsi działających przy tej Katedrze; Katedrze Łąkarstwa i Kształtowania Środowiska (<https://up.lublin.pl/agrobio/wydzial/struktura-i-pracownicy/>). Pozostałe zajęcia prowadzą pracownicy Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu, zatrudnieni w Katedrze Ochrony Roślin, oraz pracownicy Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki zatrudnieni w Katedrze Etologii Zwierząt i Łowiectwa i Instytucie Biologicznych Podstaw Produkcji Zwierzęcej, a także na Wydziale Biologii Środowiskowej w Katedrze Zoologii i Ekologii Zwierząt. Liczba punktów ECTS przypisana do zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo, która jest wiodąca dla ocenianego kierunku studiów wynosi 57, zaś na dyscyplinę nauki leśne przypadają 33 pkt ECTS (https://up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwały%202019-2020/046/zal_nr_3_szczegolowa_charakterystyka_programu_studiow.pdf).

Badania naukowe prowadzone na Wydziale przez pracowników otwierają studentom kierunku Agroleśnictwo szerokie możliwości zdobywania kompetencji badawczych i udziału w procesie badawczym w ramach działających na Wydziale kilku Studenckich Kół Naukowych (SKN) (https://up.lublin.pl/biologia/ksztalcenie/#kola_naukowe): Koło Naukowe Agronomów (<https://pl-pl.facebook.com/sknagronomow/>), Studenckie Koło Naukowe Leśników (<https://www.facebook.com/skn.lesnikow.up.lublin/>), Studenckie Koło Analityków Środowiska (<https://up.lublin.pl/agrobio/skn-analitikow-srodowiska/>), Studenckie Koło Mikrobios (<https://up.lublin.pl/agrobio/skn-mikrobios/>), Studenckie Koło Naukowe Turystyczno-Krajoznawcze (<https://up.lublin.pl/agrobio/studenckie-kolo-naukowe-turystyczno-krajoznawcze/>), Studenckie Koło Naukowe Inżynierii Środowiska (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#kola_naukowe), Studenckie Koło Naukowe Biogeochemików (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#kola_naukowe), Koło Naukowe Rachunkowości i Finansów (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#kola_naukowe), Międzywydziałowe Studenckie Koło Naukowe Zarządzania Jakością (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#kola_naukowe), Studenckie Koło Naukowe Bioinżynierów i Biotechnologów BioGen (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#kola_naukowe) i Studenckie Koło Naukowe Gospodarki Przestrzennej (<https://pl-pl.facebook.com/SKNGP/>). Ponadto studenci kierunku Agroleśnictwo czynnie uczestniczą w działalności Studenckiego Koła Biologii, Hodowli i Użytkowania Drobiu (<https://up.lublin.pl/biologia/ksztalcenie/skn-biologii-hodowli-i-uzytowania-drobiu/>), działającego przy Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki. Aktualnie ww. SKN zrzeszają ponad 400 studentów. Studenci aktywnie włączający się w badania naukowe prezentują swoje wyniki na konferencjach naukowych, np.: na corocznie organizowanym przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie Międzynarodowym Sympozjum Studenckich Kół Naukowych (<https://up.lublin.pl/blog/miedzynarodowe-sympozjum-studenckich-kol-naukowych-oraz-ogolnopolska-konferencja-doktorantow/>), w ramach którego (od 2017 r.) mają również możliwość publikacji swoich wyników w monografii naukowej wydawanej przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie (<https://up.lublin.pl/wp-content/uploads/2021/06/Miedzynarodowe-sympozjum-studenckich-kol-naukowych.pdf>). Członkowie SKN corocznie uczestniczą także w międzynarodowych i krajowych seminariach studenckich kół naukowych w różnych ośrodkach akademickich (Poznań, Wrocław, Rogów, Białystok, Lwów), zdobywając liczne nagrody i wyróżnienia. W latach 2017-2022 studenci SKN działających na Wydziale byli autorami lub współautorami 4 publikacji w czasopiśmie

naukowych, 33 monografii/rozdziałów w monografii naukowej oraz 197 doniesień konferencyjnych, posterów i referatów, za które zdobyli 27 wyróżnień (Zal_Cz1_08_03). Ponadto studenci ocenianego kierunku działający w SKN Hodowli i Użytkowania Drobiu opublikowali 7 oryginalnych prac naukowych (2 z listy JCR), 13 monografii/rozdziałów w monografii naukowej oraz 6 doniesień konferencyjnych, zaś kolejnych trzech studentów spoza SKN prezentowało 1 doniesienie konferencyjne oraz 2 postery w ramach III Ogólnopolskiej Konferencji Agroleśnictwa w Puławach w październiku 2022 r. (Zal_Cz1_01_09; Zal_Cz1_08_04). Studenci SKN biorą czynny udział w promocji Uczelni i Wydziału poprzez organizację Dni Otwartych Drzwi Uczelni, udział w projektach realizowanych w ramach Lubelskiego Festiwalu Nauki oraz spotkań z uczniami liceów i techników na Lubelszczyźnie.

Studenci ocenianego kierunku pozyskują dodatkowe kwalifikacje m.in. biorąc udział w pracach badawczych związanych z odbudową populacji kuropatwy na terenie Nadleśnictwa Lubartów. Mogą również uczestniczyć w dodatkowych wykładach i warsztatach poszerzających ich specjalistyczną wiedzę oraz rozwijających umiejętności, jak np.: Agroleśnictwo – nowy kierunek produkcji w rolnictwie (<https://up.lublin.pl/agrobio/agrolesnictwo-nowy-kierunek-produkcji-w-rolnictwie/>). Studenci kierunku Agroleśnictwo mają możliwość realizacji swoich prac dyplomowych w powiązaniu z realizowanymi na Wydziale projektami badawczymi.

Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rola i znaczenie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia

W tworzeniu koncepcji kształcenia na kierunku Agroleśnictwo uczestniczyli zarówno interesariusze wewnętrzni (tj. nauczyciele akademicy, którzy opracowywali koncepcję i program kształcenia dla kierunku Agroleśnictwo, a także studenci, którzy wchodzi w skład rad programowych, komisji i kolegiów), jak i interesariusze zewnętrzni (tj. podmioty otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi Wydział Agrobiotechnologii prowadzi współpracę). W tworzeniu koncepcji kształcenia na kierunku Agroleśnictwo wykorzystano również doświadczenie pracowników Wydziału zdobyte w trakcie współpracy naukowej i dydaktycznej z uczelniami krajowymi i zagranicznymi w trakcie odbytych staży i wizyt studyjnych. Uwzględniając potencjał pracowników, bazę naukowo-dydaktyczną i zapotrzebowanie otoczenia społeczno-gospodarczego, zaprojektowano program kształcenia o profilu ogólnoakademickim bez podziału na specjalności. Przyjęta koncepcja kształcenia umożliwia przygotowanie absolwentów do unowocześniania rolnictwa i gospodarki leśnej w specyficznym, mozaikowym krajobrazie Polski południowo-wschodniej z polami uprawnymi i łąkami, poprzecinanymi pasami miedz z zadrzewieniami i niewielkimi kompleksami leśnymi, tworzącymi przesłanki do rozwoju agroleśnictwa na tym terenie.

Opracowana i realizowana na kierunku Agroleśnictwo koncepcja kształcenia i programu studiów jest zgodna z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy. Podstawą do jej określenia były wnioski wynikające z dyskusji z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego i obserwacji dynamicznie rozwijającej się produkcji agroleśnej na terenie UE oraz zakładanie tego typu działalności w naszym kraju, wspieranej w ramach Wspólnej polityki rolnej (WPR) na lata 2023-2027, świadczącej o zapotrzebowaniu rynku pracy na absolwentów studiów Agroleśnictwo posiadających wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne do pracy w sektorze rolniczym i leśnym. Wydział prowadzi współpracę z interesariuszami (Rada Interesariuszy Zewnętrznych,

<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/02/Regulamin-Rady-Interesariuszy-2.pdf>), którzy m.in. wspomagają i wpływają na aktualizację oraz doskonalenie praktycznego aspektu kształcenia na kierunku Agroleśnictwo m.in. podczas corocznie organizowanych Dni Kierunku (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/>). Na tej podstawie określono cele kształcenia i sylwetkę absolwenta/tki, posiadającego pogłębioną wiedzę i umiejętności dotyczące wszelkich aspektów prowadzenia produkcji agroleśnej, podbudowane wiedzą z zakresu nauk podstawowych oraz z zakresu ochrony środowiska.

Uczestniczą oni też w dostosowywaniu treści programowych na kierunku Agroleśnictwo do realnych potrzeb rynku pracy - na zasadach określonych w Procedurze WA-S11 współpracy z otoczeniem zewnętrznym w tworzeniu oraz doskonaleniu efektów uczenia się na kierunku studiów (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/WA-S11_Procedura_wspolpracy_z_otoczeniem_zewnetrznym....pdf). Z prowadzonych konsultacji sporządza się protokoły analizowane przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia. Wnioski i zalecenia z przeprowadzonej analizy Komisja przekazuje Radzie Programowej oraz Dziekanowi. Natomiast studenci jako interesariusze wewnętrzni biorą udział w procesie doskonalenia koncepcji kształcenia ocenianego kierunku przez udział swoich przedstawicieli w pracach Rady Programowej kierunku Agroleśnictwo (obecnie studentka II roku studiów stacjonarnych, zgodnie z Zarządzeniem nr 10 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 1 lutego 2021 r. w sprawie powołania rad programowych na kierunkach studiów realizowanych na Wydziale Agrobiotechnologii; <https://bip.up.lublin.pl/files/biurorektora/2021/020/20.pdf>), Kolegium Wydziału (trzech przedstawicieli studentów Wydziału, wskazanych przez Wydziałowy Samorząd Studentów) i Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (przedstawiciel Wydziałowej Rady Samorządu Studenckiego). Formą uczestnictwa interesariuszy wewnętrznych w procesie doskonalenia koncepcji kształcenia jest także ankietyzacja lub konsultacje przeprowadzane przez Radę Programową wśród studentów ocenianego kierunku. Anonimowa ankieta jest narzędziem służącym pozyskiwaniu opinii studentów na temat programu kształcenia (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/WA-A1_Procedura-zasiegania-opinii-absolwentow-studiow-I-i-II-stopnia.pdf).

Efektom współpracy z przedstawicielami instytucji zewnętrznych (np. Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Agroleśnictwa, pierwszego gospodarstwa agroleśnego w Dolinie Zielawy w województwie lubelskim Gospodarstwo Rolne Barbara Baj-Wójtowicz, Nadleśnictwa Kraśnik z Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie, firmy Agronom Berries Group, Muzeum Nadwiślańskiego w Kazimierzu Dolnym) jest zwiększenie atrakcyjności zajęć dydaktycznych oraz współpraca m.in. w zakresie prowadzenia prac dyplomowych, co poszerza umiejętności i kompetencje istotne na rynku pracy. Instytucje zewnętrzne uczestniczyły w konsultacjach przy projektowaniu kierunkowych efektów uczenia się, zwracając przede wszystkim uwagę na kształcenie umiejętności wykorzystania wiedzy w praktyce oraz biorąc czynny udział w doskonaleniu programu studiów podczas corocznych Dni Kierunku.

Sylwetka absolwenta, przewidywane miejsca zatrudnienia absolwentów

Absolwent/tka kierunku Agroleśnictwo posiada pogłębioną wiedzę i umiejętności dotyczące wszelkich aspektów prowadzenia produkcji agroleśnej, podbudowane wiedzą z zakresu nauk podstawowych oraz z zakresu ochrony środowiska. Absolwent/ka studiów II stopnia charakteryzuje

się specjalistyczną wiedzą rolniczą i umiejętnościami niezbędnymi m.in. do opracowania technologii uprawy roślin polowych w systemach upraw alejowych, hodowli zwierząt w systemie pastwiskowo-leśnym, prowadzenia upraw leśnych, doboru gatunków i ich pielęgnacji w łęgowych strefach buforowych, żywopłotach, wiatrochronach oraz prowadzenia gospodarstw rolnych zgodnie z zasadami agroleśnictwa oraz zrównoważonego wykorzystania środowiska naturalnego. Przedmioty humanistyczne pozwolą absolwentowi/tce nabyć poszerzoną wiedzę i zrozumienie poznawanych zjawisk i znaczenia działalności człowieka w środowisku. Absolwent/ka będzie również posiadał/a wiedzę i umiejętności, niezbędne w przyszłej pracy zawodowej, z obszarów dotyczących ochrony własności intelektualnej, ekonomiki i prawodawstwa. Ponadto absolwent/ka będzie posiadał/a wiedzę, umiejętności i kompetencje inżynierskie z zakresu rolnictwa, leśnictwa, ochrony środowiska, a także innowacyjnych rozwiązań procesów technologicznych, mechanizacji prac, logistyki oraz zarządzania i ekonomiki. Absolwenci kierunku studiów II stopnia agroleśnictwo, będą wysokiej klasy specjalistami przygotowanymi do pracy w gospodarce rolniczej i leśnej na różnych stanowiskach pracy oraz do prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Absolwenci/cki ocenianego kierunku studiów są przygotowani również do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa rolnego w jednym z systemów agroleśnych lub gospodarstwa rolnego posiadającego jednocześnie fragment lasu (w województwie lubelskim lasy prywatne stanowią 41,1%, w sąsiednich: małopolskim 43,6%, podkarpackim 17,8%, świętokrzyskim 28,8%). Będą przygotowani do podjęcia pracy w administracji rządowej i samorządowej oraz innych instytucjach związanych z rolnictwem, gospodarką leśną i ochroną środowiska, a także w doradztwie, zarządzaniu produkcją i dystrybucją surowców pozyskiwanych w gospodarce agroleśnej. Ponadto będą przygotowani do podjęcia pracy w placówkach naukowo-badawczych, przedsiębiorstwach prowadzących działalność usługową związaną z kształtowaniem środowiska, zalesianiem użytków rolnych oraz planowaniem i organizacją gospodarstw agroleśnych (Perspektywy zawodowe: <https://up.lublin.pl/rekrutacja/agrolesnictwo-ii-stopnia/>). Po studiach magisterskich II stopnia absolwenci będą mogli podjąć naukę w Szkole Doktorskiej lub na studiach podyplomowych.

Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia, wykorzystane wzorce krajowe lub międzynarodowe

Przy tworzeniu programu kształcenia na kierunku agroleśnictwo uwzględniono przede wszystkim założenia Polskiej Ramy Kwalifikacji. Koncepcję kształcenia na kierunku Agroleśnictwo o profilu ogólniakademickim, wyróżnia silne powiązanie z praktycznym charakterem badań, osadzonych w aktualnych realiach funkcjonowania sektora rolniczego i leśnego, prowadzonych na Wydziale Agrobiotechnologii. Ponadto cechami wyróżniającymi jest interdyscyplinarne i wyspecjalizowane kształcenie, dostosowane do potrzeb zmieniającego się otoczenia społeczno-gospodarczego regionu, rynku pracy oraz interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, nowoczesna baza badawczo-dydaktyczna o bogatym wyposażeniu, umożliwiającym nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych oraz wysoko wykwalifikowana kadra. Program kształcenia na ocenianym kierunku jest stale doskonalony, zarówno w zakresie merytorycznym, jak i praktycznym, w oparciu o wyniki aktualnie prowadzonych badań oraz wciąż rozwijane doświadczenie praktyczne kadry, wynikające z jej wieloletniej współpracy z podmiotami branży leśnej i rolno-spożywczej.

Opracowany program studiów oraz efekty uczenia się są nowatorskie w edukacyjnej ofercie polskich uczelni przyrodniczych. Zbliżone programy kształcenia, lecz w zakresie studiów I stopnia, oferują dwie uczelnie w kraju: Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach oraz Uniwersytet

Rzeszowski. Za granicą są to studia licencjackie (BSc): Tropical Forestry and Agroforestry (Czech University of Life Sciences Prague), Agroforestry (University of Science and Technology of Southern Philippines), Land and Agro-forestry Technologies (University of Bologna) i magisterskie (MSc): Agricultural Production Chain Management Specializations Agroforestry (Van Hall Larenstein University of Applied Sciences (VHL), Holandia; Agroforestry (Kumaun University, Indie), Agroforestry and Food Security (Bangor University North Wales, UK), Natural resources with an emphasis in agroforestry (University of Missouri-Columbia) oraz kursy doształcające dla rolników i doradców: Agroforestry Academy w Niemczech (German Association for Agroforestry, DeFAF).

W kształceniu na tym kierunku wykorzystuje się również współpracę i wspólne osiągnięcia naukowe i dydaktyczne pracowników Wydziału Agrobiotechnologii oraz polskich i zagranicznych uczelni m.in.: Roberta Borka z IUNG-PIB Puławy, Barbary Baj-Wójtowicz z University of Oxford oraz Aslan Imran (Bingol University), Aka Kacar (University of Cukurova), Viti Domenico (University of Foggia), Izdemir Fehti Ahmet (Bingol University), Adamaviciene Aida, Honorata Danilcenko i Taraseviiciene Živile (Vytautas Magnus University Agriculture Academy), Yimlaz Hasan (Isparta University of Applied Sciences), Tetiana Datsko, Ivan Shuvar, Rulitska Karolina (Lviv National Environmental University, Dublin). Współpraca ta zaowocowała wymianą wykładowców w ramach projektu Erasmus+ oraz wspólnymi konsultacjami i publikacjami nauczycieli z partnerami z uczelni zagranicznych, również jako profesorowie wizytujący: Honorata Danilcenko (Vytautas Magnus University Agriculture Academy), Ivan Shuvar (Lviv National Environmental University, Dublin). Prowadzili i w najbliższym semestrze letnim będą prowadzili oni dla studentów wykłady z zakresu agroleśnictwa lub szeroko rozumianej produkcji rolniczej. Również studenci mogą uczestniczyć w zorganizowanych wyjazdach zagranicznych (np. Erasmus+) i krajowych (MostAR).

Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się i ich związek z koncepcją studiów oraz dyscyplinami naukowymi, do których kierunek jest przyporządkowany

Kierunek Agroleśnictwo, studia II stopnia, jest przyporządkowany do dziedziny nauk rolniczych w dyscyplinach: rolnictwo i ogrodnictwo – 63% oraz nauki leśne – 37%. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się oddają interdyscyplinarną specyfikę kierunku. Zakładane efekty uczenia się dla kierunku Agroleśnictwo uwzględniają uniwersalne charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2016 r. poz. 64 i 1010 z późn. zm.). Liczba efektów uczenia się zdefiniowanych dla studiów II stopnia wynosi 18, w tym 7 z zakresu wiedzy, 8 z zakresu umiejętności i 3 z zakresu kompetencji społecznych.

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych oraz kompetencji inżynierskich, niezbędnych na rynku pracy i w działalności badawczej (<https://up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwaly%202019-2020/046/zal. nr 2b - opis efekt'ow uczenia sie inzynierskich.pdf>). Osiągnięcie efektów uczenia się na studiach II stopnia pozwala absolwentom podjąć dalszą edukację na studiach podyplomowych lub w Szkole Doktorskiej. Efekty uczenia się dla poszczególnych przedmiotów zostały określone w taki sposób, aby były mierzalne i pozwalały na stworzenie systemu ich weryfikacji w formie wskazanej w modułach oraz możliwe do osiągnięcia w zdefiniowanym przez program studiów czasie. Do założonych efektów uczenia się dostosowane są cele oraz merytoryczne treści poszczególnych przedmiotów. Kierunkowe

efekty uczenia się są realizowane w trakcie wielu przedmiotów, a także w czasie przygotowywania pracy dyplomowej i umożliwiają studentom zdobywanie zaawansowanej wiedzy aktualizowanej w oparciu o najnowsze osiągnięcia naukowe, korespondując z badaniami prowadzonymi na Wydziale.

Kierunkowe efekty uczenia się są sprawdzane pod względem ich realnego osiągnięcia z wykorzystaniem Procedury WA-K3 (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/WA-K3_Procedura-weryfikacji-osiagniec-zakladanych-efektow-kształcenia.pdf). Moduły zajęć są powiązane z prowadzonymi na Wydziale Agrobioinżynierii badaniami naukowymi w dyscyplinach: rolnictwo i ogrodnictwo oraz nauki leśne, dzięki czemu szczegółowe efekty uczenia się określone dla tych modułów mieszczą się w obu dyscyplinach. Kolejność treści modułów zawartych w programie studiów tworzy spójny układ szczegółowych efektów uczenia się, co pozwala osiągnąć studentom kierunkowe efekty uczenia się, w tym efekty z języka obcego, określone dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim (<https://up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwały%202019-2020/046/zal. nr 1 ogólna charakterystyka kierunku.pdf>), (<https://up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwały%202019-2020/046/zal. nr 2a opis efektów uczenia się.pdf>).

W trakcie realizacji treści kształcenia na kierunku Agroleśnictwo studenci osiągają efekty uczenia się w pogłębionym stopniu w zakresie wiedzy dotyczącej m.in. roli i znaczenia środowiska naturalnego, zachowania bioróżnorodności oraz jego zrównoważonego wykorzystania i wpływu na prowadzenie działalności agroleśnej (AL_W04, AL_W03, AL_W05), zasad uprawy roli, doboru roślin w zmianowaniu, metod zwalczania chwastów, walki z fitofagami i czynnikami chorobotwórczymi - niezbędnej np. do zaplanowania metod uprawy i pielęgnacji roślin w systemach agroleśnych (AL_W06, AL_05) albo organizacji i prowadzenia procesów technologicznych w leśnictwie niezbędnych podczas wyboru i dalszego postępowania z roślinami drzewiastymi lub upraw plantacyjnych drzew szybkorosnących przydatnych podczas projektowania wybranych technologii upraw agroleśnych (AL_W01, AL_W03). Efekty te realizowane są m.in. w ramach modułów: Ochrona i kształtowanie ekosystemów, Ochrona bioróżnorodności, Uprawa roli i roślin, Entomologia agroleśna, Fitopatologia agroleśna, Diagnostyka leśna, Technologie upraw agroleśnych, Produkcja i przerób surowca drzewnego, Sylwopastoralizm, Surowce zielarskie/Zielarstwo, Siedliskoznawstwo, Hodowla i użytkowanie lasu, Produkcja i przerób surowca drzewnego. Studenci poznają też w pogłębionym zakresie fakty, zjawiska i teorie wyjaśniające zależności w środowiskach leśnych i agrocenozach (AL_W02). Niezwykle ważne są też uwarunkowania etyczne i prawne wiążące się z działalnością naukową, dydaktyczną i wdrożeniową (AL_W07) realizowane m.in. w takich modułach jak: Ochrona bioróżnorodności, Zarządzanie populacjami zwierząt, Ekonomika produkcji agroleśnej, Aspekty prawne w agroleśnictwie, Polityka agroleśna, Polityka rolna i uregulowania prawne.

Na ocenianym kierunku studenci nabywają również umiejętności praktycznych. Kształtowanie umiejętności praktycznych odbywa się m.in. poprzez zastosowanie zaawansowanych technik i narzędzi badawczych, samodzielne zaplanowanie i przeprowadzenie doświadczeń, wykonanie pomiarów i zinterpretowanie wyników (AL_U01, AL_U02) podczas realizacji takich przedmiotów jak m.in.: Hodowla i użytkowanie lasu, Uprawa roli i roślin, Ochrona i kształtowanie ekosystemów, Fitopatologia agroleśna, Produkcja i przerób surowca drzewnego, Ekonomika produkcji agroleśnej albo poprzez ocenę stanu i ochronę środowiska, zaplanowanie działań w zakresie świadczenia usług ekosystemowych oraz prowadzenia działalności agroleśnej zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju (AL_U05) w czasie realizacji takich przedmiotów jak m.in.: Entomologia agroleśna, Ochrona i

kształtowanie ekosystemów, Zarządzanie populacjami zwierząt, Monitoring środowiska. Metody i formy prowadzenia zajęć, jak np.: realizacja projektów na ćwiczeniach pod kontrolą nauczyciela, czy samodzielnie wykonanie projektu, składające się z elementów takich jak: planowanie, wykonanie i weryfikacja również służą do uzyskania umiejętności praktycznych. Przykładowo w ramach modułu Technologie upraw agroleśnych, realizowanego na drugim semestrze studenci przygotowują się do praktycznego opracowania technologii upraw agroleśnych w ściśle określonych uwarunkowaniach glebowo-klimatycznych (AL_U03, AL_U05). Natomiast w module Sylwopastoralizm studenci nabywają umiejętności planowania wypasu zwierząt na obszarach leśnych lub terenach porośniętych przez gatunki drzew i/lub krzewów z uwzględnieniem obsady oraz składu gatunkowego i potencjału produkcyjnego pastwiska leśnego oraz klasyfikowania obszaru do systemu sylwopastoralnego i planowania sposobu jego zagospodarowania (AL_U02, AL_W03, AL_U03, AL_W05). Kształtowanie i nabywanie umiejętności praktycznych odbywa się także w trakcie Seminariów magisterskich 1 i 2 oraz realizacji pracy magisterskiej. Efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych studenci osiągają m.in. podczas prac zespołowych, prowadząc dyskusje na specjalistyczne tematy, dbając o aspekt etyczny planowanych działań w zakresie agroleśnictwa oraz samodzielnie zdobywając i poszerzając swoją wiedzę (AL_K01, AL_K02, AL_K03) uczestnicząc w zajęciach przewidzianych w programie studiów.

W ramach wszystkich prowadzonych przedmiotów, realizowanych na ocenianym kierunku zakłada się ciągłe podnoszenie jakości kształcenia poprzez udoskonalanie programów w treści wynikające z aktualnych osiągnięć współczesnej nauki.

Efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich

Na kierunku Agroleśnictwo zdefiniowano 8 efektów uczenia się prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich – 4 w kategorii wiedzy i 4 w kategorii umiejętności ([https://up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwaly%202019-2020/046/zal. nr 2b - opis efekt'ow uczenia sie inzynierskich.pdf](https://up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwaly%202019-2020/046/zal_nr_2b_-_opis_efektow_uczenia_sie_inzynierskich.pdf)). Dobór treści i metod kształcenia zapewnia osiągnięcie przez studentów, w ramach zajęć przewidzianych planem i programem studiów, wszystkich zakładanych efektów uczenia się prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 i 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty uczenia się umożliwiające uzyskanie kompetencji inżynierskich na kierunku Agroleśnictwo z zakresu upraw agroleśnych, systemów pastwiskowo-leśnych, uprawy roli, użytkowania lasu, ochrony i monitoringu środowiska, produkcji surowca drzewnego, teledetekcji lub innych działań związanych z agroleśnictwem realizowane są w szerokiej grupie przedmiotów m.in. Uprawa roli i roślin, Technologie upraw agroleśnych, Sylwopastoralizm, Produkcja i przerób surowca drzewnego, Taksacja i certyfikacja leśna, Hodowla i użytkowanie lasu, Teledetekcja w agroleśnictwie, Ochrona i kształtowanie ekosystemów, Ochrona bioróżnorodności, Monitoring środowiska. Przedmioty, na których studenci osiągają efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich, realizowane są w formie wykładów oraz ćwiczeń audytoryjnych i laboratoryjnych, np.: wykonywanie projektów zespołowych na ćwiczeniach lub samodzielnie, na które składają się planowanie, wykonanie i weryfikacja służące uzyskaniu i utrwaleniu umiejętności praktycznych. Potwierdzeniem ich uzyskania jest weryfikacja efektów uczenia się opisana w module, np.: zaliczenie projektu, ćwiczeń, czy oceny wystawiane w trakcie realizacji przedmiotu.

Treści nauczania prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich w zakresie wiedzy odnoszą się do: poznania metod, technik i technologii stosowanych przy rozwiązywaniu zadań inżynierskich z zakresu agroleśnictwa (InzAL_W01), rozumienia w pogłębionym stopniu funkcjonowania i oddziaływania organizmów żywych na procesy zachodzące w środowisku w zakresie potrzebnym do rozwiązywania problemów inżynierskich w zbiorowiskach leśnych i agrocenozach (InzAL_W02), poznania zasad modyfikacji technik i technologii oraz funkcjonowania aparatury i sprzętu badawczego, a także ich doskonalenia dla potrzeb agroleśnictwa (InzAL_W03) oraz zasad tworzenia indywidualnej działalności gospodarczej, w tym usługowej związanej z gospodarką rolniczą i leśną (InzAL_W04). W przypadku kompetencji inżynierskich kluczowe znaczenie mają umiejętności praktyczne, które studenci uzyskują w trakcie całego okresu kształcenia, tj. potrafi samodzielnie planować i przeprowadzać eksperymenty i symulacje komputerowe, wykonywać pomiary, interpretować uzyskane wyniki oraz wyciągać wnioski (InzAL_U01), wykonywać plany zagospodarowania obszarów wiejskich (InzAL_U02), wybrać, zmodyfikować i zastosować najnowsze techniki i technologie z zakresu diagnostyki molekularnej, obrazowania przestrzennego i informatyki do analizy i oceny procesów zachodzących w środowiskach agroleśnych (InzAL_U03) oraz zaplanować i zaprojektować urządzenia, obiekty i systemy technologiczne powiązane z agroleśnictwem oraz ocenić ich oddziaływanie na środowisko, a także określić efekty ekonomiczne tych działań (InzAL_U04). Nabywane w trakcie kształcenia umiejętności pozwalają studentom włączyć się w badania naukowe prowadzone przez pracowników Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Realizacja przykładowych zagadnień stanowiących istotę i rozwinięcie efektu InzAL_W01 oraz InzAL_U04 odbywa się w ramach przedmiotów kierunkowych oraz kierunkowych do wyboru, które zostaną omówione poniżej.

W ramach modułu Hodowla i użytkowanie lasu (I rok studiów, semestr 1), należącego do pierwszej grupy przedmiotów, studenci pogłębiają wiedzę nt. problemów organizacyjnych i technicznych związanych z planowaniem pozyskiwania surowca drzewnego i odnawianiem powierzchni leśnych i nieleśnych (InzAL_W01) oraz potrafi zaplanować i zorganizować prace odnowieniowe i zalesieniowe w Lasach Państwowych i niepaństwowych oraz poprawki, uzupełnienia i dolesienia oraz zabiegi pielęgnacyjne w lasach wszystkich własności (InzAL_U04). Studenci realizują w ramach tego przedmiotu samodzielne, kompleksowe projekty odnowienia lasu (uprawy leśnej). Po ukończeniu kursu przedmiotu Uprawa roli i roślin studenci znają wymagania glebowe, wartość przedplonową i miejsce w płodozmianie podstawowych ziemiopłodów, mają wiedzę o znaczeniu i przeprowadzeniu podstawowych zabiegów w całokształcie uprawy roli pod poszczególne grupy roślin (InzAL_W01) oraz nabywają umiejętności praktycznych i kompetencji inżynierskich w zakresie układania płodozmiaru przy podanej strukturze zasiewów dla określonych warunków ekonomiczno-przyrodniczych (InzAL_U04). Z kolei kształcenie w ramach modułu Ochrona i kształtowanie ekosystemów pozwala studentowi posiąść zaawansowaną wiedzę na temat powiązań ekologicznych w krajobrazie rolniczym warunkujących stabilność ekosystemów i determinujących kierunek rozwoju i zagospodarowanie zasobów (InzAL_W01) i na tej podstawie sporządzać i interpretować bilanse składników pokarmowych i oceniać stan agroekosystemu (InzAL_U04). Natomiast na przedmiocie Ochrona bioróżnorodności studenci nabywają pogłębioną wiedzę nt. problematyki ochrony różnorodności biologicznej oraz technik i narzędzi badawczych stosowanych w tym zakresie (InzAL_W01) oraz na podstawie dostarczonych danych, potrafią dokonać oceny zagrożeń bioróżnorodności oraz zaproponować środki zapobiegawcze, zaplanować, przeprowadzać analizy bogactwa gatunkowego, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski (InzAL_U04). Dzięki realizacji modułu Zarządzanie

populacjami zwierząt studenci mają rozszerzoną wiedzę z zakresu powiązania agroleśnictwa z funkcjonowaniem populacji zwierząt dzikich i wykorzystywania tej wiedzy w praktyce zarządzania populacjami (InzAL_W01) oraz posiadają umiejętności oceny środowiska pod względem zagrożeń ze strony zwierząt dzikich i potrafią zaplanować działalność ograniczającą niekorzystne zjawiska zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju przygotowując referat tematyczny w formie projektu (InzAL_U04). Natomiast w przypadku przedmiotu Siedliskoznawstwo studenci, nabywając kompetencji inżynierskich, potrafią zinterpretować właściwości gleby i wyznaczyć dla niej Siedliskowy Indeks Glebowy, klasę bonitacyjną i kompleks przydatności rolniczej gleb i na tej podstawie ocenić potencjał produkcyjny i dobrać kierunki zagospodarowania siedliska leśnego, łąkowego lub agrocenozy (InzAL_U01, InzAL_U02, InzAL_U04). Podczas realizacji treści przedmiotu Technologie upraw agroleśnych studenci poznają biologię, wymagania i zasady uprawy poszczególnych grup roślin uprawnych oraz gatunków drzew (InzAL_W01) i potrafi zaplanować technologię ich uprawy dostosowaną do aktualnych warunków glebowo-klimatycznych w wybranych rodzajach systemów agroleśnych, co potwierdzają w praktyce wykonując samodzielnie odnośny projekt (InzAL_U04). Z kolei moduł Sylwopastoralizm umożliwia poznanie gatunków roślin stosowanych w tych systemach i wpływu zwierząt na zmiany szaty roślinnej (InzAL_W01) oraz samodzielne zaklasyfikowanie obszaru i projektowe zaplanowanie wypasu zwierząt z uwzględnieniem obsady oraz składu gatunkowego i potencjału produkcyjnego pastwiska agroleśnego (InzAL_U04). Moduł Produkcja i przerób surowca drzewnego umożliwia zaś studentowi zrozumienie sposobów badania drewna (InzAL_W03), dzięki czemu potrafi dobrać odpowiednie metody w zależności od potrzeb i rozwiązać pojawiające się problemy praktyczne (InzAL_U01). W ramach modułu Ekonomia produkcji agroleśnej studenci nabywają wiedzę dotyczącą specyfiki produkcji rolniczej, leśnej i agroleśnej, wysokości nakładów i kosztów oraz zależności pomiędzy nakładami i wynikami produkcji (InzAL_W01) oraz potrafią określić koszty i opłacalność produkcji podstawowych produktów rolniczych i leśnych oraz dokonać oceny technik ich wytwarzania. Studenci wykonują w tym zakresie następujące projekty: rozliczenie czynników produkcji ziemia-kapitał-praca, rozliczenie produkcji zwierzęcej w gospodarstwie rolnym oraz oblicza nadwyżkę bezpośrednią produkcji wybranej rośliny uprawnej, np. uprawy ziół w systemie alejowym. Z kolei realizując przedmiot Zarządzanie i logistyka w agroleśnictwie studenci potrafią m.in. przygotować strategię działania przedsiębiorstwa uczestniczącego w obrocie produktami pochodzącymi z branży agroleśniczej przygotowując odnośny projekt (InzAL_U04). Realizując moduł Teledetekcja w agroleśnictwie studenci nabywają pogłębioną wiedzę z zakresu praktycznego zastosowania danych teledetekcyjnych w agroleśnictwie (InzAL_W01), co udowadniają wykonując tematyczne analizy przestrzenne na podstawie samodzielnie pobranych danych teledetekcyjnych wybranego obszaru, udostępnionych w otwartych repozytoriach danych przestrzennych z zastosowaniem algorytmów oprogramowania komputerowego (InzAL_U01, InzAL_U03).

Z grupy przedmiotów do wyboru umożliwiających realizację efektu inżynierskiego InzAL_W01 oraz InzAL_U04 wymienić można np. przedmiot Surowce zielarskie, pozwalający nabyć kompetencji inżynierskich m.in. w zakresie zdefiniowania wartości użytkowej i gospodarczej roślin zielarskich, czynników determinujących ich jakość, asortymentu produktów na rynku (InzAL_W01) oraz praktycznej umiejętności wskazania gatunków ziół przydatnych do zakładania wybranych rodzajów systemów agroleśnych i zaplanowania technologii ich uprawy w ściśle określonych warunkach glebowo-klimatycznych w formie projektu (InzAL_U04). Moduł Fitopatologia agroleśna umożliwia nabycie pogłębionej wiedzy dotyczącej identyfikacji czynników chorobotwórczych roślin zielnych i drzewiastych oraz metod wykorzystywanych w diagnostyce fitopatologicznej (InzAL_W01). Z kolei

podczas realizacji modułu Entomologia agroleśna studenci poznają mechanizmy odporności roślin na fitofagi oraz rozwiązania umożliwiające regulację liczebności szkodników w uprawach agroleśnych (InzAL_W01) oraz potrafią zaplanować działania ograniczające ich liczebność (InzAL_U04). W ramach modułu Diagnostyka agroleśna studenci poznają zasady działania podstawowych technik diagnostycznych oraz możliwości zastosowania wybranych metod do określonych celów diagnostycznych wykonując samodzielnie m.in. izolację kwasów nukleinowych, amplifikację DNA metodą PCR i elektroforezę (InzAL_W01, InzAL_U03), zaś moduł Taksacja i certyfikacja leśna umożliwia wyodrębnienie podstawowych rodzajów klasyfikacji obszarów cennych przyrodniczo z podziałem na gatunki drzew leśnych i nieleśnych oraz wykorzystanie zdobytej wiedzy w praktycznym planowaniu gospodarstw agroleśnych (InzAL_W01), dodatkowo studenci potrafią określić samodzielnie wiek drzew korzystając z różnych dostępnych metod – tablice, aplikacja BDL (InzAL_U01). Realizując moduł Programy rolnośrodowiskowe i doradztwo agroleśne studenci potrafią zaproponować odpowiednie działania na cennych siedliskach przyrodniczych w celu ich ochrony wykonując projekt w aplikacji komputerowej (InzAL_U04), zaś w ramach modułu Biokonserwacja ekosystemów studenci potrafią ocenić stan ochrony środowiska wybranego ekosystemu, jego różnorodność biologiczną oraz wybrać optymalny sposób postępowania na terenach objętych ochroną w Polsce, wykonując zadanie projektowe (InzAL_U04). Natomiast dzięki realizacji przedmiotu Agroturystyka i rekreacyjne zagospodarowanie lasu studenci potrafią ocenić stan i zakres ochrony środowiska, zaplanować działania w zakresie świadczenia usług ekosystemowych zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju wykonując odnośny projekt (InzAL_U04).

Spełnienia wymagań odnoszących się do ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Nie dotyczy

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Dobór kluczowych treści kształcenia

Studia II stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku Agroleśnictwo uruchomiono na Wydziale Agrobiotechnologii w roku akademickim 2020/2021 Uchwałą Nr 46/2019-2020 Senatu UP w Lublinie z dnia 28 lutego 2020 r. (<https://up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwaly%202019-2020/046/046agrolesnictwo.pdf>). Dobór treści programowych, w tym treści przewidzianych dla kształcenia w zakresie znajomości języka obcego jest spójny z kierunkowymi efektami uczenia się określonymi w planie studiów oraz uwzględnia aktualny stan wiedzy i metodyki badań związanych z zakresem ocenianego kierunku. Dostosowany jest on do realiów społecznych, gospodarczych i rolniczych oraz konsultowany z interesariuszami zewnętrznymi. Program studiów jest ściśle powiązany z działalnością wysoko wykwalifikowanej kadry naukowo-dydaktycznej i dydaktycznej, co zapewnia zdobycie wiedzy i umiejętności pod kątem ich praktycznego wykorzystania. Jednocześnie

dobór treści, metod kształcenia, form zajęć i liczebności grup studenckich umożliwiają uzyskanie kompetencji inżynierskich. W planie studiów wyraźnie dominują zajęcia ćwiczeniowe, z dużym udziałem zadań o charakterze inżynierskim (Za1_Cz3_Z2_1).

Dobór treści programowych na studiach II stopnia obejmuje trzy główne grupy przedmiotów, tj. przedmioty podstawowe, kierunkowe i treści specjalistyczne uzupełniające treści kształcenia kierunkowego oferowane jako przedmioty fakultatywne. W programie studiów uwzględniono również zajęcia z języka obcego, pozwalające na rozwinięcie kompetencji językowych na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenie Językowego (CEFR), ze szczególnym uwzględnieniem słownictwa specjalistycznego (kierunkowy efekt uczenia się AL_U08). W aktualnym programie studiów przedmioty podstawowe zapewniają realizację treści z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi, aspektów prawnych w agroleśnictwie, polityki agroleśnej, leśnictwa europejskiego i światowego, ochrony i kształtowania ekosystemów, ochrony bioróżnorodności, monitoringu środowiska, doświadczalnictwa i biometrii, komunikacji społecznej w leśnictwie oraz biokonserwacji ekosystemów.

Za kluczowe treści na studiach II stopnia kierunku agroleśnictwo należy uznać przede wszystkim te, które nauczane są w ramach przedmiotów kierunkowych. W tej grupie znalazły się: Hodowla i użytkowanie lasu, Uprawa roli i roślin, Zarządzanie populacjami zwierząt, Siedliskoznawstwo, Technologie upraw agroleśnych, Produkcja i przerób surowca drzewnego, Sylwopastoralizm, Ekonomika produkcji agroleśnej, Teledetekcja w agroleśnictwie, Zarządzanie i logistyka w agroleśnictwie. Do przedmiotów kierunkowych zaliczono również Seminarium magisterskie 1 i 2, w ramach którego studenci pogłębiają wiedzę w zakresie obszarów tematycznych dotyczących realizacji pracy dyplomowej, definiowania złożonych problemów koncepcyjnych i analizy uzyskanych wyników badań. Przedmioty specjalistyczne uzupełniające treści kierunkowe są realizowane jako moduły do wyboru, co pozwala na zwiększenie indywidualizacji procesu kształcenia. Wśród nich znalazły się następujące przedmioty: Entomologia agroleśna, Fitopatologia agroleśna, Choroby roślin, Diagnostyka agroleśna, Programy rolno-środowiskowe i doradztwo agroleśne, Taksacja i certyfikacja leśna, Agroturystyka i rekreacyjne użytkowanie lasu, Surowce zielarskie, Zielarstwo. Celem tych zajęć jest przybliżenie studentom najnowszej i na bieżąco uaktualnianej problematyki badawczej realizowanej przez pracowników Wydziału oraz przygotowanie studentów do realizacji pracy dyplomowej. W ofercie przedmiotów do wyboru studenci mają również możliwość realizacji wybranych treści w języku angielskim. W tej grupie uwzględniono następujące moduły: Agroforest entomology, Agroforest diagnostic, Agricultural policy and legal regulations, Management of forest and open spaces.

Treści poszczególnych przedmiotów odnoszą się do kierunkowych efektów uczenia się oraz są odzwierciedleniem działalności naukowo-badawczej pracowników w ramach dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany. Zajęciom związanym z prowadzonymi przez jednostkę badaniami naukowymi w dyscyplinach, do których odnoszą się efekty uczenia się (włączając w to Seminarium dyplomowe 1 i 2 oraz Pracę dyplomową i egzamin dyplomowy) przypisano łącznie 66 punktów ECTS (Tabela 4, Zał. 1, Część III Raportu). Dotyczy to w szczególności takich przedmiotów jak: Uprawa roli i roślin, Entomologia agroleśna, Fitopatologia agroleśna, Siedliskoznawstwo, Technologie upraw agroleśnych, Diagnostyka agroleśna, Zielarstwo, Surowce zielarskie, Sylwopastoralizm, Teledetekcja w agroleśnictwie, Zarządzanie populacjami zwierząt. Wykładowcy posiadają bogaty i udokumentowany dorobek naukowy w zakresie realizowanych przedmiotów oraz duże doświadczenie zawodowe. Prowadzona przez nich działalność naukowa umożliwia prezentowanie na

zajęciach wyników badań własnych, jak również angażowanie studentów do udziału w pracach badawczych jako forma przygotowania do realizacji pracy magisterskiej. W ten sposób implementowane są w dydaktyce wyniki badań realizowanych w poszczególnych jednostkach organizacyjnych, zgodnie z ich specjalizacją. Za dobór treści programowych poszczególnych przedmiotów odpowiada osoba wyznaczana przez kierowników jednostek organizacyjnych UP w Lublinie w porozumieniu z Dziekanem. Osoba odpowiedzialna za dany moduł, na podstawie matrycy efektów uczenia się tworzy efekty przedmiotowe, które dobierane są w taki sposób, aby umożliwić studentom zrealizowanie wszystkich kierunkowych efektów uczenia się, również pod kątem ich praktycznego zastosowania w zakresie dyscyplin rolnictwo i ogrodnictwo oraz nauki leśne. Jednocześnie prowadzący określa metody weryfikacji osiągnięcia założonych efektów uczenia się, a także wymagania i warunki niezbędne do zaliczenia przedmiotu). Karty opisu zajęć są prezentowane studentom i szczegółowo omawiane na początku każdego semestru oraz zamieszczane na stronie internetowej Wydziału

<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/02/Agrolesnictwo-stacjonarne-II-stopien-moduly-1.pdf>

<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/02/Agrolesnictwo-niestacjonarne-II-stopien-moduly-1.pdf>

Treści opisane w sylabusach przedmiotów zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Są one kompleksowe i spójne z najnowszymi badaniami naukowymi. Przedmioty, na których studenci osiągają efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich realizowane są w formie wykładów oraz ćwiczeń audytoryjnych i laboratoryjnych. Ich treści w zakresie wiedzy odnoszą się m.in. do rozumienia w pogłębionym stopniu zjawisk i teorii wyjaśniających zależności zachodzące w środowiskach leśnych i agrocenozach oraz znajomości metod i technik stosowanych przy rozwiązywaniu zadań inżynierskich. Przykładowe treści kształcenia powiązane z kierunkowymi efektami uczenia się prowadzącymi do uzyskania kompetencji inżynierskich opisano w ostatniej części Kryterium 1.

W trosce o zapewnienie wysokiego poziomu kształcenia i konkurencyjność absolwentów na rynku pracy program studiów podlega stałej weryfikacji i jest dostosowywany na bieżąco do aktualnego stanu wiedzy i nowych metod badawczych. Powołana przez Rektora Rada Programowa w porozumieniu z Wydziałową Komisją ds. Jakości Kształcenia okresowo dokonują przeglądu sylabusów pod kątem ich zgodności z kierunkowymi efektami uczenia się, a także w zakresie aktualności przekazywanej wiedzy. W szczególności zwraca się uwagę na kompletność metod weryfikacji wszystkich efektów uczenia się. Kluczowe znaczenie mają również opinie i uwagi formułowane przez interesariuszy zewnętrznych, pracowników Wydziału, osoby prowadzące zajęcia na ocenianym kierunku oraz studentów uczestniczących w procesie kształcenia. Rada Programowa kierunku agroleśnictwo raz w roku organizuje „Dzień kierunku”, podczas którego ma miejsce wymiana poglądów i opinii z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi w zakresie doskonalenia procesu i efektów uczenia się (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/02/Agrolesnictwo-sprawozdanie-z-konferencji-2022.pdf>). W czasie tych spotkań są poruszane problemy dotyczące m.in. doskonalenia jakości kształcenia, co równocześnie wpływa na kompleksowość, różnorodność i aktualność treści programowych. Zmiany w planie studiów są zatwierdzane przez Kolegium Wydziału i mają na celu lepsze przygotowanie absolwentów do podjęcia pracy po ukończeniu studiów na kierunku Agroleśnictwo.

Dobór metod kształcenia

Zajęcia dydaktyczne na kierunku agroleśnictwo są realizowane w formie wykładów oraz ćwiczeń audytoryjnych i laboratoryjnych. Metody kształcenia wykorzystywane w ramach poszczególnych modułów są zróżnicowane i dobrane w taki sposób, aby zapewnić osiągnięcie założonych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, a także udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem.

W procesie kształcenia podającą formą przekazywania wiedzy jest wykład realizowany w formie informacyjnej lub problemowej, natomiast z metod aktywizujących stosuje się pracę indywidualną, pracę w grupach, wykonanie projektu czy rozwiązywanie zadań. Wykłady prowadzone są z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych czy filmów dydaktycznych. Pozwalają na wszechstronne omówienie tematu z uwzględnieniem najnowszej wiedzy pochodzącej z własnej pracy badawczej, bieżącej światowej literatury, a także informacji zdobytych przez wykładowców podczas udziału w międzynarodowych i krajowych konferencjach, sympozjach i seminariach.

W przygotowaniu studentów do prowadzenia lub udziału w działalności naukowej istotną rolę odgrywa dyskusja, pozwalająca na samodzielne kształtowanie poglądów, formułowanie wniosków z przeprowadzonych badań, dokonanie krytycznej oceny faktów oraz proponowanie twórczego rozwiązania problemu powiązanego z programem studiów na kierunku Agroleśnictwo (efekt kierunkowy AL_U07). Przygotowanie to w szczególności zapewnia Seminarium magisterskie. Kluczowe jest również inspirowanie studentów do udziału w badaniach naukowych realizowanych we współpracy z pracownikami badawczo-dydaktycznymi Uczelni, których wyniki są prezentowane w formie referatów lub posterów podczas konferencji naukowych oraz sympozjów krajowych i międzynarodowych (Zal_Cz1_01_09).

Niezwykle istotną formą zajęć na studiach II stopnia są ćwiczenia, stanowiące 59% wszystkich zajęć na studiach stacjonarnych i 53% na studiach niestacjonarnych. Podczas ćwiczeń audytoryjnych wykorzystuje się następujące metody kształcenia: pogadanka, prezentacja multimedialna, metoda projektów, zadania do samodzielnego rozwiązania, moderowane dyskusje dydaktyczne, studium przypadku, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, metody programowe z wykorzystaniem komputera. Metody kształcenia uwzględniają również nabywanie umiejętności praktycznych poprzez udział studentów w ćwiczeniach laboratoryjnych realizowanych w specjalistycznych laboratoriach. W ich trakcie studenci nabywają umiejętności stosowania zaawansowanych technik i narzędzi badawczych, obsługi urządzeń laboratoryjnych i analitycznych, wykonywania pomiarów, budowania hipotez badawczych, planowania i przeprowadzania eksperymentów oraz opracowania, interpretacji i prezentacji wyników badań. Metody te wpisują się w efekty uczenia się w zakresie wiedzy (AL_W03) i umiejętności (AL_U01 i AL_U02). W ramach ćwiczeń laboratoryjnych studenci wykonują analizy właściwe dla danego przedmiotu, a wykonane czynności zwykle kończą się sporządzeniem sprawozdania (indywidualnie lub w grupach) oraz wyciągnięciem wniosków o charakterze ekspertyz. Ważnym elementem jest umiejętność rozpoznawania taksonów, objawów chorobowych czy identyfikacji patogenów. Kształceniu w tym zakresie służą zbiory zielnikowe, nasiona czy zakonserwowane okazy. W programie studiów 66% ćwiczeń jest realizowana w grupach laboratoryjnych, co umożliwia studentom indywidualną pracę i większe zaangażowanie w zgłębianie tematyki danego przedmiotu. Studenci biorą również udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób

umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych (w szczególności dotyczy to wykonywania prac magisterskich, których wyniki mogą być prezentowane na konferencjach lub jako prace naukowe). Włączanie studentów w badania naukowe odbywa się również poprzez wspieranie inicjatyw i stymulowanie działalności w Studenckich Kołach Naukowych (SKN) funkcjonujących na Uczelni, czego efektem jest współautorstwo publikacji naukowych (w tym posiadających współczynnik IF), rozdziałów monografii naukowych, materiałów konferencyjnych, posterów czy artykułów popularno-naukowych (Zal_Cz1_01_09).

Kluczową formą kształcenia na studiach II stopnia jest praca własna, w ramach której studenci zobowiązani są do pogłębiania wiedzy na podstawie wskazanej literatury, co wpisuje się w efekt kierunkowy w zakresie umiejętności AL_U06. Zakres indywidualnego uzupełniania wiedzy przez studentów w ramach danego przedmiotu określają osoby prowadzące. Dodatkowym efektem pracy własnej studentów jest doskonalenie językowe, ponieważ prowadzący niekiedy wymagają wykorzystania literatury obcojęzycznej. Studenci mają również możliwość rozwijania technik komunikacji społecznej poprzez wygłaszanie referatu lub prezentacji multimedialnej. Przygotowując referaty studenci nabierają biegłości w prezentowaniu wiedzy oraz krytycznego spojrzenia na wyniki jednostkowych badań (efekt kierunkowy AL_U06). Pomocne są tu bogate zasoby Biblioteki Głównej UP w Lublinie, dające dostęp do około 390 000 woluminów książek, czasopism i zbiorów specjalnych. Biblioteka, poprzez udział w licznych konsorcjach bibliotek naukowych, umożliwia dostęp do pełnych tekstów kilkudziesięciu tysięcy tytułów książek i czasopism, z komputerów podłączonych do serwerów Uniwersytetu Przyrodniczego (<https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/zasoby/>). Studenci mają możliwość rozwijania swoich umiejętności w zakresie poszukiwania i selektywnego wykorzystania zasobów informacyjnych uczestnicząc w szkoleniach organizowanych przez pracowników Biblioteki. Jednocześnie, studenci mają stały i nieograniczony dostęp do komputerów i Internetu, wykorzystując pracownie ogólnouczelniane, a także dostęp do sieci internetowej w domach studenckich oraz gniazd internetowych na korytarzach wszystkich budynków.

Stosowane metody kształcenia, zwłaszcza zajęcia praktyczne i seminaria magisterskie pozwalają na indywidualne podejście do potrzeb studentów. Pomocne w tym zakresie są również organizowane na Wydziale poza obowiązującym programem studiów seminaria i wykłady otwarte, prowadzone przez uznanych badaczy z ośrodków naukowych w kraju i za granicą (Zal_Cz1_02_01) Zadania badawcze realizowane są również w ramach pracy w Studenckich Kołach Naukowych (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#kola_naukowe), które dają studentom możliwość ugruntowania osiągniętych efektów uczenia się, a także ich poszerzenia z dziedziny i zakresu zainteresowań.

Zaawansowaną wiedzę dotyczącą zasad planowania badań i projektowania doświadczeń z zakresu agroleśnictwa, zasad funkcjonowania aparatury i sprzętu badawczego oraz rozumienia zjawisk i procesów zachodzących w zbiorowiskach leśnych i agrocenozach (AL_W03) studenci nabywają w trakcie realizacji m.in. takich przedmiotów jak: Hodowla i użytkowanie lasu, Ochrona bioróżnorodności, Fitopatologia agroleśna, Siedliskoznawstwo, Doświadczalnictwo i biometria, Sylwopastoralizm, Surowce zielarskie/Zielarstwo. Realizacja tych przykładowych przedmiotów umożliwia również osiągnięcie przez studentów umiejętności w zakresie samodzielnego planowania i przeprowadzania doświadczeń (AL_U02). Umiejętności sporządzania planów zagospodarowania obszarów wiejskich oraz planowania procesów technologicznych w zakresie agroleśnictwa (AL_U03) studenci nabywają uczestnicząc w zajęciach z Hodowli i użytkowania lasu, Siedliskoznawstwa, Technologii upraw agroleśnych, Sylwopastoralizmu, Surowców zielarskich/Zielarstwa czy Zarządzania

i logistyki w agroleśnictwie. Z kolei trakcie realizacji ćwiczeń z Uprawy roli i roślin, Ochrony i kształtowania ekosystemów, Zarządzania populacjami zwierząt oraz Monitoringu środowiska studenci nabywają umiejętności oceny stanu środowiska czy planowania działań w zakresie świadczenia usług ekosystemowych (AL_U05).

W ramach zajęć z Języka obcego studenci nabywają umiejętności sprawnej komunikacji w środowisku zawodowym, czytania ze zrozumieniem i analizowania obcojęzycznych tekstów źródłowych z zakresu reprezentowanej dziedziny naukowej (kompetencje językowe na poziomie B2+ CEFR). Stosowane na zajęciach z Języka obcego metody kształcenia to konwersacja, metoda gramatyczno-tłumaczeniowa (teksty specjalistyczne), metoda komunikacyjna i bezpośrednia ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności komunikowania się. Zastosowane metody kształcenia wpisują się w efekt kierunkowy AL_U08.

Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość

Program studiów II stopnia na kierunku Agroleśnictwo nie przewiduje obowiązku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Zgodnie z prawem od ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii do końca semestru, w trakcie którego stan ten został odwołany, zajęcia na studiach mogą być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość niezależnie od tego, czy zostało to przewidziane w programie studiów. W związku z sytuacją epidemiczną w kraju związaną z COVID-19 zgodnie z zarządzeniami Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (Zarządzenie Nr 115 z dnia 15 października 2020 r. <https://up.lublin.pl/files/biurorektora/2020/115/115.pdf>; Zarządzenie Nr 120 z dnia 28 października 2020 r. <https://up.lublin.pl/files/biurorektora/2020/120/120.pdf>; Zarządzenie Nr 18 z dnia 10 lutego 2021 roku <https://up.lublin.pl/files/biurorektora/2021/018/18.pdf>) w roku akademickim 2020/2021 wprowadzono kształcenie na odległość realizowane z wykorzystaniem infrastruktury informatycznej i oprogramowania umożliwiającego synchroniczną i asynchroniczną interakcję między uczestnikami zajęć a nauczycielami. Do prowadzenia kształcenia w formie zdalnej wykorzystywano platformę Eduportal (<https://platformaeducacyjna.up.lublin.pl/logowanie>) lub inne platformy (np. MS Teams). W dyspozycji pracowników Wydziału znajdował się przenośny sprzęt służący do transmisji bezpośredniej zajęć oraz spotkań. W okresie poprzedzającym pracę zdalną wprowadzono rozwiązania organizacyjne wspomagające zdalne kształcenie, w ramach których wdrożono cykl szkoleń dla pracowników naukowo-dydaktycznych i studentów z zakresu obsługi wykorzystywanych do nauki zdalnej platform edukacyjnych. Jednocześnie na stronie Uczelni zamieszczono materiały pomocnicze z praktycznymi wskazówkami odnośnie obsługi platform edukacyjnych do kształcenia na odległość (<https://up.lublin.pl/centrum-informatyki/#teams>).

Proces kształcenia przy wykorzystaniu zalecanych platform edukacyjnych realizowano zgodnie z rozkładami zajęć zamieszczonymi na stronie internetowej Wydziału. Poza udziałem studentów w wykładach i ćwiczeniach prowadzący wyznaczał uczestnikom zajęć różnego rodzaju zadania, polegające na przygotowaniu sprawozdań, raportów, referatów czy prezentacji. Taka asynchroniczna forma kontaktu prowadzącego ze studentem dawała możliwość zadawania pytań i rozwiązywania problemów merytorycznych, ale również pozwalała na wymianę informacji o charakterze organizacyjnym. Prowadzący zajęcia mieli obowiązek monitorowania udziału uczestników zajęć w zdalnych formach kształcenia i zapewnienia materiałów dydaktycznych opracowanych w formie elektronicznej. Dodatkowo studenci mieli zdalny dostęp do zasobów bibliotecznych UP w Lublinie

(<https://katalog.bg.up.lublin.pl>) oraz korzystali z możliwości dostępu do fachowego piśmiennictwa (<https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/zasoby/bazy-danych>).

Biorąc pod uwagę konieczność zrealizowania wymaganych efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych, wybrane ćwiczenia laboratoryjne realizowano w formie tradycyjnej z wykorzystaniem infrastruktury uczelnianej na miejscu w ścisłym reżimie sanitarnym (zajęcia w grupach 7-8 osobowych). Takie rozwiązanie wprowadzono m.in. w odniesieniu do przedmiotów: Technologie upraw agroleśnych, Diagnostyka agroleśna, Fitopatologia agroleśna, Entomologia agroleśna.

W trosce o wysoką jakość nauki zdalnej po okresie kształcenia na odległość Kolegium Dziekańskie Wydziału Agrobiotechnologii opracowało ankietę skierowaną do studentów Wydziału, która pozwoliła na zdiagnozowanie najważniejszych problemów pojawiających się w trakcie realizacji procesu dydaktycznego prowadzonego w formie zdalnej oraz dodatkowo pozwoliła ocenić kształcenie w tym zakresie. Wyniki ankiety analizowano w trakcie audytu wewnętrznego zleconego przez Rektora UP w Lublinie.

Od 1 października 2021 roku Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie powrócił do realizacji kształcenia w siedzibie Uczelni, a zajęcia odbywają się wyłącznie w sposób tradycyjny w formie kontaktu bezpośredniego zgodnie z harmonogramem zajęć.

Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia

Studia II stopnia na kierunku agroleśnictwo zapewniają studentom możliwość profilowania swojej ścieżki kształcenia oraz sprzyjają rozwijaniu indywidualnych zainteresowań naukowych i zawodowych poprzez wybór kierunkowych przedmiotów oferowanych jako moduły fakultatywne oraz wybór tematyki pracy magisterskiej. Z 20 modułów oferowanych jako przedmioty do wyboru studenci wybierają 12 obejmujących łącznie 375 godzin zajęć na studiach stacjonarnych i 214 godzin na studiach niestacjonarnych, w tym Seminarium dyplomowe (odpowiednio 60 i 31 godzin) oraz Język obcy (odpowiednio 30 i 15 godzin), co łącznie stanowi 31% ogólnej liczby punktów ECTS dla kierunku.

W celu dostosowania procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb studentów pracownicy Wydziału zobowiązani są do wyznaczenia godzin konsultacji, w czasie których w kontakcie bezpośrednim udzielają studentom merytorycznego wsparcia, natomiast za pośrednictwem poczty elektronicznej lub platformy MS Teams konsultacje mogą być realizowane w dowolnym czasie. Kontakt w formie elektronicznej pozwala na wymianę informacji o charakterze organizacyjnym, daje możliwość zadawania pytań, rozwiązywania problemów oraz udostępniania materiałów dydaktycznych. Taka forma komunikacji jest szczególnie ważna dla studentów uzdolnionych, z niepełnosprawnościami, a także dla studentów studiów niestacjonarnych oraz w innych przypadkach określonych w Regulaminie studiów UP w Lublinie.

W odpowiedzi na indywidualne potrzeby odnośnie procesu kształcenia, Uczelnia zapewnia studentom możliwość realizacji zajęć według indywidualnej organizacji studiów (IOS), której warunki są określone w Regulaminie studiów UP w Lublinie (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/01/Regulamin-studiow-01.10.2022.pdf>). Dziekan w porozumieniu z zainteresowanym studentem ustala możliwości efektywnej realizacji IOS i określa indywidualne etapy

studiów, z uwzględnieniem realizacji wszystkich efektów uczenia się wynikających z obowiązującego programu studiów. Wprowadza to pewną elastyczność w realizacji procesu kształcenia, zwłaszcza dla studentów szczególnie uzdolnionych, studentów wyróżniających się w działalności samorządowej, kulturalnej lub sportowej, studentów z niepełnosprawnością czy znajdujących się w wyjątkowo trudnej sytuacji życiowej. Podstawą przyznania studentowi indywidualnej organizacji studiów może być również studiowanie równoległe dwóch lub więcej kierunków studiów oraz realizacja części studiów w innych uczelniach krajowych lub zagranicznych. Z tej formy zajęć na studiach stacjonarnych mogą również skorzystać studentki w ciąży oraz studenci będący rodzicami. Indywidualna organizacja studiów polega w szczególności na modyfikacji tygodniowego terminarza zajęć dydaktycznych poprzez wybór grupy zajęciowej i godziny zajęć w sposób umożliwiający studentom realizację obowiązującego programu studiów z dostosowaniem do ich możliwości czasowych. W porozumieniu z prowadzącym przedmiot zmianie mogą ulec również terminy egzaminów i zaliczeń. W roku akademickim 2021/2022 z indywidualnej organizacji studiów korzystała 1 studentka na studiach stacjonarnych kierunku Agroleśnictwo.

Indywidualizację procesu kształcenia zapewnia stworzenie możliwości uczestniczenia studentów w kołach naukowych (zwłaszcza SKN Agronomów, SKN Leśników, SKN „Mikrobios”, SKN Analityków Środowiska, SKN Bioinżynierów i Biotechnologów czy SKN Biologii Hodowli i Użytkowania Drobiu). Studenckie koła naukowe umożliwiają studentom prowadzenie badań i poszerzanie wiedzy i zainteresowań, szczególnie związanych z kierunkiem studiów. W trakcie spotkań sekcji kół naukowych studenci mogą uczestniczyć w warsztatach i spotkaniach z zaproszonymi gośćmi z otoczenia społeczno-gospodarczego. Szczególnie zaangażowani i zainteresowani studenci są włączani do prac w ramach podpisanych porozumień lub projektów badawczych, są współautorami publikacji naukowych oraz doniesień konferencyjnych. Studenci mogą również uzupełniać swoje kompetencje społeczne i umiejętności poprzez wybieranie dodatkowych aktywności realizowanych w ramach zajęć ponadprogramowych, np. w Chórze Akademickim, Zespole Pieśni i Tańca „Jawor” lub rozmaitych sekcjach sportowych AZS. Studenci mają również możliwość uczestniczenia w wykładach otwartych i innych wydarzeniach organizowanych na Uczelni. Wybitni studenci motywowani są stypendiami Rektora UP w Lublinie – w roku akademickim 2020/2021 stypendium Rektora uzyskało dwoje studentów, w roku 2021/2022 – czworo, natomiast w bieżącym roku akademickim jedna osoba ocenianego kierunku.

Uczelnia jest przygotowana do realizacji indywidualnych potrzeb studentów z niepełnosprawnością, eliminując bariery architektoniczne i mentalne oraz organizując działania, których celem jest ułatwienie studentom niepełnosprawnym funkcjonowanie w społeczności akademickiej (warsztaty, szkolenia, obozy, zajęcia rehabilitacyjne itp.). Dysponuje odpowiednią infrastrukturą (np. windy, podjazdy) umożliwiającą poruszanie się w budynkach, specjalnymi stanowiskami do pracy dla osób z niepełnosprawnościami znajdującymi się w Bibliotece Głównej UP (stanowisko komputerowe znajdujące się w strefie wolnej od barier architektonicznych, wyposażone w komputer, drukarkę, lupę powiększającą, fotel) oraz wypożyczalnią specjalistycznego sprzętu (powiększalniki, dyktafony, notebooki). W Bibliotece Głównej UP w Lublinie funkcjonuje czytelnia, w której studenci mają do dyspozycji 31 stanowisk z komputerami stacjonarnymi z dostępem do zasobów on-line. W Informatorium BG znajduje się 37 miejsc z dostępem do stałego łącza internetowego. Ponadto Biblioteka dysponuje czytelnią, w której znajdują się 3 pokoje przeznaczone do pracy indywidualnej, 2 pokoje ze sprzętem multimedialnym do pracy w grupach oraz dwie kabiny akustyczne przystosowane do pracy 1-4 osób. W bibliotece przygotowane zostały przyjazne strefy z wygodnymi sofami, fotelami

i pufami. Studenci mają możliwość korzystania z bezpłatnej sieci Wi-Fi, zarówno na terenie wszystkich budynków Uczelni, jak i domów studenckich. Uczelnia posiada również bazę noclegową dostosowaną do osób z niepełnosprawnościami. Dodatkowo, na Uczelni są podejmowane działania na rzecz dostosowania stron internetowych oraz wewnętrznych systemów informatycznych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Studenci niepełnosprawni mają zapewnione odpowiednie warunki kształcenia, wsparcie dydaktyczne, naukowe i materialne. W czasie realizacji procesu kształcenia mogą korzystać ze wsparcia asystenta w czynnościach związanych z nauką, których nie mogą wykonać samodzielnie. Za zgodą prowadzącego zajęcia mają możliwość korzystania ze środków technicznych w celu utrwalenia treści przekazywanych na zajęciach w formie obrazu lub dźwięku. Możliwa jest również zmiana (dostosowanie) formy zajęć, formy zaliczenia lub egzaminu oraz wydłużenia czasu jego trwania, z uwzględnieniem rodzaju dysfunkcji. Jednocześnie studenci z niepełnosprawnością mogą korzystać z indywidualnych konsultacji z pracownikami naukowo-dydaktycznymi Wydziału.

Na Uczelni funkcjonuje Biuro do Spraw Osób z Niepełnosprawnościami, które podejmuje działania związane ze stwarzaniem warunków zapewniających studentom niepełnosprawnym pełny udział w procesie kształcenia. Systematycznie organizuje ono szkolenia dla studentów i doktorantów niepełnosprawnych oraz naukowej i administracyjnej kadry akademickiej, które pomagają rozwijać potencjał i zwiększać świadomość społeczną. Opiekę nad studentami niepełnosprawnymi sprawuje powołany przez Rektora Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/niepelnosprawni/kontakt/>), który monitoruje potrzeby oraz udziela konsultacji i doraźnej pomocy w rozwiązywaniu bieżących problemów niepełnosprawnych studentów. Zasady udzielania wsparcia w procesie kształcenia studentom z niepełnosprawnościami, zmierzającego do zapewnienia równych szans w realizacji programu studiów są określone Zarządzeniem Nr 109 Rektora UP w Lublinie z dnia 8 listopada 2021 roku w sprawie wprowadzenia procedury dostosowania procesu kształcenia do potrzeb studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami oraz znajdujących się w szczególnej sytuacji zdrowotnej (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/11/z-109-2021.pdf>).

Na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie realizowany jest projekt „Dostępny UPL” – nr POWR.03.05.00-00-A002/21, którego celem jest dostosowanie UP do potrzeb osób z niepełnosprawnościami poprzez realizację działań zapewniających dostępność komunikacyjną, dostępność stron internetowych Uczelni i narzędzi informatycznych, a także wprowadzenie do programów kształcenia modyfikacji zapewniających ich dostępność dla studentów z niepełnosprawnościami. W ramach projektu osoby z orzeczoną niepełnosprawnością mają możliwość skorzystania z indywidualnych porad psychologicznych oraz prawnych. Konsultacje psychologiczne umawiane są bezpośrednio z psychologiem, co przyczynia się do zwiększenia anonimowości osób z niepełnosprawnościami korzystających z porad. Konsultacje są również realizowane za pośrednictwem dostępnych komunikatorów internetowych.

Harmonogram realizacji studiów

Na kierunku Agroleśnictwo prowadzone jest kształcenie na studiach II stopnia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym, a liczba godzin poszczególnych zajęć dydaktycznych w planach studiów obu form kształcenia zachowuje możliwie jednolitą proporcję. Harmonogram realizacji studiów wynika bezpośrednio z programu studiów, a liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów wynosi

90 (zgodnie z Uchwałą nr 13/2019-2020 Senatu UP w Lublinie z dnia 29 listopada 2019 r.; <https://up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwaly%202019-2020/013/13 - prog. stud..pdf>).

Czas kształcenia w pełni umożliwia realizację treści programowych i osiągnięcie efektów uczenia się określonych dla tego kierunku studiów, z uwzględnieniem nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS. Studia stacjonarne trwają 3 semestry, a plan zajęć dla tej formy studiów obejmuje łącznie 910 godzin (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/02/Agrolesnictwo-stacj-II-st-2022_2023-v2.pdf). Studia niestacjonarne trwają o jeden semestr dłużej, a łączna liczba godzin wynikająca z planu studiów niestacjonarnych wynosi 546 (co stanowi 60% godzin studiów stacjonarnych) (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/02/Agrolesnictwo-niest-II-st-2022-2023-v2.pdf>) (Zal_Cz3_Z2_1).

Harmonogram realizacji studiów uwzględnia zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów. W sylabusach poszczególnych przedmiotów prowadzący wskazują liczbę punktów ECTS przypisaną do zajęć realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego oraz punkty ECTS odpowiadające pracy własnej studentów. Jako tzw. godziny kontaktowe zalicza się wykłady, ćwiczenia audytorne i laboratoryjne oraz seminaria, a także konsultacje z prowadzącym zajęcia i obecność na egzaminie. W kartach opisu zajęć (sylabusach) nakład pracy studentów został określony odrębnie dla wykładów i ćwiczeń, co daje gwarancję, że nakłady pracy niezbędne do uzyskania wszystkich zakładanych efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są właściwie oszacowane. W programie studiów stacjonarnych liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich przekracza połowę wszystkich punktów ECTS dla kierunku i wynosi 45, natomiast w przypadku studiów niestacjonarnych 29 punktów ECTS jest uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich.

Harmonogram kształcenia na ocenianym kierunku dostosowany jest do efektów uczenia się, umożliwia realizację treści programowych, w tym kompetencji inżynierskich, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS. Obejmuje również zajęcia związane z działalnością naukową prowadzoną w Uczelni, służące zdobywaniu przez studentów pogłębionej i zaawansowanej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych z zakresu agroleśnictwa (Tab. 4, Zał. 1, Część III Raportu). Łączna liczba punktów ECTS przypisana tym przedmiotom wynosi 66, co stanowi 73% wszystkich punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów na kierunku Agroleśnictwo.

W harmonogramie realizacji studiów na kierunku Agroleśnictwo położono bardzo silny nacisk na indywidualizację kształcenia. W każdym semestrze studiów realizowanych zarówno w formie stacjonarnej, jak i niestacjonarnej przewidziano przedmioty wybierane przez studentów. Z 20 modułów oferowanych jako przedmioty do wyboru studenci wybierają 12 (w tym Seminarium magisterskie oraz Język obcy), co stanowi łącznie 28 pkt ECTS dla tego kierunku (31%). Istotnym elementem indywidualizacji programu studiów jest wybór seminarium dyplomowego i zakresu realizowanej pracy magisterskiej. Temat i promotora pracy magisterskiej studenci wybierają na pierwszym roku. Na studiach stacjonarnych Seminarium są realizowane w drugim i trzecim semestrze, natomiast na studiach niestacjonarnych w semestrach trzecim i czwartym. Za Pracę magisterską i egzamin dyplomowy, wymagające dużej samodzielności i wysokiego nakładu pracy, studentom przyznano 15 pkt. ECTS.

Kompetencje językowe kształtowane są na zajęciach z języka obcego, które są realizowane w pierwszym semestrze studiów (2 punkty ECTS) w wymiarze 30 godzin na studiach stacjonarnych i 15 godzin na studiach niestacjonarnych. Podczas zajęć studenci rozwijają umiejętności poprawnej komunikacji w środowisku zawodowym, stosowania zaawansowanych struktur gramatycznych oraz technik pracy z obcojęzycznym tekstem źródłowym. Dodatkowo studenci mogą realizować przedmioty w języku angielskim, oferowane jako moduły do wyboru. W aktualnie obowiązującym planie studiów są to: Agroforest entomology (3 ECTS), Agroforest diagnostic (4 ECTS), Agricultural policy and legal regulation (2 ECTS) oraz Management of forest and open spaces (2 ECTS). Studenci zachęceni są również do udziału w ponadprogramowych wykładach organizowanych na Wydziale, na które zapraszani są wykładowcy z uczelni zagranicznych (Zal_Cz1_02_01). Niezależnie od tego wprowadza się różne formy aktywizujące studentów do doskonalenia umiejętności językowych poprzez zachęcanie do udziału w międzynarodowych konferencjach naukowych i sympozjach studenckich kół naukowych czy studiowanie obcojęzycznej literatury naukowej.

Dobór form zajęć, liczba godzin przypisana poszczególnym formom, liczebność grup studenckich oraz organizacja procesu kształcenia, harmonogram zajęć

Aktualny plan zajęć na studiach stacjonarnych II stopnia na kierunku Agroleśnictwo obejmuje łącznie 910 godzin, na które składają się: wykłady (370 godzin – 41%), ćwiczenia audytoryjne (185 godzin – 20%), ćwiczenia laboratoryjne (295 godzin – 32%; w tym 30 godzin z języka obcego) oraz seminaria magisterskie (60 godzin – 7%). W przypadku studiów niestacjonarnych łączna liczba godzin wynikająca z planu studiów wynosi 546, co stanowi ok. 60% godzin studiów stacjonarnych. W programie studiów niestacjonarnych 255 godzin stanowią wykłady (47%), 31 godzin - seminaria magisterskie (6%), natomiast ćwiczenia audytoryjne i laboratoryjne obejmują odpowiednio 100 godzin (18%) i 160 godzin (29%). W ramach ćwiczeń laboratoryjnych studenci realizują 15 godzin zajęć z języka obcego. Moduły do wyboru, stanowiące minimum 30% ogólnej liczby ECTS, wybierane są przez studentów w trakcie semestrów poprzedzających ich realizację. Ostateczną decyzję o uruchomieniu modułu podejmuje Dziekan. Studenci mogą dokonać zmiany wybranego przedmiotu fakultatywnego składając podanie w terminie do 2 tygodni od rozpoczęcia semestru.

Liczebność grup studenckich w powiązaniu z formami zajęć, zakładanymi efektami uczenia się i profilem kształcenia na kierunku Agroleśnictwo wynika z Zarządzenia Nr 84 Rektora UP w Lublinie z dnia 14 września 2021 roku (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/09/z-84-2021.pdf>). Zgodnie z powyższym Zarządzeniem obowiązuje następująca liczebność studenckich grup dydaktycznych: ćwiczenia audytoryjne 30-34 osoby, ćwiczenia laboratoryjne, projektowe, lektoraty z języków obcych oraz seminarium dyplomowe 15-17 osób. Taka liczebność grup uwzględnia zachowanie zasad BHP, dostępność do aparatury oraz efektywną pracę wszystkim studentom.

Organizacja roku akademickiego, w tym terminy rozpoczęcia i zakończenia semestru oraz sesji egzaminacyjnej ustalana jest w drodze Zarządzenia Rektora UP w Lublinie i podawana do wiadomości studentów co najmniej na trzy miesiące przed rozpoczęciem roku akademickiego. Organizację roku akademickiego 2022/2023 określa Zarządzenie Nr 16 Rektora UP w Lublinie z dnia 7 lutego 2022 roku (<https://up.lublin.pl/wp-content/uploads/2022/02/ZARZADZENIE-NR-16-organizacja-roku-akademickiego-1.pdf>). Szczegółowe informacje dotyczące procesu kształcenia na studiach stacjonarnych (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/09/Agrolesnictwo-stacj-II-st-2022_2023.pdf) i niestacjonarnych (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp->

[content/uploads/sites/2/2022/09/Agrolesnictwo-niest-II-st-2022_2023.pdf](https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/09/Agrolesnictwo-niest-II-st-2022_2023.pdf)) określa udostępniony plan studiów. Zawiera on semestralny wykaz przedmiotów, z zaznaczeniem zajęć podlegających wyborowi studentów, formę realizacji zajęć, liczbę godzin i punktów ECTS przypisanych do poszczególnych modułów oraz formę zaliczenia końcowego. W planie studiów w ostatnim semestrze przewidziano złożenie pracy dyplomowej i egzamin dyplomowy. Aby zapewnić studentom czas na potwierdzenie efektów kierunkowych oraz dopełnienie formalności związanych z procedurą składania i obrony pracy magisterskiej zgodnie z procedurą WA-S8 (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-S8_Procedura-dyplomowania.pdf), w trzecim semestrze na studiach stacjonarnych i czwartym semestrze na studiach niestacjonarnych zmniejszono liczbę godzin tzw. kontaktowych.

Rozkłady zajęć poszczególnych etapów kształcenia są opracowywane przed rozpoczęciem semestru przez pracownika Wydziału, zatwierdzone przez Prorektora ds. Studenckich i Dydaktyki i podawane do wiadomości co najmniej 2 tygodnie przed rozpoczęciem semestru. Informacje te są udostępniane studentom zarówno przez stronę internetową Uczelni i Wydziału, jak i przez indywidualne konta studentów w Wirtualnym Dziekanacie. Takie rozwiązanie usprawnia przepływ informacji i umożliwia studentom efektywne planowanie i wykorzystywanie czasu przeznaczanego na naukę i odpoczynek.

Zajęcia na studiach stacjonarnych są planowane od poniedziałku do piątku i realizowane w ramach 13 tygodni w pierwszym semestrze (godzina dydaktyczna trwa 52 minuty) oraz 15 tygodni w drugim i trzecim. Na studiach niestacjonarnych kształcenie w poszczególnych semestrach odbywa się podczas siedmiu zjazdów sobotnio-niedzielnich. Terminy zjazdów podawane są do wiadomości co najmniej na pięć miesięcy przed rozpoczęciem semestru. W czasie zjazdów studentów studiów niestacjonarnych nauczyciele realizujący poszczególne przedmioty pełnią dyżury dając możliwość studentom skorzystania z konsultacji. W roku akademickim 2022/2023 nie uruchomiono studiów w trybie niestacjonarnym. Podczas ostatniej rekrutacji prowadzonej od 09.01 do 19.02.2023 r. na studia rozpoczynające się w semestrze letnim roku akademickiego 2022/2023, ze względu na zbyt małą liczbę kandydatów nie uruchomiono kolejnego cyklu studiów stacjonarnych. Aktualnie na kierunku Agroleśnictwo kształcą się 7 osób na studiach stacjonarnych z naboru 2021/2022 (rok II semestr trzeci). Zgodnie z bieżącym harmonogramem zajęć dostępnym na stronie internetowej Wydziału, w semestrze letnim zajęcia dla tych studentów są zaplanowane na 3 dni w tygodniu, tj. od poniedziałku do środy (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/02/Agrolesnictwo-stacj-II-st-II-r-v2.pdf>).

Ważnym elementem organizacji procesu kształcenia jest rozliczenie przedmiotów w poszczególnych sesjach, podczas których nauczyciel akademicki odpowiedzialny za dany moduł jest zobowiązany do potwierdzenia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się według wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, zgodnie z procedurą WA-K3 (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/WA-K3_Procedura-weryfikacji-osiagniec-zakladanych-efektow-ksztalcenia.pdf). Terminy zaliczeń końcowych i egzaminów ustala osoba prowadząca zajęcia w porozumieniu ze starostą roku. W przypadku negatywnych wyników egzaminów/zaliczeń mają zastosowanie zapisy Regulaminu Studiów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/01/Regulamin-studiow-01.10.2022.pdf>).

Dokumentacja (prace zaliczeniowe, egzaminacyjne, projekty oraz inne materiały) potwierdzająca zdobycie przez studentów założonych w programie studiów efektów uczenia się, jest archiwizowana przez osoby odpowiedzialne za poszczególne przedmioty przez okres nie krótszy niż rok po

zakończeniu cyklu kształcenia. Protokoły z egzaminów i zaliczeń końcowych są archiwizowane i przechowywane w teczkach studentów w dziekanacie zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi archiwizacji tego typu dokumentów.

Po spełnieniu wszystkich wymogów objętych prawem - Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 1668), Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. 1861) i Regulaminem studiów, związanych z przystąpieniem studenta do egzaminu dyplomowego, Dziekan wyznacza termin egzaminu dyplomowego.

Dobór treści i metod kształcenia, form, liczebności grup studenckich w odniesieniu do zajęć lub grup zajęć, na których studenci osiągają efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich

Na studiach II stopnia zdefiniowano 8 efektów uczenia się prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich – 4 w kategorii wiedzy i 4 w kategorii umiejętności (<https://up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwaly%202019-2020/046/zal. nr 2b - opis efekt'ow uczenia sie inzynierskich.pdf>). W przekonaniu twórców programu studiów na kierunku Agroleśnictwo dobór treści i metod kształcenia, liczebności grup studenckich oraz proporcje godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych efektów uczenia się prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 i 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty te są uzyskiwane w kategorii wiedzy – głównie na wykładach (wykład problemowy, dyskusja), a w kategorii umiejętności – w trakcie zajęć ćwiczeniowych (praca w laboratorium, wykonanie doświadczeń, metoda projektu, analiza przypadków, studiowanie i analiza materiałów źródłowych, dyskusja). Nabywanie i doskonalenie kompetencji inżynierskich jest realizowane również w ramach seminarium dyplomowego oraz podczas przygotowywania pracy magisterskiej (indywidualnie pod opieką promotora).

Zasadniczą formą kształcenia na studiach II stopnia prowadzącą do uzyskania umiejętności praktycznych są ćwiczenia laboratoryjne, stanowiące 39% i 35% wszystkich godzin zajęć odpowiednio na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Są one realizowane w małych grupach (15-17 osób), co przyczynia się do lepszego osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Ćwiczenia laboratoryjne umożliwiają uzyskanie umiejętności zawodowych, pozwalają nabyć umiejętności kreatywnego podejścia do zagadnień inżynierskich oraz wypracować metodologię przy rozwiązywaniu problemów z zakresu studiowanego kierunku.

Treści nauczania prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich w zakresie wiedzy odnoszą się do: poznania metod, technik i technologii stosowanych przy rozwiązywaniu zadań inżynierskich z zakresu agroleśnictwa (InzAL_W01), rozumienia w pogłębionym stopniu funkcjonowania i oddziaływania organizmów żywych na procesy zachodzące w środowisku w zakresie potrzebnym do rozwiązywania problemów inżynierskich w zbiorowiskach leśnych i agrocenozach (InzAL_W02), poznania zasad modyfikacji technik i technologii oraz funkcjonowania aparatury i sprzętu badawczego, a także ich doskonalenia dla potrzeb agroleśnictwa (InzAL_W03) oraz zasad tworzenia indywidualnej działalności gospodarczej, w tym usługowej związanej z gospodarką rolniczą i leśną (InzAL_W04).

W przypadku kompetencji inżynierskich kluczowe znaczenie mają umiejętności praktyczne, które studenci uzyskują w trakcie całego okresu kształcenia, tj. potrafi samodzielnie planować i przeprowadzać eksperymenty i symulacje komputerowe, wykonywać pomiary, interpretować uzyskane wyniki oraz wyciągać wnioski (InzAL_U01), wykonywać plany zagospodarowania obszarów wiejskich (InzAL_U02), wybrać, zmodyfikować i zastosować najnowsze techniki i technologie z zakresu diagnostyki molekularnej, obrazowania przestrzennego i informatyki do analizy i oceny procesów zachodzących w środowiskach agroleśnych (InzAL_U03) oraz zaplanować i zaprojektować urządzenia, obiekty i systemy technologiczne powiązane z agroleśnictwem oraz ocenić ich oddziaływanie na środowisko, a także określić efekty ekonomiczne tych działań (InzAL_U04). Zestawienie zajęć służących zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich zawarte jest w Tabeli 5, Zał. 1 Części III Raportu. Nabywane w trakcie kształcenia umiejętności pozwalają studentom włączyć się w badania naukowe prowadzone przez pracowników Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów na studia

W Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia. Zasady rekrutacji na stacjonarne i niestacjonarne studia wyższe, I i II stopnia, na dany rok akademicki są zatwierdzane na posiedzeniu Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie i ogłaszane na stronie internetowej UP (<http://www.up.lublin.pl/kandydat/>). Warunki, tryb oraz terminy rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na pierwszy rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych magisterskich w UP w Lublinie w roku akademickim 2022-2023 określa Uchwała nr 60/2020-2021 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie określenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na pierwszy rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych magisterskich w UP w Lublinie w roku akademickim 2022-2023 (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/07/Uchwala-w-sprawie-rekrutacji-nr-....-z-dnia-25.06.2021-2.pdf>).

Informacje o wymaganiach stawianych kandydatom, warunkach rekrutacji na studia oraz kryteriach kwalifikacji dostępne są na stronie internetowej Uczelni w zakładce „Rekrutacja” (<https://www.up.lublin.pl/rekrutacja-info>), zaś informacje dla kandydatów dotyczące kierunku są zamieszczone na stronie Wydziału Agrobioinżynierii w zakładce „Kierunki studiów” (<https://up.lublin.pl/agrobio/kierunki-studiow/>) w kafelku „Agroleśnictwo” (<https://up.lublin.pl/rekrutacja/agrolesnictwo-ii-stopnia/>). Rekrutacja na studia na kierunek Agroleśnictwo prowadzona jest, podobnie jak na inne kierunki studiów w UP w Lublinie, z wykorzystaniem Systemu Internetowej Rekrutacji Kandydatów, w którym kandydaci dokonują rejestracji na wybrany kierunek oraz formę studiów (IRK; <https://irk.up.lublin.pl/>).

Oferta kształcenia na studiach drugiego stopnia na kierunku Agroleśnictwo kierowana jest do absolwentów posiadających dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia z tytułem zawodowym inżyniera na kierunku Agroleśnictwo lub pokrewnym np.: Leśnictwo, Rolnictwo, Ogrodnictwo, Biotechnologia, Ochrona środowiska lub innym, posiadających kompetencje zgodne z wymogami

szeroko pojętego agroleśnictwa. Za kierunek pokrewny inżynierski uznaje się kierunek kończący się nadaniem tytułu zawodowego inżyniera. Zgodnie z procedurą WA-S5 rekrutacji na studia I oraz II stopnia (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/WA-S5_Procedura-rekrutacji-na-studia-I-oraz-II-stopnia.pdf) kandydaci, którzy ubiegają się o przyjęcie w tym trybie składają Deklarację dla kandydata na studia drugiego stopnia na kierunek Agroleśnictwo, który ukończył kierunek pokrewny inżynierski na studiach pierwszego stopnia kierunków pokrewnych (załączniki nr WA-S5.14). W weryfikacji polegającej na porównaniu programów pierwszego stopnia studiów kierunku ukończonego oraz wybranego uczestnicy przewodniczący oraz członkowie Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej. Po jej zakończeniu wyznaczane są przedmioty z pierwszego stopnia studiów, które kandydat powinien uzupełnić w ciągu dwóch pierwszych semestrów na studiach stacjonarnych i w ciągu trzech semestrów na studiach niestacjonarnych w wymiarze nie przekraczającym 24 ECTS (z czego 16 punktów ECTS studenci realizują bez odpłatności, a w przypadku wyższej liczby punktów ECTS odpowiadających koniecznym do uzupełnienia efektom uczenia się studenci wnoszą opłatę określoną w odrębnych przepisach). O przyjęcie na pierwszy rok studiów drugiego stopnia mogą ubiegać się również osoby, które uzyskały dyplom uczelni zagranicznej potwierdzający ukończenie studiów wyższych tego samego kierunku lub kierunku pokrewnego. Kandydaci ubiegający się o przyjęcie na studia stacjonarne drugiego stopnia podlegają rekrutacji na semestr letni, natomiast na studia niestacjonarne – na semestr zimowy.

Przyjęcia kandydatów na studia drugiego stopnia, w ramach ustalonego dla kierunku limitu miejsc, odbywają się na podstawie liczby punktów uzyskanych w postępowaniu kwalifikacyjnym, zestawionych na liście rankingowej przez Wydziałową Komisję Rekrutacyjną. Liczba kandydatów przyjmowanych na pierwszy rok studiów drugiego stopnia na kierunku Agroleśnictwo definiowana jest w oparciu o zasoby naukowo-dydaktyczne Wydziału i wyniki poprzednich naborów. Zgodnie z Uchwałą nr 28/2021-2022 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 25 lutego 2022 r. w sprawie określenia liczby miejsc na pierwszym roku na poszczególnych kierunkach studiów stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych magisterskich w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie na rok akademicki 2022-2023 (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/03/u-28.pdf>) liczba miejsc na pierwszym roku stacjonarnych studiów drugiego stopnia na kierunku Agroleśnictwo została określona na 30.

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innych uczelniach, w tym w uczelniach zagranicznych

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych na innej uczelni wyższej są określone w §8 Regulaminu studiów UP w Lublinie, który jest opublikowany na stronie internetowej Uczelni (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/01/Regulamin-studiow-01.10.2022.pdf>). Studenci innej uczelni, po zaliczeniu co najmniej pierwszego semestru, mogą być przyjęci na studia na kierunku Agroleśnictwo za zgodą Dziekana Wydziału Agrobiotechnologii, wyrażoną w drodze decyzji, jeżeli dostarczyli zaświadczenie potwierdzające status studenta i informujące o wypełnieniu wszystkich obowiązków wynikających z przepisów obowiązujących w uczelni, którą opuszczają i ponadto spełniają wymagania rekrutacyjne na kierunku Agroleśnictwo. Dziekan stwierdza zbieżność uzyskanych przez studentów efektów uczenia się z efektami określonymi w programie studiów kierunku Agroleśnictwo oraz przypisuje studentom za efekty uczenia się osiągnięte poza UP w Lublinie taką liczbę punktów ECTS,

jaka jest przypisana efektom uczenia się uzyskiwanym w wyniku realizacji odpowiednich zajęć na Wydziale Agrobiotechnologii. W przypadku stwierdzenia różnic programowych odpowiadających nie więcej niż 24 punktom ECTS, Dziekan wyznacza przedmioty w celu uzupełnienia brakujących w programie efektów uczenia się. Realizacja przedmiotów uzupełniających odbywa się w trakcie pierwszych dwóch semestrów po przeniesieniu.

Studenci kierunku Agroleśnictwo mogą realizować część programu studiów poza UP w Lublinie, w innej uczelni polskiej lub zagranicznej, w szczególności na podstawie porozumień międzyuczelnianych wynikających z uczestnictwa UP w Lublinie w krajowych (MostAR) (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/mostar/>) lub międzynarodowych programach wymiany studentów (program Erasmus+) (<https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/erasmus-student/>). Realizacja określonej części programu studiów poza macierzystą uczelnią odbywa się za zgodą Dziekana według procedur obowiązujących dla poszczególnych programów (§10 Regulaminu studiów).

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się w procesie uczenia się poza systemem studiów

Ogólne zasady i warunki potwierdzania efektów uczenia się (PEU) uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów oraz powoływania i sposobu działania komisji weryfikujących efekty uczenia się określa §19 Regulaminu studiów (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/01/Regulamin-studiow-01.10.2022.pdf>) oraz Uchwała nr 69/2018-2019 Senatu UP w Lublinie z dnia 24 maja 2019 r. w sprawie zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się oraz powoływania i sposobu działania komisji weryfikujących efekty uczenia się w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie (<https://up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwaly%202018-2019/069/69.pdf>); załącznik ([https://up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwaly%202018-2019/069/zalacznik do 69.pdf](https://up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwaly%202018-2019/069/zalacznik_do_69.pdf)).

Kandydaci mogą zapoznać się z ogólnymi zasadami dotyczącymi PEU zamieszczonymi na stronie internetowej Uczelni oraz skontaktować się z konsultantem PEU (pracownik Działu Organizacji i Toku Studiów), który pełni rolę pierwszego kontaktu w procedurze PEU na poziomie Uczelni. Konsultant wyjaśnia kandydatom zasady, warunki i tryb postępowania przy potwierdzaniu efektów uczenia się, weryfikuje spełnienie warunków formalnych, wstępnie rozpoznaje kierunki, poziomy i profile, dla których efekty uczenia się mogą zostać potwierdzone, wskazuje sposób postępowania w procedurze PEU oraz kieruje do właściwego pełnomocnika Dziekana ds. PEU. Weryfikacji efektów uczenia się dokonuje Wydziałowa Komisja PEU powołana przez Pełnomocnika Dziekana ds. PEU w trybie określonym w cytowanym wyżej Załączniku do uchwały Senatu nr 69/2018-2019 z dnia 24 maja 2019 r. Na podstawie PEU kandydatom można zaliczyć nie więcej niż 50% punktów ECTS wymaganych do uzyskania kwalifikacji na kierunku Agroleśnictwo. W przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia drugiego stopnia na kierunku Agroleśnictwo, efekty uczenia się mogą zostać potwierdzone osobom posiadającym kwalifikację pełną na poziomie 6 PRK i co najmniej trzy lata doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów pierwszego stopnia. Do dnia sporządzenia raportu kandydaci na studia na ocenianym kierunku nie korzystali z tej formy potwierdzania efektów uczenia się.

Zasady, warunki i tryb dyplomowania

Zasady zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania są przejrzyste i ogólnie dostępne na stronach internetowych Uczelni. Warunki i tryb dyplomowania są określone w Regulaminie studiów UP w Lublinie (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/01/Regulamin-studiow-01.10.2022.pdf>) w paragrafach §33-38 Praca dyplomowa oraz §39-43 Egzamin dyplomowy. Proces dyplomowania na kierunku Agroleśnictwo obejmuje realizację przez studentów pracy magisterskiej pod kierunkiem nauczyciela akademickiego, ocenę pracy przez promotora i recenzenta oraz egzamin dyplomowy. Procedura dyplomowania na Wydziale Agrobioinżynierii jest szczegółowo opisana w dokumencie WA-S8 https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-S8_Procedura-dyplomowania.pdf i załącznikach https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-S8_Zalaczniki_Procedura-dyplomowania.doc.

Praca magisterska powinna być wykonana pod względem merytorycznym i formalnym zgodnie z wymogami obowiązującymi na Wydziale Agrobioinżynierii (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#egzamin_dyplomowy) oraz wytycznymi dla kierunku Agroleśnictwo, które zostały opracowane przez Radę Programową kierunku i są dostępne na stronie internetowej Wydziału (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/12/Wymogi-prace-magisterskie-agrolesnictwo.pdf>). Tematy prac magisterskich są ustalane na pierwszym semestrze studiów. Przy ustalaniu tematu pracy dyplomowej uwzględniana jest problematyka badawcza jednostki dydaktycznej, w której zatrudniony jest promotor. Tematy prac są zatwierdzane pod względem zgodności z profilem kierunku kształcenia przez przewodniczącą Rady Programowej i przekazywane do Dziekana zgodnie z Harmonogramem działań na Wydziale Agrobioinżynierii (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/12/Harmonogram-dzialan-w-zakresie-doskonalenia-jakosci-ksztalcenia-2022_2023.pdf).

Prace magisterskie obejmują część teoretyczną opartą na dostępnym piśmiennictwie oraz część badawczą na podstawie badań przeprowadzonych samodzielnie przez studentów z uwzględnieniem odpowiednich metod badawczych i statystycznych. W pracach tego typu wymagana jest również umiejętność logicznego wnioskowania. Spełnienie warunków dotyczących właściwego doboru metod badawczych i statystycznych jest podstawą do oceny osiągnięcia przez dyplomantów kompetencji inżynierskich (https://up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwały%202019-2020/046/zal._nr_2a_opis_efekt'ow_uczenia_sie.pdf). Ocenę wszystkich prac dyplomowych zrealizowanych na Wydziale Agrobioinżynierii przeprowadza się zgodnie z wymogami zawartymi w procedurach WA-K7 (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-K7-Procedura-oceny-jakosci-prac-dyplomowych.pdf>) i WA-S10 (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-S10_Procedura-oceny-prac-dyplomowych.pdf).

Studenci wykonują prace dyplomowe pod kierunkiem nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni, posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego lub doktora zgodnie z §34, ust. 1 Regulaminu studiów (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/01/Regulamin-studiow-01.10.2022.pdf>) oraz procedurą dyplomowania na Wydziale Agrobioinżynierii (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-S8_Procedura-dyplomowania.pdf). Kolegium Wydziału może wyrazić zgodę na wykonywanie pracy dyplomowej pod kierunkiem specjalisty spoza Wydziału lub spoza Uczelni, posiadającego stopień naukowy doktora i dorobek naukowy lub doświadczenie

zawodowe związane z tematem pracy. Oceny pracy dyplomowej magisterskiej dokonuje nauczyciel akademicki kierujący pracą oraz jeden recenzent powołany przez Dziekana spośród nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego (§37, ust. 1 Regulaminu studiów).

Studenci mogą przystąpić do egzaminu dyplomowego po udokumentowanym zaliczeniu wszystkich semestrów oraz uzyskaniu pozytywnej opinii i recenzji pracy dyplomowej magisterskiej. Egzamin dyplomowy na kierunku Agroleśnictwo odbywa się przed komisją powołaną przez Dziekana zgodnie z §41 Regulaminu studiów (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/01/Regulamin-studiow-01.10.2022.pdf>). Komisji przewodniczy Prodziekan albo upoważniony przez Dziekana profesor lub doktor habilitowany. Oprócz przewodniczącego w skład komisji wchodzi promotor i recenzent zgodnie z procedurą dyplomowania (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-S8_Procedura-dyplomowania.pdf) zamieszczoną na stronie internetowej Wydziału. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym i stanowi sprawdzian wiedzy studentów związanej z kierunkiem Agroleśnictwo oraz tematem pracy dyplomowej. Egzamin składa się z prezentacji pracy dyplomowej przez studenta, przedstawienia oceny pracy przez recenzenta i promotora, dyskusji dotyczącej pracy dyplomowej oraz odpowiedzi studenta na pytania komisji. Wymagania dotyczące prezentacji pracy dyplomowej przez studentów określa Rada Programowa (załącznik WA-S8.23, https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-S8_Zalaczniki_Procedura-dyplomowania.doc). W trakcie egzaminu studenci odpowiadają na pytania wylosowane lub sformułowane przez komisję. Z przebiegu egzaminu sporządza się protokół, w którym wpisuje się zadane pytania i oceny z egzaminu dyplomowego (załącznik WA-S8.22). Protokół podpisywany jest przez przewodniczącego oraz członków komisji. Ocenę końcową ze studiów określa się zgodnie z obowiązującym aktualnie Regulaminem studiów UP w Lublinie, § 46, ust. 1 (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/01/Regulamin-studiow-01.10.2022.pdf>). W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej lub nieuzasadnionego nieprzystąpienia do egzaminu dyplomowego, postępowanie prowadzone jest zgodnie z Regulaminem studiów, § 43. Prace dyplomowe w formie pisemnej i elektronicznej przechowywane są przez okres 1 roku w Dziekanacie Wydziału, a następnie przekazywane do Archiwum Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie i Repozytorium Prac Dyplomowych.

Wynik ukończenia studiów jest sumą uzyskaną przez dodanie: 3/5 średniej ważonej wszystkich ocen z egzaminów i zaliczeń wpisanych do protokołów w okresie studiów i odpowiadającym im punktem ECTS w ramach kierunku, obliczonej zgodnie z §46 ust. 5 Regulaminu Studiów, 1/5 oceny pracy dyplomowej i 1/5 oceny egzaminu dyplomowego. W dyplomie ukończenia studiów i w suplementie wpisuje się ostateczny wynik ukończenia studiów według zasady: jeśli uzyskana suma wynosi poniżej 3,20 – dostateczny, od 3,20 do 3,60 – dostateczny plus, od 3,61 do 4,10 – dobry, od 4,11 do 4,50 – dobry plus, 4,51 i powyżej – bardzo dobry. Studenci kierunku Agroleśnictwo, na wniosek Dziekana, mogą otrzymać przyznawany przez Rektora Dyplom wyróżniającego się absolwenta, po spełnieniu warunków określonych w §50 Regulaminu studiów. Po zdaniu egzaminu dyplomowego studenci uzyskują dyplom i tytuł magistra inżyniera.

Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów i ich liczby oraz działania podejmowane na podstawie tych informacji

Monitorowanie postępów studentów jest realizowane w sposób ciągły przez nauczycieli prowadzących zajęcia i wiąże się z weryfikacją osiągania modułowych i kierunkowych efektów uczenia się. Jednym z narzędzi monitorowania i oceny postępów studentów jest analiza uzyskanych ocen końcowych z danego modułu. Nauczyciel odpowiedzialny za przedmiot prowadzony na kierunku Agroleśnictwo w danym roku akademickim sporządza do 30 września zestawienie ocen końcowych z przedmiotu, które po każdym terminie zaliczenia/egzaminu wpisuje do protokołu. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia w zakresie monitorowania działa zgodnie z instrukcjami Wydziałowymi (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#procedury>) i uczelnianymi (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/dydaktyka/>). Komisja corocznie sporządza raport z oceny efektów uczenia się i jakości kształcenia, który omawiany jest na Kolegium Wydziału, a następnie kierowany do analizy w Radach Programowych.

Monitoring liczby kandydatów oraz osób przyjętych na studia prowadzony jest na podstawie przygotowywanych dla MEiN corocznych sprawozdań z liczby kandydatów oraz przyjętych na pierwszy rok studiów. Studenci przyjęci na I rok studiów drugiego stopnia na kierunku Agroleśnictwo mogą być skreśleni z listy w sytuacji niepodjęcia studiów czy rezygnacji z nauki w trakcie pierwszego semestru. Inne przypadki skreślenia z listy studentów określa §28 Regulaminu studiów (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/01/Regulamin-studiow-01.10.2022.pdf>). Od początku funkcjonowania kierunku Agroleśnictwo z listy zostało skreślonych 11 studentów na studiach stacjonarnych oraz 7 – na niestacjonarnych. Powody skreśleń studentów są niezależne od działań Wydziału Agrobiotechnologii, ponieważ ich przyczynami są np. niepodjęcie studiów, rezygnacja, przeniesienie na inną uczelnię, niezaliczenie semestru, brak postępów w nauce oraz niezłożenie pracy dyplomowej. W semestrze pierwszym najczęstszą przyczyną skreślenia jest niepodjęcie studiów lub rezygnacja.

Wszystkie dane liczbowe, takie jak liczba studentów zaliczających poszczególne semestry, kończących studia, dane kierowane do GUS, czy systemu POL-on, są statystycznie opracowywane przez pracowników dziekanatu. Bieżąca analiza liczby studentów oraz wyników przez nich uzyskiwanych jest prowadzona z wykorzystaniem elektronicznego systemu Wirtualny Dziekanat. Te informacje służą do wyznaczania konieczności wprowadzania ewentualnych działań naprawczych lub modyfikacji liczby i liczebności grup studenckich.

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów kierunku Agroleśnictwo regulują rozwiązania przyjęte przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie dotyczące procesu kształcenia: Regulamin studiów, Wewnętrzny System Zarządzania Jakością Kształcenia oraz procedury przyjęte na Wydziale Agrobiotechnologii, zgodnie z Procedurą weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia WA-K3 (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/WA-K3_Procedura-weryfikacji-osiagniec-zakladanych-efektow-ksztalcenia.pdf). Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (oddzielnie dla każdego efektu uczenia się) oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się założonych w poszczególnych modułach określone są w opisach modułów znajdujących się w zakładce „Karty kierunków/Agroleśnictwo” (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#karty_kierunkow). Studenci

informowani są o nich na pierwszych zajęciach w semestrze. Zastosowanie konkretnej metody zależy od zakładanych efektów uczenia się, a wybór metody zależy od prowadzącego zajęcia. Dokumenty potwierdzające osiągnięcie przez studentów założonych w programie efektów uczenia się (prace zaliczeniowe, egzaminacyjne, testy, projekty, sprawozdania, konspekty, prezentacje, dziennik prowadzącego oraz inne materiały) są archiwizowane przez nauczycieli w teczkach przedmiotów lub w formie cyfrowej przez okres nie krótszy niż rok po zakończeniu cyklu kształcenia w celu dokonywania okresowych przeglądów. Zgodnie z procedurą WA-S6 (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-S6_Procedura-realizacji-procesu-kształcenia-na-studiach-I-i-II-stopnia.pdf) nauczyciele przechowują w teczkach przedmiotów lub w formie cyfrowej wszystkie prace egzaminacyjne i wybrane prace zaliczeniowe (etapowe) oraz dzienniki zajęć.

Zasady zaliczenia etapów studiów przez studenta określają §20 Zaliczenie semestru, §22 Zaliczenie zajęć i §23–26 Egzamin w Regulaminie Studiów UP w Lublinie. Okresem zaliczeniowym jest semestr. Zajęcia wynikające z programu studiów mogą kończyć się egzaminem lub zaliczeniem. Nauczyciele odpowiedzialni za przedmiot w porozumieniu ze starostą roku ustalają terminy zaliczeń i egzaminów. Informacja o terminach egzaminów jest podawana do wiadomości studentów najpóźniej na 2 tygodnie przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej. W czasie egzaminów i zaliczeń nauczyciele stosują następujące oceny: bardzo dobry (5,0), dobry plus (4,5), dobry (4,0), dostateczny plus (3,5), dostateczny (3,0) i niedostateczny (2,0). Po zrealizowaniu każdego terminu zaliczenia lub egzaminu nauczyciele wprowadzają wyniki egzaminu/zaliczenia do Wirtualnego Dziekanatu, co jest równoznaczne z ogłoszeniem wyników dla studentów oraz przekazują prawidłowo wypełnione protokoły do Dziekanatu w terminie do pięciu dni roboczych od daty przeprowadzonego zaliczenia/egzaminu. Studentom przysługuje prawo wglądu do ocenionej pisemnej pracy egzaminacyjnej w okresie poprzedzającym kolejny termin egzaminu, zaś w przypadku drugiego terminu poprawkowego w okresie 2 tygodni po jego przeprowadzeniu. W przypadku uzyskania na egzaminie/zaliczeniu oceny niedostatecznej, studentowi przysługuje prawo do dwukrotnego przystąpienia do egzaminu/zaliczenia poprawkowego z każdego modułu, przy założeniu, że drugi termin poprawkowy jest ostateczny. Regulamin Studiów UP w Lublinie w §27 zawiera również uregulowania dotyczące przeprowadzania egzaminów komisyjnych.

Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie przez studenta efektów uczenia się przez zaliczenie zajęć przewidzianych w programie studiów, którym przypisano punkty ECTS, w terminach określonych w organizacji roku akademickiego. Student, który uzyskał zaliczenie semestru, zostaje zarejestrowany decyzją Dziekana na kolejny semestr. Działania prowadzone na rzecz studentów będących osobami niepełnosprawnymi koordynuje Pełnomocnik Rektora ds. osób niepełnosprawnych. Organizacja i sposób realizacji procesu dydaktycznego, w tym zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się, uwzględniają szczególne potrzeby studentów będących osobami z niepełnosprawnością. W sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się studenci proszą o pomoc opiekuna roku, którego powołuje Dziekan z grona nauczycieli akademickich na cały okres studiów danego rocznika lub bezpośrednio dziekana/prodziekana. W sytuacji, gdy zachowanie studenta lub prowadzącego jest nieetyczne lub niezgodne z prawem, sprawa kierowana jest do Rzecznika Dyscyplinarnego ds. studentów lub ds. nauczycieli akademickich (<https://up.lublin.pl/universytet/wladze/rzeczniczy-dyscyplinarni/>).

Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych

W Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie do weryfikacji stopnia osiągnięcia efektów uczenia się służą: egzaminy, testy, prace pisemne, prace dyplomowe i egzamin dyplomowy, referaty, eseje, projekty, prezentacje, obserwacje i ocena aktywności studentów w pracy indywidualnej, grupowej i dyskusjach, ocena sposobu zadawania pytań i argumentacji oraz umiejętności wyciągania wniosków.

Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się są zależne od treści merytorycznych danego przedmiotu oraz form prowadzenia zajęć. Wybór metod dokonywany jest przez prowadzącego i przedstawiany studentom na początku semestru. Szczegółowe informacje dotyczące form i metod weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się podane są w opisach modułów (sylabusach).

W celu sprawdzenia osiągnięcia efektów uczenia się na kierunku Agroleśnictwo, prowadzący zajęcia stosują m.in. następujące sposoby weryfikacji:

- w zakresie wiedzy: sprawdzian pisemny; sprawdzian testowy; sprawdzian praktyczny np. rozpoznawanie roślin; odpowiedź ustna; sprawdzian z metod statystycznych z wykorzystaniem oprogramowania komputerowego. Formy dokumentowania to: archiwizowanie pisemnych prac studentów, oceny i zaliczenia w dzienniku prowadzącego.
- w zakresie umiejętności: ocena wykonania zadania projektowego i interpretacja uzyskanych przez studenta wyników; obserwacja studenta podczas wykonywania eksperymentów; ocena rozpoznawania owoców i nasion roślin uprawnych itp.; wykonywanie referatów tematycznych i prezentacji multimedialnych; sprawozdanie z przeprowadzonej analizy ekonomicznej; ocena uzyskana na podstawie przygotowanej kompozycji mapowej wraz z opisem tekstowym; ocena uzyskana na podstawie przygotowanej analizy danych teledetekcyjnych wraz z opisem uzyskanych wyników. Formy dokumentowania to: oceny i zaliczenia odnotowane w dzienniku prowadzącego w tym na podstawie sprawozdań oddawanych do sprawdzenia w trakcie ćwiczeń; projekty, opracowania w formie papierowej lub elektronicznej; prezentacje multimedialne archiwizowane w wersji elektronicznej.
- w zakresie kompetencji społecznych: obserwacja studentów w trakcie realizacji zadań; ocena zaangażowania i gotowości do współpracy; ocena inicjatywy, kreatywności i aktywności na ćwiczeniach; ocena pracy indywidualnej i zespołowej; praca pisemna; ocena prowadzenia prezentacji; ocena argumentowania, udziału w dyskusji, formułowania opinii i sposobu wypowiedzania się; ocena w zakresie samodzielnego zdobywania wiedzy; ocena pracy studenta w charakterze członka zespołu przygotowującego raporty z badań, opracowanie, projekt itp. Główną formą dokumentowania są oceny i zaliczenia odnotowane w dzienniku prowadzącego.

W przypadku przedmiotów z wykorzystaniem zawansowanych technologii informacyjno-komunikacyjnych oceniane są umiejętności z zakresu obsługi programów komputerowych do informatycznego wsparcia różnych sfer działalności agroleśnej, a także rozwiązanie zadania w oparciu o systemy wspomaganie decyzji dostępne w zasobach internetowych. Ponadto monitorowane jest zdobycie wiedzy i umiejętności obsługi specjalistycznego oprogramowania z zakresu różnych technik informatycznych dedykowanych agroleśnictwu, w tym analizy obrazu, danych statystycznych i technik satelitarnych.

Kompetencje językowe studenci osiągają przez udział w wykładach, dyskusjach, konwersacjach, wykonując prezentacje i studiując teksty specjalistyczne metodą gramatyczno-tłumaczeniową. Lektorzy duży nacisk kładą na doskonalenie umiejętności komunikowania się. Weryfikacja osiągniętych przez studentów kompetencji językowych odbywa się w formie testów i kartkówek obejmujących słownictwo ogólne i specjalistyczne oraz gramatykę. Oceniane są także wypowiedzi i prezentacje ustne, czytanie, słuchanie, przygotowanie do zajęć i aktywność na ćwiczeniach oraz wygłaszane prezentacje.

Efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich sprawdzane są np. w trakcie wykonywania przez studentów projektów w zespołach i indywidualnie, na co składa się planowanie, wykonanie i weryfikacja służące uzyskaniu i utrwaleniu umiejętności praktycznych. Weryfikacji osiągnięcia kompetencji inżynierskich przez studentów prowadzący zajęcia dokonują oceniając prace pisemne dotyczące np. znajomości metod, technik i technologii stosowanych przy rozwiązywaniu zadań inżynierskich z zakresu agroleśnictwa; rozumienia procesów zachodzących w środowisku; znajomości aparatury i sprzętu badawczego; znajomości zasad tworzenia indywidualnej działalności gospodarczej. Ponadto w trakcie obserwacji pracy studentów na zajęciach i wykonywania przez nich projektów, prezentacji, opracowań, sprawdzianów praktycznych oceniane są umiejętności praktyczne, które studenci uzyskują w trakcie całego okresu kształcenia, np. samodzielne planowanie i prowadzenie eksperymentów, wykonywanie pomiarów, interpretowanie wyników, wyciąganie wniosków, stosowanie technik i technologii z zakresu diagnostyki molekularnej, obrazowania przestrzennego i informatyki do analizy i oceny procesów zachodzących w środowiskach agroleśnych. Nabywane w trakcie kształcenia umiejętności pozwalają studentom włączyć się w badania naukowe prowadzone przez pracowników Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich sprawdzane i oceniane są również w ramach seminarium magisterskiego. W cyklu zajęć seminaryjnych w zakresie wiedzy oceniane są pisemne lub multimedialne prezentacje kolejnych rozdziałów pracy dyplomowej studenta. W zakresie umiejętności oceniana jest analiza i interpretacja danych, a w zakresie kompetencji społecznych – umiejętność pracy w zespole oraz z poszanowaniem praw autorskich wykorzystywanej literatury fachowej i naukowej.

Końcowe oceny z przedmiotów, określające stopień osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się, zawarte są w protokołach zaliczeń i egzaminów, zamieszczonych w Wirtualnym Dziekanacie.

Ocena efektów uczenia się osiągniętych w końcowym procesie kształcenia obejmuje przygotowanie i ocenę pracy dyplomowej oraz egzamin dyplomowy. Prace dyplomowe magisterskie (w formie drukowanej i elektronicznej), recenzje prac, protokoły z egzaminów dyplomowych przechowywane są w teczce studenta w Dziekanacie, a następnie w archiwum Uczelni.

Oceny z egzaminów, zaliczeń, sprawdzianów, kolokwiów, ćwiczeń i projektów są udostępniane w sposób najbardziej dogodny dla studentów – bezpośrednio w trakcie zajęć, a także po uprzednich konsultacjach, m.in. po uzyskaniu zgody studentów i zakodowaniu danych osobowych (numer albumu), na stronie platformy edukacyjnej (Eduportal lub MS Teams) lub za pomocą e-maila grupowego. Dodatkowo, prowadzący zajęcia wyznaczają godziny konsultacji, podczas których studenci mogą uzyskać szczegółowe informacje na temat swoich postępów w nauce.

Rodzaje, tematyka i metodyka prac etapowych i egzaminacyjnych

Rodzaje oraz tematyka prac etapowych, egzaminacyjnych i projektów stosowanych do weryfikacji stopnia osiągnięcia efektów uczenia się zależy od specyfiki poszczególnych modułów oraz działalności naukowej i dydaktycznej realizowanej przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku Agroleśnictwo. Tematyka prac etapowych w ramach prowadzonych przedmiotów kierunkowych dotyczy zagadnień związanych z zasadami upraw agroleśnych, hodowlą i użytkowaniem lasu, przerobem surowca drzewnego, entomofauną i awifauną systemów agroleśnych, chorobami roślin, itp.

Prace etapowe związane z przedmiotami kierunkowymi dotyczą również aspektów inżynierskich, m.in.: projektowanie wypasu w systemie sylwopastoralnym, analizy przestrzenne zadrzewień śródpolnych, analizy ekonomiczne produkcji agroleśnej, czy kalkulacje płatności w ramach działania rolno-środowiskowo-klimatycznego.

Studenci kierunku wykonują następujące prace etapowe: kolokwia, sprawdziany pisemne, projekty zaliczeniowe, testy, projekty badawcze, cząstkowe opracowania, kartkówki, raporty z zajęć.

Rodzaje, tematyka i metodyka prac dyplomowych

Na kierunku Agroleśnictwo prace dyplomowe mają charakter badawczy. Tematyka prac wpisuje się w zakładane efekty uczenia się i związana jest z zainteresowaniami naukowymi promotorów i studentów. Z kolei zainteresowania badawcze promotorów związane są z profilem jednostki, w której pracują. Studenci mają możliwość składania propozycji tematu pracy dyplomowej, która jest następnie weryfikowana pod kątem możliwości przeprowadzenia badań. Zaleca się, aby zebrane przez studentów wyniki badań służące do napisania pracy magisterskiej, zostały poddane analizie statystycznej.

Prace magisterskie na ocenianym kierunku uwzględniają kontekst agroleśnictwa, które jest systemem celowego łączenia roślinności drzewiastej (drzew lub krzewów) z uprawami i/lub produkcją zwierzęcą w celu osiągnięcia korzyści wynikających z interakcji ekologicznych i ekonomicznych. Tematyka prac dyplomowych na kierunku Agroleśnictwo dotyczy m.in. wpływu użytkowania rolniczego na rozmieszczenie awifauny w lasach i zadrzewieniach śródpolnych, roli zadrzewień śródpolnych w kształtowaniu bioróżnorodności i mikroklimatu ekosystemów agroleśnych, wpływu wypasu zwierząt wypasanych w systemie sylwopastoralnym na szatę roślinną, wartość pokarmową paszy, preferencje pokarmowe zwierząt, entomofaunę oraz właściwości chemiczne gleb, sukcesji wtórnej w cennych siedliskach przyrodniczych i na gruntach porolnych, upraw agroleśnych wybranych gatunków roślin zielarskich, oceny zagrożenia upraw agroleśnych przez szkodniki, oceny metod ochrony ekosystemów agroleśnych w zapisach planów ochrony wybranych parków narodowych lub krajobrazowych, czy zmienności przestrzennej pokrycia drzew w systemach agroleśnych.

Przykłady zrealizowanych prac dyplomowych na studiach stacjonarnych:

- Wpływ kolorystyki tła siedliskowego na osiedlanie się wybranych gatunków ptaków w lasach i zadrzewieniach śródpolnych, nr albumu 100788, rok 2022, promotor: dr hab. Grzegorz Grzywaczewski, prof. uczelni
- Porównanie masy ciała i wskaźników populacyjnych zajęcy w zróżnicowanych fizjocenozach Lubelszczyzny, nr albumu 100793, rok 2022, promotor: dr hab. inż. Marian Flis, prof. uczelni

- Ocena zagrożenia upraw alejowych *Mentha* sp. przez złotkę miętówkę (*Chrysolina herbacea* Duftschmid, 1825) oraz możliwości jej zwalczania, nr albumu 100823, rok 2022, promotor: dr hab. Katarzyna Golan, prof. uczelni
- Projekt wypasu w systemie sylwopastoralnym w kontekście działania rolno-środowiskowo-klimatycznego, nr albumu 100816, rok 2023, promotor: dr hab. Mariusz Kulik, prof. uczelni

Przykłady zrealizowanych prac dyplomowych na studiach niestacjonarnych:

- Ocena wpływu zadrzewień śródpolnych na mikroklimat i bioróżnorodność agrocenoz gminy Krasnystaw, nr albumu 97740, rok 2022, promotor: dr hab. Piotr Czyżowski, prof. uczelni
- Oddziaływanie substancji naturalnego pochodzenia na wzrost i rozwój *Trichoderma koningii* Oudem. występującego w uprawach agroleśnych, nr albumu 98078, rok 2022, promotor: dr hab. Ewa Król, prof. uczelni
- Porównanie efektów uprawy czosnku niedźwiedziego (*Allium ursinum* L.) pod zacienieniem z siatki polipropylenowej i drzew, nr albumu 90240, rok 2022, promotor: prof. dr hab. inż. Barbara Kołodziej

Sposoby dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów

Dokumentacja osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów w postaci testów, pisemnych prac etapowych, raportów, projektów i innych zadań przez nich wykonywanych, jak też kolokwium oraz prac egzaminacyjnych jest w posiadaniu osób prowadzących dane zajęcia i ich macierzystych jednostek. Protokoły z zaliczeń lub egzaminów są dostępne w Dziekanacie Wydziału Agrobiotechnologii (wersja papierowa) lub w Wirtualnym Dziekanacie (wersja elektroniczna). Z kolei protokoły egzaminów dyplomowych znajdują się w Dziekanacie Wydziału Agrobiotechnologii, natomiast prace dyplomowe przechowywane są w Archiwum Uczelni.

Wyniki monitoringu losów absolwentów

MNiSW oraz ZUS wprowadziły ogólnopolski system badania Ekonomicznych Losów Absolwentów (ELA). Przygotowywaniem analiz i ocen sytuacji studentów i absolwentów na rynku pracy oraz informowaniem władz Uczelni i jej wydziałów o tendencjach na rynku pracy mogących mieć wpływ na profil kształcenia oraz badaniem losów i monitorowaniem karier zawodowych absolwentów Uczelni zajmuje się Biuro Karier funkcjonujące w strukturze Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Centrum prowadzi również ankietyzację wysyłając ankiety do absolwentów wszystkich kierunków po upływie roku od momentu ukończenia przez nich studiów. Pierwsi absolwenci kierunku Agroleśnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie ukończyli studia w 2022 roku, w związku z tym Dział wysłał do nich ankiety w czerwcu 2023 roku.

Po ukończeniu studiów drugiego stopnia na kierunku Agroleśnictwo studenci mają możliwość kontynuowania nauki w ramach Szkoły Doktorskiej lub studiów podyplomowych oferowanych m.in. przez UP w Lublinie.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Liczba, struktura kwalifikacji oraz dorobku naukowego nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia oraz ich kompetencje dydaktyczne

Liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami, ich kompetencje, doświadczenie i kwalifikacje zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Obecnie kadra nauczycieli akademickich na Wydziale Agrobiżynierii liczy 108 osób, w tym: 9 z tytułem profesora, 38 ze stopniem doktora habilitowanego, 58 – doktora oraz 3 – magistra (Za1_Cz1_01_03). Wśród kadry 64 pracowników zdobyło stopnie naukowe w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo, 17 – ekonomia i finanse, 9 – nauki leśne, 2 – inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka, 2 – nauki o zarządzaniu, 2 – socjologia, 2 – gospodarka przestrzenna, 2 – geografia, 2 – technologia żywności i żywienia, 2 – prawo oraz po jednym w dyscyplinach: sztuki piękne, towaroznawstwo, architektura i urbanistyka, nauki o zdrowiu. W roku 2022/2023 na kierunku Agroleśnictwo w skład kadry nauczycieli odpowiedzialnych za moduły wchodzi: 4 osoby z tytułem profesora, 17 ze stopniem doktora habilitowanego, 11 ze stopniem doktora oraz 4 magistrów (lektorów języków obcych). W obsadzie znajdują się nauczyciele z Wydziału Agrobiżynierii i z Wydziałów: Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki, Biologii Środowiskowej, Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu (w tym 7 osób ze stopniem doktora habilitowanego) oraz z Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji. Szczegółowe dane potwierdzające kompetencje kadry zamieszczono w załączniku (Za1_Cz1_04_01).

Wśród nauczycieli prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku najliczniejszą grupę stanowią nauczyciele akademicy zatrudnieni na Wydziale Agrobiżynierii, w tym w: Instytucie Gleboznawstwa, Inżynierii i Kształtowania Środowiska (6 osób – 16,7% ogółu nauczycieli), Instytucie Genetyki, Hodowli i Biotechnologii Roślin (2 osoby – 5,7%), Katedrze Roślin Przemysłowych i Leczniczych (8 osób – 22,2%, w tym 3 osoby, tj. 8,3% w Zakładzie Gospodarki Leśnej), Katedrze Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu (5 osób – 13,9%), Katedrze Herbolgii i Technik Uprawy Roślin (2 osoby – 5,7%), Katedrze Chemii Rolnej i Środowiskowej (1 osoba – 2,8%) oraz Katedrze Ekonomii i Agrobiznesu (1 osoba – 2,8%). Dodatkowo na kierunku prowadzą zajęcia nauczyciele akademicy zatrudnieni na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki, w tym: w Instytucie Biologicznych Podstaw Produkcji Zwierzęcej (1 osoba – 2,8% ogółu nauczycieli), w Katedrze Etologii Zwierząt i Łowiectwa (1 osoba – 2,8%), na Wydziale Biologii Środowiskowej w Katedrze Zoologii i Ekologii Zwierząt (1 osoba – 2,8%) oraz na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu w Katedrze Ochrony Roślin (4 osoby – 11,1%). Ponadto zajęcia na kierunku Agroleśnictwo z przedmiotów ogólnych prowadzą nauczyciele akademicy zatrudnieni w: Zakładzie Socjologii Wsi (2 osoby – 5,7% ogółu nauczycieli) oraz w Studium Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji (4 osoby – 11,1%). Należy przy tym zaznaczyć, że mając na uwadze zapewnienie jak najlepszej jakości kształcenia, w bieżącym roku akademickim, podobnie jak w latach poprzednich, zajęcia na kierunku Agroleśnictwo z przedmiotów: Hodowla i użytkowanie lasu, Zarządzanie i logistyka w agroleśnictwie, Taksacja i certyfikacja leśna, Produkcja i przerób surowca drzewnego prowadzili wieloletni pracownicy Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, którzy oprócz doświadczenia praktycznego z zakresu tych przedmiotów posiadają dodatkowo stopień naukowy doktora nauk leśnych. Strukturę kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku zestawiono poniżej w Tabeli 1.

Tabela 1. Liczba nauczycieli akademickich i struktura ich kwalifikacji na dzień 30.01.2023 r.

<i>Stopień/tytuł naukowy</i>	<i>Liczba pracowników</i>	<i>Struktura kadry dydaktycznej (w %)</i>
Profesor	4	11,11
Doktor habilitowany	17	47,22
Doktor	11	30,56
Magister	4	11,11
Razem	36	100

Spośród nauczycieli akademickich i innych osób realizujących zajęcia na kierunku Agroleśnictwo, najliczniejszą grupę stanowią nauczyciele ze stopniem doktora i doktora habilitowanego (w sumie 77,78%). Kadra z tytułem naukowym profesora stanowi 11,11% ogółu nauczycieli, a z tytułem zawodowym magistra 11,11%. Spośród nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku Agroleśnictwo, 63,9% prowadzi badania naukowe związane z dyscypliną rolnictwo i ogrodnictwo, a 16,7% z dyscypliną nauki leśne. Dyscyplina rolnictwo i ogrodnictwo, która jest dominująca dla kierunku Agroleśnictwo, podczas ewaluacji za lata 2017-2021 otrzymała kategorię B+, zaś podczas wcześniejszej oceny przeprowadzonej w 2017 r. Wydział Agrobiotechnologii uzyskał kategorię A. Dyscyplina nauki leśne nie jest ewaluowana w UP w Lublinie.

Prawidłową realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku gwarantują nauczyciele akademicy o potwierdzonych kompetencjach. Posiadają oni dorobek naukowy zapewniający realizację programu studiów w zakresie dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty uczenia się określone dla tego kierunku (rolnictwo i ogrodnictwo oraz nauki leśne). Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich jest odpowiednia dla kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim. Do najważniejszych osiągnięć dydaktycznych pracowników Wydziału Agrobiotechnologii prowadzących zajęcia na kierunku Agroleśnictwo można zaliczyć doskonale przygotowaną kadrę naukowo-dydaktyczną, która oprócz publikacji wyników badań naukowych (w postaci 342 publikacji z JCR, 367 publikacji bez IF i 505 innych opracowań) przygotowała również, w okresie 2017-2022, 12 monografii naukowych oraz 453 rozdziały w monografiach (Zal_Cz1_01_02), z których część polecana jest studentom w procesie dydaktycznym. Wydział posiada własne zaplecze do prowadzenia zajęć o charakterze praktycznym, jak również odbywania staży w stacjach doświadczalnych i gospodarstwach doświadczalnych (Gospodarstwa Doświadczalne na Felinie, w Uhrsku i Czesławicach Stacja Dydaktyczno-Badawcza w Sosnowicy, Stacja Dydaktyczno-Badawcza Zwierząt Drobnych im. Laury Kaufman, Stacja Badawcza Małych Przeżuwaczy im. Prof. T. Efnery). W gospodarstwach i stacjach doświadczalnych Uczelni prowadzona jest produkcja roślinna i zwierzęca oraz badania naukowe z tego zakresu, co umożliwia wprowadzenie studentów nie tylko w rolnicze zagadnienia praktycznie, ale również w ich aspekt naukowy. Do istotnych osiągnięć dydaktycznych Wydziału Agrobiotechnologii należy również aktywność pracowników i studentów na polu popularyzacji nauki. Jest ona prowadzona bardzo aktywnie, w szeroki sposób, angażując zarówno nauczycieli, jak i studentów. Popularyzacja nauki prowadzona jest m.in. przez: prowadzenie wykładów w szkołach, pogadanek na wystawach, festynach lokalnych, festiwalach tematycznych (np. Lubelski Festiwal Nauki), popularnonaukowe prezentowanie problemów rolniczych na targach, wystawach, konkursach tematycznych, a także wywiady i materiały filmowe przygotowywane dla szerokiego kręgu odbiorców (niemal 400 spotkań w latach 2017-2022, w tym: 82 wykłady/projekty na LFN, 95 prelekcji/wywiadów na wystawach/targach rolniczych, itp.) (Zal_Cz1_04_02).

W ciągu ostatnich 5 lat nastąpił rozwój kadry akademickiej realizującej zajęcia na ocenianym kierunku studiów: 11 pracowników uzyskało stopień doktora habilitowanego, a 1 – stopień doktora w dziedzinie nauk rolniczych, dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo, natomiast 1 osoba w dyscyplinie nauki leśne. W tym czasie na Wydziale Agrobioinżynierii 3 pracowników uzyskało tytuł profesora, 24 stopień doktora habilitowanego, a 16 stopień doktora w dziedzinie nauk rolniczych, dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo (Zal_Cz1_01_03; Zal_Cz1_01_04). Ponadto 2 osoby mają otwarty przewód/postępowanie o nadanie stopnia doktora habilitowanego i 2 o nadanie stopnia doktora.

Odpowiednie kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje pracowników zaangażowanych w proces dydaktyczny na ocenianym kierunku studiów potwierdza ich duża aktywność publikacyjna, świadcząca o wysokim poziomie prowadzonych badań. W latach 2017-2022 opublikowali oni łącznie 363 prace z listy JCR, 206 publikacji bez IF, 5 prac w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych uwzględnionych w Web of Science oraz łącznie 177 monografii, rozdziałów w monografii, redakcji monografii naukowych wieloautorskich, a także 8 patentów, 402 materiały konferencyjne oraz 160 publikacji popularno-naukowych (Zal_Cz1_01_02).

Wśród kadry akademickiej włączonej w proces dydaktyczny na ocenianym kierunku studiów znajdują się nauczyciele, którzy pełnią bądź pełnili funkcję kierowników projektów. Tematy pozyskiwanych projektów są ściśle związane ze specyfiką ocenianego kierunku i wiążą się z działalnością dydaktyczną. Pracownicy realizujący zajęcia na kierunku Agroleśnictwo w latach 2017-2022 uczestniczyli/ą w realizacji wielu projektów badawczych oraz badawczo-wdrożeniowych. Do najważniejszych projektów realizowanych przez pracowników w największym stopniu zaangażowanych w kształcenie na ocenianym kierunku studiów zaliczyć można m.in.:

- Projekt BIOSTRATEG II nr 298782, GyroScan finansowany przez NCBiR „Opracowanie innowacyjnej metody monitorowania stanu agrocenozy z wykorzystaniem teledetekcyjnego systemu wiatrakowca, w aspekcie rolnictwa precyzyjnego” (2016-2019); Zadanie WP5 – Ocena stanu degradacji łąk realizowany przez zespół z udziałem dr. hab. Mariusza Kulika, prof. uczelni.
- Projekt BIOSTRATEG II nr 297267 finansowany przez NCBiR „Kierunki wykorzystania oraz ochrona zasobów genetycznych zwierząt gospodarskich w warunkach zrównoważonego rozwoju” (2016-2019); Zadanie WP6 – Rola zwierząt gospodarskich ras lokalnych w ochronie i właściwym zagospodarowaniu siedlisk cennych przyrodniczo realizowany przez zespół z udziałem dr. hab. Mariusza Kulika, prof. uczelni.
- Projekt w ramach działania „Współpraca” objęty Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 finansowany z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa „Poprawa wykorzystania potencjału produkcyjnego pastwisk dla bydła mlecznego i mięsnego przez zastosowanie systemu wspomagania decyzji i zarządzania” (2019-2021) realizowany przez zespół z udziałem dr. hab. Mariusza Kulika, prof. uczelni.
- Projekt w ramach działania „Współpraca” objęty Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 finansowany z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa „Innowacyjne rozwiązania techniczne w siewniku do podsiewu użytków zielonych służące poprawie ilości i jakości paszy dla przeżuwaczy oraz ochronie gleb, wód i klimatu” (2020-2022) realizowany przez zespół z udziałem dr. hab. Mariusza Kulika, prof. uczelni.

- W ramach programu Postępu Biologicznego w Produkcji Roślinnej finansowanego przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi dr hab. Edyta Paczos-Grzęda, prof. uczelni realizowała/uje szereg zadań badawczych:

- *HOR.hn-808* w latach 2021-2027 zad. bad. 15 „Kompleksowe badania odporności owsa na choroby grzybowe ze szczególnym uwzględnieniem *Puccinia coronata f.sp.avenae*”;

- *HOR.hn-808* w latach 2014-2020 zad. bad. 31 „Piramidyzacja genów odporności na rdzę koronową w genomie owsa oraz identyfikacja i lokalizacja markerów DNA dla tych genów”;

- *HOR.hn-808* w latach 2014 – 2020 zad. bad. 30 „Mapowanie sprzężeniowe i asocjacyjne owsa zwyczajnego”;

- *HOR.hn-808* w latach 2016-2018 zad. bad. 94 „Identyfikacja i lokalizacja markerów DNA dla wybranych genów odporności na mączniaka prawdziwego w owsie zwyczajnym oraz piramidyzacja efektywnych genów odporności w genomie owsa”;

- *HOR.hn-808* w latach 2016-2018 zad. bad. 91 „Identyfikacja rejonów genomu oraz markerów DNA związanych z heterozją w heksaploidalnym pszenicye ozimym”.

Celem projektów dotyczących owsa była poprawa zdrowotności odmian owsa zwyczajnego poprzez wprowadzanie genów odporności na patogeny z dzikich gatunków z rodzaju *Avena* oraz monitorowanie tego procesu poprzez opracowanie i wykorzystanie dedykowanych narzędzi biologii molekularnej.

- Projekt “Oat domestication – understanding the origin of a European cereal”, realizowany w latach 2018-2021 w ramach BBSRC Biotechnology and Biological Sciences Research Council, Wielka Brytania (BB/S008195/1) przez zespół z udziałem dr hab. Edyty Paczos-Grzędy, prof. uczelni.
- Projekt „Opracowanie i wdrożenie kompleksowej technologii uzyskiwania wysokiej jakości wyrobów makaronowych z dodatkiem regionalnej pszenicy makaronowej” Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, Działanie: 1.2 Oś priorytetowa: 1 Badania i Innowacje, realizowany w latach 2018-2021 przy udziale prof. dr hab. Andrzeja Woźniaka. Porównano w nim przydatność odmian pszenicy zwyczajnej i twardej, w tym odmian regionalnych, do produkcji makaronów.
- Projekt „Ochrona czynna szczególnie zagrożonych gatunków roślin reliktowych z rodziny Salicaceae w siedliskach torfowiskowych” nr POIS.02.04.00-00-0008/17 realizowany w latach 2017-2020 przy udziale dr hab. Katarzyny Kmiec, prof. uczelni. Projekt współfinansowany był w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, działania 2.4 Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna, typ projektu 2.4.1 Ochrona *in-situ* lub *ex-situ* zagrożonych gatunków i siedlisk przyrodniczych, podtyp projektu 2.4.1.a Działania o charakterze dobrych praktyk, związane z ochroną zagrożonych gatunków i siedlisk. Celem projektu było podjęcie działań zmierzających do ochrony różnorodności biologicznej siedlisk podmokłych we wschodniej Polsce (Poleski Park Narodowy i Puszcza Knyszyńska) przez zachowanie, wspomaganie i odtwarzanie populacji rzadkich i zagrożonych gatunków roślin reliktowych z rodzaju Salicaceae (wierzby lapońskiej *Salix lapponum* i wierzby borówkolistnej *S. myrtilloides*) poprzez ich namnażanie *ex situ*, oraz ich przywracanie na stanowiska naturalne przez reintrodukcję lub zasilanie populacji.

- Projekt „Systemy produkcji i pakowania żywności zapewniające zachowanie jej bioaktywnych składników ważnych w profilaktyce chorób cywilizacyjnych”, Program MNiSW „Regionalna Inicjatywa Doskonałości” Zadanie nr 4 „Optymalizacja parametrów produkcji, pozyskania, przechowywania oraz przetwarzania produktów lokalnej akwakultury, miodów oraz jaj w celu zachowania substancji bioaktywnych” ZKW/RID/4. Projekt realizowany jest od 1.01.2019 r. z udziałem dr hab. Justyny Batkowskiej, prof. uczelni
- Projekt BIOSTRATEG3/347445/1/NCBR/2017 „Strategia przeciwdziałania uodpornianiu się chwastów na herbicydy jako istotny czynnik zapewnienia zrównoważonego rozwoju agroekosystemu”, finansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych „Środowisko naturalne, rolnictwo, leśnictwo” realizowany w latach 2017-2020, przy czynnym udziale dr hab. Doroty Gawędy, prof. uczelni.
- Projekt realizowany w latach 2022-2024 w ramach programu Ministra Edukacji i Nauki „Nauka dla Społeczeństwa” NdS/536437/2021/2022 „Badanie oraz promowanie idei polskości i tradycji regionalnych w wioskach tematycznych Polski Wschodniej” przy udziale dr Natalii Korcz. Celem projektu jest badanie promocji idei polskości i tradycji regionalnych w 13 wioskach tematycznych w 3 województwach Polski Wschodniej. Efektami projektu będą: przewodnik-album po wioskach tematycznych Polski Wschodniej z ujęciem dodatkowych atrakcji w okolicy, wydany w 4 językach w otwartym dostępie, oferty produktów turystycznych obejmujące wycieczki szlakiem wiosek tematycznych dla 5 segmentów turystów oraz 2 monografie naukowe.
- Projekt Postęp Biologiczny w Produkcji Roślinnej, finansowany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi „Badania zdrowotności owsa (*Avena sativa* L.) z uwzględnieniem biologii i szkodliwości wybranych patogenów dla tego zboża” realizowany w latach 2014-2020 przez dr hab. Elżbietę Mielniczuk prof. uczelni. Celem projektu było określenie zdrowotności nowych genotypów owsa w różnych fazach wzrostu i rozwoju z uwzględnieniem składu gatunkowego grzybów zagrażających uprawie tego zboża (patogenów korzeni, źdźbeł, liści oraz wiech); określenie podatności wybranych genotypów owsa na porażenie wiech przez *Fusarium* spp., zbadanie profilu metabolitów wtórnych wytwarzanych przez te grzyby, określenie poziomu zanieczyszczenia mykotoksynami ziarna owsa oraz określenie metabolitów produkowanych przez wybrane szczepy grzybów z rodzajów *Bipolaris* i *Drechslera*.
- Projekt „Sadownictwo metodami ekologicznymi. Badania w zakresie wykorzystania substancji podstawowych w ochronie ekologicznych upraw sadowniczych” nr JPR.re.027.9. 2020 finansowany ze środków Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi i realizowany przez dr hab. Elżbietę Mielniczuk prof. Uczelni. W projekcie oceniano wybrane preparaty i substancje podstawowe w zwalczaniu gąsienic *Acrobasis advenella* oraz określano ich wpływ na jakość plonu owoców aronii czarnoowocowej,
- Projekt „Preferencje siedliskowe i liczebność wybranych gatunków ptaków wymagających ochrony wynikającej z wyznaczenia obszarów Natura 2000 w Poleskim Parku Narodowym” finansowany z Funduszu Leśnego, umowa nr EZ.0290.1.25.2018, realizowany w latach 2018-2020 przez dr hab. Grzegorza Grzywaczewskiego prof. uczelni. W ramach projektu badano preferencje siedliskowe i liczebność wybranych gatunków ptaków wymagających ochrony wynikającej z wyznaczenia obszarów Natura 2000 w Poleskim Parku Narodowym. Badania dotyczyły ptaków leśnych,

wodnych i wodno-błotnych i krajobrazu rolniczego. Określono liczebność 41 gatunków ptaków i opisano ich preferencje siedliskowe,

- Plan Ochrony dla Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego – Operat ochrony siedlisk przyrodniczych, szaty roślinnej, grzybów wielkoowocnikowych i porostów, wykonany na zlecenie Województwa Lubelskiego – Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych, 2020-2021; kierownik – prof. dr hab. Danuta Urban, wykonawca – dr hab. Mariusz Kulik prof. uczelni.

Pracownicy UP realizujący zajęcia na kierunku Agroleśnictwo/Wydziale Agrobiotechnologii w latach 2017-2022 byli laureatami szeregu nagród i wyróżnień, zarówno za działalność naukową, jak i dydaktyczną (Zal_Cz1_01_08). W 2022 roku wręczono medal im. Wiktora Godlewskiego „Za działania na rzecz przyrody” dr. hab. Marianowi Flisowi prof. uczelni za całokształt działalności w zakresie ochrony przyrody oraz propagowanie jej idei wśród społeczności akademickiej oraz poza nią, zaś w 2018 roku otrzymał on Srebrny Medal Za Zasługi Dla Łowiectwa Okręgowej Rady Łowieckiej w Nowym Sączu. Mgr inż. Natalia Korcz z Zakładu Przyrodniczych Podstaw Leśnictwa zajęła III miejsce podczas wojewódzkiego finału Plebiscytu Edukacyjnego 2021 „Nauczyciel na medal” w kategorii „Nauczyciel Akademicki”. W 2017 roku dr hab. M. Bik-Małodzińska prof. uczelni wspólnie z zespołem pracowników UP w Lublinie i Politechniki Lubelskiej otrzymała Nagrodę Polskiej Izby Gospodarczej jako Laureatka Konkursu „Zielony Laur – 2017” dla członka Zespołu Wdrożeniowego Innowacyjnej Metody Rekultywacji Wyrobisk po Eksploatacji Surowców Mineralnych. W 2022 r. dr hab. Elżbieta Patkowska, prof. uczelni otrzymała Nagrodę Kapituły Polskiego Towarzystwa Fitopatologicznego za dorobek publikacyjny polskiego naukowca – członka Polskiego Towarzystwa Fitopatologicznego.

Spośród pozostałych pracowników Wydziału Agrobiotechnologii prof. dr hab. Krzysztof Kowalczyk znalazł się w prestiżowym gronie członków Europejskiej Akademii Nauki i Sztuki (European Academy of Sciences and Arts). W 2019 r. Minister Rolnictwa odznaczył 14 pracowników Odznaką honorową – Zasłużony dla Rolnictwa, zaś dr hab. Izabela Joško prof. uczelni w 2016r. otrzymała prestiżowe stypendium START dla młodych aktywnych naukowców przyznane przez Fundację na Rzecz Nauki Polskiej oraz w 2018 r. stypendium dla Wybitnych Młodych Naukowców przyznawane przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. W latach 2017-2022 Minister Edukacji i Nauki docenił zasługi na polu aktywności dydaktycznej 8 pracowników Wydziału odznaczając ich Medalem Komisji Edukacji Narodowej. Ponadto w 2021 r. prof. dr hab. Marian Wesołowski odebrał tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, zaś prof. dr hab. Elżbieta Jolanta Bielińska została w 2022 r. uhonorowana godnością profesora honorowego przez Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie. Pracownicy Wydziału byli również wyróżniani licznymi nagrodami indywidualnymi oraz zespołowymi JM Rektora UP w Lublinie za działalność dydaktyczną, naukową, organizacyjną i popularyzującą wiedzę.

Kadra realizująca zajęcia na kierunku Agroleśnictwo pełniła rolę redaktorów specjalnych zeszytów w czasopiśmie naukowych, m.in.: Sustainability, Agriculture, Horticulturae, Plants, lub pełni funkcję redaktorów naczelnych albo członków rad redakcyjnych czasopism: Agronomy Science, North-Western Journal of Zoology, Biharean Biologist, Acta Agrobotanica, Rolnictwo i produkcja roślinna: teoria i praktyka” (Ukraina), Physiology and Molecular Biology of Plants, Polish Journal of Agronomy.

Nauczyciele akademicki są członkami m.in. Polskiego Towarzystwa Agronomicznego, Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego, Polskiego Towarzystwa Łąkarskiego, Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego, Polskiego Towarzystwa Entomologicznego, Polskiego Towarzystwa Fitopatologicznego, Państwowej oraz Regionalnej Rady Ochrony Przyrody, Polskiego Towarzystwa

Zoologicznego, Lubelskiego Towarzystwa Naukowego, Komitetu Gleboznawstwa i Chemii Rolnej PAN, Towarzystwa Naukowego im. Tarasa Szewczenki (Lwów, Ukraina), Międzynarodowego Stowarzyszenia Wiedzy Drobiarskiej, Rady Społecznej Doradztwa Rolniczego przy Lubelskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Końskowoli, Wojewódzkiej Rady Dialogu Rolniczego, Rady Naukowo-Technicznej Narodowego Parku Przyrody „Północne Podole” (Ukraina), International Union of Soil Science, Polskiego Komitetu Narodowego Międzynarodowego Stowarzyszenia Torfowego, ISTRO, Polskiej Asocjacji Ekologii Krajobrazu (PAEK).

Istotnym czynnikiem kształtującym doświadczenie dydaktyczne oraz kompetencje naukowe nauczycieli akademickich realizujących zajęcia na kierunku Agroleśnictwo są wyjazdy krajowe i zagraniczne. W ramach programu Erasmus+ od 2017 roku pracownicy zatrudnieni na Wydziale Agrobiotechnologii uczestniczyli w zagranicznych wyjazdach naukowych i dydaktycznych, głównie do: Czech, Turcji, Włoch, Grecji, Słowacji, Portugalii, Litwy, Bułgarii, Niemiec, Hiszpanii, (Za1_Cz1_04_03; Za1_Cz1_04_04). Ponadto nauczyciele wyjeżdżali w ramach innych źródeł finansowania do Niemiec, Austrii, Turcji, Litwy, Szwecji, Anglii, Ukrainy, Kanady, Hiszpanii, Węgier.

Szczegółowe dane potwierdzające dorobek naukowy, posiadane stopnie i tytuły oraz kompetencje dydaktyczne zawarte są w kartach charakterystyki nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku Agroleśnictwo (Za1_Cz1_04_01).

Obsada zajęć dydaktycznych

Dobór obsady zajęć dydaktycznych realizowanych na kierunku Agroleśnictwo odbywa się w oparciu o dorobek naukowy i kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich. Kadra realizująca zajęcia dydaktyczne na kierunku Agroleśnictwo utożsamia się z realizowaną koncepcją kształcenia i posiada odpowiednie kwalifikacje do prowadzenia powierzonych zajęć dydaktycznych, poparte bogatym dorobkiem naukowym i dydaktycznym. Prawidłowość obsady kadrowej zajęć dydaktycznych ujętych programem studiów nadzoruje Rada Programowa kierunku Agroleśnictwo oraz Kolegium Wydziału Agrobiotechnologii, zgodnie z Procedurą zatrudniania pracowników badawczo-dydaktycznych (WA-S3e) (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-S3e_Procedura-zatrudniania-pracownikow-badawczo-dydaktycznych.pdf). Rada Programowa rekomenduje obsadę kadrową do prowadzenia poszczególnych zajęć dydaktycznych na podstawie monitorowania zgodności dorobku naukowego i kwalifikacji osób przewidywanych do realizacji zajęć dydaktycznych. Znajduje to odzwierciedlenie w kartach charakterystyki nauczycieli akademickich, w których nauczyciele są zobowiązani do umieszczania wykazu swoich prac naukowych/popularnonaukowych związanych z tematyką zajęć. Ponadto do zadań Rady Programowej i Kolegium Wydziału należy monitorowanie obsady zajęć dydaktycznych pod kątem spełnienia wymagań określonych w art. 73 ust. 1 i 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r., poz. 1668 z późn. zm.). Przydział czynności nauczyciela akademickiego zatwierdza Dziekan Wydziału Agrobiotechnologii, Dyrektor Instytutu lub Kierownik Katedry oraz Prorektor ds. Studenckich i Dydaktyki.

Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne i seminaria dyplomowe prowadzone są wyłącznie przez osoby posiadające dorobek naukowy lub doświadczenie w pracy zawodowej, które w pełni odpowiadają tematyce prowadzonych przedmiotów. Prowadzone badania naukowe oraz doświadczenie dydaktyczne, poparte bogatym dorobkiem publikacyjnym, pozwalają na przekazywanie studentom wiedzy dotyczącej najnowszych osiągnięć w dziedzinie nauk rolniczych, nauk leśnych i nauk pokrewnych. Szerokie zainteresowania naukowe pracowników realizujących

zajęcia dydaktyczne na kierunku Agroleśnictwo pozwalają na uczestnictwo studentów w działalności naukowej, m.in. włączanie ich w prace badawcze związane z odbudową populacji kuropatwy na terenie Nadleśnictwa Lubartów. Praca naukowa studentów w głównej mierze realizowana jest w czasie wykonywania prac dyplomowych, których tematyka jest zgodna z zainteresowaniami naukowymi promotora. Mimo bardzo krótkiego czasu, jaki upłynął od otworzenia kierunku Agroleśnictwo (pierwszy rocznik studentów obronił swoje prace magisterskie), studenci ocenianego kierunku działający w Studenckich Kołach Naukowych (SKN) opublikowali 7 oryginalnych prac naukowych (2 z listy JCR), 13 rozdziałów w monografiach naukowych oraz 6 doniesień konferencyjnych, zaś kolejnych trzech studentów spoza SKN prezentowało 1 doniesienie konferencyjne a także 2 postery w ramach III Ogólnopolskiej Konferencji Agroleśnictwa w Puławach w październiku 2022 r. (Zal_Cz1_01_09).

łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową, włączanie studentów w prowadzenie działalności naukowej oraz doskonalenie kompetencji dydaktycznych przez kadre

W latach 2017-2022 pracownicy Wydziału Agrobiotechnologii opublikowali łącznie 636 prac z listy JCR uzyskując 51 409 punktów o łącznym IF 1 930,555, 513 prac w czasopiśmie naukowym bez IF uzyskując 15 019 punktów, 35 publikacji w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych uwzględnionych w Web of Science (590 pkt.), 49 monografii (4 160 pkt.), 281 rozdziałów w monografiach (5 145 pkt.), 10 redakcji monografii naukowej (350 pkt.), 19 patentów, 710 materiałów konferencyjnych oraz 159 publikacji popularno-naukowych. Co roku notuje się dynamiczny wzrost liczby publikacji w czasopiśmie objętych współczynnikiem wpływu IF.

Osoby prowadzące zajęcia na kierunku Agroleśnictwo posiadają dorobek naukowy i dydaktyczny w zakresie dyscyplin, których dotyczą prowadzone zajęcia. Są oni autorami lub współautorami publikacji, w tym głównie artykułów naukowych i rozdziałów w monografiach oraz podręczników i skryptów, które są wykorzystywane w trakcie prowadzenia zajęć dydaktycznych. Do najważniejszych pozycji można zaliczyć (podkreślono nazwiska osób realizujących zajęcia na ocenianym kierunku):

- Wesołowski M., Woźniak A. 2006: Podstawy produkcji roślinnej. Skrypt do ćwiczeń dla studentów Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt. Wyd. AR Lublin.
- Bujak K., Deryło S., Kapeluszyński J., Wesołowski M., Woźniak A. 2007. Ogólna uprawa roślin. Materiały pomocnicze do ćwiczeń pod red. M. Wesołowskiego. Wyd. AR Lublin.
- Woźniak A., Deryło S. 2008. Wybrane zagadnienia z ekologii i ochrony środowiska. Skrypt dla studentów. Wydawnictwo Naukowo-Dydaktyczne PWSZ w Jarosławiu, 108 ss.
- Gantner M., Kmieć K. 2016. Muchówki (Diptera); Błonkówki (Hymenoptera); Golan K., Kmieć K. 2016. Przegląd szkodników według roślin żywicielskich [w:] Łągowska B (red.) Szkodniki roślin ogrodnictwa. Zeszyt do ćwiczeń, 94 ss.
- Podręcznik pod redakcją T. Filipka, współautor J. Domańska. 2006. Chemia Rolna. Podstawy teoretyczne i analityczne. Wydawnictwo Akademii Rolniczej w Lublinie, Lublin.
- Adamczyk F, Bielińska E., Bojarszczyk J., Buchwald W., Czerwińska E., Danelski W., Deszcz E, Domańska J., Dymkowska-Malesa M., i in. 2017. Wybrane zagadnienia ekologiczne we

współczesnym rolnictwie. Monografia, tom 10. [w:] Poznań, Przemysłowy Instytut Maszyn Rolniczych, 134 ss.

- Filipek T. Badora A., Lipiński W., Brodowska M. S., Domańska J., Harasim P., Kozłowska-Strawska J., Skowron P., Skowrońska M., Tkaczyk P.: 2015. Zakwaszenie i wapnowanie gleb. Wyd. Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa., Warszawa, 236 ss.
- Flis M. 2017. Rozdział w podręczniku pt. Podstawowe choroby zwierząt łownych i bezpieczeństwo żywności w obrocie dziczyzną. [w:] Dzikizna, pozyskanie, przetwórstwo, kulinaria. Oficyna Wydawnicza FOREST. Józefów.
- Flis M. 2017. Rozdział w podręczniku pt. Charakterystyka myśliwskiej broni palnej oraz amunicji. [w:]. Myśliwska broń palna. Oficyna Wydawnicza FOREST. Józefów.
- Flis M. 2011. Redakcja naukowa dwutomowego podręcznika „Łowiectwo”.
- Flis M. 2015. Autorstwo lub współautorstwo 7 rozdziałów w podręczniku dla myśliwych pt. Szkody łowieckie – podręcznik.
- Gonet S., Smal H., Chojnicki J. 2015, Rozdz. 6. Właściwości chemiczne gleb [w:] Gleboznawstwo, Mocek A. (red.), Wydawnictwo Naukowe PWN S.A., Warszawa 2015, 189-231.
- Misztal M., Smal H., Wójcikowska-Kapusta A. 1996, Litosfera i jej ochrona. Przewodnik do ćwiczeń dla studentów AR kierunku ochrona środowiska. Wydawnictwo AR Lublin. Kolejne wydania: 1997, 2000, 2003 (poprawione i uzupełnione).
- Praca zbiorowa pod redakcją Jasińskiej Z. i Koteckiego A. Szczegółowa uprawa roślin. Tom 2. Wyd. AR Wrocław, B. Kołodziej cz. 13 „Rośliny zielarskie”, I wydanie: 1999, 609-669, II wydanie: 2003, 617-679.
- Praca zbiorowa pod redakcją S. Karczmarczyka i L. Nowaka. 2006. Nawadnianie roślin.cz. II. Efekty produkcyjne nawadniania roślin. B. Kołodziej Rozdz. 6. Rośliny przemysłowe, specjalne i zielarskie. PWRiL, Poznań, 421-444.
- Praca zespołowa pod redakcją Kołodziej B. współautorzy: D. Sugier, B. Król 2010. Uprawa ziół. Podręcznik plantatora. PWRiL Poznań. Wydanie II. 2018r.
- Podręcznik pod redakcją B. Kołodziej i M. Matyki 2012. Współautor: D. Sugier. Odnawialne źródła energii. Rolnicze surowce energetyczne. PWRiL Poznań.
- Bielińska E., Futa B., Kołodziej B., Mocek-Płócinia A., Kaczmarek Z. 2016. Przeobrażenia ekochemicznego stanu gleb leśnych na pożarzystym wielkoobszarowym w wieloletiu. Lublin : Towarzystwo Wydawnictw Naukowych „Libropolis”, 103 ss.
- Pr. zesp. pod red. Koteckiego A. 2020. Uprawa roślin. Wyd. UP we Wrocławiu, B. Kołodziej, D. Sugier Tom III, Część XII. Rośliny specjalne, 511-536. ISBN 978-83-7717-342-8
- Agrobiotechnologia, 2013, pod red. Kowalczyk K., Wydawnictwo UP w Lublinie, Lublin, współautorstwo rozdziałów: Zapalska M., Paczos-Grzęda E. Metody uwalniania od wirusów roślin rozmnażanych wegetatywnie, Paczos-Grzęda E., Olek A. Wykorzystanie kultur *in vitro* w hodowli roślin, Grądzielewska A., Paczos-Grzęda E. Markery DNA w taksonomii oraz ocenie tożsamości gatunkowej i odmianowej, Paczos-Grzęda E. Budowa i właściwości kwasów nukleinowych,

Replikacja, transkrypcja, translacja – przebieg i znaczenie. Grądzielewska A., Paczos-Grzęda E. 2013. Markery DNA w taksonomii oraz ocenie tożsamości gatunkowej i odmianowej.

- Stalenga J., Brzezińska K., Stańska M., Berbeć A., Błaszowska B., Czubala W., Dach J., Dzierża P., Ebertowska B., Feledyn-Szewczyk B., Gutkowska A., Hajdamowicz I., Kaliszewski G., Kazuń A., Kotowska K., Kowalska M., Kulik M., Nasiłowska B., Radzikowski P., Sienkiewicz P., Staniak M., Stasiak K., Szczepaniuk A., Teper D., Wielgosz M., 2016. Kodeks Dobrych Praktyk Rolniczych sprzyjających bioróżnorodności. Monografia. Wyd. IUNG-PIB, Puławy, 306 ss. ISBN: 978-83-7562-225-6
- Przeżuwacze w czynnej ochronie środowiska (red. T.M. Gruszecki, A. Junkuszew). 2017. Lublin, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, współautorstwo rozdziałów: Greguła-Kania M., Dudko P., Kulik M., Warda M., Grzywaczewski G., Gruszecki T.M., Junkuszew A., Patkowski K., Tomczuk K., 2017. Wpływ wypasu na środowisko przyrodnicze; Bielińska J.E., Chmielewski S., Greguła-Kania M., Gruszecki T.M., Kulik M., Patkowski K., Szymanowska A., Warda M., Szczepaniak K., Funkcje gleb w środowisku przyrodniczym; Warda M., Kulik M., Bielińska J.E., Gruszecki T.M., Florek M., Junkuszew A., Szymanowska A., Chmielewski S., Dudko P., Szata roślinna cennych siedlisk przyrodniczych; Chmielewski S., Chmielewski T.J., Bielińska J.E., Warda M., Florek M., Gruszecki T.M., Kulik M., Szymanowska A., 2017. Współczesne potrzeby ochrony i kształtowania krajobrazu; Drozd L., Tajchman K., Patkowski K., Greguła-Kania M., Grzywaczewski G., Chmielewski S., Kulik M., Warda M., 2017. Zwierzęta w ochronie przyrody.
- Klikocka H., Cybulska M. 2014. Sulphur and nitrogen fertilization of spring wheat. Mineral fertilization of spring wheat. Sarrbrucken, LAP Lambert Academic Publishing 122 pp. ISBN 978-3-659-61515-3.
- Chmielewski Sz., Chmielewski T.J., Mazur A. 2009. Grafika inżynierska w ochronie środowiska, architekturze krajobrazu i planowaniu przestrzennym. Lublin, Wydawnictwo UP w Lublinie, 235 ss.
- Pięta D., Patkowska E., Pastucha A. 2023. Choroby roślin uprawianych w ogrodach i parkach. Objawy i zwalczanie. Wydawnictwo UP w Lublinie – wydanie drugie

Pracownicy realizujący zajęcia na kierunku Agroleśnictwo uczestniczyli również w projektach mających na celu podniesienie kompetencji dydaktycznych i organizacyjnych. Dwie osoby uczestniczyły w szkoleniu „Flipped Classroom”, jedna brała udział w szkoleniu „Innowacyjne narzędzia edukacyjne i techniki pracy z grupą”, kolejne trzy osoby brały udział w szkoleniu „Neuronauka w dydaktyce”, a pięć osób uczestniczyło w szkoleniu „Decentralizacja”. Szkolenia te były zorganizowane w ramach projektu „Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego, opracowanego przez Centrum Nauki Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie w ramach podnoszenia kwalifikacji kadry badawczo-dydaktycznej. Dwie osoby brały udział w szkoleniu „Tworzenie treści e-learningowych”, a dwie inne brały udział w specjalistycznym kursie języka angielskiego z terminologią nauk przyrodniczych, realizowanych w ramach projektu „Przyrodniczy MIT program dostosowania Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie do wyzwań Nauki 2.0”, następane dwie osoby uczestniczyły w pakiecie 3 szkoleń podnoszących kompetencje komunikacyjne i społeczne „Szkolenie z zakresu komunikacji międzykulturowej, zarządzania czasem, stresem i emocjami” w ramach projektu „Podniesienie kompetencji kadry akademickiej i potencjału instytucji w przyjmowaniu osób z zagranicy – Welcome

to Poland”. Jedna osoba ukończyła „Szkolenie świadomościowe o niepełnosprawności dla kadry uczelni wyższych” realizowane przez Fundację Instytutu Rozwoju Regionalnego. Kolejna osoba ukończyła Studia Podyplomowe – Menedżer Promocji Nauki (PFOWRG „OIC POLAND”, WSEI, Lublin). Jedna osoba uczestniczyła w szkoleniu „Kompetencje międzykulturowe we współczesnym świecie” oraz „Polska kultura organizacyjna” i warsztatach „Kultury Polskiej” w ramach projektu „Instytucjonalne wsparcie UP w Lublinie w obszarze umiędzynarodowienia poprzez niwelowanie barier komunikacyjnych w wielokulturowym środowisku akademickim Let ME know YOU – Welcome to ULSL”, finansowanego w ramach programu Welcome to Poland z Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej. Jedna osoba brała udział w szkoleniu „Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w pracy nauczyciela” edycja 2022_1, w ramach projektu "wzMOOCnij swoje kompetencje!" nr POWR.03.01.00-00-W054/18, UAM w Poznaniu, na platformie edukacyjnej Navoica, należącej do MEiN, oraz „Współczesne narzędzia ICT i innowacyjne metody kreatywnej edukacji” edycja 2022_4, projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego „MOOC dla nauk o edukacji” POWR.03.01.00-00-W027/18, UŚ w Katowicach, na platformie edukacyjnej Navoica, należącej do MEiN. W ramach programu POWER 3.1 pracownicy uczestniczyli w „Szkoleniu z języka angielskiego dla kadry akademickiej i administracyjnej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie” Projekt pozakonkursowy Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej „Podniesienie kompetencji kadry akademickiej i potencjału instytucji w przyjmowaniu osób z zagranicy – Welcome to Poland” (nr projektu POWR.03.03.00-IP.08-00-P14/18, realizowany w ramach Działania: 3.3 Umiędzynarodowienie polskiego szkolnictwa wyższego, POWR).

Ponadto nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku Agroleśnictwo posiadają kompetencje w zakresie metod kształcenia na odległość. Wsparcie szkoleniowe i techniczne dla nauczycieli akademickich UP z zakresu tworzenia kursów i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zapewnia uczelniane Centrum Informatyki (<https://up.lublin.pl/centrum-informatyki/#teams>). Wszyscy nauczyciele mieli możliwość skorzystania ze szkolenia w zakresie obsługi i wykorzystania platformy komunikacyjnej MS Teams oraz przeszli obowiązkowe szkolenie z zakresu obsługi i wykorzystania platformy edukacyjnej dla nauczycieli akademickich Eduportal. Powyższe szkolenia zostały zapewnione przez Uczelnię, a stały dostęp do materiałów szkoleniowych jest możliwy pod adresem: <https://up.lublin.pl/centrum-informatyki/eduportal/>. Wszyscy studenci Wydziału mają zapewniony dostęp do platformy komunikacyjnej MS Teams i platformy edukacyjnej Eduportal, co umożliwia ich uczestnictwo w zajęciach dydaktycznych realizowanych z wykorzystaniem środków i technik kształcenia na odległość. Na stronie Wydziału i na stronie Uczelni (w zakładce Student) znajduje się link do instrukcji posługiwania się dostępnymi platformami edukacyjnymi oraz kontakt do help-desk (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/>; <https://up.lublin.pl/centrum-informatyki/eduportal/>). Ponadto jedna osoba brała udział w szkoleniu „Wdrażanie technologii e-learning” organizowanym przez SGGW, a kolejna osoba uczestniczyła w kursie „Metodyka zdalnego nauczania – tworzenie kursów e-learningowych” na Akademii Ekonomiczno-Humanistycznej w Warszawie, na platformie edukacyjnej Navoica, należącej do MEiN.

Kadra prowadzi samodoskonalenie kompetencji dydaktycznych do realizacji poszczególnych przedmiotów przez: kursy, warsztaty, szkolenia czy studia podyplomowe, jak np. „Szkolenie dla osób wykonujących czynności związane z wykorzystaniem zwierząt do celów naukowych lub edukacyjnych”, „Studium Podyplomowe Ochrony Przyrody”, „Użytkowanie Lasu i Transportu Leśnego”, „WRB Soil Classification Intensive Workshop”, „Fizyczne właściwości gleby a rozwój roślin –

metody badań”, „Molekularna filogenetyka”, „NGS w badaniach regulacji genów”, „Towaroznawstwo zielarskie”, „Turystyka i rekreacja na terenach nieurbanizowanych”, „Powdery Mildew Summer School”, „Szkolenie GIS dla botaników”, „Zastosowanie statystyki i data mining w badaniach naukowych”, „Samorząd terytorialny i rozwój lokalny”. Zdobyła także szereg uprawnień oraz certyfikatów potwierdzających umiejętności, np. certyfikaty: „Metodyka szacowania szkód – szacowanie szkód łowieckich”, Er-Mapper; ArcGIS Geostatistical Analysis; Community Maps; TLS Scanning; ArcGIS for Server; ArcGIS Network Analyst, ArcGIS 3D Analyst; City Engine (Esri Polska), „Wprowadzanie nawozów do obrotu – aspekty prawne a praktyka”, ekspert przyrodniczy PROW 2014-2020, „Real Time PCR”, ekspert przyrodniczy botanik PROW 2007-2013, doradca rolnośrodowiskowy PROW 2014-2020, doradca leśny, specjalista Wojewódzkiego Zespołu Specjalistycznego w Rzeszowie. Przedstawiciele kadry są biegłymi sędziowymi m.in. z zakresu leśnictwa, gospodarki łowieckiej oraz ochrony przyrody i środowiska, instruktorami ścinki i obalania drzew, brakarzami II klasy (klasyfikacja drewna) itp. (Zal_Cz1_04_01).

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku Agroleśnictwo sprawują opiekę nad studenckimi kołami naukowymi. W ramach tej działalności studenci mają możliwość pogłębiania swojej wiedzy oraz poszerzania zainteresowań i kształtowania umiejętności prowadzenia prac naukowych. Członkowie kół naukowych uczestniczą w różnych wydarzeniach o charakterze naukowym oraz mających na celu popularyzację nauki. Do najczęstszych aktywności w tym zakresie należy czynny udział w konferencjach naukowych, szkoleniach, wystawach, targach, itp. Studenci zaangażowani są również w działalność wspierającą promowanie kierunku podczas różnych wydarzeń organizowanych przez Wydział Agrobiotechnologii.

Założenia, cele i skuteczność polityki kadrowej

Polityka kadrowa Wydziału Agrobiotechnologii jest ukierunkowana na umacnianie jego pozycji naukowej i dydaktycznej oraz powiązana z prowadzonymi kierunkami studiów. Podstawą prowadzonej polityki kadrowej Wydziału, w stosunku do kadry prowadzącej zajęcia na kierunku Agroleśnictwo, jest wymóg realizacji przez nauczycieli badań w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo oraz w mniejszym stopniu w dyscyplinie nauki leśne. Ponadto wymagane są kompetencje i umiejętności w tym zakresie. Takie założenie jest fundamentalnym czynnikiem warunkującym dobre przygotowanie potencjalnej kadry do realizacji programu studiów na kierunku Agroleśnictwo. Polityka kadrowa na Wydziale umożliwia dobór odpowiedniej kadry prowadzącej kształcenie i uwzględnia systematyczną jej ocenę. Promowanie rozwoju kadry realizowane jest m.in. poprzez finansowanie tematów badawczych w ramach subwencji na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz badawczego powiązanych z kierunkiem Agroleśnictwo, promowaniem i nagradzaniem osób, które pozyskują projekty badawcze, promowaniem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym powiązanych z szeroko pojętym agroleśnictwem. Ponadto pracownicy są wspierani i zachęceni przez władze Wydziału oraz Uczelni do uzyskiwania stopni i tytułów naukowych. Dzięki tym działaniom zapewniono stabilną sytuację kadrową powiązaną z badaniami i kształceniem na kierunku Agroleśnictwo. Polityka kadrowa władz Wydziału jest zgodna z celami polityki kadrowej zawartej w Strategii Rozwoju Wydziału Agrobiotechnologii na lata 2021-2024.

Pracownicy zatrudniani są na drodze konkursów na dane stanowisko (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-S3e_Procedura-zatrudniania-

[pracownikow-badawczo-dydaktycznych.pdf](#)). Muszą posiadać wykształcenie i umiejętności adekwatne do wymagań podanych w ogłoszeniu konkursowym.

Wszyscy nauczyciele akademicy podlegają okresowej ocenie, uwzględniającej działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną; poszczególne osiągnięcia zestawia się w arkuszu oceny. Ocena okresowa nauczycieli akademickich odbywa się według ustaleń przyjętych w Zarządzeniu 103/2021 z dnia 29.10.2021 (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/11/zarządzenie.pdf>). Ocenę przeprowadzają powoływane przez Dziekanów Wydziałów Komisje oceniające wydziałów, Komisja oceniająca Uczelni, której przewodniczy Prorektor wyznaczony przez Rektora, oraz Komisja odwoławcza, której przewodniczy Rektor. Każdy nauczyciel akademicki jest poddawany ocenie okresowej średnio co 2 lata, jednak nie rzadziej niż raz na 4 lata.

Ocena nauczyciela akademickiego dotycząca wypełniania obowiązków dydaktycznych przeprowadzana jest po zakończeniu każdego cyklu zajęć dydaktycznych. Ocenę wystawioną przez studentów ustala się na podstawie wyników przeprowadzonej ankiety. Sposób jej realizacji określa Zarządzenie nr 20/2020 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie wprowadzenia procedur funkcjonowania wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia oraz określenia wzorów ankiet oceniających jakość kształcenia w UP w Lublinie (<https://up.lublin.pl/files/biurorektora/2020/020/020.pdf>). Wyniki tej ankiety wpisywane są w arkuszu oceny okresowej nauczyciela. Wyniki okresowej oceny nauczyciela akademickiego mogą mieć wpływ na: przedłużenie zatrudnienia na zajmowanym stanowisku; wysokość uposażenia; awanse i wyróżnienia oraz powierzanie stanowisk kierowniczych. Ocena okresowa może być pozytywna lub negatywna. W przypadku oceny negatywnej, kolejna ocena okresowa jest dokonywana nie wcześniej niż po upływie 12 miesięcy od dnia zakończenia poprzedniej oceny. Rektor może rozwiązać za wypowiedzeniem stosunek pracy z nauczycielem akademickim w przypadku otrzymania negatywnej oceny okresowej, zgodnie z art. 123 ust. 1 pkt 1 Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce (Dz.U. 2018 poz. 1668 z późn. zm.). Rektor rozwiązuje za wypowiedzeniem stosunek pracy z nauczycielem akademickim w przypadku otrzymania dwóch kolejnych negatywnych ocen okresowych, zgodnie z art. 123 ust. 2.

Pracownik podlega również ocenie bezpośredniego przełożonego oraz Dziekana/Prodziekana na podstawie hospitacji w czasie zajęć ze studentami (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/02/WA-K1-Procedura-hospitacji-zajec-1.pdf>). Celem hospitacji zajęć dydaktycznych na kierunkach realizowanych na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie, w tym kierunku Agroleśnictwo, jest ocena jakości kształcenia studentów oraz dążenie do jej systematycznej poprawy. Hospitację zajęć dydaktycznych przeprowadza się nie rzadziej niż raz na dwa lata. W przypadku negatywnej oceny z hospitacji przełożony/Dziekan przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z nauczycielem. Ogólne wnioski z przeprowadzonych w danym roku akademickim hospitacji zajęć dydaktycznych przedstawione zostają na Kolegium Wydziału i są podstawą do doskonalenia procesu kształcenia.

Jak wspomniano wyżej, w arkuszu oceny okresowej nauczyciela są wpisywane punkty, które przyznają studenci w ankietach (w skali od 2 do 5). Studenci w anonimowej ankiecie oceniają sposób prowadzenia przedmiotów przez nauczyciela akademickiego (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/WA-A4_Procedura-oceny-zajec-dydaktycznych-przez-studentow-i-doktorantow.pdf). Ocena przeprowadzana z udziałem studentów dostarcza wyniki, które są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego

rozwoju. Nauczyciel otrzymujący niskie noty jest motywowany do większej staranności w prowadzeniu zajęć przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, bezpośredniego przełożonego, Dziekana. Wnioski z przeprowadzonych badań ankietowych są przedstawiane na obradach Kolegium Wydziału i stanowią podstawę doskonalenia procesu kształcenia. Studenci otrzymują informacje zwrotne na temat sposobu wykorzystania wyników badań na corocznie organizowanych Dniach Kierunku. Uogólnione wyniki z ankiet są także udostępniane na stronie internetowej Wydziału.

Ponadto Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia wraz z Radą Programową ocenianego kierunku corocznie analizuje, czy nauczyciele prowadzący zajęcia dydaktyczne na kierunku, a także inne osoby biorące udział w procesie kształcenia, mają odpowiednie kwalifikacje, tj. czy posiadany dorobek naukowy odpowiada dziedzinie nauki, do której przypisany jest kierunek Agroleśnictwo. Nauczyciel akademicki ma obowiązek na bieżąco uzupełniać informacje o swoim dorobku naukowym i doświadczeniu zawodowym, zgodnym z profilem kształcenia na kierunku Agroleśnictwo w Karcie Nauczyciela, która zgodnie z procedurą WA-S12 (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-S12-Procedura-gromadzenia-i-udostepniania-informacji-o-jakosci-ksztalcenia.pdf>) jest aktualizowana do 30 września każdego roku, oraz na bieżąco przekazać spis swoich publikacji do ogólnie dostępnego systemu bibliotecznego Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (<https://publikacje.up.lublin.pl/bpp/uczelnia/UP/>).

Zatrudnienia nauczycieli akademickich w UP odbywają się w drodze konkursowej (zatrudnienie na umowę o pracę), a szczegółowe zasady postępowania konkursowych zapisane są w Statucie Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Nauczyciele akademicy będący pracownikami Uczelni są zatrudniani w grupach: pracowników badawczych, pracowników badawczo-dydaktycznych oraz pracowników dydaktycznych. Szczegółowe obowiązki nauczycieli akademickich zapisane są w Regulaminie Pracy UP w Lublinie (zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 66 z dnia 9 października 2019r.). W celu zapewnienia najlepszej jakości kształcenia na kierunku Agroleśnictwo, dopuszcza się również zatrudnienie specjalistów w określonej dziedzinie spoza Uczelni na podstawie umowy cywilno-prawnej po pozytywnym zaopiniowaniu przez Kolegium Wydziału (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/WA-S3f_Procedura-zatrudniania-specjalistow.pdf), przy czym wymiar kadry zatrudnianej spoza Uczelni do obsady zajęć dydaktycznych jest zgodny z zapisami art. 73 ust. 1 i 2 Ustawy PSWiN (Dz.U. 2018 poz. 1668 z późn. zm.). Obecnie na kierunku Agroleśnictwo zatrudniono według tej procedury dwóch pracowników. Działalność naukowa i dydaktyczna nauczycieli akademickich podlega systematycznej ocenie przez bezpośrednich przełożonych (ocena okresowa, hospitacje zajęć) oraz przez studentów (ankiety studenckie po zakończeniu każdego semestru).

W pełnieniu obowiązków dydaktycznych oraz dążeniu do własnego rozwoju, nauczyciele akademicy zobowiązani są do poszanowania i przestrzegania uniwersalnych zasad etycznych zgodnie z Kodeksem Etyki Pracownika Naukowego wprowadzonego uchwałą nr 10/2012 Zgromadzenia Ogólnego Polskiej Akademii Nauk (<https://up.lublin.pl/bip/kodeks-etyki-pracownika-naukowego/>).

System wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych

Elementem polityki kadrowej Uczelni jest system motywowania pracowników przez finansowanie badań naukowych, projektów badawczych i artystycznych, a także wspieranie w uzyskiwaniu kolejnych stopni naukowych. Polityka kadrowa uczelni zapewnia dobór nauczycieli akademickich i

innych osób prowadzących zajęcia oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć. Władze Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oraz Wydziału wspierają i motywują pracowników do rozwoju naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych. Co roku przyznawane są nagrody JM Rektora za działalność naukową, dydaktyczną, organizacyjną i całokształt dorobku zgodnie z Zarządzeniem nr 34 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Przyznawania Nauczycielom Akademickim Nagród Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/04/34-1.pdf>).

W latach 2017-2022 pracownicy Wydziału zostali nagrodzeni 166 razy (niektórzy kilkakrotnie) za swoje osiągnięcia naukowe, organizacyjne lub naukowe, w tym w roku 2022 JM Rektor UP w Lublinie przyznał pracownikom Wydziału 40 nagród (w tym 19 nagród za działalność naukową, 10 nagród za działalność dydaktyczną i 11 nagród za działalność organizacyjną). W ubiegłym roku w ten sposób zostało nagrodzonych 9 nauczycieli prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku (5 nagród za działalność naukową, 1 nagroda za działalność dydaktyczną oraz 3 nagrody za działalność organizacyjną (Zal_Cz1_01_08). Dodatkowo Rektor przyznaje nagrody naukowe w trzech kategoriach: za publikację o największej liczbie cytowań, za publikację z największym IF oraz za badania aplikacyjne im. Stanisława Staszica (§14, Załącznik do Zarządzenia Rektora UP w Lublinie Nr 34/2021, Regulamin Przyznawania Nauczycielom Akademickim Nagród Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie).

Od 2017 r. 10% pracowników każdego Wydziału/dyscypliny otrzymuje nagrody projakościowe. Nagroda projakościowa przyznawana jest na podstawie §46 Statutu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2020/10/statut_up.pdf) oraz w oparciu o listy rankingowe przygotowane przez Oddział Informacji Naukowej Biblioteki Głównej UP. Ranking uwzględnia sumaryczną punktację publikacji w czasopiśmie, materiałach i monografiach powyżej 70 punktów w przypadku kiedy pracownik był pierwszym lub korespondencyjnym autorem, a publikacja przypisana jest do dyscypliny, w której pracownik zadeklarował co najmniej 50% czasu pracy. W latach 2018-2021 16 osobom prowadzącym zajęcia na ocenianym kierunku przyznano dodatki projakościowe (niektórzy pracownicy otrzymali je wielokrotnie), przy czym 12 osób to pracownicy Wydziału Agrobiotechnologii a 4 – innych wydziałów (Zal_Cz1_01_08).

Pracownicy mogą korzystać ze środków funduszu szkoleniowego Prorektora ds. Organizacji i Rozwoju Uczelni na dofinansowanie podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Co roku z tego sposobu wsparcia podnoszenia własnych kwalifikacji korzysta około 10 osób z Wydziału (w latach 2017-2021 dofinansowano w ten sposób 49 szkoleń dla pracowników, natomiast w 2022 r. – 9 pracowników Wydziału otrzymało dofinansowanie do szkoleń specjalistycznych lub językowych) (Zal_Cz1_04_05).

W celu podniesienia kwalifikacji naukowych/badawczych i dydaktycznych coraz częściej pracownicy uczestniczą w różnych kursach, szkoleniach oraz wyjeżdżają w ramach programu Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA) i Erasmus+ na uczelnie zagraniczne. W latach 2017-2022 pracownicy Wydziału Agrobiotechnologii 137 razy wyjeżdżali za granicę w celach służbowych (Zal_Cz1_04_03; Zal_Cz1_04_04).

Regularne przeprowadzanie hospitacji zajęć dydaktycznych, okresowa ocena nauczycieli, ankiety oceny dokonywane przez studentów, nominacje przyznawane przez studentów oraz w ramach wojewódzkiego Plebiscytu Edukacyjnego 2021 „Nauczyciel na medal” w kategorii „Nauczyciel Akademicki” (dr Natalia Korcz z Zakładu Przyrodniczych Podstaw Leśnictwa zajęła III miejsce) oraz

odznaczenia państwowe (Medale KEN) mobilizują pracowników do podnoszenia kompetencji dydaktycznych.

Od 2018 r w ramach programu finansowanego z funduszy Unii Europejskiej POWR.03.05.00-00-Z232/17 „Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie” dostępne są szkolenia dla pracowników naukowych w bardzo szerokim zakresie, m.in.: doszkalające z zakresu języka angielskiego, kreatywnych metod w edukacji, wykorzystania multimediiów w procesie dydaktycznym. Do chwili obecnej skorzystało z tej oferty 13 pracowników naukowych prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku, podnosząc swoje kwalifikacje dydaktyczne (Zal_Cz1_04_05; Zal_Cz1_04_06; Zal_Cz1_04_07).

Obecnie trwa nabór ciągły na wyjazdy dydaktyczne STA i szkoleniowe STT pracowników Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie w ramach programu Erasmus+ Szkolnictwo Wyższe „Mobilność Edukacyjna” w roku akademickim 2022-23 (<https://up.lublin.pl/blog/nabor-ciagly-na-wyjazdy-sta-i-stt-pracownikow-up-w-lublinie-w-roku-akad-2022-23/>). Dla pracowników naukowych dostępna jest aktualna oferta mobilności dydaktycznej STA JUNIA 2022-23 (<https://up.lublin.pl/blog/oferta-sta-junia/>).

Kadra prowadząca zajęcia na Wydziale rozwija się naukowo, co skutkuje awansami. W latach 2017-2022 spośród pracowników naukowo-dydaktycznych trzech pracowników Wydziału uzyskało tytuł profesora, 24 – stopień doktora habilitowanego, a 16 – stopień doktora w dziedzinie nauk rolniczych, dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo. W tym czasie na Wydziale wypromowano 44 doktorów, a w trakcie procedowania jest 5 kolejnych przewodów doktorskich (Zal_Cz1_01_04).

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:

W polityce kadrowej Wydziału uwzględniana jest również aktywność pracowników szczególnie zaangażowanych w działalność dydaktyczną, zwłaszcza w zakresie zaangażowania w opiekę nad studentami w licznych sekcjach kół naukowych. Kolegium Wydziału wnioskuje do JM Rektora o przyznanie nagród za działalność organizacyjną dla osób wyróżniających się w tym zakresie. Władze Wydziału dbają również o pozyskiwanie i rozwój młodej kadry naukowo-dydaktycznej. W dobie trudności w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych na prowadzenie badań, Wydział prowadzi wewnętrzny konkurs projektów badawczych dla młodych naukowców, a najlepszym przyznaje fundusze (w latach 2019-2022 w ten sposób dofinansowano 8 projektów) (Zal_Cz1_04_08). Procedurę konkursową przydzielania funduszy, a następnie kontrolę zgodności ich wykorzystania z założonym i zaakceptowanym planem przeprowadza Komisja ds. Rozwoju Młodych Naukowców.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Stan, nowoczesność, rozmiary i kompleksowość bazy dydaktycznej i naukowej służącej realizacji zajęć oraz działalności naukowej

W procesie kształcenia na kierunku Agroleśnictwo wykorzystywana jest przede wszystkim baza dydaktyczno-naukowa Wydziału Agrobiotechnologii. Realizują w niej swoje przedmioty poszczególne instytuty, katedry i zakłady. Na bazę tę składają się sale wykładowe będące w użytkowaniu ogólnouczelnianym oraz sale ćwiczeniowe, laboratoria i pracownie przystosowane do potrzeb

prowadzonych przedmiotów i profilu badawczego. Studenci kierunku Agroleśnictwo mają możliwość korzystania ze wszystkich laboratoriów i aparatury (pod nadzorem pracownika), pracowni (w tym komputerowych) należących do poszczególnych jednostek organizacyjnych Wydziału oraz Uczelni. Wykorzystują tę możliwość podczas przygotowywania projektów, zbierania materiałów i opracowywania wyników do prac dyplomowych oraz pracy w kołach naukowych. Wydział Agrobioinżynierii dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się, a także prowadzenie badań naukowych. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych, jest dostosowana do potrzeb kształcenia na kierunku Agroleśnictwo.

Zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku odbywają się głównie w budynku „Collegium Agronomicum – Agro I i Agro II” przy ul. Akademickiej 15, gdzie do dyspozycji Wydziału znajduje się 11 sal wykładowych o pojemności od 60 do 217 osób, 13 sal ćwiczeniowych oraz 3 pracownie komputerowe z pełnym wyposażeniem i oprogramowaniem. W budynku Agro I znajdują się ponadto 2 sale laboratoryjne i 6 nowoczesnych laboratoriów specjalistycznych. Zajęcia na kierunku Agroleśnictwo są w części realizowane również w budynku Collegium Zootechnicum/Rektorat UP w Lublinie przy ul. Akademickiej 13. Część zajęć dydaktycznych odbywa się w budynku przy ul. Leszczyńskiego 7 (w 3 salach ćwiczeniowych i 7 laboratoriach), gdzie studenci ocenianego kierunku korzystają również z sal ćwiczeniowych Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu. Wykorzystywane są także laboratoria językowe Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji (6 sal dla 10-20 osobowych grup studentów o łącznej pow. ponad 200 m²) w budynku Centrum Innowacyjno-Wdrożeniowego (CIW) Nowych Technik i Technologii UP w Lublinie, przy ulicy Głębokiej 28. Wszystkie sale dydaktyczne są wyposażone w niezbędny do realizacji zajęć sprzęt, a w szczególności rzutniki multimedialne, ekrany, tablice suchościeralne, mikrofony, itp. (Zal_Cz1_05_01; Zal_Cz1_05_02). Część sal jest klimatyzowana i posiada regulowane oświetlenie. Do dyspozycji studentów i pracowników Wydziału jest również Centrum Kongresowe UP w Lublinie z aulą (561 miejsc). W poszczególnych jednostkach Wydziału znajdują się sale seminaryjne oraz pomieszczenia dla dyplomantów i doktorantów.

W ramach realizowanych przedmiotów kierunkowych zajęcia laboratoryjne prowadzone są w nowoczesnych i dobrze wyposażonych laboratoriach. Rodzaj wyposażenia jest dostosowany do specyfiki danego przedmiotu oraz do działalności naukowej prowadzącego przedmiot. Jednostki prowadzące proces dydaktyczny na kierunku Agroleśnictwo umożliwiają poszerzenie wiedzy i umiejętności w licznych laboratoriach i pracowniach. Studenci mogą rozwijać swoje zainteresowania i zdobywać doświadczenie zawodowe uczestnicząc m.in. w badaniach realizowanych w laboratorium właściwości fizycznych, chemicznych i biologicznych gleby oraz w pracowni torfoznawstwa i analiz paleobotanicznych Instytutu Gleboznawstwa, Inżynierii i Kształtowania Środowiska, a także w pracowni kultur tkankowych *in vitro*, pracowni fenotypowania cyfrowego, laboratorium analizy genomu roślinnego, laboratorium genomiki i transkryptomiki oraz laboratorium bionanotechnologii Instytutu Genetyki, Hodowli i Biotechnologii Roślin. Dużym zainteresowaniem cieszą się również laboratoria Katedry Mikrobiologii Środowiskowej, przeznaczone do chemicznej, biochemicznej, molekularnej i toksykologicznej analizy bakterii i grzybów, a także laboratorium analiz fitochemicznych Katedry Roślin Przemysłowych i Leczniczych, laboratoria Katedry Chemii Rolnej i Środowiskowej, czy też laboratorium agroekologiczne Katedry Herbologii i Techniki Uprawy Roślin. Badania i obserwacje z zakresu ochrony roślin realizowane są w 4 laboratoriach: fitopatologicznym,

bakteriologicznym, biologii molekularnej i entomologicznym oraz pracowni mikroskopowej. Wyposażenie poszczególnych laboratoriów i pracowni w sprzęt, aparaturę badawczą i pomiarową oraz inne pomoce dydaktyczne, bez wątpienia w znacznym stopniu przyczyniają się do kształtowania umiejętności praktycznych studentów kierunku Agroleśnictwo. Ćwiczenia laboratoryjne prowadzone są w nowoczesnych laboratoriach wyposażonych w niezbędną specjalistyczną aparaturę, dostosowaną do ich działalności naukowo-dydaktycznej, dzięki czemu oferuje się studentom i dyplomantom szeroki zakres badań eksperymentalnych (Zal_Cz1_05_02). Bogate wyposażenie poszczególnych jednostek realizujących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku pozwala na prowadzenie badań naukowych na wysokim poziomie, co bezpośrednio przekłada się na jakość kształcenia.

Do dyspozycji studentów wykonujących prace dyplomowe są również stacje doświadczalne, które są własnością UP w Lublinie. Do bazy dydaktycznej Wydziału należy między innymi Stacja Dydaktyczno-Badawcza w Sosnowicy, której powierzchnia wynosi 23,2 ha, w tym trwałe użytki zielone (łąki) zajmują 19 ha. Kompleks łąkowy zlokalizowany jest pomiędzy Kanałem Wieprz-Krzna a rzeką Pivonią i wchodzi w skład obszaru Natura 2000 Lasy Parczewskie PLB060006. W centralnej części zlokalizowana jest stacja lizymetryczna i automatyczna stacja meteorologiczna. Na łąkach znajduje się stodoła wyposażona w kolektory słoneczne i specjalne dmuchawy do dosuszania siana. W skład parku maszynowego Stacji wchodzi m.in.: ciągnik New Holland, kosiarka dyskowa Vicon, siewnik specjalistyczny Hassia i Vredo, prasa rolująca, wał łąkowy, pług łąkowy oraz kosiarka trawnikowa samojezdna. Polowa Stacja w Parczewie to obiekt o powierzchni 25,89 ha użytków rolnych, który obecnie oddany jest w dzierżawę, z możliwością odbywania praktyk studenckich. Na terenie Gospodarstwa Doświadczalnego na Felinie zlokalizowana jest Stacja Terenowa wyposażona w maszyny do uprawy, siewu, pielęgnacji i zbioru roślin z poletek doświadczalnych, a także w profesjonalną suszarnię roślin zielarskich oraz sprzęt niezbędny do oceny jakościowej i ilościowej zebranych płodów rolnych. Z kolei w Gospodarstwie Doświadczalnym w Czesławicach k/Nałęczowa znajdują się maszyny i sprzęt rolniczy wykorzystywane w prowadzeniu doświadczeń polowych oraz trzy hale wegetacyjne. W wymienionych stacjach terenowych znajdują się pola doświadczalne, niezbędne do prowadzenia badań naukowych i eksperymentów, których wyniki są wykorzystywane przy pisaniu prac dyplomowych. Studenci mogą także korzystać z wyposażenia Stacji Dydaktyczno-Badawczej Zwierząt Drobnych im. Laury Kaufman (hodowla 3 ras kur i 6 rodów przepiórek), Stacji Badawczej Małych Przeżuwaczy im. Prof. T. Efnera (hodowla 4 ras owiec i 2 ras kóz), a także gospodarstwa doświadczalnego w Uhrusku. Studenci ocenianego kierunku mogą korzystać również z Centralnego Laboratorium Badawczego UP w Lublinie wyposażonego w specjalistyczną aparaturę badawczą, gdzie mogą wykonywać potrzebne analizy.

Ważnym uzupełnieniem bazy dydaktycznej jest nowo wybudowane Centrum Badawczo-Wdrożeniowe i Dydaktyczne Innowacyjnych Technologii w Ogrodnictwie przy ulicy Doświadczalnej 50 na terenie Gospodarstwa Doświadczalnego Felin. Nowoczesna infrastruktura umożliwi lepsze przygotowanie studentów w zakresie umiejętności praktycznych i podniesie jakość kształcenia oraz pozwoli na prowadzenie wysoce specjalistycznych badań naukowych. W ramach inwestycji wybudowano szklarnię wielonawową typu Venlo, obejmującą 4 ogrzewane nawy o wymiarach: 8 m x 32 m x 6,3 m każda. Szklarnie wyposażono w automatyczny system sterowania klimatem, komputerowy system dozowania płynnej pożywki (fertygacji) w tzw. obiegu zamkniętym z możliwością recyrkulacji oraz możliwość regulacji koncentracji dwutlenku węgla. W szklarniach zamontowano nowoczesny niezależny system doświetlania roślin światłem LED (Plantalux). Część

szklarni podzielono na mniejsze przestrzenie, umożliwiające równoległe prowadzenie kilkunastu niezależnych doświadczeń. Poszczególne części naw wyposażono w stoły i rynny uprawowe dostosowane do uprawy roślin, w tym m.in. roślin zielarskich. Obok ogrzewanych naw szklarni wybudowano szklarnię nieogrzewaną z częścią otwartą, tzw. halą wegetacyjną wyposażoną w system przesuwanych stołów uprawowych, system automatycznego zamgławiania i doświetlania roślin. Na II kwartał bieżącego roku planowane jest rozpoczęcie pierwszego cyklu doświadczeń w opisywanym Centrum.

Nowatorskim w skali kraju rozwiązaniem będzie zainstalowanie systemu w pełni zautomatyzowanego wielowymiarowego fenotypowania roślin. Będzie to pierwszy tego rodzaju system zainstalowany w Polsce. Jedną ze szklarni, w której będzie on zlokalizowany, wyposażona zostanie w rozwiązania umożliwiające zarządzanie klimatem, takie jak regulacja temperatury, regulacja wilgotności, dokarmianie roślin CO₂ oraz oświetlenie systemem lamp LED z możliwością zmiany barwy i intensywności światła wraz z symulacją warunków świtu i zmierzchu. Czyni to realizowaną inwestycję jedną z najnowocześniejszych tego rodzaju instalacji na świecie. Fenotypowanie cyfrowe pozwala na prowadzenie prac badawczych związanych z określaniem stanu roślin w odpowiedzi na szerokie spektrum czynników na poziomie dotychczas niemożliwym do realizacji. Otrzymywane wyniki są obiektywne, a zastosowanie szeregu kamer pozwala na ocenę roślin nie tylko w świetle widzialnym, ale również analizę fluorescencji, luminescencji czy obrazowanie hiperspektralne w zakresie od podczerwieni do ultrafioletu. System taki pracuje w trybie ciągłym, co oznacza, że dane dotyczące konkretnej rośliny zbierane są przez cały czas trwania doświadczenia. Dodatkowo wyposażony jest w zautomatyzowaną stację nawadniania, która utrzymuje stały poziom wilgoci w glebie oraz umożliwia podawanie roztworów substancji, których wpływ na roślinę ma być przedmiotem badań (np. sole metali czy pestycydy). System do fenotypowania cyfrowego wyposażony będzie również w zaawansowane oprogramowanie do analizy i obróbki uzyskiwanych danych wspierane przez uczenie maszynowe oraz algorytmy sztucznej inteligencji, co pozwoli na bardzo dokładne badanie wybranych cech czy parametrów rośliny. System ten wykorzystywany będzie w realizacji prac i projektów badawczych o zasięgu krajowym i międzynarodowym, umożliwiając również publikację wyników badań w prestiżowych wydawnictwach z deklaracją dostępu do pełnych danych uzyskanych w toku ich realizacji. Instalacja systemu do fenotypowania cyfrowego pozwoli nie tylko na realizację zaawansowanych projektów badawczych, ale również znacząco podniesie prestiż uczelni na arenie krajowej i międzynarodowej. Obecnie trwają przetargi na dostarczenie niezbędnego wyposażenia stacji fenotypowania roślin, a jej pełne uruchomienie planowane jest na koniec bieżącego roku.

Zaplecze techniczne szklarni stanowi budynek o powierzchni około 690 m² wykorzystywany przy prowadzeniu badań naukowych oraz częściowo w procesie dydaktycznym do odbywania zajęć terenowych, praktyk zawodowych oraz prowadzenia doświadczeń i analizy zebranych wyników do prac dyplomowych. W budynku znajdują się pomieszczenia laboratoryjne wraz z wyposażeniem do prowadzenia bezpośrednich pomiarów wody i pożywek oraz sensorycznej oceny jakości owoców, pomieszczenia techniczne dla obsługi szklarni, pomieszczenia socjalne dla pracowników oraz studentów, sanitariaty, wymiennikownia, rozdzielnia elektryczna oraz serwerownia. Sale wielofunkcyjne wyposażono w sprzęt audiowizualny z możliwością przeprowadzania zajęć dydaktycznych na miejscu. Na budynku zamontowano ogniwa fotowoltaiczne, a w pobliżu znajdują się zbiorniki na wodę opadową z możliwością wykorzystania do nawadniania roślin. Powstała baza, szklarnie wraz z fitotronami i zautomatyzowanym systemem do cyfrowego obrazowania roślin oraz infrastrukturą laboratoryjną z zakresu kultur *in vitro* i badań molekularnych, pozwoli na realizację

nowatorskich badań nad roślinami modelowymi i użytkowymi oraz istotnie wpłynie na podniesienie poziomu kształcenia studentów uczących się na różnych kierunkach Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, w tym na kierunku Agroleśnictwo.

Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej oraz stopień jej wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się studentów oraz działalności i komunikacji naukowej

Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej i jej wykorzystanie na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie jest na wysokim poziomie. Internet jest powszechnie dostępny w pomieszczeniach użytkowanych przez pracowników dydaktycznych, naukowych i technicznych oraz w pracowniach i salach komputerowych, a także na terenie domów studenckich. Uczelnia uruchomiła dla studentów i doktorantów usługę „Office365”, która zapewnia dostęp on-line do następujących narzędzi: poczta, Word, Excel, Power Point, OneDrive, Skype, Teams oraz Outlook za pomocą przeglądarki internetowej. Została także zakupiona subskrypcja oprogramowania Statistica Rozszerzony Pakiet Akademicki (z licencją akademicką Site License dla wszystkich pracowników, pracowni studenckich, studentów i doktorantów). Warunkiem niezbędnym do zarejestrowania kopii oprogramowania jest posiadanie adresu e-mail w domenach: up.lublin.pl, up.edu.pl, student.up.edu.pl, a z oprogramowania można korzystać bezpłatnie na terenie Uniwersytetu jak również poza nim.

Na Uczelni i Wydziale systemowo wdrożono narzędzie do zdalnego nauczania - platformę Eduportal, której właścicielem jest Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie (<https://platformaeducacyjna.up.lublin.pl/Logowanie>). Istnieje również możliwość alternatywnego prowadzenia procesu dydaktycznego z wykorzystaniem platformy MS Teams. Dzięki temu na kierunku Agroleśnictwo, w sytuacji kryzysowej (np. pandemia COVID-19), część zajęć może być prowadzona z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Pracownicy oraz studenci zostali przeszkoleni w zakresie posługiwania się wyżej wymienionymi systemami przeznaczonymi do kształcenia on-line, dodatkowo na stronie Uczelni dostępne są informacje odnośnie ich obsługi (<https://www.up.lublin.pl/eduportal>). Ponadto w Centrum Informatyki wyznaczono koordynatorów pakietu MS Teams, którzy służą radą w razie problemów z obsługą oprogramowania. Studenci mają ułatwiony dostęp do podręczników i innych źródeł dzięki zdalnemu dostępowi do e-książek i fachowego piśmiennictwa poprzez bibliotekę UP w Lublinie. W trakcie kształcenia na odległość wykorzystywana jest infrastruktura informatyczna i oprogramowanie umożliwiające synchroniczną i asynchroniczną interakcję między uczestnikami zajęć a nauczycielami (<https://up.lublin.pl/centrum-informatyki/eduportal/>).

Studenci mają również stały i nieograniczony dostęp do komputerów i Internetu, mogą oni korzystać z pracowni ogólnouczelnianych (60 stanowisk). Dostępne są także hotspot w kompleksie dydaktycznym Agro II oraz budynku Biblioteki Głównej UP. Po zarejestrowaniu komputera w sieci uczelnianej studenci mogą również korzystać z sieci internetowej w domach studenckich oraz z gniazd internetowych w budynkach Uczelni. Dodatkowo na korytarzach dostępne są interaktywne punkty informacyjne (infokioski). Biblioteka Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oferuje użytkownikom dostęp do bezpłatnej sieci Wi-Fi oraz Oddziału Informacji Naukowej, w której użytkownicy mogą uzyskać między innymi pomoc w poszukiwaniu materiałów źródłowych. Biblioteka dysponuje także 94 stanowiskami komputerowymi posiadającymi dostęp do Internetu, w tym do elektronicznej informacji naukowej.

W 2021 roku do studentów wszystkich kierunków realizowanych na Wydziale Agrobioinżynierii wysłano ankiety dotyczące jakości kształcenia zdalnego w semestrze zimowym i letnim roku akademickiego 2020/2021. Studenci wysoko ocenili poszczególne elementy składające się na nauczanie zdalne: tj. dostępność materiałów dydaktycznych, zrozumiałość przekazanych treści, ich czytelność, pomoc materiałów w utrwalaniu wiedzy oraz przygotowaniu się do zaliczenia/egzaminu czy jakość zdalnej komunikacji z nauczycielem prowadzącym zajęcia i możliwość konsultacji. Również metody i narzędzia oceny uzyskania efektów uczenia się przyjęte podczas sesji egzaminacyjnej oceniono w większości pozytywnie. Za najbardziej efektywne w osiąganiu celów dydaktycznych i efektów uczenia się formy zajęć zdalnych studenci wskazali m.in. zajęcia prowadzone w czasie rzeczywistym na platformie (np. MS Teams), komunikację tekstową (mail, fora, czat), udostępnione przez prowadzącego na platformie materiały interaktywne czy nagrania audio-wideo.

Udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenie dostosowane do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami

Zgodnie z przyjętą na Uczelni strategią w zakresie zapewnienia bazy dydaktycznej, studenci z niepełnosprawnościami podejmujący kształcenie na Wydziale Agrobioinżynierii, jak i na innych Wydziałach UP w Lublinie, korzystają z ułatwień umożliwiających swobodne korzystanie z oferty naukowo-dydaktycznej. Uczelnia zapewnia studentom z niepełnosprawnościami wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiając im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych. Większość zajęć odbywa się w budynkach wolnych od barier architektonicznych, wyposażonych w windy, platformy, natomiast korytarze, sale dydaktyczne i toalety przystosowane do poruszania się na wózkach. oraz w podjazdy i miejsca parkingowe (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/niepelnosprawni/>). W Uczelni powołany jest Pełnomocnik ds. osób z niepełnosprawnościami, który prowadzi działania związane ze stwarzaniem studentom niepełnosprawnym, dogodnych warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia i badaniach naukowych, w tym: likwidację barier transportowych; zapewnienie tłumaczy języka migowego, asystentów osób niewidomych lub z niepełnosprawnością ruchową; udostępnienie wypożyczalni specjalistycznego sprzętu ułatwiającego kształcenie studentom niepełnosprawnym; zapewnienie odpowiednich rozwiązań technicznych np. stanowisk komputerowych, programów komputerowych (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/niepelnosprawni/kontakt/>).

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie wdraża formy dostosowania procesu rekrutacji dla osób z niepełnosprawnościami będącymi kandydatami na studia. Obsługa kandydatów odbywa się w budynku Agro II w pełni dostosowanym dla osób z niepełnosprawnościami. W budynku znajdują się miejsca przyjazne osobom z niepełnosprawnościami, z których mogą skorzystać w trakcie rekrutacji. Na parterze znajduje się sala komputerowa wyposażona w 5 stanowisk komputerowych przystosowana dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami (stoliki z automatyczną regulacją, meble ergonomiczne) oraz sala aktywizacji osób z niepełnosprawnościami funkcjonująca w ramach wsparcia kandydatów na studia w obrębie Biura Rekrutacji i Promocji Kształcenia. Strony internetowe oraz internetowy system rejestracji kandydatów na studia są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością – osoby niedowidzące. Dodatkowo w budynku Agro I i Agro II zastosowano następujące udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami: dwie windy wewnętrzne, platformy elektryczne zastosowane na schodach prowadzących do szatni oraz przejściowych między budynkami, a także sanitariaty z przystosowaniem znajdujące się na każdym piętrze. Z kolei w Collegium Zootechnikum/Rektorat znajduje się winda zewnętrzna z platformą (wejście główne do

budynku), drzwi wejściowe oznaczone taśmami z przystosowaniem dla osób niedowidzących, schodołaz oraz szyny na schody trzystopniowe wewnątrz budynku, winda wewnętrzna oraz sanitariaty z przystosowaniem dla osób z niepełnosprawnościami.

Gmach Biblioteki Głównej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie jest także przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez odpowiednie udogodnienia architektoniczne (podjazd do wejścia głównego, wejścia bez progów, winda z kabiną dostosowaną dla osób poruszających się na wózkach oraz niewidomych/niedowidzących – informacja głosowa oraz przyciski uruchamiające windę podpisane alfabetem Braille’a, toalety dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo, korytarze i pomieszczenia przystosowane do poruszania się na wózkach) oraz specjalistyczny sprzęt elektroniczny (komputer ze specjalistycznym oprogramowaniem dla osób niedowidzących i słabowidzących: JAWS, MAGic, ABBYY Fine Reader, stacjonarny powiększalnik tekstu, lupa elektroniczna RUBY, wyposażona w ekran LCD, skaner z ruchomym panelem przeznaczony dla osób poruszających się na wózku inwalidzkim, myszka dla osób z niesprawnością nadgarstka). Biblioteka Główna UP udostępnia katalog on-line, umożliwiający zamawianie książek z dowolnego komputera podłączonego do Internetu oraz bogate zasoby elektroniczne (bazy danych, czasopisma, książki) z których niepełnosprawni czytelnicy mogą korzystać z domu poprzez program HAN. Biblioteka dysponuje dodatkowymi strefami do nauki indywidualnej przeznaczonymi dla osób z niepełnosprawnościami, w których znajdują się również 4 lampy antydepresyjne. W 2018 roku w budynku Biblioteki powstała sala aktywizacyjna dla osób z niepełnosprawnościami, w której studenci mogą skorzystać z urządzeń wspomagających.

Uniwersytet Przyrodniczy oferuje także osobom z niepełnosprawnościami zajęcia sportowe, dostosowane do rodzaju i stopnia niepełnosprawności. Studium Wychowania Fizycznego i Sportu organizuje zajęcia sportowe poprawiające kondycję i aktywność studentów niepełnosprawnych. Zajęcia w większości prowadzone są w formie indywidualnej i są to: gimnastyka korekcyjna odbywająca się w sali fitness lub gimnastycznej, ćwiczenia wzmacniające mięśnie posturalne – siłownia, pływanie oraz aqua aerobik – basen, ćwiczenia zwiększające wydolność oddechową (cardio) – sala aerobowa. Zajęcia sportowe odbywają się w dostosowanym dla osób niepełnosprawnych Centrum Kultury Fizycznej i Sportu UP w Lublinie, w którym zastosowano m.in. zewnętrzny podjazd skierowany do drzwi wejściowych, rampy wspomagające na basenie, sanitariaty oraz sale aktywizacji osób z niepełnosprawnościami.

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie posiada bazę noclegową przystosowaną dla osób z niepełnosprawnościami znajdującą się w trzech domach studenckich: Dom Studencki „Broadway” przy ul. Dobrzańskiego, Dom Studencki „Cebion” i „Eskulap” przy ul. Langiewicza. Domy studenckie wyposażone są m.in. w następujące udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami: zewnętrzne podjazdy lub pochylnie prowadzące do drzwi wejściowych, windy, schodołaz na schody dwustopniowe, platformę wewnętrzną, drzwi automatyczne, pokoje mieszkalne na parterze przystosowane dla osób z niepełnosprawnościami. Przy budynkach Uczelni znajdują się parkingi zewnętrzne z miejscami zaznaczonymi dla osób z niepełnosprawnościami.

Nauczanie w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie może być realizowane w formie dostosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Takie zajęcia prowadzone są indywidualnie lub grupowo w zależności od potrzeby danego studenta. Forma materiałów dydaktycznych przystosowana jest do danego rodzaju niepełnosprawności, np.: powiększona czcionka, możliwość nagrywania zajęć na dyktafon, materiały w wersji elektronicznej, możliwość skorzystania z dostępnego w wypożyczalni

sprzętu technicznego Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami (notebooki, dyktafony, powiększalnik). Studenci oraz doktoranci z niepełnosprawnościami mają prawo skorzystać ze wsparcia asystenta w czynnościach związanych z nauką, których nie mogą wykonać samodzielnie, w tym pomoc w bibliotece, w przygotowaniu materiałów do zajęć, prac zaliczeniowych i projektów licencjackich. Studenci mogą również skorzystać z pomocy tłumacza języka migowego (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/niepelnosprawni/formy-wsparcia/>). Zajęcia odbywają się w salach wolnych od barier architektonicznych oraz w sali aktywizacji osób niepełnosprawnych. W 2021 roku Uczelnia podpisała porozumienie o współpracy z Fundacją Heros (organizacja pozarządowa) działającą na rzecz osób z niepełnosprawnościami, która podejmuje działania mające na celu niwelowanie barier utrudniających funkcjonowanie społeczne i zawodowe osób z niepełnosprawnościami (<https://up.lublin.pl/blog/podpisanie-porozumienia-z-fundacja-heros/>).

Fundacja Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych FAZON przyznała Uniwersytetowi Przyrodniczemu w Lublinie wyróżnienie w konkursie „Lodołamacze 2021” w dwóch kategoriach: INSTYTUCJA za „szczególną wrażliwość społeczną i promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia”, a także PRZYJAZNA PRZESTRZEŃ za „przystosowanie projektowania uniwersalnego oraz najlepszych rozwiązań urbanistycznych oraz architektonicznych w zakresie dostosowania budynków i przestrzeni dla osób z niepełnosprawnością”. Zdaniem Kapituły Konkursowej „Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie na polu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych stanowi wzór godny naśladowania” <https://up.lublin.pl/blog/uniwersytet-przyrodniczy-w-lublinie-wyrozniony-w-konkursie-lodolamacze-2021/>.

Dostępność infrastruktury, w tym aparatury naukowej, oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej

Nowoczesna infrastruktura naukowo-badawcza korzystnie wpływa na jakość prowadzonych badań naukowych oraz na realizację procesu kształcenia na kierunku Agroleśnictwo. Studenci ocenianego kierunku studiów mają do dyspozycji liczne laboratoria badawcze oraz pracownie wyposażone w nowoczesną aparaturę badawczą (Zal_Cz1_05_02). Ponadto Wydział Agrobiotechnologii posiada stacje doświadczalne, co także podnosi jakość kształcenia na kierunku Agroleśnictwo. Aparatura naukowo-badawcza jest wykorzystywana przez pracowników do prowadzenia badań naukowych i zajęć dydaktycznych, a przez studentów do realizacji doświadczeń związanych z przygotowaniem pracy magisterskiej, czy działalności w ramach kół naukowych. Studenci mogą być także włączani w prace naukowe pracowników, czego efektem są wspólne publikacje naukowe i czynne uczestnictwo w konferencjach. Nowoczesna aparatura naukowo-badawcza jest na ogół umieszczona w laboratoriach specjalistycznych. Studenci kierunku Agroleśnictwo mogą jednak korzystać z tej aparatury w ramach pracy własnej, po wcześniejszym przeszkoleniu i pod opieką pracowników inżynierjno-technicznych, naukowo-technicznych lub badawczo-dydaktycznych.

Wyposażenie laboratoriów oraz dostępność nowoczesnej aparatury badawczej stwarza odpowiednie warunki, sprzyjające samodzielnej aktywności naukowej studentów kierunku w ramach przedmiotów objętych programem studiów oraz działalności w kołach naukowych. Studenci mają możliwość korzystania z oprogramowania Excel i Statistica Rozszerzony Pakiet Akademicki, które są pomocne przy opracowaniu wyników badań w czasie przygotowywania pracy dyplomowej. Z oprogramowania tego studenci oraz pracownicy mogą korzystać bezpłatnie na terenie Uczelni oraz poza nią.

Pracownicy Wydziału opracowują pomoce dydaktyczne w formie podręczników, skryptów, rozdziałów w podręcznikach akademickich/monografiach naukowych oraz innych materiałów dydaktycznych, w tym udostępnianych on-line. W celu ułatwienia dostępności do dorobku naukowego pracowników uczelni uruchomiono OpenUP – Otwarty Portal Wiedzy, System Informacji Naukowej UP w Lublinie (<https://open.up.lublin.pl/Uczelnia/Wyszukiwarka>). Jest to niezmiernie ważna pomoc w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia. Osoby prowadzące zajęcia na kierunku Agroleśnictwo posiadają dorobek naukowy i dydaktyczny w zakresie dyscyplin, których dotyczą prowadzone zajęcia i stopniowo zamieszczają swoje publikacje naukowe na portalu OpenUP. W latach 2017-2022 pracownicy Wydziału stanowiący kadrę dydaktyczną kierunku Agroleśnictwo opracowali łącznie 177 monografii, rozdziałów w monografiach, redakcji monografii naukowych wieloautorskich, 160 publikacji popularno-naukowych oraz 25 podręczników (Zal_Cz1_01_02) z których część wykorzystywana jest w procesie dydaktycznym i polecana studentom w celu rozszerzenia wiedzy w danym zakresie. Duża część tych publikacji jest zdalnie dostępna dla studentów przez Bibliotekę Główną UP. Dodatkowo materiały dydaktyczne są udostępniane studentom drogą elektroniczną: przesyłane pocztą e-mail, przez platformy MS Teams i Eduportal.

System biblioteczno-informacyjny Uczelni

Studenci, pracownicy oraz doktoranci Wydziału Agrobiotechnologii mają stały i nieograniczony dostęp do zasobów Biblioteki Głównej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (BG UP Lublin). Biblioteka gromadzi literaturę polską i obcą związaną z profilem pracy naukowej i dydaktycznej pracowników Uczelni. Księgozbiór obejmuje literaturę tematyczną z zakresu kształcenia studentów kierunku Agroleśnictwo. Ponadto, Biblioteka dysponuje literaturą z obszaru nauk rolniczych, ogrodnictwa, zootechniki, technologii żywności, technik rolniczych, maszynoznawstwa przemysłu spożywczego, biologii, ochrony środowiska, matematyki, fizyki, chemii i podstaw techniki. W Bibliotece Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie zgromadzono 387762 pozycji, w tym: 247021 książek, 140741 czasopism, 396 czasopism bieżących, 5217 norm i opisów patentowych. Zasoby elektroniczne biblioteki składają się z 442951 tytułów książek w formie elektronicznej; czasopisma w formie elektronicznej obejmują 13923 tytułów. Biblioteka udostępnia również 57 baz danych oraz 1797 innych zasobów elektronicznych, na które składają się m.in. normy oraz patenty. Spośród powyższych, 1312 to książki z zakresu agroleśnictwo – dziedziny nauk rolniczych i leśnych (w różnych nakładach, od pojedynczych do 72 sztuk), natomiast czasopisma naukowe stanowią 99 pozycji (Zal_Cz1_05_03).

Użytkownicy Biblioteki mogą zamawiać zbiory biblioteczne osobiście lub poprzez Internet. W latach 1995-2020 Biblioteka Główna Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie użytkowała zintegrowany system biblioteczny VTLS/Virtua, a od 2020 roku wdrożony został system Koha. Dzięki nowoczesnym systemom bibliotecznym istnieje możliwość korzystania z katalogu komputerowego z dowolnego miejsca na świecie (<https://katalog.bg.up.lublin.pl/>). Studenci, pracownicy oraz doktoranci Wydziału Agrobiotechnologii mają dostęp do wybranych źródeł elektronicznych za pośrednictwem komputerów znajdujących się w sieci uczelnianej, jak również posiadają możliwość zalogowania się do elektronicznych zasobów poprzez system HAN (Hidden Automatic Navigation) z dowolnego urządzenia. Studenci kierunku Agroleśnictwo mają dostęp do wielu baz bibliograficzno-bibliometryczno-abstraktowych (CAB Abstracts, Scopus, Web of Science, Journal Citation Reports, Medline, Agro, SIGŻ, PSJD) oraz pełnotekstowych (Serwis EMIS, Science Direct – Elsevier, Springer,

Wiley, Oxford, Knovel, American Chemical Society Publications, Bazy CABI, Serwis EBSCOhost, Wydawnictwo Cambridge, Biblioteka Nauki, Ibuk Libra) (<https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/zasoby/bazy-danych/>), wzbogaconych o narzędzia Ovid LinkSolver linkujące do pełnych tekstów oraz wydawnictw. Studenci, doktoranci i pracownicy Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie mogą korzystać z dostępu do e-czasopism, e-książek i E-Norm. W uczelnianej bibliotece istnieje również możliwość korzystania, na indywidualne zamówienie, z dokumentów Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. Dla grup seminaryjnych prowadzone są obowiązkowe szkolenia z zakresu metodyki wyszukiwania źródeł informacji naukowej umożliwiające efektywne korzystanie ze wszystkich dostępnych w bibliotece e-zasobów i materiałów drukowanych. Biblioteka oferuje też możliwość prowadzenia szkoleń indywidualnych.

Jednostką wspierającą przy wyszukiwaniu literatury jest Oddział Informacji Naukowej. Księgozbiory są na bieżąco aktualizowane, a brak poszukiwanej literatury można zgłosić pod adresem gromadzenie@up.lublin.pl. Oddział Gromadzenia, Opracowywania i Automatyzacji Biblioteki UP w Lublinie przesyła informacje o nowościach, które mogłyby służyć jako podręczniki studentom Uczelni. Publikacje (książki i artykuły), które nie znajdują się w zbiorach Biblioteki Głównej UP, a które są niezbędne do prowadzenia badań i przygotowania prac dyplomowych, sprowadzane są w ramach Wypożyczalni Międzybibliotecznej z innych bibliotek w kraju i z zagranicy (272 zgłoszeń). Na stronie <https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/oferta-biblioteka/propozycja-zakupu/> Rada Programowa, Prodziekan kierunku, prowadzący zajęcia oraz studenci mogą zgłaszać propozycje zakupu potrzebnych w toku nauki pozycji brakujących w zasobach BG. Dzięki temu zbiory biblioteki są na bieżąco uzupełniane.

W ramach prac dokumentacyjnych pracownicy Oddziału Informacji Naukowej opracowali i na bieżąco uzupełniają bazę bibliograficzno-bibliometryczną „Bibliografia Publikacji Pracowników Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie”, która dostępna jest w Internecie pod adresem <https://publikacje.up.lublin.pl/bpp/uczelnia/UP/> i zawiera obecnie ponad 56 694 rekordów. Baza rejestruje dorobek naukowy pracowników UP zatrudnionych na pierwszym etapie oraz umożliwia studentom odnalezienie publikacji osób prowadzących z nimi zajęcia. Biblioteka Główna prowadzi też instytucjonalne Repozytorium UP w Lublinie, które gromadzi, przechowuje i udostępnia materiały o charakterze naukowym i w myśl ruchu Open Access zapewnia otwarty dostęp do publikacji naukowych. W zbiorach Repozytorium w formie cyfrowej znajdują się artykuły naukowe, materiały dydaktyczne i konferencyjne, monografie lub ich rozdziały, dane badawcze oraz rozprawy doktorskie w ilości 3 214 rekordów. Pozycje udostępniane w ramach tych dwóch baz są cennym uzupełnieniem informacji dla studentów kierunku Agroleśnictwo.

W Bibliotece Głównej UP w Lublinie funkcjonuje czytelnia, zlokalizowana na dwóch piętrach budynku, w której są dostępne 154 miejsca, w tym 31 miejsc to stanowiska z komputerami stacjonarnymi z dostępem do zasobów on-line. W Informatorium BG znajduje się 37 miejsc z dostępem do stałego łącza internetowego, z czego 27 stanowią miejsca z komputerami stacjonarnymi, a 10 – „w trybie laptop”. W Wypożyczalni BG znajduje się 15 miejsc z komputerami stacjonarnymi z dostępem do zasobów on-line. Ponadto Biblioteka dysponuje czytelnią, w której są 3 pokoje przeznaczone do pracy indywidualnej, 2 pokoje ze sprzętem multimedialnym do pracy w grupach oraz dwie kabiny akustyczne przystosowane do pracy 1-4 osób. W Bibliotece przygotowane zostały także przyjazne strefy z wygodnymi sofami, fotelami i pufami, a dla tych, którzy lubią uczyć się na świeżym powietrzu, istnieje możliwość skorzystania z zielonego tarasu. Ułatwieniem dla użytkowników Biblioteki jest możliwość skorzystania z wrzutni, do której samodzielnie zwrócić można książki oklejone etykietami

RFID oraz z książkomatu, umożliwiającego odbiór zamówionych książek poza godzinami pracy Biblioteki.

Od 2012 roku Biblioteka Główna Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie mieści się w nowym budynku i pełni rolę Regionalnego Ośrodka Rolniczej Informacji Naukowej, a zainteresowani użytkownicy mają otwarty dostęp do pełnych zasobów i wszystkich księgozbiorów. Budynek Biblioteki Główny UP w Lublinie, tak jak inne obiekty Uczelni, jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Dodatkowo każda jednostka Wydziału udostępnia studentom własne księgozbiory, zgromadzone w bibliotekach instytutów, katedr i zakładów (zwłaszcza podczas pracy na seminariach dyplomowych). Ze względu na uniwersytecki charakter Lublina, studenci Uczelni mogą również korzystać z innych bibliotek uniwersyteckich, w tym UMCS, KUL i Politechniki Lubelskiej.

Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie posiada nowoczesną i wyspecjalizowaną infrastrukturę dla potrzeb kierunku. Za ciągły jej rozwój i doskonalenie odpowiedzialni są Dziekan, Prodziekani, Dyrektorzy Instytutów, Kierownicy (katedr, zakładów), Przewodniczący oraz członkowie Rady Programowej kierunku Agroleśnictwo, jak również pozostali pracownicy, zgodnie z zasadami opisanymi w Procedurze WA-A5 oceny bazy materialnej (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/WA-A5-Procedura-oceny-bazy-materialnej.pdf>). Kierownicy jednostek sprawujący nadzór nad prawidłowym wykorzystaniem aparatury/przyrządów/sprzętu specjalistycznego w ramach poszczególnych modułów, przed rozpoczęciem roku akademickiego przeprowadzają ocenę stanu bazy dydaktycznej i dydaktyczno-naukowej oraz potrzebnych inwestycji (w tym naprawy, remontu, zakupu pomocy dydaktycznych i innych środków niezbędnych do realizacji zajęć dydaktycznych), które mogą być zgłaszane przez nauczycieli akademickich oraz pracowników inżynierjno-technicznych. Kierownicy jednostek po stwierdzeniu konieczności uzupełnienia bazy materialnej lub potrzeby przeprowadzenia modernizacji składają stosowne zapotrzebowanie do JM Rektora lub Dziekana. Kierownicy jednostek informują także właściwą radę programową o warunkach studiowania i konieczności uzupełnienia zasobów bibliotecznych. Prawo do zgłaszania potrzeb w zakresie infrastruktury dydaktycznej i innych zasobów materialnych mają również studenci i mogą je kierować bezpośrednio do osób prowadzących zajęcia lub przekazywać do opiekunów roku. Pracownicy oraz studenci Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie mogą również zgłaszać propozycje zakupu książek do czytelnii bądź biblioteki. Szczegółowe informacje zamieszczone są na stronie: <https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/oferta-biblioteka/propozycja-zakupu/>. W ostatnich latach pracownicy Biblioteki Główny UP w Lublinie przeprowadzili wśród studentów, doktorantów i pracowników ankietę na temat potrzeb użytkowników Biblioteki, w której można było zgłaszać swoje opinie o pracy i znajomości Biblioteki oraz dostępności zasobów bibliotecznych. Pracownicy Oddziału Informacji Naukowej Biblioteki Główny organizują i/lub informują na bieżąco o dodatkowych szkoleniach z funkcjonowania baz danych, prowadzonych przez zewnętrznych wykwalifikowanych szkoleniowców, aby zwiększyć świadomość funkcjonalności oraz dostępność zawartości konkretnej bazy danych, co przekłada się na zwiększenie jej wykorzystania.

Analiza informacji nt. stanu bazy dydaktycznej i naukowej pozwoliła wyznaczyć kierunki jej udoskonalania. Dlatego w ostatnim czasie m.in. wybudowano Centrum Badawczo-Wdrożeniowe i

Dydaktyczne Innowacyjnych Technologii w Ogrodnictwie, zmodernizowano Gospodarstwo Doświadczalne w Czesławicach (budowa fitotronu i laboratorium do oceny odporności chwastów na herbicydy), zmodernizowano salę komputerową 112 w budynku Agro I, rozpoczęto modernizację komputerów w sali 19 w budynku przy ul. Dobrzańskiego 32. W najbliższym czasie planowane jest doposażenie pracowni i laboratoriów w sprzęt dla potrzeb badań i dydaktyki m.in. funkcjonującego w Instytucie Genetyki, Hodowli i Biotechnologii Roślin, laboratorium genomiki i transkryptomiki w nowoczesny aparat do ilościowego PCR (qPCR), pozwalający na realizację najbardziej wymagających prac z zakresu analizy ekspresji genów i genotypowania, ze szczególnym uwzględnieniem identyfikacji SNP oraz . termocykler gradientowy służący do zaawansowanej optymalizacji warunków PCR. W planach jest również wymiana zestawu do wizualizacji obrazów elektroforetycznych w Pracowni analizy genomu roślinnego o wyższym poziomie ochrony przed promieniowaniem UV i umożliwiający wyeliminowanie korzystania z niebezpiecznego barwnika - bromku etydyny i większej dokładności uzyskiwanych wyników doświadczeń wymagających stosowania elektroforezy agarozowej.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Zakres i formy współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz jej wpływ na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację

Na Wydziale Agrobiotechnologii prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu. Przy Wydziale działa Rada Interesariuszy Zewnętrznych, powoływana przez Kolegium Wydziału. W skład Rady Interesariuszy wchodzi przedstawiciele instytucji gospodarczych, samorządowych, politycznych i społecznych zgłoszonych przez Dziekana oraz członków Kolegium Wydziału (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/02/Sklad-Rady-Interesariuszy.pdf>).

Do zadań i kompetencji Rady Interesariuszy należy przygotowanie opinii dla Kolegium Wydziału w sprawach dotyczących: oceny programów, efektów uczenia się i planów kierunków studiów realizowanych na Wydziale; oceny możliwości osiągnięcia efektów uczenia się na kierunkach studiów i ich modyfikacji z uwzględnieniem potrzeb społeczno-gospodarczych; oceny programów, efektów uczenia się i planów nowotworzonych kierunków studiów, uwzględniających misję i strategię rozwoju Wydziału i jej powiązanie z misją i strategią Uczelni oraz potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego; wskazywanie potrzeb rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/02/Regulamin-Rady-Interesariuszy-2.pdf>). Oprócz tego Rada Interesariuszy może zgłaszać propozycje dotyczące rozwoju i zmian w kierunkach studiów na Wydziale Agrobiotechnologii. Zasady współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w tworzeniu oraz doskonaleniu efektów uczenia się dla kierunków studiów realizowanych na Wydziale Agrobiotechnologii określa procedura WA-S11 (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/WA-S11_Procedura_wspolpracy_z_otoczeniem_zewnetrznym....pdf).

Pracownicy Wydziału Agrobiotechnologii aktywnie współpracują z przedsiębiorstwami sektora rolno-spożywczego, o zasięgu ogólnopolskim i regionalnym, działającymi w województwie lubelskim i województwach sąsiednich, oraz innymi przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. W szczególności, Rada Programowa kierunku Agroleśnictwo współpracuje z otoczeniem zewnętrznym, aby zebrać informacje użyteczne dla zapewniania jakości kształcenia i realizacji efektów uczenia się

na kierunku, dotyczące m.in.: aktualnych potrzeb rynku pracy, przygotowania absolwentów do pracy zawodowej, określaniu tematyki prac dyplomowych i ich realizacji. Wspomaga także udział interesariuszy zewnętrznych w procesie kształcenia studentów. Konsultacje z otoczeniem zewnętrznym prowadzone są nie rzadziej niż raz w roku, w ramach posiedzeń Kolegium Wydziałowego i Rady Programowej kierunku oraz innych spotkań z interesariuszami zewnętrznymi, w tym Dni Kierunku (Zal_Cz1_06_01). Aktualny protokół z dni kierunku jest zamieszczony na stronie internetowej Wydziału Agrobioinżynierii w zakładce Jakość kształcenia/Dni kierunku (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/12/Agrolesnictwo-sprawozdanie-z-konferencji-2022.pdf>). Efektem prowadzonych konsultacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym są opinie i sugestie przedstawicieli tego otoczenia, takich jak: (a) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Agroleśnictwa (Zal_Cz1_06_02); (b) Agronom Berries Sp. z o. o. (Zal_Cz1_06_03); (c) Nadleśnictwo Kraśnik (Zal_Cz1_06_04); (d) Muzeum Nadwiślańskie w Kazimierzu Dolnym, które współpracuje z Wydziałem Agrobioinżynierii m.in. w zakresie odtwarzania cennych siedlisk przyrodniczych (muraw kserotermicznych) przez wprowadzenie wypasu owiec w systemie sylwopastoralnym (Zal_Cz1_06_05; Zal_Cz1_06_06); (e) Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie (Zal_Cz1_06_07). Wymienieni Interesariusze Zewnętrzni w swoich opiniach pozytywnie ocenili plany i program oraz zamierzone efekty uczenia się na kierunku. Uznali również, że są one zgodne z oczekiwaniami i potrzebami pracodawców, zainteresowanych zatrudnieniem specjalistów z zakresu agroleśnictwa, którzy w sposób praktyczny będą łączyć użytkowanie (rolnicze) gruntów z gospodarką leśną. Aby wzmocnić kompetencje absolwentów kierunku, Interesariusze zasugerowali zorganizowanie praktyk studenckich lub wykonywanie prac dyplomowych w przedsiębiorstwach z zakresu rolnictwa ekologicznego i agroleśnictwa oraz włączenie w proces dydaktyczny ekspertów-praktyków, prowadzących gospodarstwa rolno-leśne. Otrzymywane opinie są gromadzone i zostaną przeanalizowane do 30 listopada br. przez Radę Programową kierunku, zgodnie z procedurą WA-S11. Następnie zostaną przedstawione Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, która dokona ich analizy i przekaze zalecenia Radzie Programowej kierunku i Dziekanowi.

Podsumowując, Wydział Agrobioinżynierii współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym zarówno w aspekcie prowadzonych badań naukowych, jak i w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w ocenie, doskonaleniu i modyfikacji planów i/lub programów studiów oraz w określaniu efektów kształcenia/uczenia się, a następnie weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji. Udział otoczenia społeczno-gospodarczego w tym zakresie regulują procedury:

- WA-K3 Procedura weryfikacji osiągnięć zakładanych efektów kształcenia <https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/WA-K3-Procedura-weryfikacji-osiagniec-zakladanych-efektow-ksztalcenia.pdf>,
- WA-K4 Procedura modyfikacji planów i/ lub programów studiów <https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/02/WA-K4-Procedura-modyfikacji-planow-i-lub-programow-studiow.pdf>,
- WA-S4 Procedura doskonalenia programu studiów <https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/WA-S4-Procedura-doskonalenia-programu-studiow.pdf>,
- WA-S11 Procedura współpracy z otoczeniem zewnętrznym <https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/WA-S11-Procedura-wspolpracy-z-otoczeniem-zewnetrznym....pdf>.

Kolejność postępowania w tym zakresie określa Harmonogram działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Agrobioinżynierii UP w Lublinie układany na każdy rok akademicki. Aktualny harmonogram na rok akademicki 2022/2023 jest umieszczony na stronie internetowej Wydziału, https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/12/Harmonogram-dzialan-w-zakresie-doskonalenia-jakosci-ksztalcenia-2022_2023.pdf.

Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Zasady współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w tworzeniu oraz doskonaleniu efektów uczenia się dla kierunków studiów realizowanych na Wydziale Agrobioinżynierii określa procedura WA-S11 (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/WA-S11_Procedura_wspolpracy_z_otoczeniem_zewnetrznym....pdf). Zgodnie z tą procedurą, sprawozdania z konsultacji z podmiotami zewnętrznymi są analizowane raz w roku (do 30 listopada) przez Radę Programową kierunku i przedstawiane Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (WKdsJK). Analiza dotyczy w szczególności: (a) identyfikacji składowych sytuacji na rynku pracy, które mogłyby wymagać dostosowania programów kształcenia, zwłaszcza efektów uczenia się dla kierunku; (b) głównych uwag podmiotów zewnętrznych, mogących mieć znaczenie dla zapewniania jakości kształcenia na Wydziale. WKdsJK zamieszcza wyniki analizy w raporcie, a zalecenia przekazuje Radom Programowym poszczególnych kierunków i Dziekanowi.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku

Umiędzynarodowienie i współpraca międzynarodowa są ważnymi działaniami wpisującymi się w strategię rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Strategia w zakresie współpracy międzynarodowej, w tym zwiększanie stopnia umiędzynarodowienia badań i zwiększenie mobilności kadry m.in. w ramach międzynarodowych programów wymiany, jest jedną z najważniejszych zawartych w aktualnej Strategii rozwoju Wydziału Agrobioinżynierii na lata 2021-2030 (<https://up.lublin.pl/agrobio/wydzial/strategia-rozwoju/#strategia>). Zarówno w Uczelni, jak i na Wydziale zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku Agroleśnictwo, mające na celu przygotowanie absolwentów do potrzeb współczesnego rynku funkcjonującego w środowisku międzynarodowym. Cel ten jest realizowany poprzez:

- efektywne nauczanie języków obcych,
- możliwość realizacji wybranych modułów w języku angielskim,
- udział w otwartych wykładach realizowanych przez naukowców z renomowanych ośrodków zagranicznych,
- możliwość realizacji pracy dyplomowej w języku obcym (Regulamin studiów UP w Lublinie, § 34 ust. 3) (<https://up.lublin.pl/bip/regulamin/regulamin-studiow/>),
- dostęp do baz danych z literaturą obcojęzyczną,

- korzystanie przez studentów z oferty oraz zasobów edukacyjnych zagranicznych uczelni wyższych,
- współdziałanie studentów w przygotowaniu publikacji naukowych do czasopism o zasięgu międzynarodowym,
- dostosowanie treści kształcenia do standardów europejskich,
- zwiększanie reprezentacji pracowników Wydziału w międzynarodowych gremiach naukowych,
- nawiązywanie współpracy międzynarodowej w zakresie poszerzania i wymiany doświadczeń oraz przepływ zdobytej wiedzy do procesu nauczania.

Warto podkreślić, że podczas opracowywania koncepcji kształcenia na kierunku Agroleśnictwo wykorzystano z wzorców zagranicznych, m.in.: Tropical Forestry and Agroforestry (Czech University of Life Sciences Prague), Bachelor of Land and Agro-forestry Technologies (University of Bologna), Agroforestry and Food Security MSc (Bangor University North Wales, UK), MSc in natural resources with an emphasis in agroforestry (University of Missouri-Columbia). Ponadto, w celu umiędzynarodowienia procesu kształcenia nawiązano współpracę z Panią dr Barbarą Baj-Wójtowicz, konsultantką University of Oxford, która w Polsce prowadzi gospodarstwo agroleśne i była współredaktorem pierwszej polskiej monografii naukowej poświęconej agroleśnictwu („Agroleśnictwo – najważniejsza innowacja w rolnictwie”. Poznań, 2020, CDR w Brwinowie, o. w Poznaniu) (Zal_Cz1_07_03).

Strategia umiędzynarodowienia zakłada również wspieranie mobilności międzynarodowej studentów i kadry naukowo-dydaktycznej w ramach dostępnych programów stypendialnych i szkoleniowych. Uczelnia i Wydział uczestniczą w unijnym programie Erasmus+, który umożliwia studentom naukę za granicą. Program ten w skuteczny sposób wspiera kształcenie i szkolenie zawodowe studentów i pracowników Uczelni, zwiększa mobilność kadry dydaktycznej, pozwala na zdobywanie doświadczenia dydaktycznego za granicą i podnoszenie kwalifikacji językowych. Udział w tym programie ma na celu utworzenie Europejskiego Obszaru Edukacji umożliwiającego dostęp do edukacji i szkoleń najwyższej jakości, zapewniając studentom swobodne przemieszczanie się między systemami edukacji w różnych krajach. Aktywność międzynarodowa studentów i pracowników przyczynia się do promocji Wydziału poza granicami kraju, co zwiększa zainteresowanie przyjazdem studentów i kadry naukowo-dydaktycznej z zagranicy.

Aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych

Umiędzynarodowieniu procesu kształcenia studentów na kierunku Agroleśnictwo w pierwszej kolejności służy uczestniczenie w obowiązkowych zajęciach z nowożytnego języka obcego (język angielski, język niemiecki, język rosyjski lub język francuski) prowadzonych przez wykwalifikowanych i doświadczonych lektorów z Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji (CNJOiC). Ugruntowanie znajomości i umiejętności używania języka obcego jest podstawą mobilności studenckiej w ramach programu Erasmus+ oraz uczestnictwa w anglojęzycznych wykładach otwartych prowadzonych przez wykładowców z zagranicznych uczelni wyższych, a także konferencjach międzynarodowych. W ramach tych zajęć studenci są przygotowani do codziennej komunikacji oraz korzystania ze słownictwa specjalistycznego dla dyscyplin rolnictwo i ogrodnictwo oraz nauki leśne. Podczas opracowywania programów oparto się na wytycznych Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (CEFR), co umożliwiło określenie poziomu zaawansowania studentów w skali wyznaczonej przez Radę Europy. Zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji

nabytych przez studentów na podstawie efektów uczenia się języków obcych, a także zasady ich oceny i weryfikacji, zawarte są w sylabusach. Zgodnie z opisem w karcie przedmiotu, celem kursu języka obcego jest rozwinięcie kompetencji językowych na poziomie B2+ (CEFR), doskonalenie umiejętności językowych w zakresie słownictwa specjalistycznego oraz rozwijanie umiejętności poprawnej komunikacji w środowisku zawodowym. Lektoraty odbywają się w pierwszym semestrze w wymiarze 30 godzin na studiach stacjonarnych i 15 godzin na studiach niestacjonarnych. Ocena z zajęć z języka obcego wliczana jest do średniej oceny ze studiów.

Dużym wsparciem dla studentów w rozwijaniu ich kompetencji językowych są konsultacje lektorów CNJOiC, w trakcie których studenci mogą uzyskać pomoc w zakresie znacznie przekraczającym program lektoratów (<https://up.lublin.pl/edukacja/jezyki/#Konsultacje>). Pomocni są również nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia przewidziane programem studiów na ocenianym kierunku, którzy w większości biegle posługują się językiem obcym. Studenci są zainteresowani takim rodzajem wsparcia, szczególnie podczas przygotowywania prac dyplomowych.

W planach studiów ocenianego kierunku oferowane są ponadto przedmioty specjalistyczne prowadzone w języku angielskim, takie jak: Agroforest entomology, Agroforest diagnostic, Agricultural policy and legal regulations oraz Management of forest and open spaces. Realizacja przedmiotów w języku angielskim sprzyja doskonaleniu znajomości języka, a wykorzystanie metod dydaktycznych aktywizujących studenta, takich jak inicjowanie dyskusji czy przygotowanie i prezentacja projektu na zadany temat, mogą stanowić formę zachęty i inspiracji studentów do podjęcia mobilności międzynarodowej.

Niezależnie od tego stosowane są rozmaite formy aktywizowania studentów do rozwijania umiejętności w zakresie znajomości języka angielskiego, w tym zachęcanie do studiowania specjalistycznej literatury anglojęzycznej. Pomocne są tu bogate zasoby Biblioteki uniwersyteckiej, która umożliwia dostęp do międzynarodowych baz danych, takich jak ACS Publications, Agricola, Agris, CABI, Cambridge University Press, STM Collection, EBSCO – ACADEMIC RESEARCH SOURCE: eJournals, EBSCO: eBooks™ Open Access Monograph Collection, Europe PMC, JCR, Knovel, Oxford Journals, Life Science 2022, Science Direct, Scopus, Springer, Web of Science i in. (<https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/zasoby/bazy-danych/>).

W proces kształcenia studentów na Wydziale Agrobiżynierii włączani są pracownicy zagranicznych uczelni, realizujący zajęcia dydaktyczne w ramach pobytów krótko- i długoterminowych. Istotne znaczenie dla stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku Agroleśnictwo ma współpraca międzynarodowa kadry dydaktycznej, której udział w szkoleniach, stażach i konferencjach naukowych pozwala na zdobycie nowych doświadczeń wykorzystywanych do doskonalenia i uaktualniania programu kształcenia. Efektem tej współpracy jest korzystanie ze wspólnych osiągnięć naukowych i dydaktycznych, a także realizacja międzynarodowych projektów naukowo-badawczych. Warto też podkreślić, że Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie podpisuje porozumienia (umowy) z uczelniami partnerskimi z całego świata dotyczące możliwości prowadzenia wspólnych badań i doskonalenia procesu dydaktycznego. Aktualnie jest to 69 umów, których lista publikowana jest na stronie Uczelni (https://up.lublin.pl/nauka/biuro-projektow-miedzynarodowych/#umowy_miedzynarodowe). W efekcie nawiązanych kontaktów międzynarodowych nauczyciele akademicki realizują projekty naukowo-badawcze we współpracy z ośrodkami zagranicznymi. Takie doświadczenia mają przełożenie nie tylko na rozwój naukowy kadry, ale też umożliwiają poszerzenie oferty dydaktycznej o nowe przedmioty lub włączenie dodatkowych

treści kształcenia w dotychczas realizowane moduły. Wśród kadry akademickiej prowadzącej zajęcia na kierunku Agroleśnictwo znajdują się nauczyciele, którzy uczestniczyli w realizacji projektów międzynarodowych. W latach 2018-2021 dr hab. prof. uczelni Edyta Paczos-Grzęda w ramach międzynarodowego konsorcjum realizowała projekt „Oat domestication - understanding the origin of a European cereal”. BBSRC Biotechnology and Biological Sciences Research Council, Wielka Brytania (BB/S008195/1). Na Wydziale Agrobiotechnologii realizowano również międzynarodowy projekt we współpracy z prof. Baoshan Xingiem z University of Massachusetts, Amherst (USA), którego kierownikiem była dr hab. prof. uczelni Izabela Joško (NCN, 2021/43/B/NZ9/02857). Z kolei dr Magdalena Sozoniuk uczestniczy w międzynarodowym projekcie „Kluczowe, długofalowe współdziałania dla opracowania innowacyjnego, ekologicznego podejścia w produkcji biostymulatorów” realizowanym od 2022 r. w ramach programu Partnerstwa Strategiczne – NAWA, którego celem jest wzmocnienie strategicznych relacji partnerskich poprzez realizację wspólnych badań i ich upowszechnianie dla wypracowania długofalowych współdziałań na rzecz rozwoju rolnictwa zrównoważonego. Celem projektu jest również integracja środowiska naukowców dla efektywnego wykorzystania rozwiązań wykreowanych przez naukę, które mogłyby zostać zaadaptowane w gospodarce globalnej. Krajami uczestniczącymi w projekcie, poza Polską, są Słowacja, Czechy i Argentyna.

Pracownicy Wydziału pełnią również rolę ekspertów w instytucjach międzynarodowych. W 2021 r. dr hab. prof. uczelni Anna Nowak oraz dr Aneta Jarosz-Angowska wystąpiły w charakterze ekspertek w Parlamencie Europejskim i zabrały głos w debacie Komisji ds. Rolnictwa i Rozwoju Wsi (AGRI – Committee on Agriculture and Rural Development) poświęconej porównaniu ekonomicznej wydajności, rentowności i konkurencyjności w sektorze rolno-spożywczym krajów Unii Europejskiej oraz ocenie konkurencyjności produktów rolno-spożywczych UE na arenie międzynarodowej w odniesieniu do głównych światowych producentów i eksporterów. Z kolei dr inż. Łukasz Kopiński pełni funkcję doradcy ds. rolnictwa w Komisji Rolnictwa w Parlamencie Europejskim w Brukseli.

Współpraca międzynarodowa zaowocowała ponadto zapraszaniem pracowników Wydziału Agrobiotechnologii do grona redaktorów uznanych czasopism zagranicznych, uwzględnionych w JCR i posiadających współczynnik wpływu IF, takich jak: *Agriculture* (dr hab. prof. uczelni Sylwia Andruszczak, dr hab. prof. uczelni Barbara Futa, dr hab. prof. uczelni Elżbieta Harasim, dr hab. prof. uczelni Mariusz Kulik, dr hab. prof. uczelni Edyta Paczos-Grzęda, dr hab. prof. uczelni Monika Skowrońska, dr Sylwia Sowa), *Agriculture and Plant Sciences: Theory and Practice* (dr hab. prof. uczelni Marusz Kulik), *Agronomy* (dr hab. prof. uczelni Małgorzata Haliniarz, dr hab. prof. uczelni Elżbieta Harasim, prof. dr hab. Cezary Kwiatkowski), *Applied Sciences* (dr hab. prof. uczelni Justyna Bohacz), *Commodities* (dr Dominika Skiba), *Environmental Pollution* (dr hab. prof. uczelni Izabela Joško), *Frontiers in Genetics* (dr inż. Kamila Rybczyńska-Tkaczyk), *Frontiers in Microbiology* (dr hab. prof. uczelni Justyna Bohacz), *International Journal of Environmental Research and Public Health* (dr Grażyna Kowalska), *Pathogens* (dr inż. Kamila Rybczyńska-Tkaczyk), *Physiology and Molecular Biology of Plants* (dr hab. prof. uczelni Edyta Paczos-Grzęda), *Sustainability* (dr hab. prof. uczelni Aleksandra Głowacka, dr hab. prof. uczelni Armand Kasztelan, dr hab. prof. uczelni Anna Nowak, dr Szymon Chmielewski) oraz *Ukrainian Journal of Ecology* (dr hab. prof. uczelni Sławomir Ligęza).

Warto podkreślić, że dr hab. prof. uczelni Justyna Bohacz z Katedry Mikrobiologii Środowiskowej w 2020 r. znalazła się na prestiżowej liście TOP 2% najlepszych naukowców na świecie. W zestawieniu oceniona została całość dorobku naukowego badaczy według indeksu bibliometrycznego, który uwzględnia kryteria takie jak m.in: Impact Factor, indeks Hirscha, czy liczbę cytowań. Ranking

obejmuje naukowców, których publikacje są najczęściej cytowane przez innych autorów. Opracowany został przez Uniwersytet Stanforda we współpracy z wydawnictwem Elsevier i przedsiębiorstwem SciTech Strategies i objął prawie 160 tysięcy badaczek i badaczy z całego świata. Ponadto, pracownicy Wydziału są członkami międzynarodowych towarzystw naukowych, takich jak: European Foundation for Plant Pathology, International Society for Plant Pathology, International Union of Soil Science, Towarzystwo Naukowe im. Tarasa Szewczenki (Lwów, Ukraina), Międzynarodowe Stowarzyszenie Wiedzy Drobiarskiej.

Istotne znaczenie dla stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia ma realizacja pobytów dydaktycznych naukowców zagranicznych. W ostatnim czasie na Wydziale Agrobiotechnologii gościli pracownicy naukowcy z Bingol University, University of Cukurova, University of Foggia, Vytautas Magnus University Agriculture Academy, Isparta University of Applied Sciences, Lviv National Environmental University oraz Kijowskiego Uniwersytetu Borysa Grinczenki, którzy w ramach programu Erasmus+ lub jako profesorowie wizytujący prowadzili dla studentów wykłady z zakresu szeroko rozumianej produkcji rolniczej (Zal_Cz1_07_01). Na Wydziale organizowane są również wykłady otwarte z udziałem zaproszonych gości z zagranicy (Zal_Cz1_02_01).

Stopień przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposoby weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich ocena

Studenci kierunku Agroleśnictwo uczestniczą w obowiązkowych lektoratach z języka obcego, które odbywają się w pierwszym semestrze studiów w wymiarze 30 i 15 godzin odpowiednio na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Celem tych zajęć jest doskonalenie znajomości języka obcego zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (CEFR). Prowadzone w ramach modułu zajęcia obejmują rozszerzenie słownictwa specjalistycznego z reprezentowanej dyscypliny naukowej oraz mają na celu rozwijanie umiejętności poprawnej komunikacji w środowisku zawodowym. Studenci pogłębiają umiejętności czytania i słuchania ze zrozumieniem, rozwijają zasób terminologii związanej z kierunkiem studiów oraz doskonałą umiejętność samodzielnej pracy z fachowym tekstem źródłowym. Zdobywają również umiejętność przygotowania i wygłoszenia prezentacji związanej ze studiowaną dziedziną wiedzy. Moduł obejmuje także ćwiczenie zaawansowanych struktur gramatycznych i leksykalnych celem osiągnięcia przez studentów sprawnej komunikacji. Weryfikacja postępów studentów w zakresie kompetencji językowych odbywa się w sposób ciągły w czasie zajęć, poprzez ocenę wypowiedzi lub/i prezentacji ustnej studenta oraz sprawdziany pisemne w zakresie znajomości i umiejętności stosowania słownictwa specjalistycznego.

Znajomość specjalistycznego języka obcego jest niezbędna do przygotowania pracy magisterskiej, szczególnie podczas opracowywania przeglądu literatury i dyskusji wyników. Dostęp do światowych zasobów literatury obcojęzycznej zapewnia Biblioteka Główna UP w Lublinie. Studenci mają możliwość korzystania z Wirtualnej Biblioteki Nauki (<https://wbn.icm.edu.pl/>), a po zalogowaniu indywidualnym loginem i hasłem mają dostęp do najważniejszych renomowanych baz literatury światowej (np. Elsevier, EBSCO, Oxford, Scopus, Web of Science; <https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/zasoby/bazy-danych/>), co istotnie wpływa na wzbogacenie wykazu literatury cytowanej w pracach magisterskich.

Studenci, którzy chcą aplikować na studia wymienne w ramach programu Erasmus+, powinni wykazać się znajomością języka obcego, w którym będą prowadzone zajęcia na uczelni partnerskiej.

Informacje o wymaganiach odnośnie stopnia znajomości języka obcego podawane są na etapie rekrutacji. Szczegółowe zasady rekrutacji podane są w instrukcji „Zasady rekrutacji i realizacji wyjazdów studentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie” (<https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/erasmus-student/>). Z uwagi na fakt, że brak odpowiednich umiejętności językowych może pozostawać jedną z głównych barier uczestniczenia w mobilności akademickiej, istotnym wsparciem językowym dla studentów wyjeżdżających w ramach programu Erasmus+ jest platforma Online Linguistic Support (OLS). System OLS ma za zadanie zweryfikowanie biegłości językowej uczestnika programu Erasmus+ oraz umożliwienie nauki języka obcego poprzez dostęp do kursu obejmującego szeroką gamę interaktywnych i dostosowanych do indywidualnych potrzeb zajęć. Po wstępnej ocenie umiejętności danego uczestnika, na platformie OLS są udostępnione kursy językowe online, które umożliwiają studentom podnoszenie swoich kompetencji językowych przed i w trakcie pobytu za granicą.

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie oferuje studentom i pracownikom Uczelni możliwość doskonalenia umiejętności językowych w ramach specjalistycznych kursów realizowanych w Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji UP w Lublinie (<https://up.lublin.pl/edukacja/jezyki/#KursyJezykowe>). W aktualnej ofercie Centrum jest 60-godzinny kurs przygotowujący do egzaminu z języka technicznego przeprowadzanego przez MONDIALE Testing – Accredited Test Centre z siedzibą w Szwajcarii. Egzaminy językowe przeprowadzane przez MONDIALE skierowane są do osób pragnących związać swą przyszłość zawodową z dziedzinami opartymi na znajomości języka technicznego. Sprawdzają wszystkie umiejętności wynikające ze znajomości języka, ujęte w Europejskim Systemie Opisu Kształcenia Językowego (CEFR): mówienie, pisanie, słuchanie i czytanie. Pracownicy i studenci mogą również uczestniczyć w 100-godzinnym kursie poszerzającym umiejętności w zakresie języka angielskiego lub niemieckiego. Kurs przygotowuje do egzaminu TELC (The European Language Certificate) i odbywa się na różnych poziomach zaawansowania (B1, B2, C1). Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji UP w Lublinie prowadzi również kursy: języka angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego i francuskiego, doszkalające do Egzaminu Centralnego z języków obcych oraz język obcy w środowisku zawodowym. Zaprasza również obcokrajowców studiujących na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie na bezpłatne kursy języka polskiego. W latach 2017-2018 Centrum organizowało Dzień Języków Obcych w ramach Dni Kultury Studenckiej promując nauczanie języków obcych oraz zapoznając studentów z historią i kulturą danego kraju.

Duże znaczenie dla doskonalenia swoich praktycznych umiejętności posługiwania się językiem obcym przez studentów, poza wyjazdami zagranicznymi, mają spotkania integracyjne (np. Welcome Days) organizowane m.in. przez pracowników Biura Wymiany Akademickiej oraz Biura Rekrutacji i Promocji Kształcenia, podczas których studenci z różnych stron świata, w tym z Polski, mają możliwość wzajemnego poznania się i wymiany doświadczeń (<https://up.lublin.pl/blog/galeria/welcome-days-4-5-10-2021/>). Inną formą integracji międzynarodowej jest współpraca Zespołu Pieśni i Tańca „Jawor” UP w Lublinie z partnerami zagranicznymi. W ostatnim czasie realizowano projekt finansowany z Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego „Visegrad encounters with national folk song & dance of Poland and Hungary”, w ramach którego podjęto wspólne działania z Forrás National Dance Ensemble Independent Theatre Százhalombatta z Węgier (<https://up.lublin.pl/fw-jawor/>).

Dobłą okazją dla doskonalenia umiejętności językowych jest udział studentów w organizowanych w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie Międzynarodowych Sympozjach Studenckich Kół Naukowych (<https://up.lublin.pl/skn-konferencja/>), w czasie których studenci z uczelni polskich i zagranicznych w

ramach sesji posterowych i referatowych prezentują w języku angielskim wyniki swoich badań (2 doniesienia konferencyjne z udziałem studenta kierunku Agroleśnictwo). Jednocześnie, studenci Wydziału Agrobiotechnologii włączani są w organizację międzynarodowych konferencji naukowych (np. II Międzynarodowa Konferencja „Gospodarka Przestrzeni a Zasoby Przyrodnicze”, 2022 r.). Studenci mogą również doskonalić swoje umiejętności językowe w trakcie przygotowywania artykułów do czasopism naukowych wydawanych w języku angielskim. Współautorem dwóch takich artykułów naukowych, w tym jednej pracy w czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym o punktacji 100 pkt. MEiN i IF=5,561 (Foods, 2021, 10(9), 2047), jest jeden ze studentów ocenianego kierunku (Zal_Cz1_01_09). Zważywszy na fakt, że studia na tym kierunku trwają zaledwie 3 semestry oraz że pierwsi absolwenci obronili się w 2022 roku, należy uznać to za duże osiągnięcie.

Skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry

W podnoszeniu kompetencji studentów, ich rozwoju społecznym oraz zdobywaniu nowych doświadczeń zawodowych, istotną rolę odgrywa mobilność zagraniczna. W strukturze Uniwersytetu działem wspierającym umiędzynarodowienie jest Biuro Mobilności Akademickiej (BMA) podlegające Prorektorowi ds. Rozwoju Uczelni. Biuro wspiera, promuje i obsługuje międzynarodową wymianę akademicką studentów i pracowników, organizuje pobyty na Uczelni gości zagranicznych oraz promuje ofertę dydaktyczną UP za granicą. Pracownicy Biura organizują wyjazdy studentów UP w Lublinie na część studiów, praktyki oraz staże absolwenckie, a także wyjazdy pracowników UP w Lublinie w celach szkoleniowych i dydaktycznych. Koordynują również przyjazdy studentów i pracowników uczelni zagranicznych do UP w Lublinie.

Obecnie głównym narzędziem umożliwiającym zagraniczną mobilność jest program Erasmus+ („Szkolnictwo wyższe - Mobilność edukacyjna”; umowa 2021-1-PL01-KA131-HED-000003560 oraz 2022-1-PL01-KA131-HED-000052187), stwarzający studentom UP w Lublinie możliwość realizacji określonej części programu studiów na uczelni partnerskiej za granicą lub odbycie praktyki zgodnej z kierunkiem kształcenia. Studia realizowane w zagranicznej uczelni są traktowane jako integralna część studiów w uczelni macierzystej. W ramach programu Erasmus+ podpisano umowy dwustronne z ponad 100 uczelniami, z którymi prowadzona jest wymiana studentów lub pracowników.

Na Wydziale jest powołany Koordynator ds. programu Erasmus+, który ściśle współpracuje z Biurem Wymiany Akademickiej (<https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/erasmus-student/>). Rolą Koordynatora jest wspieranie studentów i pracowników dydaktycznych w umiędzynarodowieniu procesu kształcenia. Koordynator pomaga w przeprowadzeniu wśród studentów naboru na studia wymienne w ramach programu Erasmus+ oraz na wyjazdy na praktykę, pomaga studentom ułożyć program studiów na uczelni partnerskiej oraz znajduje opiekuna naukowego dla studentów z zagranicy, chcących przyjechać na Wydział w ramach praktyki.

Studenci realizujący część studiów za granicą zobowiązani są do wykazania możliwości uzyskania efektów uczenia się założonych w programie studiów w uczelni macierzystej. W celu ułatwienia wymiany studenckiej i uznania okresu studiów w uczelni partnerskiej stosuje się system transferu i akumulacji punktów (ECTS). Studia mogą być wówczas realizowane w oparciu o indywidualny program składający się z przedmiotów wybranych z programu studiów uczelni partnerskiej. W Karcie uzgodnień (Agreement card) porównuje się moduły realizowane w ramach wymiany międzynarodowej z przedmiotami objętymi planem studiów w UP, co umożliwia weryfikację zaplanowanych przez studentów programów studiów za granicą już na etapie przygotowywania

dokumentów. Koordynator wydziałowy programu Erasmus+ odpowiada za ocenę spełnienia kryteriów kwalifikujących studentów do wyjazdu (rok studiów, średnia ocen, znajomość języka itp.), wspomaga studentów przy wyborze uczelni zgodnie z kierunkiem studiów oraz ocenia poprawność wypełnienia Karty uzgodnień (między innymi poprzez analizę sylabusów przedmiotów i ich właściwy dobór, zgodny z programem studiów w UP w Lublinie).

Informacje o programach umożliwiających podjęcie studiów za granicą studenci uzyskują poprzez stronę internetową Biura Mobilności Akademickiej, kontakt bezpośredni lub za pomocą poczty elektronicznej z pracownikami Biura, a także bezpośrednią informację przekazywaną przez wydziałowego Koordynatora. Informacje o rozpoczęciu rekrutacji na wyjazdy zagraniczne na część studiów lub praktyki studenckie pojawiają się na głównej stronie Uczelni (<https://up.lublin.pl/>). Koordynator wydziałowy programu Erasmus+ wraz z Dziekanem Wydziału organizują spotkania ze studentami, podczas których zachęcają ich do korzystania z oferty wyjazdów zagranicznych. Na spotkania zapraszane są osoby, które korzystały z takiej formy mobilności i chcą podzielić się swoimi doświadczeniami z pobytu za granicą. Relacje z wyjazdów zamieszczane są również na stronie Wydziału w zakładce Erasmus+ (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#erasmus>) oraz na stronie Biura Mobilności Akademickiej (<https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/erasmus-student/#>). Dodatkowo, informacja na temat możliwości realizowania studiów lub studenckiej praktyki zawodowej w uczelni partnerskiej jest przedstawiana w czasie Dni Kierunku.

W ostatnich pięciu latach z możliwości wyjazdu za granicę w ramach programu Erasmus+ skorzystało 13 studentów z Wydziału Agrobiotechnologii, którzy odbywali część studiów w uczelni partnerskiej (4 osoby) lub realizowali praktykę zawodową (9 osób), zaś najczęściej wybieranymi przez studentów krajami były Hiszpania i Grecja (Zal_Cz1_07_02). Studenci ocenianego kierunku jak dotąd nie wykazali zainteresowania wyjazdem na studia lub praktykę na uczelnię partnerską, mimo organizowanych kampanii informacyjnych w Uczelni i na Wydziale. Mogło to być związane z krótkim cyklem kształcenia na studiach drugiego stopnia (3 semestry), a także trwającą przez dwa lata trudną sytuacją na świecie spowodowaną epidemią COVID-19 i wynikającymi z tego ograniczeniami w przemieszczaniu się.

Uczelnia uczestniczy również w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) realizując projekt „Zagraniczna mobilność studentów niepełnosprawnych oraz znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej”. W ramach tego programu studenci posiadający prawo do otrzymywania stypendium socjalnego w UP w Lublinie, są uprawnieni do uzyskania z budżetu PO WER dodatkowego stypendium w kwocie 200 EUR na każdy miesiąc zaakceptowanego przez Uczelnię pobytu za granicą. Uczelnia jednocześnie zapewnia studentom z niepełnosprawnościami wsparcie pracowników Biura ds. osób z niepełnosprawnościami; <https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/erasmus-student/>). Powołany Pełnomocnik ds. osób z niepełnosprawnościami odpowiedzialny jest za umożliwienie wszystkim studentom równego dostępu do procesu kształcenia, również poprzez organizację i kontrolę zaplecza infrastrukturalnego Uczelni. Jednocześnie obejmuje indywidualną opieką niepełnosprawnych studentów, przy zachowaniu dyskrecji i uwzględniając ich indywidualne potrzeby.

O korzystnym trendzie stopnia umiędzynarodowienia świadczy fakt, że w ostatnich latach obserwuje się wyraźny wzrost liczby studentów zagranicznych podejmujących naukę na Wydziale Agrobiotechnologii UP w Lublinie. W latach 2019 i 2020 w ramach programu Erasmus+ na Wydziale studiowało po jednej osobie (odpowiednio z Hiszpanii i Turcji), w roku 2021 było to dwoje studentów (z Turcji), a w roku 2022 – sześcioro (1 osoba z Włoch i 5 osób z Turcji). Dodatkowo 3 kolejne osoby

zrekrutowały się na studia w semestrze letnim 2022/2023 (ZaI_Cz1_07_02). Bezpośredni kontakt ze studentami zagranicznymi, którzy przyjeżdżają na Wydział realizować określoną część programu studiów, może otworzyć studentom kierunku Agroleśnictwo horyzonty nie tylko społeczne, ale również naukowe i dydaktyczne. Zwiększone zainteresowanie studentów zagranicznych takim kształceniem, szczególnie w ostatnim roku, w dużym stopniu związane jest z bogatą ofertą przedmiotów realizowanych przez kadrę akademicką w ramach programu Erasmus+. Aktualnie w ofercie Wydziału są 52 przedmioty, przy czym co roku lista ta jest poszerzana o kolejne moduły (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/02/SUBJECTS-offered-in-English-AGROBIOENGINEERING-2022_2023.pdf). Wśród przedmiotów o tematyce nawiązującej do programu kształcenia na kierunku Agroleśnictwo znajdują się: Agricultural systems, Crops protection, Environmental protection, Forest biotechnology, Forest entomology, Forest mycology and microbiology, General microbiology, Grassland science, Plant pests, Soil science, Weed management.

Koordynator wydziałowy odpowiada za powiadomienie jednostek dydaktycznych o osobach przyjeżdżających na Wydział, a także o organizacji takich grup studenckich w zakresie liczby osób, wybranych przedmiotów oraz godzin dydaktycznych realizowanych przez poszczególnych nauczycieli akademickich. W przypadku studentów zagranicznych aplikujących o możliwość realizacji praktyk na Wydziale Agrobiotechnologii, Koordynator programu Erasmus+ odpowiada za wyznaczenie opiekunów praktykantów oraz stworzenie ramowego planu realizacji ich mobilności. Wydziałowy Koordynator wspiera również organizację pobytu zagranicznych nauczycieli przyjeżdżających w celu realizacji zajęć w ramach „Staff Mobility For Teaching Assignments” (STA), aranżując wykłady, prelekcje i spotkania ze studentami.

W 2015 roku Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji poszerzyło swoją ofertę dydaktyczną o nauczanie języka polskiego dla obcokrajowców studiujących w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie. Rozumiejąc problemy, z jakimi stykają się na co dzień osoby przyjeżdżające do Polski oraz jak ważna jest dla nich umiejętność skutecznej komunikacji w języku polskim, w Centrum opracowano programy nauczania łączące posługiwanie się językiem polskim w codziennym funkcjonowaniu z prezentacją kultury polskiej i związanymi z nią obyczajami. Oferta skierowana jest do studentów pochodzących z różnych krajów studiujących na kierunkach anglojęzycznych oraz dla studentów przebywających w UP w Lublinie w ramach programu Erasmus+. Jako wsparcie dla studentów zagranicznych na Uczelni organizowane są również spotkania integracyjne, np. Orientation Day czy wycieczki po mieście z przewodnikiem. Dodatkowo, studenci przyjeżdżający z uczelni partnerskich mogą liczyć na wsparcie ze strony studentów UP w ramach programu „Study Buddy”. W ramach projektu realizowanego przez Centrum Transferu Technologii „Let ME know YOU – Welcome to ULSL” w programie Welcome to Poland – NAWA, w 2022 r. zorganizowano międzynarodowe spotkanie integracyjne „Warsztaty kultury polskiej” z udziałem studentów, doktorantów i pracowników Uczelni. W warsztatach wzięło udział ponad 50 uczestników, w tym studenci programu Erasmus+ (<https://up.lublin.pl/blog/warsztaty-kultury-polskiej-w-projekcie-let-me-know-you-welcome-to-ulsl-nawa/>).

Mobilność zagraniczna jest istotnym czynnikiem kształtującym doświadczenie dydaktyczne oraz kompetencje naukowe nauczycieli akademickich realizujących zajęcia na kierunku Agroleśnictwo. Pracownicy zatrudnieni na Wydziale Agrobiotechnologii chętnie uczestniczą w międzynarodowych programach edukacyjnych, badawczych i szkoleniowych, jak również odbywają wyjazdy na konferencje zagraniczne. W ramach programu Erasmus+ od 2017 roku łącznie zrealizowano 45 wyjazdów (głównie do Bułgarii, Czech, Grecji, Hiszpanii, Litwy, Niemiec, Portugalii, Słowacji, Turcji i

Włoch), w tym 22 w celach dydaktycznych (STA) oraz 23 wyjazdy w celach szkoleniowych (STT) (Zal_Cz1_04_03). W semestrze letnim w roku akademickim 2022/2023 zaplanowano 16 kolejnych mobilności, przy czym nabór na wyjazdy trwa. Ponadto, pracownicy Wydziału, korzystając również z innych źródeł finansowania, wielokrotnie prezentowali wyniki swoich badań na forum międzynarodowym, uczestnicząc w konferencjach naukowych m.in. w Australii, Austrii, Belgii, Chinach, Danii, Francji, Holandii, Irlandii, Kanadzie, Litwie, Niemczech, RPA, Rumunii, Serbii, Singapurze, Szwecji, Szwajcarii, Ukrainie, Wielkiej Brytanii. W latach 2017-2022 pracownicy Wydziału Agrobiotechnologii 137 razy wyjeżdżali za granicę w celach służbowych (Zal_Cz1_04_04). Dużym zainteresowaniem wśród pracowników Wydziału cieszą się również staże zagraniczne, których celem jest nawiązanie współpracy międzynarodowej, a także zapoznanie się z ofertą dydaktyczną zagranicznych uczelni. Taka aktywność jest ważnym elementem strategii umiędzynarodowienia oraz daje możliwość zdobycia najnowszej wiedzy, doświadczeń i warsztatu naukowego, przyczyniając się w ten sposób do podniesienia poziomu merytorycznej oferty dydaktycznej. Społeczność Wydziału dostrzega, że tego typu inicjatywy są bezcenne w procesie dydaktycznym oraz rozwoju naukowym pracowników akademickich.

Znaczącym osiągnięciem w zakresie mobilności zagranicznej pracowników Wydziału było uzyskanie przez dr hab. prof. uczelni Izabelę Joško prestiżowego stypendium programu Visegrad-Taiwan Scholarship. W ramach tego programu dr hab. Izabela Joško w 2023 r. odbędzie 6-miesięczny staż w National Taiwan University, gdzie dołączy do grupy prof. Kevina C.-W. Wu z Functional Nanoporous Materials Laboratory. W trakcie pobytu zaplanowano prace w zakresie projektowania i syntezy nano-szkieletów metaliczno-organicznych reagujących na bodźce w celu ich zastosowania do nawożenia i ochrony roślin. Program stypendialny ułatwia mobilność akademicką pomiędzy regionem V4 (Polska, Czechy, Słowacja, Węgry) a Tajwanem, zapewniając wsparcie finansowe pracownikom naukowym, na prowadzenie badań w wybranych instytucjach szkolnictwa wyższego na Tajwanie.

Działaniami wspierającymi umiędzynarodowienie zajmuje się Biuro Projektów Międzynarodowych (BPM), które zapewnia pomoc w zakresie pozyskiwania i realizacji międzynarodowych projektów finansowanych w ramach Programów Ramowych Komisji Europejskiej, międzynarodowych konkursów Narodowego Centrum Nauki (NCN) i Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (NCBR), programów Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA), Funduszu Wyszehradzkiego oraz innych międzynarodowych inicjatyw.

W celu podniesienia kwalifikacji naukowych i dydaktycznych pracownicy Wydziału chętnie uczestniczą w różnych kursach, szkoleniach i wyjazdach studyjnych do zagranicznych ośrodków. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia wspierane jest programem „Mistrzowie Dydaktyki”. Projekt ma na celu podniesienie kompetencji kadry akademickiej Wydziału w zakresie stosowania nowoczesnych, innowacyjnych metod dydaktycznych, takich jak formy tutoringów w kształceniu. Cechą tutoringów jest indywidualizacja programów kształcenia z uwzględnieniem różnych grup studentów, w tym różnych narodowości. W ramach projektu 2 pracownicy Wydziału Agrobiotechnologii oraz dodatkowo 1 osoba spoza Wydziału realizująca zajęcia na kierunku Agroleśnictwo, uczestniczyły w 7-dniowych szkoleniach podczas wizyt studyjnych na wybranych renomowanych uczelniach europejskich, znajdujących się w pierwszej setce rankingu szanghajskiego (University of Groningen, Holandia; Ghent University, Belgia) (Zal_Cz1_04_04).

Umiędzynarodowienie wspierają kolejne edycje bezpłatnych kursów języka angielskiego realizowane w ramach projektu „Podniesienie kompetencji kadry akademickiej i administracyjnej oraz potencjału instytucjonalnego w przyjmowaniu osób z zagranicy przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie”,

realizowanego w ramach programu „Welcome to Poland” i współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (projekt nr POWR.03.03.00-00-PN14/18). W ramach tego projektu 18 nauczycieli akademickich Wydziału Agrobioinżynierii w latach 2017-2022 aktywnie podnosiło swoje umiejętności językowe (Zal_Cz1_04_07). Z kolei w ramach programu „Przyrodniczy MIT – program dostosowania Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie do wyzwań Nauki 2.0” (nr projektu POWR.03.05.00-00-Z209/2018), współfinansowanego przez UE w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, dwoje pracowników Wydziału uczestniczyło w specjalistycznym kursie języka angielskiego z terminologią nauk przyrodniczych, natomiast jedna osoba spoza Wydziału realizująca zajęcia na ocenianym kierunku uczestniczyła w intensywnym kursie doszkalającym specjalistycznego akademickiego języka angielskiego z wykorzystaniem terminologii weterynaryjnej i zoologicznej (Projekt „Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie”, nr POWR.03.05.00-00-Z232/17) (Zal_Cz1_04_06).

Ciekawą formą podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia był udział 9 pracowników Wydziału Agrobioinżynierii w szkoleniach z zakresu edukacji międzynarodowej w ramach projektu „Instytucjonalne wsparcie UPL w obszarze umiędzynarodowienia poprzez niwelowanie barier komunikacyjnych w wielokulturowym środowisku akademickim „Let ME know YOU – Welcome to ULSL” (projekt finansowany ze środków Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, nr PPI/WTP/2019/1/00047/U/00001 z dnia 19.11.2019 r.). Celem projektu było zwiększenie kompetencji międzykulturowych oraz integracja wielokulturowego środowiska akademickiego oparta na wzajemnym poznaniu, tolerancji wobec różnorodności oraz przeciwdziałaniu stereotypom.

Mobilności akademickiej i nawiązywaniu nowych kontaktów służą międzynarodowe konferencje naukowe. W 2021 r. pracownicy Katedry Technologii Produkcji Roślin i Towaroznawstwa współorganizowali konferencję „Bioprotection – Global Plant Health and Product Safety”, której celem była prezentacja najnowszych osiągnięć naukowych z zakresu niechemicznych metod ochrony, ich wpływu na zdrowie roślin i jakość produktów żywnościowych. W organizacji wydarzenia uczestniczyły również: Uniwersytet Amravati, Indie (gość specjalny prof. Mahendra Rai), Akademia Rolnicza im. Kazimierza Wielkiego w Kownie, Litwa (gość specjalny prof. Elvyra Jariene), Uniwersytet w Parmie, Włochy (gość specjalny prof. Francesca Degola) oraz Ukraiński Państwowy Uniwersytet Leśny we Lwowie, Ukraina (gość specjalny dr Irina Matsiakh). Ponadto na Wydziale Agrobioinżynierii w ostatnim czasie dwukrotnie organizowano Międzynarodową Konferencję Naukową „Gospodarowanie Przestrzenią a Zasoby Przyrodnicze”. Warto podkreślić, że w Komitecie Organizacyjnym tych konferencji znalazło się 21 studentów (<https://up.lublin.pl/wp-content/uploads/2022/07/Przestrzen-kulturowa-i-srodowisko-przyrodnicze-na-tle-zmian-klimatu.pdf>).

Udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku

Aktywność międzynarodowa pracowników Wydziału przyczynia się do promocji Uczelni poza granicami kraju, co zwiększa zainteresowanie przyjazdem studentów i kadry naukowo-dydaktycznej z zagranicy w ramach programów wspierających mobilność międzynarodową. W Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie stworzono dogodne warunki do podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Jednym ze sposobów internacjonalizacji studiów jest zapraszanie wysokiej rangi naukowców i wykładowców z renomowanych uczelni zagranicznych. Studenci Wydziału Agrobioinżynierii korzystali z wiedzy i doświadczenia zagranicznych pracowników

naukowych, którzy realizowali zajęcia dydaktyczne w ramach programu Erasmus+ lub jako profesorowie wizytujący. W latach 2018-2022 wykłady wygłosili:

- Aslan Imran z Bingol University (Turcja), 2018 r.
- Aka Kacar z University of Cukurova (Turcja), 2019 r.
- Viti Domenico z University of Foggia (Włochy), trzykrotnie w 2019, 2022 i 2023 r.
- Honorata Danilčenko z Vytautas Magnus University Agriculture Academy (Litwa), 2020 r.
- Ozdemir Fethi Ahmet z Bingol University (Turcja), 2022 r.
- Adamaviciene Aida z Vytautas Magnus University Agriculture Academy (Litwa), 2022 r.
- Tarasevičienė Živilė z Vytautas Magnus University Agriculture Academy (Litwa), 2022 r.
- Yilmaz Hasan z Isparta University of Applied Sciences (Turcja), 2022 r.
- Ivan Shuvar z Lviv National Environmental University (Ukraina), 2022 r.
- Iryna Androshchuk z Kijowskiego Uniwersytetu Borysa Grinczenki (Ukraina), 2022 r.
- Jurij Huben Edwadowycz z Lviv National Environmental University (Ukraina), 2022 r.
- Karolina Rulitska z Lviv National Environmental University (Ukraina), 2022 r.
- Tetiana Datsko z Lviv National Environmental University (Ukraina), 2022 r.

Cennym poszerzeniem wiedzy studentów i uzupełnieniem treści programowych jest uczestniczenie w wykładach otwartych organizowanych z udziałem naukowców z zagranicy. Takie spotkania stanowią ważny element strategii podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia, a dodatkowo aktywizują studentów do ciągłego doskonalenia umiejętności językowych. Mogą być również szansą na zwiększenie mobilności zagranicznej studentów i pracowników. Wykłady w ramach cyklu Open Seminar prowadzone są od 2016 r. Wśród prelegentów byli m.in.:

- Prof. Robert Park z Uniwersytetu w Sydney w Australii – znany na całym świecie fitopatolog, który wygłosił wykład „The Australian Cereal Rust Control Program – integrating pathology, genetics and pre-breeding to protect Australian cereal crops”, 2016 r.
- Prof. Dr. Dr. h.c. Andreas Börner, Dyrektor Banku Genów, Leibniz Institute of Plant Genetics and Crop Plant Research (IPK) w Gatersleben, w Niemczech, który wygłosił wykład dotyczący konieczności ochrony bioróżnorodności („The Importance of Plant Genetic Resources for the future”), 2021 r.
- Prof. dr hab. Carlos Fonseca z Uniwersytetu w Aveiro w Portugalii wygłosił wykład „Wildlife Research in Portugal: current status and future perspectives”, 2018 r.
- Prof. dr hab. Honorata Danilčenko z Vytautas Magnus University Agriculture Academy, wygłosiła wykład na temat wpływu czynników biotycznych i abiotycznych na jakość zrównoważonych surowców spożywczych, 2020 r.
- Prof. Dr. Fethi Ahmet Özdemir z Bingol University w Turcji wygłosił wykład „Endemic Medicinal Plants to Turkey”, 2021 r.
- Dr Tetiana Datsko, As. Prof., Faculty of Agrotechnology and Ecology, Department of Ecology, Lviv National Environmental University, Dublany, Ukraine, wygłosiła wykład „Biodiversity in Ukraine: problems and prospects”, 2022 r.
- Prof. dr hab. Ivan Shuvar z Lviv National Environmental University, wygłosił wykład „Prospects for organic farming in the context of global warming”, 2022 r.
- Dr Rulitska Karolina, As. Prof., Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of the Department of Economics, Lviv National Environmental University, wygłosiła wykład „Prerogatives of development of domestic agrarian enterprises”, 2022 r.

- Prof. Sergio Orlandi – główny Inżynier w międzynarodowym projekcie ITER (International Thermonuclear Experimental Reactor), wygłosił wykład „Flying into nuclear fission and fusion technologies in the short and medium term”, 2022 r.
- Dr hab. Luis Inostroza z Institute of Geography, The Ruhr-University Bochum (Niemcy), wygłosił wykład na temat identyfikacji i wyceny usług ekosystemowych dostarczanych przez zieloną i niebieską infrastrukturę miasta Lublin, 2022 r.

Swoje dokonania naukowe przedstawiali również badacze z Indii, Irlandii, Francji i Wielkiej Brytanii (ZaI_Cz1_02_01). W ramach współpracy międzynarodowej odbywają się również wizyty studyjne wykładowców z zagranicy, którzy poza spotkaniami i seminariami z pracownikami Wydziału realizują również zajęcia ze studentami. W semestrze letnim w roku akademickim 2022/2023 wykłady i ćwiczenia na kierunku Agroleśnictwo (studia stacjonarne II rok trzeci semestr) będzie prowadził prof. dr hab. Ivan Shuvar z Lviv National Environmental University, który w ramach przedmiotu Zielarstwo zrealizuje 6 godzin zajęć.

Sposoby, częstość i zakres monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia oraz wpływ rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację

Za umiędzynarodowienie procesu kształcenia na Wydziale odpowiedzialni są Dziekan i Koordynator wydziałowy programu Erasmus+, przy wsparciu Biura Wymiany Akademickiej. Wymiana międzynarodowa studentów jest objęta corocznymi sprawozdaniami, obejmującymi pełne lata akademickie. Dokumentację w tym zakresie gromadzi Biuro Mobilności Akademickiej. Ocena umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację, odbywa się raz w roku. Dane dotyczące liczby wyjazdów nauczycieli akademickich Wydziału oraz studentów w ramach projektów międzynarodowych są prezentowane na Kolegium Wydziału. Sprawozdania przygotowywane są na podstawie danych z Biura Mobilności Akademickiej. Ponadto studenci przygotowują relacje ze swoich wyjazdów, dokumentując nie tylko swoją aktywność naukową, ale również kontakty interpersonalne oraz obserwowane różnice kulturowe (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#erasmus>).

Koordynator uczelniany Programu Erasmus+ monitoruje przepływ dokumentów pomiędzy uczelniami partnerskimi, składa również obszerny raport jakościowo-ilościowy po każdym zakończonym projekcie do Narodowej Agencji Programu Erasmus+. BWA archiwizuje dokumentację zarówno studentów/praktykantów wyjeżdżających, jak i przyjeżdżających na Wydział, a także na wniosek Dziekana raportuje liczbę studentów danego wydziału objętych wymianą. Podobne raporty są składane na wniosek JM Rektora i/lub Kanclerza UP w Lublinie.

Studenci wracający z wyjazdów, oprócz indywidualnego raportu składanego w ramach realizacji programu wymiany, proszeni są o wypełnienie ankiety, pozwalającej na monitorowanie ich satysfakcji z wyjazdu, jak również, w przypadku osób przyjeżdżających na Wydział, atrakcyjności oferowanych przedmiotów i jakości ich realizacji. Pozwala to na dostosowanie przedmiotów oferowanych przez Wydział do potrzeb i zainteresowań studentów. Oferta taka uaktualniana jest co roku w porozumieniu z Dziekanem Wydziału.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7

Aktywna mobilność pracowników i studentów, wzmocnienie współpracy z zagranicznymi partnerami oraz pozyskiwanie międzynarodowych funduszy na badania naukowe są kluczowymi czynnikami decydującymi o umocnieniu pozycji Uczelni na arenie międzynarodowej.

Realizacji celu podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia Uczelni służy wprowadzenie do oferty dydaktycznej Wydziału studiów II stopnia w języku angielskim na kierunku Agriculture (<https://up.lublin.pl/en/admission/agriculture/>). Program kształcenia obejmuje treści z zakresu nowoczesnej produkcji rolnej, przetwórstwa surowców roślinnych, postępu biologicznego czy ochrony roślin, a także czynników środowiskowych kształtujących plony roślin uprawianych na cele żywnościowe, paszowe i energetyczne. Aktualnie na Wydziale Agrobiotechnologii opracowywana jest koncepcja kształcenia w ramach nowego kierunku studiów prowadzonego w języku angielskim, który będzie realizowany we współpracy trzech uczelni lubelskich należących do Związku Uczelni Lubelskich, tj. Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (lider), Politechniki Lubelskiej oraz Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.

Realizowane w Uczelni programy, a także działania w ramach zawartych umów i projektów, są ważnymi instrumentami wspierającymi mobilność studentów i kadry akademickiej. Należy jednak podkreślić, że pierwszy cykl kształcenia na studiach II stopnia na kierunku Agroleśnictwo rozpoczął się w roku akademickim 2020/2021, w którym trudna sytuacja pandemiczna i związane z tym ograniczenia dotyczące m.in. przemieszczania się i przekraczania granic, a także niepewność odnośnie rozwoju pandemii, znacząco wpłynęły na liczbę planowanych wyjazdów zagranicznych. Niemniej jednak, w ostatnim roku na Wydziale odnotowano bardzo wyraźny wzrost zainteresowania mobilnością akademicką.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością

Zgodnie ze Statutem UP w Lublinie § 15 (https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2020/10/statut_up.pdf) w procesie kształcenia studentów opiekę dydaktyczną w zakresie swoich kompetencji zapewniają Dziekan i Prodziekan Wydziału sprawujący bieżący nadzór nad procesem kształcenia w ramach kierunków studiów, nadzorujący proces rekrutacji, ustalający szczegółowe plany zajęć dydaktycznych, zlecający zajęcia dydaktyczne w porozumieniu z kierownikami katedr, prowadzący i sprawujący nadzór nad działaniami związanymi z zapewnianiem jakości kształcenia, współuczestniczący w procesie oceny okresowej nauczycieli akademickich w ramach wykonywania przez nich obowiązków dydaktycznych, wspierający finansowo inicjatywy naukowe i organizacyjne zgłaszane przez Samorząd Studentów i Koła Naukowe. Prodziekan podejmujący decyzje administracyjne i pozostałe decyzje w indywidualnych sprawach studenckich związanych z tokiem studiów, wspiera studentów w rozwiązywaniu problemów pojawiających się w procesie kształcenia, odpowiada za przyznawanie warunkowych zaliczeń semestrów i określa warunki powtarzania przedmiotów lub semestrów, przewodniczy egzaminom dyplomowym, komisyjnym, zatwierdza tematy prac dyplomowych i odpowiada za organizację indywidualnego toku studiów. Podmiotem opiniodawczo-doradczym Dziekana w sprawach związanych z jakością kształcenia,

ewaluacją zajęć dydaktycznych, formułowaniem rekomendacji w tym zakresie, ewaluacją i doskonaleniem programów dydaktycznych, opracowywaniem projektów programów dydaktycznych są Rady Programowe powoływane dla każdego kierunku studiów. Kierownicy Instytutów, Katedr i Zakładów wspierają proces organizacji i realizacji kształcenia. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia nadzoruje weryfikację efektów uczenia się i analizuje wyniki ankiet studenckich, opracowuje wydziałowy system zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia.

System wspierania studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym i naukowym dostosowany jest do potrzeb różnych grup studentów, w tym z orzeczeniem o niepełnosprawności, ze szczególnymi potrzebami zdrowotnymi lub w trudnej sytuacji materialnej. Wsparcie ma zastosowanie do wszystkich kierunków, poziomów, profili i form studiów. Priorytetem władz i pracowników Uczelni jest zapewnienie studentom poczucia bezpieczeństwa oraz wsparcia finansowego w uzasadnionych sytuacjach. Studenci kształcący się na kierunku Agroleśnictwo otrzymują odpowiednie formy wsparcia w obszarze socjalnym, bytowym i administracyjnym. Pomoc materialną dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie w roku akademickim 2022/2023 stanowią stypendia: socjalne, specjalne dla osób niepełnosprawnych, stypendia rektora dla najlepszych studentów, stypendia za osiągnięcia sportowe, artystyczne i zapomogi. Zasady oraz tryb przyznawania pomocy studentom określone są w Regulaminie Świadczeń dla Studentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (<https://up.lublin.pl/bip/regulamin/regulamin-swadczen-dla-studentow-up-w-lublinie/>).

Jedną z podstawowych form systemu wsparcia studentów w procesie uczenia się jest możliwość indywidualnej organizacji studiów określona w Regulaminie studiów UP w Lublinie w §18 (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/01/Regulamin-studiow-01.10.2022.pdf>).

O indywidualną organizację studiów mogą wnioskować studenci wyróżniający się w działalności samorządowej, kulturalnej lub sportowej, studiujący na dwóch lub więcej kierunkach studiów, odbywający część studiów w innych uczelniach krajowych lub zagranicznych, znajdujący się w wyjątkowo trudnej sytuacji życiowej, studenci z niepełnosprawnością, studentki w ciąży oraz studenci będący rodzicami (jak dotąd z tej formy wsparcia skorzystała 1 studentka studiów stacjonarnych ocenianego kierunku). Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie oferuje żłobek dla dzieci swoich pracowników, doktorantów i studentów, zlokalizowany na terenie miasteczka akademickiego. Stanowi to znaczące wsparcie umożliwiające uczenie się studentom będących rodzicami (www.zlobek.maluch.net). Studenci przyjezdni mogą korzystać z dobrze wyposażonych Domów Studenckich z możliwością uzyskania dopłaty do zakwaterowania w przypadku trudnej sytuacji materialnej (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/akademiki/>).

Studenci UP w Lublinie mają szeroką ofertę wsparcia materialnego umożliwiającego im łatwiejsze funkcjonowanie w społeczności akademickiej i skoncentrowanie się na nauce. W ramach środków funduszu stypendialnego studenci mogą ubiegać się o pomoc materialną w formie różnego rodzaju stypendiów i zapomóg. Szczegółowe informacje prezentowane są na stronie Uczelni (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/stypendia/>). System stypendialny uwzględnia także potrzeby osób z niepełnosprawnościami oraz promuje studentów wyróżniających się naukowo, sportowo i artystycznie. Zasady udzielania pomocy materialnej określone są w ogólnouczelnianym Regulaminie Świadczeń dla Studentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie stanowiącym załącznik do Zarządzenia nr 61 Rektora UP w Lublinie z dnia 27 maja 2022 r. (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/05/regulamin-swadczen.pdf>). W regulaminie określono zasady przyznawania i wypłacania pomocy materialnej dla studentów i doktorantów. Stypendia socjalne,

stypendia dla osób niepełnosprawnych i zapomogi przyznają studentom Wydziałowe Komisje Stypendialne, zaś stypendium rektora - Odwoławcza Komisja Stypendialna. Wydziałowa Komisja Stypendialna i Odwoławcza Komisja Stypendialna (komisja rektorska) powoływane są na początku każdego roku akademickiego przez Rektora na wniosek Rady Uczelnianej Samorządu Studenckiego. Skład Komisji stanowią Dziekan jako przewodniczący, studenci wybrani przez Radę Uczelnianą Samorządu Studenckiego oraz pracownik Biura Stypendiów Studenckich. Decyzje otrzymania stypendiów i zapomóg podejmowane są na zebraniach Komisji, przy czym każdorazowo wymagany jest przynajmniej 50% udział studentów. Stypendium rektora może otrzymać student, który uzyskał za rok studiów, poprzedzający rok przyznania stypendium, wyróżniające wyniki w nauce, osiągnięcia naukowe lub artystyczne, lub osiągnięcia sportowe we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym. W danym roku akademickim zgodnie z regulaminem tworzona jest jedna lista rankingowa dla każdego roku studiów, a stypendium Rektora przyznawane jest w takiej samej kwocie bez podziału na poszczególne osiągnięcia. Pisemne decyzje komisji stypendialnych przekazywane są studentom listownie lub odbierane są osobiście przez studentów w Biurze Stypendiów Studenckich. W latach 2020-2022 stypendium Rektora przyznano 7 studentom kierunku Agroleśnictwo. Stypendia socjalne pobierało łącznie 17 studentów, 3 studentów otrzymało stypendium dla osób niepełnosprawnych, ponadto 1 student otrzymał jednorazową zapomogę finansową (Zal_Cz1_08_01). Dodatkowo jeden ze studentów ocenianego kierunku otrzymał stypendium Ministra Edukacji i Nauki za znaczące osiągnięcia naukowe, artystyczne lub sportowe w roku akademickim 2021/2022 (<https://up.lublin.pl/blog/studenci-up-w-lublinie-laureatami-stypendium-mein-za-znaczące-osiągnięcia/>).

Na podstawie Zarządzenia Nr 48 Rektora UP w Lublinie z dnia 24 listopada 2016 r. (<https://up.lublin.pl/rektor/2016/48/zarządzenie48.pdf>), 1 stycznia 2017 roku na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie utworzono w ramach Centrum Dydaktyki i Spraw Studenckich stanowisko do spraw osób niepełnosprawnych. W trosce o dostosowywanie procesu kształcenia do potrzeb studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami oraz znajdujących się w szczególnej sytuacji zdrowotnej, na podstawie Zarządzenia nr 44 Rektora UP w Lublinie z dnia 8 kwietnia 2022 r. (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/04/z-44-2022.pdf>) utworzono następnie odrębną jednostkę administracji centralnej Uczelni – Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Biuro zatrudnia trzech pracowników, w tym pełnomocnika ds. osób z niepełnosprawnościami, psychologa oraz specjalistę ds. dostępności. Do obowiązków osób zatrudnionych w tej jednostce należy szeroki zakres działań mających na celu zapewnienie optymalnych warunków funkcjonowania osób niepełnosprawnych. Biuro prowadzi liczne formy wsparcia studentów w uczeniu się, rozwoju i doskonaleniu zarówno naukowym, jak i społecznym. Informacje na temat wsparcia osób z niepełnosprawnościami są zamieszczone na stronie internetowej Uczelni. Można również osobiście, telefonicznie lub e-mailem skontaktować się z pracownikiem Biura. Dla osób z niepełnosprawnościami cyklicznie, raz na początku roku akademickiego oraz w zależności od potrzeb zgłaszanych przez zainteresowanych, organizowane są spotkania informacyjno-adaptacyjne. W spotkaniach biorą udział pracownicy Biura oraz Prorektor ds. studenckich i dydaktyki. Każdy przypadek osoby niepełnosprawnej ubiegającej się o wsparcie rozpatrywany jest indywidualnie, zgodnie z ideą wyrównywania szans edukacyjnych oraz racjonalnego dostosowania do potrzeb wynikających z niepełnosprawności lub choroby przewlekłej. Każdy student z orzeczeniem o niepełnosprawności może otrzymać indywidualną pomoc adekwatną do jego potrzeb, tj. wsparcie asystenta w czynnościach związanych z nauką, których nie może wykonać samodzielnie, wypożyczanie sprzętu technicznego, indywidualny tok nauczania m.in. języków obcych, pomoc

psychologiczną, dostosowanie materiałów dydaktycznych do potrzeb indywidualnych. O specyficznych potrzebach osoby niepełnosprawnej Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych na wniosek studenta informuje Dziekana, który podejmuje odpowiednie decyzje mające na celu udzielenie studentowi wymaganego wsparcia. Systematycznie organizowane są szkolenia dla studentów z niepełnosprawnościami oraz kadry naukowej i administracyjnej, które pomagają rozwijać potencjał i zwiększać świadomość społeczną. Kolejna edycja szkoleń w ramach realizacji projektu „Dostępny UPL” zaplanowana jest na rok 2023. Informacje o terminach i tematyce szkoleń umieszczane są na stronie internetowej Uczelni. Pomoc osobom z niepełnosprawnościami na Uczelni reguluje zarządzenie nr 109 rektora UP w Lublinie z dnia 8 listopada 2021 r. w sprawie wprowadzenia procedury dostosowania procesu kształcenia do potrzeb studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami oraz znajdujących się w szczególnej sytuacji zdrowotnej w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/11/z-109-2021.pdf>).

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie wdraża formy dostosowania procesu kształcenia dla studentów oraz doktorantów z niepełnosprawnościami. Większość zajęć odbywa się w budynkach wolnych od barier architektonicznych, wyposażonych w podjazdy, windy, platformy, oraz sanitariaty dla osób z niepełnosprawnościami (Za1_Cz1_08_02). Materiały dydaktyczne są na prośbę studentów z niepełnosprawnościami udostępniane przez prowadzących w formie dostosowanej do ich potrzeb, np. powiększona czcionka, możliwość nagrywania zajęć na dyktafon, wersja elektroniczna materiałów. Studenci mogą korzystać z urządzeń wspomagających na zajęciach oraz egzaminach, np. dyktafony, notebooki, powiększalnik, lupa powiększająca, dostępnych w wypożyczalni sprzętu technicznego Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Istnieje również alternatywna forma zaliczania zajęć dydaktycznych – jest ona ustalana na prośbę studentów indywidualnie z prowadzącym przedmiot i są to, np. zmiana miejsca (jeżeli jest ono niedostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami), terminu i czasu trwania egzaminu, formy egzaminu lub zaliczenia, np. z pisemnej na ustną, stacjonarnej na zdalną lub odwrotnie w zależności od konkretnej sytuacji studenta z niepełnosprawnością. Studenci mogą również uzyskać zgodę na rozłożenie sesji egzaminacyjnej w czasie lub w przypadku obszernego materiału mają możliwość zdawania go w częściach.

Na Uczelni od 2020 roku istnieje możliwość skorzystania ze wsparcia asystenta dydaktycznego lub tłumacza języka migowego, zgodnie z Zarządzeniem nr 9 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 28 stycznia 2020 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu korzystania ze wsparcia asystenta lub tłumacza języka migowego dla studenta/doktoranta w ramach wsparcia realizowanego w Centrum Dydaktyki i Spraw Studenckich Stanowiska ds. Osób Niepełnosprawnych Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (<https://up.lublin.pl/files/biurorektora/2020/009/009.pdf>). Zadaniem asystenta jest pomoc w funkcjonowaniu na Uczelni, a także poza nią. Studenci ubiegający się o pomoc zgłaszają taką potrzebę w Biurze ds. Osób Niepełnosprawnych składając wniosek oraz przedstawiają rozkład zajęć, na podstawie którego tworzony jest harmonogram czasu pracy asystenta. Osoba będąca asystentem dydaktycznym zobowiązana jest do uczestnictwa w procesie kształcenia osoby z niepełnosprawnościami (zajęcia praktyczne lub laboratoryjne, wykłady oraz inne przewidziane na danym kierunku studiów – pomaga w notowaniu, pozyskiwaniu materiałów dydaktycznych oraz dotarciu na zajęcia i powrotu z nich do miejsca zamieszkania, jeżeli wymaga tego sytuacja).

W wydzielonych pomieszczeniach Biblioteki Głównej UP, w strefie wolnej od barier architektonicznych, znajdują się stanowiska przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, m.in. stanowisko komputerowe ze specjalistycznym sprzętem i oprogramowaniem, stanowiska dla osób słabowidzących z ogólnodostępnym powiększalnikiem i sala szkoleniowa. Studenci z niepełnosprawnościami mogą liczyć na pomoc pracowników Biblioteki w korzystaniu z zasobów bibliotecznych. Biblioteka dysponuje dodatkowymi strefami do nauki indywidualnej przeznaczonymi dla osób z niepełnosprawnościami, w których znajdują się również 4 lampy antydepresyjne. W 2018 roku w budynku Biblioteki powstała sala aktywizacyjna dla osób z niepełnosprawnościami, w której studenci mogą skorzystać z urządzeń wspomagających. Kolejna sala aktywizacyjna powstała w roku 2021 w budynku Collegium Agronomicum przy ul. Akademickiej 15.

W ramach realizacji projektu „Dostępny UPL” – nr POWR.03.05.00-00-A002/21 osoby posiadające orzeczenie o niepełnosprawności studiujące w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie mają możliwość skorzystania z indywidualnych porad psychologicznych oraz prawnych. Porady te odbywają się od poniedziałku do soboty w godz. 8-20, a każdy uczestnik wsparcia ma możliwość nieograniczonego korzystania z porad prawnych oraz psychologicznych. Porady udzielane są zgodnie z zasadą poufności z zachowaniem pełnej anonimowości. W celu skorzystania z porad psychologicznych lub prawnych należy dokonać zgłoszenia telefonicznie, e-mailem lub osobiście. Osoby z niepełnosprawnościami mogą skorzystać z porad w formie elektronicznej oraz telefonicznej, po wcześniejszym umówieniu terminu rozmowy. Bezpłatne porady i pomoc psychologiczna oferowane są również wszystkim studentom UP w Lublinie. Psycholog prowadzi konsultacje trzy dni w tygodniu, po 3 godziny w godzinach popołudniowych, w budynku Collegium Agronomicum. Informacje dotyczące konsultacji psychologicznych dostępne są na stronie Uczelni oraz plakatach umieszczonych na tablicach informacyjnych. Konsultacje psychologiczne umawiane są telefonicznie bezpośrednio z psychologiem, co przyczynia się do zwiększenia anonimowości studentów korzystających z porad.

Nauczanie języków obcych w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie realizowane jest w formie dostosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Zajęcia prowadzone są indywidualnie lub grupowo w zależności od potrzeby danego studenta. Forma materiałów dydaktycznych przystosowana jest do danego rodzaju niepełnosprawności, np.: możliwość nagrywania zajęć na dyktafon, materiały w wersji elektronicznej, możliwość skorzystania z dostępnych w wypożyczalni sprzętów (notebooki, dyktafony, powiększalnik). Studenci mogą również skorzystać z pomocy tłumacza języka migowego. Zajęcia odbywają się w salach wolnych od barier architektonicznych oraz w sali aktywizacji osób niepełnosprawnych.

W rozwoju społecznym, sportowym i artystycznym wspierają studentów pracownicy zaangażowani w funkcjonowanie Akademickiego Związku Sportowego oraz wielu agend kulturalnych działających w UP w Lublinie. Uniwersytet Przyrodniczy oferuje osobom z niepełnosprawnościami zajęcia sportowe, dostosowane do rodzaju i stopnia niepełnosprawności. Studenci z niepełnosprawnościami uczestniczą w integracyjnych olimpiadach sportowych (np. Integracyjne Mistrzostwa Polski w Pływaniu i Lekkoatletyce) czy obozach edukacyjnych, także poza granicami kraju. Studium Wychowania Fizycznego i Sportu organizuje zajęcia sportowe poprawiające kondycję i aktywność studentów niepełnosprawnych. Zajęcia w większości prowadzone są w formie indywidualnej i są to: gimnastyka korekcyjna odbywająca się w sali fitness lub gimnastycznej, ćwiczenia wzmacniające mięśnie posturalne – siłownia, pływanie oraz aqua aerobik – basen, ćwiczenia zwiększające

wydolność oddechową (cardio) – sala aerobowa. Zajęcia sportowe odbywają się w dostosowanym dla osób niepełnosprawnych Centrum Kultury Fizycznej i Sportu UP w Lublinie.

W 2021 r. Fundacja Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych FAZON przyznała Uniwersytetowi Przyrodniczemu w Lublinie wyróżnienie w dwóch kategoriach: INSTYTUCJA za „szczególną wrażliwość społeczną i promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia”, oraz PRZYJAZNA PRZESTRZEŃ za „przystosowanie projektowania uniwersalnego oraz najlepszych rozwiązań urbanistycznych oraz architektonicznych w zakresie dostosowania budynków i przestrzeni dla osób z niepełnosprawnością”. Zdaniem Kapituły Konkursowej „Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie na polu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych stanowi wzór godny naśladowania”.

Na ocenianym kierunku Agroleśnictwo w latach 2020-2023 studiowały trzy osoby ze zdiagnozowaną niepełnosprawnością, niemniej jednak żadna z nich nie zgłaszała do Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami potrzeby pomocy w funkcjonowaniu na Uczelni.

Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się

Priorytetem Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie jest stworzenie studentom jak najlepszych warunków do zdobywania wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Wsparcie studentów w procesie uczenia się przybiera różne formy, uwzględniające zróżnicowane potrzeby studentów i adekwatne do zakładanych efektów uczenia się. Sprzyja ono nie tylko rozwojowi naukowemu, ale również społecznemu i zawodowemu studentów. Pomoc naukowa i dydaktyczna realizowana jest przez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich w trybie konsultacji. Konsultacje prowadzone są regularnie przez nauczycieli akademickich w wymiarze nie mniejszym niż jedna godzina w tygodniu, a ich termin określany jest na początku każdego semestru i przedstawiany studentom podczas pierwszych zajęć, a także podawany do publicznej wiadomości na tablicach informacyjnych poszczególnych Instytutów i Katedr oraz na drzwiach gabinetów. Nauczyciele akademicy mogą także prowadzić konsultacje zdalnie, np. drogą elektroniczną. Konsultacje o charakterze indywidualnym, mające na celu wyjaśnienie trudniejszych problemów związanych z treściami kształcenia, omawianie wyników oceny prac pisemnych, wskazywanie możliwości uzupełnienia niedociągnięć i braków w zakresie wiedzy i umiejętności mogą się odbywać również poza wyznaczonymi terminami, w miarę potrzeb zgłaszanych przez studentów. Ponadto studenci mogą zwrócić się o pomoc do Dziekana lub Prodziekana Wydziału Agrobiotechnologii, którzy ustalają własne godziny konsultacji w indywidualnych sprawach studentów. System opieki dydaktycznej i naukowej dopełniają bazy poszczególnych katedr. Studenci mają możliwość korzystania z bibliotek katedralnych, pracowni komputerowych, pracowni projektowych i laboratoriów. Studenci realizujący prace dyplomowe są objęci indywidualną opieką naukową przez pracowników naukowo-dydaktycznych posiadających co najmniej stopień doktora i mogą uczestniczyć także w badaniach naukowych określonych jednostek zgodnie z ich profilem. Studenci zrzeszeni w kołach naukowych rozwijają swoje zainteresowania pod okiem opiekuna koła naukowego, będącego pracownikiem naukowym Uczelni.

Zagadnienia dotyczące procesu dydaktycznego omawiane są podczas spotkań Kolegium Dziekańskiego i studentów, organizowanych na początku roku akademickiego oraz sukcesywnie w miarę potrzeb w trakcie jego trwania a także podczas organizowanych corocznie Dni Kierunku. Łącznikiem pomiędzy władzami Wydziału i studentami są opiekunowie lat oraz starostowie lat.

Funkcję opiekuna powierza się adiunktom i innym nauczycielom akademickim prowadzącym zajęcia na kierunku, których obowiązkiem jest zorganizowanie w każdym semestrze spotkania ze studentami z danego roku (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#opiekunowie>). Wszelkie problemy rozwiązywane są wspólnie z opiekunem, a jeśli zachodzi potrzeba – z Prodziekanem odpowiedzialnym za dany kierunek. Prodziekan sprawujący nadzór nad kierunkiem jest w stałym kontakcie ze starostami roczników i na bieżąco rozwiązuje wszystkie problemy studentów. Należy także zaznaczyć, że pracownicy dziekanatu na bieżąco udzielają fachowej pomocy formalnej, a w sytuacjach, które przekraczają ich kompetencje, kierują do innych jednostek uczelnianych w pionie Prorektora ds. Studenckich i Dydaktyki.

Pracownicy Wydziału opracowują pomoce dydaktyczne w formie podręczników, skryptów, rozdziałów w podręcznikach akademickich/monografiach naukowych oraz inne materiały dydaktyczne, w tym udostępniane on-line. W celu ułatwienia dostępności do dorobku naukowego pracowników uczelni uruchomiono OpenUP – Otwarty Portal Wiedzy, System Informacji Naukowej UP w Lublinie (<https://open.up.lublin.pl/Uczelnia/Wyszukiwarka>). Jest to niezmiernie ważna pomoc w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia. Osoby prowadzące zajęcia na kierunku Agroleśnictwo posiadają dorobek naukowy i dydaktyczny w zakresie dyscyplin, których dotyczą prowadzone zajęcia. W latach 2017-2022 pracownicy Wydziału stanowiący kadrę dydaktyczną kierunku Agroleśnictwo opracowali łącznie 177 monografii, rozdziałów w monografii, redakcji monografii naukowych wieloautorskich, 160 publikacji popularno-naukowych oraz 25 podręczników (Zal_Cz1_01_02), z których część wykorzystywana jest w procesie dydaktycznym i polecana studentom w celu rozszerzenia wiedzy w danym zakresie. W ostatnim czasie nakładem Powszechnego Wydawnictwa Rolniczego i Leśnego w Warszawie ukazało się drugie wydanie (2018) podręcznika „Uprawa ziół: poradnik dla plantatora” pod redakcją Barbary Kołodziej, który jest wykorzystywany przez studentów Agroleśnictwa w procesie realizacji programu zajęć z przedmiotów Surowce zielarskie oraz Zielarstwo. Z kolei w roku 2020 wydano podręcznik „Uprawa roślin” pod redakcją Andrzeja Koteckiego, w którym rozdział XII „Rośliny specjalne” opracowały Barbara Kołodziej i Danuta Sugier. Podręcznik wykorzystywany jest m.in. w trakcie realizacji przedmiotów Uprawa roli i roślin oraz Technologie upraw agroleśnych. Podręcznik „Choroby roślin uprawianych w ogrodach i parkach. Objawy i zwalczanie”, którego drugie wydanie pojawiło się w 2023 roku, a współautorem jest Elżbieta Patkowska, jest wykorzystywany podczas zajęć z przedmiotów Fitopatologia agroleśna oraz Choroby roślin.

Proces uczenia się studentów wspierają także pracownicy Biblioteki Głównej, ułatwiając korzystanie z zasobów bibliotecznych i baz literatury dostępnej on-line. Studenci UP w Lublinie, w tym kierunku Agroleśnictwo, mają szeroki dostęp do zasobów bibliotecznych, technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz pomocy dydaktycznych umożliwiających samokształcenie. W Bibliotece uniwersyteckiej studenci mają stały dostęp do książek i czasopism krajowych i zagranicznych (w tym dostęp cyfrowy do wydawnictw). Ze względu na akademicki charakter Lublina, studenci mogą również korzystać z innych bibliotek uniwersyteckich, w tym Biblioteki Głównej UMCS i Politechniki Lubelskiej. W Bibliotece Głównej UP w Lublinie funkcjonuje czytelnia, zlokalizowana na dwóch piętrach budynku, w której są dostępne 154 miejsca, w tym 31 miejsc to stanowiska z komputerami stacjonarnymi z dostępem do zasobów on-line. W Informatorium BG znajduje się 37 miejsc z dostępem do stałego łącza internetowego, z czego 27 stanowią miejsca z komputerami stacjonarnymi, a 10 – „w trybie laptop”. W Wypożyczalni BG znajduje się 15 miejsc z komputerami stacjonarnymi z dostępem do zasobów on-line. Ponadto biblioteka dysponuje czytelnią, w której

znajdują się 3 pokoje przeznaczone do pracy indywidualnej, 2 pokoje ze sprzętem multimedialnym do pracy w grupach oraz dwie kabiny akustyczne przystosowane do pracy 1-4 osób. W bibliotece przygotowane zostały przyjazne strefy z wygodnymi sofami, fotelami i pufami, a dla tych, którzy lubią uczyć się na świeżym powietrzu, istnieje możliwość skorzystania z zielonego tarasu i nauki na leżakach. Studenci mają możliwość korzystania z bezpłatnej sieci Wi-Fi, zarówno na terenie wszystkich budynków Uczelni, jak i domów studenckich.

W 2022 r., w Bibliotece przeprowadzono 18 projektów naukowych i popularnonaukowych promujących zasoby drukowane i elektroniczne. Informacje dotyczące zasobów i wydarzeń organizowanych przez Bibliotekę zamieszczane są regularnie na stronie internetowej Biblioteki, na profilach społecznościowych: Facebook i Instagram oraz w czasopiśmie Aktualności UP w Lublinie. Pracownicy Biblioteki organizują szkolenia z zakresu posługiwania się i wykorzystania baz danych dla nauczycieli akademickich oraz studentów. W szkoleniach stacjonarnych i on-line w 2022 roku uczestniczyło około 680 studentów. Władze UP w Lublinie i dyrektor Biblioteki dbają o bezpłatny dostęp do najnowszej literatury dla wszystkich studentów i pracowników m.in. w ramach uczestnictwa w konsorcjach. Obecnie zapewniony jest pełny dostęp do 57 baz danych (bibliometryczno-abstraktowych i pełnotekstowych) oraz 1797 innych zasobów elektronicznych (<https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/zasoby/bazy-danych/>). Doskonałym narzędziem wsparcia studentów w procesie uczenia jest całodobowy dostęp do wirtualnej czytelnicy z dowolnego miejsca przez platformę IBUK Libra (<http://han.bg.up.lublin.pl/han/ibuk-libra/>). IBUK Libra zawiera bogaty zbiór publikacji specjalistycznych, naukowych, popularnonaukowych i beletrystycznych. Platforma ta umożliwia pracę z tekstem, zaznaczanie fragmentów, tworzenie notatek czy tagowanie.

Studenci w procesie uczenia się mogą korzystać również z nowoczesnych laboratoriów (Zal_Cz1_05_02) wyposażonych w aparaturę analityczną i sprzęt laboratoryjny, gdzie pod opieką pracownika, mogą samodzielnie realizować badania naukowe, wykorzystywane m.in. do przygotowania pracy dyplomowej. Studenci mają również stały i nieograniczony dostęp do komputerów i Internetu, mogą oni korzystać z pracowni ogólnouczelnianych (60 stanowisk). Dostępne są także hotspot w kompleksie dydaktycznym Agro II oraz budynku Biblioteki Głównej UP. Studenci mogą również korzystać z sieci internetowej w domach studenckich oraz z gniazd internetowych na korytarzach wszystkich budynków.

Formy wsparcia krajowej i międzynarodowej mobilności studentów

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie oraz Wydział Agrobiotechnologii zapewniają szeroką ofertę mobilności studentów. Strategia w zakresie współpracy krajowej i zagranicznej zawierająca 10 celów strategicznych w tym zwiększanie mobilności studentów w ramach krajowych i międzynarodowych programów wymiany jest jedną z najważniejszych zawartych w aktualnej Strategii rozwoju Wydziału Agrobiotechnologii na lata 2021-2030 (<https://up.lublin.pl/agrobio/wydzial/strategia-rozwoju/#strategia>). Na podstawie porozumienia zawartego między UP w Lublinie z krajowymi uczelniami partnerskimi w sprawie wymiennego kształcenia studentów Uczelnia realizuje program MostAR, w ramach którego studenci ocenianego kierunku mogą część studiów (jeden semestr lub rok) odbyć poza uczelnią macierzystą (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/mostar/>). Istnieje również możliwość studiowania wybranych przedmiotów w oparciu o istniejące programy studiów w wybranej przez siebie uczelni, czym program MostAR nawiązuje do europejskiego systemu kształcenia w ramach programu Erasmus. Studia mogą być wówczas realizowane w oparciu o

indywidualny program składający się z przedmiotów wybranych z programu studiów uczelni partnerskiej. Studentom, którzy na uczelni partnerskiej nie mają możliwości osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się przewidzianych w programie studiów dla danego kierunku, stwarza się możliwość zrealizowania różnic programowych. Studenci korzystający z programu zachowują w tym czasie stypendium naukowe i pomoc materialną otrzymane na uczelni macierzystej, która dodatkowo opłaca stypendystom zakwaterowanie w domu studenckim uczelni przyjmującej w ramach wymiany. W UP w Lublinie został powołany Koordynator programu MostAR, którym jest kierownik Działu Organizacji i Toku Studiów. W latach 2017-2022 studenci Wydziału Agrobiotechnologii nie korzystali z wymiany MostAR, również żaden student z innej partnerskiej uczelni nie korzystał z tej wymiany. W czasie pandemii wymiana była znacznie ograniczona.

W podnoszeniu kompetencji studentów, ich rozwoju społecznym oraz zdobywaniu nowych doświadczeń zawodowych istotną rolę odgrywa mobilność zagraniczna. W strukturze Uczelni koordynacją i obsługą administracyjną mobilności studentów oraz pracowników dydaktycznych w ramach programów finansowanych przez Unię Europejską, jak i organizacją zagranicznych zawodowych praktyk studenckich, zajmuje się Biuro Mobilności Akademickiej. Program Erasmus+: „Szkolnictwo wyższe - Mobilność edukacyjna” (umowa 2021-1-PL01-KA131-HED-000003560 oraz 2022-1-PL01-KA131-HED-000052187) stwarza studentom UP w Lublinie możliwość wyjazdu na część studiów za granicę. Studia odbywane w zagranicznej uczelni w ramach programu Erasmus+ są traktowane jako integralna część studiów w uczelni macierzystej. Uczelnia w ramach programu Erasmus+ podpisała umowy dwustronne z ponad 100 uczelniami, z którymi prowadzona jest wymiana studentów lub pracowników. W przypadku gdy instytucja zagraniczna, w której studenci chcieliby realizować pewien etap kształcenia, nie ma podpisanej umowy bilateralnej z UP w Lublinie, pracownicy Biura Mobilności Akademickiej starają się o podpisanie takiej umowy, w celu umożliwienia studentom wyjazdu.

W celu wspierania mobilności krajowej i międzynarodowej studentów organizowane są spotkania informacyjne na temat dostępnych możliwości w tym zakresie np. podczas Dni Kierunku lub Dni Kariery, a także innych wydarzeń ogólnouniwersyteckich. Informacje zamieszczane są na stronie internetowej Uczelni (<https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/erasmus-student/>) i Wydziału (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#erasmus>). Informacje o programach umożliwiających podjęcie studiów studenci uzyskują poprzez stronę internetową Biura Mobilności Akademickiej, kontakt bezpośredni lub za pomocą poczty elektronicznej z pracownikami Biura, a także bezpośrednią informację przekazywaną przez wydziałowego Koordynatora. Informacje o rozpoczęciu rekrutacji na wyjazdy zagraniczne na część studiów pojawiają się na głównej stronie Uczelni (<https://up.lublin.pl/>). Na stronie Uczelni oraz Wydziału publikowane są również relacje studentów z wyjazdów w ramach programu Erasmus+ będące najlepszą formą zachęty i wsparcia dla potencjalnych uczestników programu (<https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/erasmus-student/#>; <https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#erasmus>).

O ostatecznym zakwalifikowaniu się studentów na studia wymienne decyduje, poza znajomością języka, również średnia ocen za cały okres studiów, a warunkami dodatkowymi są zaangażowanie kandydatów w działalność organizacyjną na Wydziale. Jest to jeden z elementów systemu motywacji studentów do osiągnięcia dobrych wyników w nauce i angażowania się w życie naukowe i społeczne Wydziału oraz Uczelni. Studenci kierunku są wspierani finansowo stypendiami oferowanymi w programie Erasmus+ na odbywanie za granicą praktyk zawodowych. Projekt Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, bezpośrednio powiązany z programem Erasmus+, jest istotnym elementem

wsparcia zagranicznej mobilności studentów niepełnosprawnych oraz znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. W ramach tego programu studenci mogą ubiegać się o wsparcie finansowe. Dzięki temu mogą oni rozwijać swoje zainteresowania i umiejętności w środowisku międzynarodowym, mimo trudnej sytuacji osobistej. Z ocenianego kierunku z możliwości wymiany akademickiej w latach 2020-2022 nie skorzystał żaden ze studentów, natomiast z Wydziału w latach 2017-2022 w celu realizacji części studiów wyjechały cztery osoby (Włochy, Niemcy, Cypr, Czechy), zaś w celu realizacji praktyk – dziewięć osób (Hiszpania, Grecja, Portugalia) – Zał_Cz1_07_02.

W trosce o rozwój kompetencji społecznych studentów, Uczelnia zabiega również o studentów z zagranicy, którzy chcieliby realizować część programu studiów w UP w Lublinie. W tym celu, dla przyjeżdżających, oferowane są bezpłatne zajęcia z języka polskiego, dostęp do siłowni, zajęć fitness i basenu, wsparcie ze strony studentów UP w ramach programu „Study Buddy”, organizacja spotkań integracyjnych np. Orientation Day czy wycieczek po mieście z przewodnikiem. W celu realizacji części studiów w ramach programu Erasmus+ w latach 2017-2022 przyjechało na Wydział 13 studentów z zagranicznych uczelni partnerskich (Turcja, Włochy, Hiszpania) (Zał_Cz1_07_02).

Formy wsparcia prowadzenia działalności naukowej oraz publikowania lub prezentacji jej wyników, jak również uczestniczenia w różnych formach komunikacji naukowej lub twórczości artystycznej

Działalność naukowa studentów ocenianego kierunku skupia się m.in. na realizacji badań w ramach prac dyplomowych. Praktyczne umiejętności studenci mogą poszerzać na zasadzie „wolontariatu”, uczestnicząc w zadaniach badawczych w ramach projektów NCN, ARiMR, MEN, WFOŚiGW, NCBiR oraz unijnych koordynowanych przez pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału. W latach 2018-2022 na Wydziale realizowano 23 takie projekty (Zał_Cz1_01_06) i niemal w każdy z nich zaangażowani byli studenci Wydziału. Jednym z nich był realizowany od 1.03.2020 do 31.11.2020 r. przez pracowników Katedry Mikrobiologii Środowiskowej i studentów projekt nr 8/2020/D/IN „Rozkład odpadowego pierza na bioprodukty przez grzyby wyodrębnione z gleb z przeznaczeniem do wykorzystania rolniczego” finansowany przez WFOŚiGW. Obecnie studenci zdobywają wiedzę i umiejętności wykonując zadania w ramach dwóch projektów realizowanych w Instytucie Genetyki, Hodowli i Biotechnologii roślin: (1) ‘Activated GEnebank NeTwork’ — ‘AGENT’, 862613-AGENT-H2020-SFS-2018-2020/H2020-SFS-2019-2, termin realizacji: 1.04.2020 - 1.04.2024 finansowany z programu Horyzont 2020 oraz (2) projektu NCN „Profilowanie ekspresji wybranych genów odpowiedzi na infekcję w interakcji *Avena sativa* - *Puccinia coronata*” (1.10.2022-30.09.2023).

Oprócz projektów kierowanych przez pracowników UP w Lublinie studenci mogą uczestniczyć w projektach zewnętrznych. Jeden ze studentów kierunku Agroleśnictwo brał czynny udział w pracach badawczych związanych z odbudową populacji kuropatwy zwyczajnej (*Perdix perdix*) na terenie Nadleśnictwa Lubartów. Projekt realizowany jest nadal w ramach „Programu wsiedlenia dla realizacji wzbogacenia różnorodności łąk polnych i leśnych na lata 2022-2026”.

Na Uczelni istnieje ponadto możliwość poszerzenia wiedzy i umiejętności w licznych pracowniach i laboratoriach Wydziału. Studenci mogą rozwijać swoje zainteresowania i zdobywać doświadczenie zawodowe uczestnicząc w badaniach prowadzonych w należących do Instytutu Genetyki, Hodowli i Biotechnologii Roślin: pracowni kultur tkankowych *in vitro*, pracowni fenotypowania cyfrowego, laboratorium analizy genomu roślinnego, laboratorium genomiki i transkryptomiki oraz laboratorium nanobiotechnologii. Dużym zainteresowaniem cieszą się również, przeznaczone do chemicznej,

biochemicznej, molekularnej i toksykologicznej analizy bakterii i grzybów, laboratoria Katedry Mikrobiologii Środowiskowej, a także laboratorium analiz fitochemicznych Katedry Roślin Przemysłowych i Leczniczych czy też laboratoria Katedry Chemii Rolnej i Środowiskowej oraz laboratorium gleboznawcze Instytutu Gleboznawstwa, Inżynierii i Kształtowania Środowiska. Praktyczne umiejętności studenci mogą dodatkowo doskonalić w Stacji Dydaktyczno-Badawczej w Sosnowicy, Stacji terenowej na Felinie oraz Gospodarstwie Doświadczalnym w Czesławicach (Zal_Cz1_05_02).

Studenci mają możliwość publikowania wyników badań prowadzonych we współpracy z naukowcami UP w Lublinie. Student kierunku Agroleśnictwo jest współautorem dwóch prac angielskojęzycznych posiadających łączny IF = 5,561, ocenianych na 170 pkt MEiN, opublikowanych w czasopismach *Foods* oraz *Rocznikach Naukowych Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego*, a także pięciu prac w czasopismach nieposiadających IF (Zal_Cz1_01_09).

Studenci zapraszani są też do uczestniczenia w konferencjach naukowych. Dwoje studentów kierunku Agroleśnictwo było współautorami dwóch posterów (1. Czosnek niedźwiedzi jako potencjalny komponent upraw agroleśnych, 2. Arnika górską jako potencjalny komponent upraw agroleśnych) prezentowanych w ramach III Ogólnopolskiej Konferencji Agroleśnictwa organizowanej przez IUNG-PIB w Puławach 5.10.2022 r. Studentka kierunku Agroleśnictwo była współautorką doniesienia konferencyjnego „Wpływ wypasu owiec w systemie sylwopastoralnym w Nadleśnictwie Pińczów na siedlisko” przedstawionego na II Międzynarodowej Konferencji Naukowej z cyklu „Gospodarowanie przestrzenią a zasoby przyrodnicze” w Kazimierzu Dolnym 9-10.06.2022 r. Ponadto na 85. Zjeździe Naukowym Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego, odbywającym się w dniach 23-24.09.2021 r. w Olsztynie student kierunku Agroleśnictwo przedstawił dwa postery (1. Wpływ wzbogacenia środowiska na wyniki produkcyjne przepiórek japońskich, 2. Wzbogacenie środowiska chowu przepiórki japońskiej w kontekście dobrostanu ptaków), w których był odpowiednio pierwszym oraz czwartym autorem.

Studenci ocenianego kierunku mogą rozwijać swoje zainteresowania i umiejętności w ramach działalności wszystkich kół naukowych funkcjonujących na uczelni, w tym 10 wydziałowych studenckich kołach naukowych: SKN Analityków Środowiska (<https://up.lublin.pl/agrobio/skn-analitykow-srodowiska/>), SKN Mikrobiologów 'Mikrobios' (<https://up.lublin.pl/agrobio/skn-mikrobios/>), SKN Gospodarki Przestrzennej, SKN Turystyczno-Krajoznawcze (<https://up.lublin.pl/agrobio/studenckie-kolo-naukowe-turystyczno-krajoznawcze/>), SKN Biologii Molekularnej BioGen, SKN Agronomów (<https://pl-pl.facebook.com/sknagronomow/>), SKN Inżynierii Środowiska, SKN Leśników (<https://www.facebook.com/skn.lesnikow.up.lublin/>), SKN Rachunkowości i Finansów, SKN Biogeochemików (Zal_Cz1_08_03). Studenci działający w kołach naukowych biorą czynny udział w pracach badawczych prowadzonych w ramach działalności SKN, których efektem są liczne artykuły w czasopismach naukowych lub rozdziały monografii. W latach 2018-2022 studenci działający w wydziałowych kołach naukowych opublikowali 45 rozdziałów w monografiach, przy czym studenci z kierunku Agroleśnictwo byli autorami 13 rozdziałów w monografiach: (1) Nauki przyrodnicze: fauna i hodowla zwierząt. Młodzi Naukowcy, Poznań, 2020, (2) Wybrane zagadnienia produkcji zwierzęcej, Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, 2020, (3) Nauki przyrodnicze: fauna i flora. Młodzi Naukowcy, Poznań, 2021, (4) Nauki przyrodnicze – fauna i flora. Młodzi Naukowcy, Poznań, 2022. Wyniki prac eksperymentalnych studenci SKN prezentują w formie posterów oraz referatów na ogólnopolskich oraz międzynarodowych konferencjach naukowych, za które otrzymują wyróżnienia. Spośród 197 referatów, posterów i

doniesień konferencyjnych przygotowanych przez wydziałowe koła naukowe w latach 2018-2022, współautorami sześciu z nich, prezentowanych m.in. na konferencji pt. Badania i rozwój młodych naukowców w Polsce w Poznaniu (16.11.2020) czy Międzynarodowym Sympozjum Studenckich Kół Naukowych w Lublinie (15.04.2021) byli studenci kierunku Agroleśnictwo (Zal_Cz1_01_09). Studenckie Koła Naukowe są również zaangażowane w działalność mającą na celu promowanie Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, m.in. przez cykliczny udział w Dniach Otwartych oraz Lubelskim Festiwalu Nauki.

Pracownicy i władze Wydziału organizują lub współorganizują różnego rodzaju warsztaty i szkolenia. We wrześniu 2022 r. w ramach działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Województwa Lubelskiego, Stowarzyszenie Centrum Edukacji Tradycja i Współczesność realizowało bezpłatne trzydniowe szkolenia dla studentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie „Konsolidacja gospodarstw rolnych w kontekście wzrostu ich dochodowości”.

Na Wydziale Agrobiotechnologii prowadzone są wykłady otwarte w języku polskim oraz Open Seminar – wykłady w języku angielskim, w których uczestniczyć mogą studenci i pracownicy Uczelni. Rozwijają one zainteresowania i poszerzają horyzonty naukowe studentów. Wykłady w ramach cyklu Open Seminar prowadzone są od 2016 r., a prelegentami byli pracownicy UP w Lublinie oraz różnych instytucji naukowych z kraju i zagranicy. Wykład „The Australian Cereal Rust Control Program – integrating pathology, genetics and pre-breeding to protect Australian cereal crops” wygłosił Prof. Robert Park z Uniwersytetu w Sydney w Australii, znany na całym świecie fitopatolog. Konieczność ochrony bioróżnorodności w wykładzie „The Importance of Plant Genetic Resources for the future” omówił Prof. Dr. Dr. h.c. Andreas Börner, Dyrektor Banku Genów, Leibniz Institute of Plant Genetics and Crop Plant Research (IPK) w Gatersleben, w Niemczech. Swoje dokonania naukowe przedstawili również badacze z Indii, Portugalii, Turcji, Ukrainy, Wielkiej Brytanii (Zal_Cz1_02_01). Wykłady otwarte w języku polskim prowadzono m.in. w ramach zebrań naukowych Polskiego Towarzystwa Agronomicznego. Jeden z takich wykładów odbył się 22.06.2022 r. i dotyczył odporności chwastów na herbicydy, a wygłosiła go Pani dr Marta Stankiewicz-Kosyl z SGGW w Warszawie. Polskie Towarzystwo Agronomiczne wraz z Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Agroleśnictwa zaprosiło do wygłoszenia wykładu „Agroleśnictwo - nowy kierunek produkcji w rolnictwie” Pana doktora Roberta Borka z Zakładu Biogospodarki i Analiz Systemowych z IUNG-PIB w Puławach. W spotkaniu uczestniczyli pracownicy naukowcy Wydziału Agrobiotechnologii oraz studenci kierunku Agroleśnictwo, Rolnictwo i Agrobiznes (<https://up.lublin.pl/agrobio/agrolesnictwo-nowy-kierunek-produkcji-w-rolnictwie/>).

Ciekawą formą wykładów są ponadto webinary transmitowane on-line. W październiku i listopadzie 2020 r. Rafael Churawski z German Poland Bridge Group poprowadził dwa seminaria „Różnice kulturowe Polska-Niemcy. Co warto wiedzieć rozpoczynając działalność gospodarczą” oraz „Jak założyć i prowadzić własną firmę w Niemczech”.

Z inicjatywy Dziekana Wydziału Agrobiotechnologii, Prodziekana oraz Rady Programowej Kierunku Agroleśnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, 8 listopada 2022 r. w ramach Dni Kierunku Agroleśnictwo zorganizowano konferencję, która była skierowana do pracowników, studentów i interesariuszy zewnętrznych. W trakcie konferencji zaprezentowano kierunek studiów, a także wygłoszono wykłady „Rzadkie i chronione gatunki zwierząt występujące w lasach” oraz „Wypas owiec w systemie sylwopastoralnym w otulinie zespołu zamkowo-parkowego Zamku w Janowcu”.

Wśród osiągnięć i zaangażowania naukowego i społecznego studentów Wydziału można także wyróżnić działalność związaną z upowszechnianiem wiedzy. Jest ona realizowana we współpracy z pracownikami Wydziału oraz doktorantami, m.in. poprzez prowadzenie warsztatów dla szkół i przedszkoli czy też udział w corocznym Lubelskim Festiwalu Nauki, w ramach którego odbywają się warsztaty, wykłady oraz projekty naukowe. W latach 2018-2022 Wydział przedstawił w ramach festiwalu 82 takie projekty, których współautorami byli także studenci (ZaI_Cz1_08_05). Okazją do zaprezentowania przez studentów swoich osiągnięć w formie warsztatów, wykładów lub pokazów są także, organizowane zazwyczaj w kwietniu, Dni Otwarte UP w Lublinie. Tylko w 2022 roku w Dniach Otwartych wzięło udział ponad 1200 osób z 67 szkół, a pracownicy, doktoranci i studenci przygotowali blisko 70 warsztatów.

Formy wsparcia studentów we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji

Pracownicy Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego są odpowiedzialni za działania mające na celu ułatwienie startu zawodowego absolwentów oraz włączanie praktyków w proces kształcenia. Współpraca Wydziału z przedsiębiorcami umożliwia studentom odbywanie ciekawych staży zawodowych. Częścią Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego jest Biuro Karier (<https://bk.up.lublin.pl/>), którego pracownicy organizują warsztaty i szkolenia przygotowujące studentów do wejścia na rynek pracy, prowadzą doradztwo zawodowe indywidualne i grupowe, pomagają określić predyspozycje zawodowe, uczą sporządzania listu motywacyjnego czy właściwego przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej. Statutowymi zadaniami Biura Karier są m.in. nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów z pracodawcami oferującymi miejsca praktyk, staży i pracy, gromadzenie informacji o przedsiębiorstwach działających w kraju, pozyskiwanie ofert pracy, monitorowanie zmian na rynku pracy, badanie losów zawodowych absolwentów i utrzymywanie kontaktów z absolwentami. Biuro Karier prowadzi bazę danych studentów i absolwentów szukających pracy, współpracuje również z biurami karier z innych uczelni. Pracownicy Biura Karier przekazują informacje dedykowane studentom, w tym studentom kierunku Agroleśnictwo, drogą mailową, poprzez Wirtualny Dziekanat, jak również udostępniają je na stronie Wydziału Agrobiotechnologii.

Biuro bierze udział w targach pracy organizowanych przez Miejski i Wojewódzki Urząd Pracy, oraz spotkaniach w Klubie Pracodawców funkcjonującym pod auspicjami Miejskiego Urzędu Pracy. Wraz z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Lublinie w ramach Lubelskiego Uniwersytetu Inspiracji Biuro organizuje spotkania z przedsiębiorcami. Od kwietnia 2018 r. realizowany jest projekt „Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020, Oś priorytetowa III. Szkolnictwo Wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych POWR.03.05.00-00-Z232/17. Biuro realizuje działania projektowe zawarte w dwóch modułach: Moduł Podnoszenia Kompetencji oraz Moduł Wsparcia Świadczenia Wysokiej Jakości Usług przez instytucje wspomagające studentów w rozpoczęciu aktywności zawodowej na rynku pracy. Okres realizacji projektu: od 01.08.2018 do 31.10.2023. W ramach tego projektu w latach 2018-2022 z doradztwa indywidualnego skorzystało 54 studentów, w tym 4 z Wydziału Agrobiotechnologii. W szkoleniach realizowanych w ramach projektu brało udział 94 studentów Wydziału. W spotkaniach z pracodawcami, które z powodu pandemii odbywały się tylko w latach 2019 oraz 2022, uczestniczyło 200 studentów Wydziału (ZaI_Cz1_08_06).

Corocznie doradcy zawodowi Biura Karier są współorganizatorami ogólnopolskiego projektu „Gra o Karierę - Biuro Karier dla Ciebie”. Projekt obejmuje doradztwo zawodowe indywidualne oraz szkolenia grupowe z zakresu rynku pracy prowadzone przez doradców zawodowych Biura, jak również trenerów zewnętrznych i przedstawicieli publicznych służb zatrudnienia. Studenci kierunku Agroleśnictwo mieli możliwość korzystania ze wszystkich form działalności Biura, w tym z bezpłatnych szkoleń: (1) Warsztaty efektywnej współpracy w zespole, (2) Warsztaty przygotowania biznesplanu, (3) Aktywni na rynku pracy, (4) Obsługa programu AutoCad, (5) Zajęcia praktyczne w zakresie budowania wizerunku i autoprezentacji w języku angielskim, (6) Warsztaty wiedzy o rynku pracy, (7) Wystąpienia publiczne, (8) Rozmowa rekrutacyjna po angielsku i wielu innych (Za1_Cz1_08_07). Informacje o możliwości odbycia szkoleń pojawiają się regularnie na stronie internetowej Wydziału i Uczelni.

W kwietniu 2021 roku została udostępniona użytkownikom nowoczesna platforma, MODUŁ KARIERA, łącząca studentów i absolwentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, pracodawców, a także absolwentów innych uczelni. W skład platformy wchodzi strona internetowa: <https://bk.up.lublin.pl/> oraz PORTAL KARIERA. Znaleźć tam można m.in. aktualne oferty pracy i staży w kraju i zagranicą, oferty praktyk i wolontariatu, informacje o certyfikowanych szkoleniach i warsztatach, relacje z wydarzeń i aktualności dotyczące rozwoju zawodowego i sytuacji na rynku pracy. Każdy użytkownik ma możliwość założenia na PORTALU KARIERA swojego konta, dzięki czemu może skorzystać z bezpłatnego generatora CV oraz przygotować swój zawodowy profil na podstawie posiadanego doświadczenia, kompetencji, zainteresowań i preferowanych lokalizacji.

W dniach 22.11.2022 r. oraz 28.11.2022 r. odbyły się zorganizowane przez Biuro Karier „Panele z Pracodawcami” (17 i 18 edycja) dedykowane również studentom kierunku Agroleśnictwo. W wydarzeniu wzięły udział następujące przedsiębiorstwa i instytucje: Gospodarstwo Ogrodniczo-Szkółkarskie Pawła Dąbrowskiego i Marty Dąbrowskiej, Ekogwarancja PTRE Sp. z o.o., AgroPlants, AgroBeeris, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR), BayWa Agro Polska. Na spotkaniu przekazane były również informacje dotyczące m.in. wyselekcjonowanych ofert pracy, praktyk, staży i wolontariatu dla studentów kierunku Agroleśnictwo.

Osoby z niepełnosprawnościami również mogą liczyć na wsparcie ze strony Uczelni we wchodzeniu na rynek pracy. Uczelnia popisała kilka porozumień o współpracy na rzecz osób z niepełnosprawnościami m.in. z fundacjami wspierającymi osoby z niepełnosprawnościami (np. HEROS) czy instytucjami państwowymi (np. PFRON). Dzięki tym porozumieniom wspólnie z tymi instytucjami organizowane są spotkania informacyjne dla osób z niepełnosprawnościami, gdzie mogą one uzyskać informacje dotyczące ścieżki kariery zawodowej (ostatnie takie spotkanie miało miejsce 17.01.2023 r.). Osoby z niepełnosprawnościami mogą również korzystać z porad doradcy zawodowego zatrudnionego w Biurze Karier.

Absolwenci kierunku Agroleśnictwo II stopnia po uzyskaniu tytułu zawodowego magistra inżyniera mogą kontynuować naukę i rozwijać swoje pasje badawcze w Szkole Doktorskiej UP w Lublinie. Zasady rekrutacji do tej szkoły oraz Regulamin studiów doktoranckich dostępne są na stronie Uczelni (<https://up.lublin.pl/szkola-doktorska/>). Absolwenci mają także możliwość wyboru specjalistycznego kształcenia na studiach podyplomowych oferowanych przez UP w Lublinie, jak np.: Diagnostyka molekularna, Analityka, bezpieczeństwo i certyfikacja żywności, Hortiterapia, Ocena oddziaływania i zarządzanie środowiskiem, Rolnictwo ekologiczne, Szkody w gospodarstwach rolnych i ich szacowanie (<https://up.lublin.pl/studia-podyplomowe/>).

Formy wsparcia aktywności studentów: sportowej, artystycznej, organizacyjnej oraz w zakresie przedsiębiorczości

Uczelnia stwarza doskonałe warunki do rozwoju kultury fizycznej studentów oraz ich uczestnictwa w życiu kulturalnym, zapewniając zaplecze techniczne i pomieszczenia do organizacji spotkań oraz wsparcie finansowe agend studenckich.

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie zapewnia studentom możliwość angażowania się w zarządzanie Uczelnią i jej prawidłowe funkcjonowanie. Studenci studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, prowadzonych przez Uczelnię, tworzą samorząd studencki, który działa zgodnie z regulaminem (<https://up.lublin.pl/bip/regulamin/regulamin-samorzadu-studenckiego-up/>). Ustalanie programu studiów wymaga zasięgnięcia opinii samorządu studenckiego. Przewodniczący samorządu studenckiego jest członkiem Rady Uczelni, która monitoruje zarządzanie uczelnią. Senat, poza Radą Uczelni, jest drugim głównym organem kolegialnym Uczelni, a 20% jego członków stanowią studenci i doktoranci. Powołanie Prorektora ds. Studenckich i Dydaktyki, do którego zakresu obowiązków należą sprawy studenckie, wymaga uzgodnienia z samorządem studenckim. Trzej przedstawiciele studentów wskazanych przez samorząd studencki wchodzi w skład Kolegium Wydziału, do kompetencji którego należy m.in. ustalanie kierunków działalności dydaktycznej, opiniowanie wniosków o powołanie Dziekanów i Prodziekanów czy wniosków o utworzenie nowych kierunków. Studenci wchodzi również w skład Komisji Wyborczej Uczelni, a wraz z doktorantami stanowią nie mniej niż 20% Kolegium Elektorów Uczelni. W sprawach dyscyplinarnych dotyczących nauczycieli akademickich Senat powołuje Komisję Dyscyplinarną dla nauczycieli akademickich, w skład której wchodzi przedstawiciele samorządu studenckiego, a ich kadencja trwa dwa lata. Prawa i obowiązki studentów UP w Lublinie określa szczegółowo Statut uczelni w rozdziale X tego dokumentu.

Studenci mają prawo zrzeszać się w uczelnianych organizacjach studenckich, szczególnie w kołach naukowych, zespołach artystycznych i sportowych. Studenci mogą się zrzeszać w organizacjach, takich jak: Akademicki Związek Sportowy, Związek Młodzieży Wiejskiej, czy w organizacjach o profilu kulturowym, jakich działa wiele w dużym ośrodku akademickim jakim jest Lublin. Studenci są włączani również we współorganizowanie i prowadzenie największych, cyklicznych przedsięwzięć popularno-naukowych Lubelszczyzny – Nocy Uniwersytetów i Lubelskiego Festiwalu Nauki oraz kulturalnych – Feliniady, a obecnie Tygodnia Kultury Studenckiej organizowanego z innymi uczelniami Lublina. Reprezentantem ogółu studentów w Uczelni jest Samorząd Studencki. W Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie funkcjonują akademickie organizacje studenckie, w których studenci mogą realizować swoje pasje, zainteresowania lub doskonalić swój talent w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych. Do organizacji studenckich działających w UP w Lublinie należą: Stowarzyszenie Studentów Nauk Przyrodniczych, Akademicki Związek Sportowy, Związek Młodzieży Wiejskiej, Chór Akademicki Uniwersytetu Przyrodniczego, Zespół Pieśni i Tańca „Jawor”, Duszpasterstwo akademickie (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/dzialalnosc-studencka/>).

Uczelnia dysponuje nowoczesną bazą rekreacyjną i sportową, którą stanowi Centrum Kultury Fizycznej i Sportu oraz ośrodek sportów wodnych i żeglarstwa nad jeziorem Piaseczno. Centrum Kultury Fizycznej i Sportu umożliwia studentom dostęp do sal gimnastycznych, siłowni, pływalni, kortu tenisowego, sali tanecznej i sportów walki, tenisa stołowego oraz kajaków i żaglówek nad jeziorem Piaseczno. Poza treningami w kilkunastu sekcjach, rozgrywkami ligowymi, turniejami i zajęciami fakultatywnymi, organizowane są obozy jeździeckie, narciarskie, rowerowe i żeglarskie

(również rejsy) w kraju i za granicą. W ubiegłym roku oddano do użytku Stację Badawczą i Ośrodek Dydaktyczno-Szkoleniowy Jeździectwa i Hipoterapii na Felinie, gdzie studenci mają możliwość korzystania z nowoczesnego hipodromu, krytej ujeżdżalni lub lonżownika. Studentom, którzy chcieliby rozwijać się w wybranych przez siebie sportach, Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego UP w Lublinie oferuje udział w zajęciach sekcji sportowych koszykówki, piłki siatkowej, piłki nożnej, piłki ręcznej, lekkiej atletyki, pływania, judo, trójboju siłowego, ergometru wioślarskiego, badmintonu, rowerowej, tenisa stołowego. Zajęcia realizowane są na terenie nowoczesnego Centrum Kultury Fizycznej i Sportu UP w Lublinie (Za1_Cz1_08_08). Udział w sekcjach pozwala na rozwijanie umiejętności ruchowych i motorycznych w zakresie danej dyscypliny, wyposaża w niezbędną wiedzę na temat wybranej dyscypliny, kształtuje kompetencje społeczne. Dzięki pracy w sekcji studenci nabywają także wiedzę na temat specyfiki wysiłku fizycznego w danym sporcie, rozumieją jego wpływ na organizm i zdrowie człowieka oraz znaczenie higienicznego trybu życia w zakresie wypoczynku, diety i odnowy. Studenci zrzeszeni w KU AZS UP mają także możliwość realizowania się w działalności organizacyjnej klubu, prowadząc różnego rodzaju imprezy sportowe zarówno na terenie naszego województwa, jak również ogólnopolskie. KU AZS uczestniczy również w Akademickich Mistrzostwach Województwa Lubelskiego będących ćwierćfinałami rozgrywek ogólnopolskich w poszczególnych dyscyplinach oraz Akademickich Mistrzostwach Polski, a także Ogólnopolskich Igrzyskach Studentów Pierwszego Roku, które zaczynają się od lokalnej imprezy dla studentów pierwszego roku - Uniwersjady Lubelskiej (Za1_Cz1_08_09). Centrum Kultury i Folkloru Wsi pozwala studentom rozwijać swoje zdolności w Zespole Pieśni i Tańca „Jawor”, Chórze Akademickim oraz Sekcji Tańca Towarzyskiego. Zespół „Jawor” oraz Chór oferują zajęcia na różnym poziomie zaawansowania – najlepsi koncertują w kraju i za granicą.

Wsparcie dla studentów w zakresie przedsiębiorczości i doradztwa zawodowego organizuje Biuro Karier UP w Lublinie (<https://bk.up.lublin.pl/>) i jest nim obszerna oferta szkoleń, warsztatów, targów pracy, spotkań z pracodawcami oraz indywidualnych konsultacji z doradcą zawodowym.

System motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce i działalności naukowej oraz sposoby wsparcia studentów wybitnych

System motywowania studentów w UP w Lublinie jest różnorodny i składa się m.in. ze stypendiów za wyniki w nauce, zachęcania studentów do prac w kołach naukowych (zwłaszcza w SKN Biologów i Hodowli Zwierząt - Sekcja Hodowli Drobiu, SKN Mikrobiologów „Mikrobios”, SKN Analityków Środowiska, SKN Bioinżynierów i Biotechnologów BioGen, SKN Agronomów czy SKN Leśników, jak też poza uczelnią macierzystą) oraz umożliwienia uczestnictwa w realizacji badań naukowych w jednostkach. Należy podkreślić, że formą motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej jest możliwość prezentowania własnych badań na konferencjach studenckich organizowanych przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, a także stworzenie możliwości uczestniczenia w konferencjach i sejmikach poza macierzystą Uczelnią. Wyjazdy na konferencje studentów, którzy opracowali referaty, wystąpienia lub postery, są prawie w całości finansowane ze środków Wydziału Agrobiotechnologii lub UP w Lublinie.

Studenci kształcący się na kierunku Agroleśnictwo mają możliwość indywidualnej organizacji studiów (IOS) określoną w Regulaminie studiów UP w Lublinie w §18 (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/01/Regulamin-studiow-01.10.2022.pdf>). Ubiegać się o IOS mogą m.in. studenci wyróżniający się w działalności samorządowej, kulturalnej lub sportowej, studiujący na

dwóch lub więcej kierunkach studiów, odbywający część studiów w innych uczelniach krajowych lub zagranicznych, studentki w ciąży oraz studenci będący rodzicami. Studentom będącym rodzicami proces uczenia się ułatwia żłobek dla dzieci pracowników, doktorantów i studentów Uczelni, zlokalizowany na terenie miasteczka akademickiego, (www.zlobek.maluch.net).

Studenci UP w Lublinie mają szeroką ofertę wsparcia materialnego umożliwiającego im łatwiejsze funkcjonowanie w społeczności akademickiej i skoncentrowanie się na nauce. W ramach środków funduszu stypendialnego studenci mogą ubiegać się o pomoc materialną w formie różnego rodzaju stypendiów socjalnych i zapomóg. Szczegółowe informacje prezentowane są na stronie Uczelni (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/stypendia/>).

Od roku akademickiego 2016/2017 z inicjatywy Rektora UP w Lublinie wprowadzono system nagradzania studentów z najwyższą średnią ocen za rok akademicki na każdym kierunku, poziomie i w każdej formie kształcenia. O stypendium Rektora może ubiegać się student, który uzyskał za poprzedni rok studiów średnią ocen nie niższą niż 4,0 lub posiada osiągnięcia naukowe i uzyskał w tej kategorii co najmniej 40 punktów lub posiada osiągnięcia artystyczne i uzyskał w tej kategorii co najmniej 40 punktów, lub posiada osiągnięcia sportowe we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym i uzyskał w tej kategorii co najmniej 40 punktów oraz został wpisany na kolejny rok studiów i uzyskał wszystkie zaliczenia i egzaminy z przedmiotów objętych programem studiów w terminach określonych w regulaminie studiów. Stypendium może pobierać nie więcej niż 10% studentów danego kierunku studiów. Działania te sprzyjają osiągnięciu zakładanych efektów uczenia się, zdobywaniu umiejętności badawczych oraz wchodzeniu na rynek pracy. W latach 2020-2022 stypendium Rektora przyznano studentom kierunku Agroleśnictwo siedmiokrotnie (Zal_Cz1_08_01). Bardzo zdolni studenci zamieszkujących na terenie Gminy Lublin mogą starać się o stypendium ufundowane przez Prezydenta Miasta Lublin w ramach „Miejskiego programu stypendialnego dla studentów i doktorantów” określonego Uchwałą nr 340/IX/2019 Rady Miasta Lublin z dnia 5 września 2019 r. w sprawie zasad udzielania pomocy materialnej w formie stypendiów naukowych dla wybitnie uzdolnionych studentów oraz doktorantów. Tryb przyznawania stypendiów określa regulamin, który jest załącznikiem do uchwały Rady Miejskiej (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2019 r. poz. 5224).

Studenci zamieszkali lub studiujący w województwie lubelskim mogą również ubiegać się o stypendium Marszałka Województwa Lubelskiego. Zasady przyznawania Studenckich Stypendiów Marszałka Województwa Lubelskiego reguluje uchwała nr XXX/471/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 25 października 2021 r. w sprawie pomocy materialnej przyznawanej w formie stypendiów. W 2022r. studenckie stypendium Marszałka Województwa Lubelskiego otrzymała jedna osoba z kierunku Agroleśnictwo.

Ponadto wybitnie uzdolnieni studenci UP mogą starać się o stypendium Ministra Edukacji i Nauki za wybitne osiągnięcia naukowe, artystyczne lub sportowe. W roku akademickim 2021/2022 stypendium Ministra za znaczące osiągnięcia naukowe otrzymał jeden student kierunku Agroleśnictwo (<https://up.lublin.pl/blog/studenci-up-w-lublinie-laureatami-stypendium-mein-za-znaczace-osiagniecia/>).

W obszarze wspierania motywacji studentów, oprócz możliwości uzyskania stypendium Rektora za wyniki w nauce, wymienić należy również możliwość zdobycia wyróżnienia pracy dyplomowej. W latach 2020-2022 na ocenianym kierunku jedna osoba otrzymała takie wyróżnienie (Zal_Cz1_08_10). Studenci mogą również ubiegać się o nagrodę dla najwybitniejszych studentów Związku Uczelni Lubelskich. W roku 2022 taką nagrodę za całokształt osiągnięć, w tym pracę magisterską, otrzymała jedna ze studentek Wydziału Agrobiotechnologii. Konkursy na najlepsze prace magisterskie

organizowane są także przez inne podmioty, jak np. Polską Organizację Turystyczną, która w projekcie „Teraz Polska Turystyka” wyróżniła studentkę naszego Wydziału.

Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej

Wszelkie informacje dostępne są w Dziekanacie, w Dziale Organizacji i Toku Studiów (a w nim w Biurze Stypendiów Studenckich), Dziale Rekrutacji i Promocji, Dziale Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego, Biurze Mobilności Akademickiej, Biurze ds. Osób z Niepełnosprawnościami oraz na stronie internetowej <https://up.lublin.pl/>. Podstawowe informacje dotyczące systemu wsparcia przekazywane są studentom na początku roku akademickiego przez opiekunów poszczególnych lat. Dużą rolę w akcji informacyjnej dla studentów I roku odgrywa Samorząd Studencki. Wiele informacji dotyczących form kształcenia, wsparcia psychologicznego czy regulamin studiów dostępnych jest na stronie internetowej Uczelni (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/>). Szczegółowe informacje dotyczące systemu wsparcia materialnego są upubliczniane na stronie internetowej UP w Lublinie w zakładce Edukacja/Student/Stypendia (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/stypendia/>). UP w Lublinie, poszczególne Wydziały, Samorząd Studencki i organizacje studenckie mają swoje profile na portalu społecznościowym Facebook, za pomocą którego w szybki sposób rozpowszechniane są stosowne informacje adresowane do studentów. Informacje dotyczące bezpośrednio danego studenta, w tym związane z pomocą materialną, przekazywane są drogą e-mailową, za pomocą systemu Wirtualny Dziekanat, a także listownie za pomocą poczty tradycyjnej.

Sposoby rozstrzygnięcia skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz ich skuteczność

Studentom przysługuje prawo do składania skarg i wniosków w sprawach związanych z organizacją i przebiegiem procesu kształcenia, obsługą administracyjną studentów oraz w innych kwestiach bezpośrednio lub pośrednio dotyczących studentów.

Pierwszą osobą, do której mogą zwrócić się studenci danego rocznika z wnioskiem lub skargą, jest opiekun roku. Skargi i wnioski w formie pisemnej studenci mogą składać za pośrednictwem dziekanatu do Dziekana Wydziału Agrobiotechnologii lub odpowiedniego Prodziekana podejmującego działania w ramach upoważnienia udzielonego przez Dziekana. Organem jednoosobowym lub osobami uprawnionymi do rozpatrywania skarg i wniosków wnoszonych przez studentów w zakresie swoich kompetencji są odpowiednio: Rektor, Prorektor ds. Studenckich i Dydaktyki, Dziekan, Prodziekan. Studenci składają skargi i wnioski odpowiednio w Biurze Rektora, Sekretariacie Prorektora ds. Studenckich i Dydaktyki lub Dziekanacie. Pracownicy przyjmujący zgłoszenia są odpowiedzialni za prawidłowe wprowadzenie zgłoszenia do ewidencji i przestrzegania terminów ich rozpatrywania. Rejestr skarg i wniosków obejmuje numer sprawy, istotę sprawy, podjęte działania. Skargę lub wniosek skierowany niezgodnie z właściwością rzeczową organu jednoosobowego lub osób uprawnionych do rozpatrywania skarg i wniosków należy przekazać nie później niż w terminie 7 dni od daty wpływu właściwej stronie, zawiadamiając równocześnie studentów o tym fakcie. Skargi, wnioski i zgłoszenia sytuacji konfliktowych powinny być szczegółowo uzasadnione. W przypadku wątpliwości co do ich treści lub konieczności złożenia dodatkowych wyjaśnień i uzupełnień wzywa się studentów w terminie 7 dni od dnia otrzymania skargi lub wniosku. Wezwanie powinno zawierać pouczenie, że nieusunięcie braków spowoduje pozostawienie skargi lub wniosku bez rozpoznania. Studentom przysługuje prawo odwołania od decyzji Dziekana do Rektora za pośrednictwem

Dziekana. Jeżeli Dziekan, który wydał decyzję uzna, że odwołanie zasługuje w całości na uwzględnienie, może wydać nową decyzję, w której zmieni lub uchyli zaskarżoną decyzję. Odwołanie wraz z aktami sprawy przekazywane są do Rektora za pośrednictwem Biura Organizacji i Toku Studiów podlegającemu Prorektorowi ds. Studenckich i Dydaktyki. Decyzja Rektora jest ostateczna. W Uczelni funkcjonuje Komisja Dyscyplinarna dla studentów, która rozstrzyga spory i rozpatruje skargi zgłaszane przez studentów.

Szczegółowe zasady rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów zawiera Zarządzenie nr 52 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 25 maja 2021 r. w sprawie zasad składania oraz rozpatrywania skarg i wniosków wnoszonych przez studentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/05/z-52-2021.pdf>). Na Wydziale obowiązuje zgodny z tym Zarządzeniem sposób przyjmowania wniosków i skarg określony procedurą WA-A6 (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-A6-Procedura-przyjmowania-skarg-i-wnioskow.pdf>).

Zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacje kadry wspierającej proces kształcenia

Wydział Agrobioinżynierii zapewnia obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów. W strukturze funkcjonowania Wydziału jednostką nadrzędną jest Dziekan, następnie Prodziekan. W ramach funkcjonowania dziekanatu (<https://up.lublin.pl/agrobio/dziekanat/>) prowadzona jest skuteczna i kompetentna obsługa administracyjna studentów. Informacje dotyczące programu kształcenia i procedur toku studiów kierunku są zamieszczane i sukcesywnie uzupełniane w systemie Bazus (w Wirtualnym Dziekanacie) i na stronach internetowych Wydziału. Dokumentacja dostępna jest również w aktach dziekanatu.

Zespół dziekanatu zajmuje się obsługą administracyjną studentów w zakresie: toku studiów, spraw socjalnych, dydaktyki, praktyk, jakości i akredytacji. Poszczególni pracownicy dziekanatu Wydziału Agrobioinżynierii obsługują przypisane im kierunki studiów, przy czym jeden pracownik dziekanatu obsługuje trzy kierunki studiów. Dziekanat zlokalizowany jest w budynku Rektoratu przy ul Akademickiej 13. Dziekanat przyjmuje studentów od poniedziałku do piątku, z wyjątkiem środy, w godzinach 11-14, które zostały ustalone w porozumieniu z Samorządem Studenckim i podane do wiadomości studentów. Poza tym pracownicy dziekanatu są dostępni pod wskazanymi dla kierunków studiów numerami telefonu w godzinach pracy. W każdą zjazdową sobotę i podczas sesji egzaminacyjnej w godzinach 9-13 pełniony jest dyżur w celu obsługi studentów studiów niestacjonarnych. Kontakt z dziekanatem może się również odbywać za pomocą poczty e-mail pod adresem: dziekanat.agbioinz@up.lublin.pl.

Studenci i absolwenci wyrażają opinie na temat obsługi administracyjnej wypełniając ankiety. Należy podkreślić, że respondenci regularnie wskazują w ankietach na wysokie kompetencje, przychylność i miłą obsługę pracowników administracyjnych (pracowników Dziekanatu, Biblioteki, Działu Organizacji i Toku Studiów, Biura Mobilności Akademickiej). Informacje uzyskane z ankiet są analizowane przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, a raport oraz wnioski są przedstawiane podczas posiedzenia Kolegium Wydziału. Wnioski z raportu służą do doskonalenia jakości pracy administracji.

Podnoszenie kwalifikacji kadry administracyjnej, w tym pracowników dziekanatu, poprzez organizowanie bezpłatnych szkoleń realizowane jest w ramach projektu POWR.03.05.00-00-Z232/17 „Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020, Oś priorytetowa III. Szkolnictwo Wyższe dla gospodarki i rozwoju.

Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasady reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomoc jej ofiarom

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie przeciwdziała zachowaniom mającym charakter mobbingu i molestowania seksualnego. Szczegółowe zasady postępowania, procedury oraz funkcjonowanie i tryb pracy Pełnomocnika Rektora ds. bezpieczeństwa osobistego pracowników, studentów i doktorantów, Komisji Antymobbingowej zostały określone w zarządzeniu nr 1/2021 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 11 stycznia 2021 r., w sprawie wprowadzenia Regulaminu przeciwdziałania mobbingowi i molestowaniu seksualnemu w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie (<https://up.lublin.pl/files/biurorektora/2021/001/1.pdf>). Zgłoszenia zdarzeń mających charakter mobbingu, molestowania seksualnego powinny być kierowane do Pełnomocnika Rektora ds. bezpieczeństwa osobistego pracowników, studentów i doktorantów. Szczegółowe zasady postępowania opisane są w Regulaminie stanowiącym załącznik do Zarządzenia nr 1/2021 (https://bip.up.lublin.pl/files/biurorektora/2021/001/zal_nr_1.pdf). Regulamin dostępny jest również w zakładce Edukacja/Student/Polityka antymobbingowa (<https://up.lublin.pl/pelnomocnik-rektora-dbo/>).

Na Wydziale, w razie zaistnienia konfliktu między studentami a kadrami prowadzącą lub obsługującą kształcenie, jak również dyskryminacji, przemocy i innych sytuacji konfliktowych, studenci osobiście lub za pośrednictwem starostów roku lub Rady Samorządu Studenckiego mogą poinformować opiekunów roku. Zasady postępowania w takich sytuacjach zostały określone w procedurze „Zasady reagowania na konflikty, dyskryminację i przemoc oraz zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa” (WA-A8) (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/02/WA-A8-Procedura-Zasady-reagowania-na-konflikty-dyskryminacje-i-przemoc-oraz-zagrozenia-lub-naruszenia-bezpieczenstwa-1.pdf>). Opiekunowie roku podejmują próbę rozwiązania sytuacji konfliktowej w drodze rozmowy ze stronami sporu, a także z ewentualnymi świadkami sytuacji konfliktowych. W przypadku, gdy takie działania są niewystarczające, opiekun roku może powiadomić o zaistniałej sytuacji Prodziekana Wydziału Agrobiotechnologii. Prodziekan podejmuje działania mające na celu rozwiązanie konfliktu. Jeżeli sytuacja konfliktowa występuje na linii student-opiekun roku, student osobiście lub za pośrednictwem starosty roku lub Rady Samorządu Studenckiego może powiadomić o sytuacji Prodziekana Wydziału Agrobiotechnologii. Na Wydziale Agrobiotechnologii stosowane są następujące sposoby rozwiązywania konfliktów: przeprowadzenie indywidualnej rozmowy z zainteresowanymi stronami, przeprowadzenie mediacji pomiędzy stronami sporu, przeprowadzenie rozmowy ze studentami całej grupy studenckiej, której dotyczy przedmiotowy konflikt (ze wszystkimi pracownikami), jeśli jest to wskazane ze względu na przedmiot sporu. We wszystkich przypadkach konfliktowych podejmowana jest próba rozwiązania sytuacji w drodze polubownej. W drodze działań naprawczych podejmuje się działania w celu uniknięcia konfliktu w przyszłości. W przypadku, kiedy

nie nastąpi rozwiązanie konfliktu, Prodziekan lub Dziekan Wydziału Agrobiotechnologii informuje o tym Prorektora ds. Studenckich i Dydaktyki. Prorektor ds. Studenckich i Dydaktyki rozstrzyga także sprawy dotyczące nienależytego wykonania zadań przez władze dziekańskie.

Do obowiązku osób prowadzących zajęcia należy reagowanie na przejawy przemocy, agresji lub dyskryminacji poprzez nakłanianie do zaprzestania podejmowanych działań oraz zgłaszanie Dziekanowi Wydziału zauważonych, niepokojących zachowań zagrażających lub naruszających bezpieczeństwo, zdrowie lub życie. Studenci mają możliwość skorzystania z indywidualnych, bezpłatnych konsultacji z psychologiem <https://up.lublin.pl/edukacja/student/niepelnosprawni/porady/>. Na stronie internetowej Uczelni udostępnia się odpowiednie informacje dotyczące sposobów pomocy ofiarom konfliktów, dyskryminacji i przemocy oraz zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa (<https://up.lublin.pl/pelnomocnik-rektora-dbo/>). Ponadto działania informacyjne polegają również na przekazaniu informacji na spotkaniu inauguracyjnym studentów I roku kierunków prowadzonych na Wydziale oraz spotkaniach opiekunów roku z poszczególnymi rocznikami studentów.

W celu realizacji polityki bezpieczeństwa przez Wydział organizowane są szkolenia BHP. Studenci są zobowiązani odbyć szkolenia: BHP oraz ochrony własności intelektualnej. W Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie pełnione są dyżury psychologa. Wsparcie osobom z niepełnosprawnościami zapewnia Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Samorząd Studencki szkoli nowych studentów z zakresu przysługujących im praw. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie wdrożył system ochrony danych osobowych, powołany został Inspektor Ochrony Danych.

Współpraca z samorządem studenckim i organizacjami studenckimi

Współpraca z Samorządem Studentów i organizacjami studenckimi jest wielopłaszczyznowa, różnorodna i ścisła. Dziekan powołuje dla każdego rocznika studiów opiekuna roku, wybierając go spośród nauczycieli akademickich (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#opiekunowie>). Jego funkcja polega przede wszystkim na ułatwianiu studentom funkcjonowania w środowisku akademickim, wspomaganie w rozwiązywaniu problemów związanych z przebiegiem studiów, sprawami bytowymi i socjalnymi studentów. Opiekun roku organizuje wybory starosty roku - osoby zaangażowanej w organizację przebiegu studiów i życia studenckiego danego rocznika, reprezentującej stanowisko studentów w kwestiach wymagających interwencji władz Wydziału. Informacje na temat praw i obowiązków studentów zgodnie ze Statutem UP w Lublinie oraz Regulaminem studiów UP w Lublinie są przekazywane studentom I roku przez opiekunów na początku nowego roku akademickiego. Na każdym z siedmiu Wydziałów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie znajduje się Samorząd Wydziałowy, który działa w ramach swojej jednostki. W skład takiego samorządu wchodzi wybrani w powszechnych wyborach studenci Wydziału. Aktualny skład WRSS znajduje się w zakładce Kształcenie/ Wydziałowy Samorząd Studentów (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#wss/>). Samorząd Studencki ma swoich przedstawicieli w Senacie oraz w Komisjach Senackich. Zadaniem Samorządu Studenckiego jest dbanie o dobro społeczności studenckiej. We współpracy z Samorządem Studenckim podejmowane są najważniejsze decyzje dotyczące kwestii związanych ze sprawami socjalno-bytowymi studentów.

Studenci - członkowie Rady Uczelnianej Samorządu Studenckiego uczestniczą w ciałach statutowych Uczelni, zasiadają m.in. w: Senacie Uniwersytetu Przyrodniczego, Kolegiach Wydziałów, Radzie Bibliotecznej, Parlamencie Studentów Rzeczypospolitej Polskiej (PSRP), Porozumieniu Samorządów

Studenckich Uniwersytetów Rolniczych (PSSUR). Studenci są też członkami Rad Programowych poszczególnych kierunków, w tym Agroleśnictwa, uczestniczą aktywnie w tworzeniu i doskonaleniu programów nauczania. Pozytywną opinię Samorządu Studenckiego odnośnie powołania ocenianego kierunku zawarto w załączniku Zał_Cz1_08_11. Biorą także udział w pracach Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Uczestniczą w posiedzeniach Uczelnianej Komisji Stypendialnej. Regulamin przyznawania pomocy materialnej dla studentów konsultowany jest z Uczelnianą Radą Samorządu Studenckiego.

Sposoby częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udział w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

Monitorowanie i doskonalenie systemu wsparcia i motywowania studentów są stałym elementem harmonogramu prac Dziekanów, odpowiednich komisji senackich i komisji samorządu studentów, jak i władz rektorskich oraz administracyjnych. Odbývają się one zgodnie z procedurami wydziałowymi (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#jakosc_ksztalcenia) oraz odpowiednimi regulaminami (<https://up.lublin.pl/bip/regulaminy>). Pewną rolę odgrywają też opiekunowie poszczególnych roczników studiów i SKN. Wnioski służące doskonaleniu systemu wsparcia oraz motywowania pochodzą zarówno ze środowiska studenckiego, pracowniczego, jak i są wynikiem badań opinii interesariuszy zewnętrznych. Podejmowane działania doskonalenia systemu kształcenia i wsparcia studentów w ramach struktur organizacyjnych Wydziału prowadzone są zgodnie z Harmonogram działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Agrobiotechnologii UP w Lublinie. Harmonogram prac na rok akademicki 2022/2023 oraz harmonogramy archiwalne dostępne są na stronie internetowej Wydziału (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#jakosc_ksztalcenia).

Nadzór nad monitorowaniem i doskonaleniem systemu opieki, wspierania i motywowania studentów sprawuje Uczelniana Komisja ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia, w skład której wchodzi przedstawiciele jednostek uczelnianych oraz studenci. Zgodnie z procedurami Wewnętrznego Systemu ds. Zarządzania Jakością Kształcenia, Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia przedstawia na posiedzeniu Kolegium Wydziału wyniki ankiet i przeprowadza ich analizę oraz na koniec roku akademickiego, w oparciu o zgromadzone dane, sporządza raport. Raport po przedstawieniu na Kolegium Wydziału kierowany jest do Uczelnianej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia oraz przedstawiany i analizowany na posiedzeniu Senatu UP w Lublinie. Roczny raport jest zamieszczany na stronie internetowej Wydziału Agrobiotechnologii (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/>). Raport jest kompleksowy i wieloaspektowy, uwzględnia bowiem wszystkie zagadnienia związane z procesem kształcenia i jego doskonaleniem oraz kompetencjami kadry uczestniczącej w procesie dydaktycznym.

Monitorowanie kadry wspierającej proces kształcenia prowadzone jest na bieżąco w każdym roku akademickim przez informacje uzyskane z hospitacji pracowników, na podstawie analizy dorobku naukowego zgodnego z prowadzonymi zajęciami, jak i uzyskiwanych wskaźników bibliometrycznych. Również studenci przez wypełnianie anonimowych ankiet oceniają merytoryczny poziom zajęć, sposób ich prowadzenia przez wykładowców oraz stosunek kadry do studentów.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Zakres, sposoby zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie zapewnia publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programach studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia i zatrudniania absolwentów. Duży nacisk przykładana się do informacji dotyczących procesu rekrutacji (m.in. zasad rekrutacji, warunków przyjęcia na studia, charakterystyki kierunku, planu studiów, efektów uczenia się), organizacji studiów, wsparcia studentów, informowania o bieżących wydarzeniach, zarządzeniach i decyzjach Rektora Uczelni oraz Dziekana Wydziału, informacji o sukcesach i osiągnięciach pracowników i studentów Wydziału.

Większość istotnych informacji jest dostępna na stronach internetowych Uczelni i Wydziału Agrobiotechnologii. Kluczowe miejsca, w których zainteresowani odnajdą informacje związane z procesem rekrutacji i kształcenia oraz aktualne akty prawne obowiązujące w Uczelni, to: strona internetowa Uczelni, zakładka Edukacja (<https://up.lublin.pl/edukacja/>); strona Wydziału Agrobiotechnologii, zakładki Kształcenie i Kierunki studiów (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/>, <https://up.lublin.pl/agrobio/kierunki-studiuw/>); Biuletyn Informacji Publicznej UP w Lublinie (<https://bip.up.lublin.pl/>). Informacje można także uzyskać w kontakcie bezpośrednim z pracownikami Uczelni i Wydziału.

Dziekanat Wydziału prowadzi politykę dostępu do informacji przez obsługę bezpośrednią lub e-mailingową. W dziekanacie dostępne są dokumenty dotyczące procesu studiowania, a zasady przepływu informacji są zgodne z przepisami prawa o ochronie danych osobowych. Przed wejściem do dziekanatu znajdują się także tablice, na których umieszczane są aktualne informacje dotyczące procesu kształcenia i działania dziekanatu.

Regularnie aktualizowane i wydawane są materiały promocyjne (ulotki, foldery, plakaty informacyjne) oraz informatory dla kandydatów na studia, przygotowywane przez Dział Rekrutacji i Promocji UP w Lublinie, o prowadzonych na Wydziale kierunkach studiów opisujące uzyskiwane efekty uczenia się i możliwości zatrudnienia absolwentów. Materiały te rozpowszechniane są corocznie podczas różnych spotkań informacyjno-integracyjnych, np. Targów Edukacyjnych, Lubelskiego Salonu Maturzystów „Perspektywy”, Dni Otwartych Uczelni, Pikniku Naukowego organizowanego w ramach Lubelskiego Festiwalu Nauki. Materiały promocyjne skierowane są do różnych grup odbiorców, głównie kandydatów na studia. Oferta dydaktyczna Wydziału przedstawiana jest również podczas audycji radiowych i telewizyjnych na antenach regionalnych (np. w programie „Jesień w TVP” w paśmie ogólnopolskim TVP Lublin, <https://up.lublin.pl/blog/prorektor-ds-nauki-i-wspolpracy-z-zagranica-dr-hab-bartosz-solowiej-prof-uczelni/>) lub publikowana w prasie (np. wywiady w kwartalniku Nauka Innowacje Biznes w 2021r. i miesięczniku Cogito w latach 2021-2022, dodatek specjalny do Gazety Wyborczej w 2021 r.).

Strona internetowa Wydziału (<https://up.lublin.pl/agrobio/>) zawiera szczegółowe i usystematyzowane informacje dla kandydatów, studentów i pracowników. Na stronie dostępne są m.in. zakładki:

- Wydział – zawiera ogólne informacje dotyczące Wydziału: władze, struktura, pracownicy, Kolegium Wydziału, strategia rozwoju, komisje wydziałowe;
- Kształcenie – zawiera informacje dotyczące jakości kształcenia, rozkłady zajęć, plany studiów, karty kierunków (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#karty_kierunkow), efekty uczenia się, informacje na temat organizacji roku akademickiego, ogólne wytyczne dla egzaminu dyplomowego i pracy dyplomowej (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#egzamin_dyplomowy), zestawienie procedur obowiązujących na Wydziale (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#procedury>), dane o kołach naukowych, Wydziałowym Samorządzie Studentów, opiekunach roku i programie Erasmus+;
- Kierunki studiów – obejmuje aktualną ofertę edukacyjną Wydziału, <https://up.lublin.pl/agrobio/kierunki-studiow/>;
- Dziekanat – dane kontaktowe pracowników dziekanatu oraz informacje o pracy dziekanatu, <https://up.lublin.pl/agrobio/dziekanat/>.

Na stronie internetowej Wydziału Agrobioinżynierii w zakładce Aktualności (<https://up.lublin.pl/agrobio/category/agrobioinzynieria/>) regularnie publikowane są informacje o potencjalnych miejscach pracy lub stażu oraz szkoleniach dla absolwentów lub aktualnych studentów. Działania aktywizujące i informacyjne w tym zakresie prowadzi także Biuro Karier UP (<https://bk.up.lublin.pl/>).

Studenci kierunku, przez system Wirtualnego Dziekanatu, mają także bieżący dostęp do elektronicznego indeksu z ocenami semestralnymi, rozkładu zajęć i ankiet służących do oceny nauczycieli prowadzących poszczególne zajęcia (<https://wd.up.lublin.pl/cas/login?&locale=pl>).

Na ogólnej stronie internetowej Uczelni (<https://up.lublin.pl/>), dla kandydatów ubiegających się na studia, przygotowany jest specjalny dział w zakładce Rekrutacja (<https://up.lublin.pl/rekrutacja/>). Zawiera on wszystkie niezbędne informacje dla kandydatów, m.in. aktualną ofertę edukacyjną, warunki i tryb rekrutacji, kryteria kwalifikacji, informacje dla kandydatów z niepełnosprawnością, informacje o stypendiach oraz łączy do systemu Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRK, <https://irk.up.lublin.pl/irk/irk/strony/logowaniekandydat.html>). Informacje o trwającym procesie rekrutacji udostępniane są kandydatom także na głównej stronie internetowej Uczelni (<https://up.lublin.pl/>) oraz na portalach społecznościowym Facebook i Twitter oraz za pośrednictwem nauczycieli akademickich. Na stronie dedykowanej Agroleśnictwu (<https://up.lublin.pl/rekrutacja/agrolesnictwo-ii-stopnia/>) znajdują się podstawowe informacje o kierunku, przygotowane z myślą o kandydatkach na studia: opis kierunku, informacje rekrutacyjne, przykłady przedmiotów, sylwetka absolwenta – perspektywy zawodowe, dodatkowe informacje o kierunku. Analogiczne informacje umieszczone są także na tablicach informacyjnych dziekanatu Wydziału Agrobioinżynierii. Ponadto w zakładce Edukacja/Student (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/>) znajdują się wszystkie aktualności, komunikaty i wiadomości, które dotyczą spraw studenckich.

Biuletyn Informacji Publicznej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (BIP UP) zawiera zbiór aktów prawnych obowiązujących w Uczelni (<https://up.lublin.pl/bip/>, zakładka Akty prawne), w tym uchwały Senatu i zarządzenia Rektora UP w Lublinie oraz aktualny Regulamin studiów (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/01/Regulamin-studiow-01.10.2022.pdf>).

Każdy pracownik UP w Lublinie bezpośrednio lub pośrednio zaangażowany w proces dydaktyczny i promocyjny oraz kontakty ze studentami bądź kandydatami posiada adres poczty elektronicznej w

domenie @up.lublin.pl. Numery telefonów służbowych oraz adresy e-mail dostępne są na podstronie Wydziału w zakładce Struktura i Pracownicy. Można również do nich dotrzeć przez wyszukiwarkę dostępną na stronie głównej UP w Lublinie.

Dostęp do najważniejszych informacji związanych z funkcjonowaniem Uczelni i Wydziału umożliwiają również media społecznościowe (Facebook <https://www.facebook.com/uplublin.wydzial.agrobioinzynierii/>, Instagram <https://instagram.com/up.lublin/>, Twitter <https://twitter.com/UPLublin>) oraz kanał w serwisie YouTube (<https://www.youtube.com/user/UPLublin>), który prezentuje m.in. ofertę edukacyjną Uczelni, w tym również Wydziału Agrobioinżynierii, wykłady popularno-naukowe, ścieżki kariery absolwentów.

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie zapewnia dostępność swojej strony internetowej dla szerokiego grona odbiorców zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Deklaracja dostępności znajduje się pod adresem <https://up.lublin.pl/deklaracja-dostepnosci/>, przy czym punkty 1–4 i 8–10 odnoszą się w szczególności do dostępności stron internetowych Uczelni.

Aby zapewnić aktualność informacji, w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie wyznaczony jest zespół Redaktorów (<https://up.lublin.pl/redakcja/>), który umieszcza informacje na stronach internetowych Uczelni i Wydziału. Redaktorzy Wydziałowi prowadzą strony poszczególnych Wydziałów, redaktorzy Pozawydziałowi i Administracyjni prowadzą strony jednostek o szczególnym znaczeniu dla działalności Uczelni i wybranych jednostek administracyjnych. Wszyscy redaktorzy systematycznie aktualizują i zamieszczają nowe treści w witrynach stron jednostek. Redakcją BIP UP zajmuje się Biuro Rektora (<https://up.lublin.pl/bip/obsługa-biuletynu/#redakcja>).

Sposoby, częstość i zakresu oceny publicznego dostępu do informacji, udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także skuteczność działań doskonalących w tym zakresie

Ocena możliwości i skuteczności publicznego dostępu do informacji odbywa się na kilku poziomach. Przewodniczący Rady Programowej kierunku Agroleśnictwo przesyła istotne i specyficzne dla kierunku informacje do redaktora wydziałowego, który zamieszcza je na stronie internetowej Wydziału. Materiały umieszczane są zgodnie z potrzebami, również w odpowiedzi na sugestie studentów kierunku, wyrażane w trakcie realizacji bieżących zajęć dydaktycznych.

Szczegółowe informacje dotyczące sposobów, częstości i zakresu oceny publicznego dostępu do informacji określa procedura WA-S12 dotycząca gromadzenia i udostępniania informacji o procesie i jakości kształcenia (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-S12-Procedura-gromadzenia-i-udostepniania-informacji-o-jakosci-ksztalcenia.pdf>), która jest dostępna na stronie Wydziału w zakładce Procedury. Za kontrolę i weryfikację przepływu informacji między poszczególnymi interesariuszami odpowiada Dziekan Wydziału. Do Dziekana interesariusze mogą przekazywać informacje na temat nieprawidłowości przepływu informacji. Ponadto studenci mogą wyrażać swoje opinie m.in. w sprawach związanych z przepływem informacji w oparciu o procedurę przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków zgodnie z Zarządzeniem 52 Rektora UP w Lublinie z dnia 25 maja 2021 (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-A6-Procedura-przyjmowania-skarg-i-wnioskow.pdf>). Uzyskane informacje i opinie są uwzględniane w rocznych raportach Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia („Raport Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia na Wydziale Agrobioinżynierii Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z działań w zakresie zapewnienia jakości kształcenia oraz oceny jakości kształcenia w roku akademickim

2021/2022”, https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/12/Raport_2021-2022_WKJK_Wydzial_Agrobioinzynierii.pdf) i służą do doskonalenia systemu publicznego dostępu do informacji.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Sposoby sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego oraz kompetencje i zakres odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek studiów

Polityka jakości kształcenia Uczelni opiera się m.in. na Strategii Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie na lata 2019-2030, w której zawarte są zadania priorytetowe zalecające stałe doskonalenie wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia (WSZJK) zgodnie z Uchwałą nr 53/2019-2020 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia (<https://up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwały%202019-2020/053/053.pdf>). Działania WSZJK zawarte w Uchwale obejmują ocenę, zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia na poziomie Uczelni, Wydziałów i poszczególnych kierunków studiów. W celu realizacji działań na poziomie uczelni Rektor powołuje Uczelnianą Komisję ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia, natomiast na Wydziale Agrobioinżynierii Dziekan powołuje Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia (WKdsJK). Jednocześnie na poziomie kierunku studiów Rektor powołuje Rady Programowe. Rada Programowa kierunku Agroleśnictwo została powołana Zarządzeniem nr 148 Rektora UP w Lublinie z dnia 22 grudnia 2020 r. (<https://up.lublin.pl/files/biurorektora/2020/148/148.pdf>). W skład Rady wchodzi przewodniczący oraz pięciu członków (czterech nauczycieli akademickich oraz jeden przedstawiciel studentów). Nadzór nad funkcjonowaniem WSZJK na szczeblu Uczelni sprawuje Prorektor ds. Studenckich i Dydaktyki, a na szczeblu Wydziału i kierunku Dziekan. Wewnętrzny System Zarządzania Jakością Kształcenia, wdrażany i monitorowany przez WKdsJK, zapewnia nadzór nad jakością kształcenia na ocenianym kierunku oraz kompetencjami i zakresem odpowiedzialności osób w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia. Odbywa się to na każdym poziomie, formie i etapie, w tym procesie dyplomowania w oparciu o Wydziałową Księgę Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/02/Ksiega-jakosci-ksztalcenia-Wydzialu-Agrobioinzynierii-2.pdf>), harmonogram działań oraz poszczególne procedury znajdujące się na stronie internetowej Wydziału Agrobioinżynierii (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#procedury>). Harmonogram działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Agrobioinżynierii UP w Lublinie zamieszczany jest na każdy rok akademicki. Z kolei procedury dotyczą realizacji procesu kształcenia na studiach I i II stopnia, dyplomowania, oceny jakości prac dyplomowych, przygotowania modułów, modyfikacji planów i/lub programów studiów, zatrudniania pracowników badawczo-dydaktycznych, zasięgania opinii absolwentów, hospitacji zajęć, oceny osiągnięć pracowników do ewaluacji jakości naukowej, rekrutacji na studia, weryfikacji osiągnięć zakładanych efektów kształcenia, oceny zajęć dydaktycznych przez studentów, współpracy z otoczeniem zewnętrznym, oceny bazy materialnej, przyznawania nagród pracownikom naukowo-dydaktycznym i dydaktycznym, przyjmowania skarg i wniosków, gromadzenia i udostępniania informacji o jakości kształcenia, oceny mobilności studentów określająca monitorowanie w zakresie wymiany, czy zasad reagowania na konflikty, dyskryminację i przemoc oraz zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa .

Nadzór organizacyjny i administracyjny nad procesem kształcenia na Wydziale sprawują Dziekan i Prodzekani. Nadzór merytoryczny nad programem studiów Agroleśnictwo sprawuje Rada Programowa kierunku, w skład której oprócz nauczycieli akademickich wchodzi przedstawiciel studentów. Rada Programowa wspierana jest w swoich działaniach przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia i ściśle współpracuje z Dziekanem Wydziału. Rada Programowa prowadzi stały monitoring planów kierunku studiów, ze zwróceniem szczególnej uwagi na dostosowanie formy zajęć (audytoryjna, laboratoryjna) do modułu. Przeprowadza analizy uzyskanych efektów uczenia się w powiązaniu z liczbą godzin dla modułu, a także dba o prawidłowe stosowanie punktacji ECTS.

Rada Programowa właściwa dla kierunku przeprowadza weryfikację osiągniętych efektów kształcenia w danym roku akademickim zgodnie z procedurą WA-K3 (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/WA-K3_Procedura-weryfikacji-osiagniec-zakladanych-efektow-ksztalcenia.pdf) i podejmuje decyzje o ewentualnych zmianach. Propozycje zmian mogą zgłaszać nauczyciele akademicy, studenci oraz interesariusze zewnętrzni. Proponowane zmiany mogą wynikać m.in.: z analizy potrzeb rynku, osiągania zaplanowanych efektów uczenia się oraz wymagań i potrzeb studentów. Nauczyciele odpowiedzialni za poszczególne przedmioty mogą proponować zmiany mające na celu poprawę osiągania zakładanych efektów uczenia się. W celu zapewnienia wysokiej jakości kształcenia na ocenianym kierunku prowadzone są także systematyczne konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, zgodnie z procedurą WA-S11 (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/WA-S11_Procedura_wspolpracy_z_otoczeniem_zewnetrznym....pdf). Konsultacje dotyczą dostosowania programu studiów do oczekiwań pracodawców, aktualnych potrzeb i wymogów rynku pracy, przygotowania do pracy zawodowej oraz osiągania zakładanych efektów uczenia się. Konsultacje mają charakter spotkań formalnych lub nieformalnych (w tym „Dni Kierunku”) z interesariuszami zewnętrznymi, reprezentującymi różne instytucje. Uwagi i zalecenia zewnętrznych ocen w zakresie jakości kształcenia na kierunku są przekazywane Radzie Programowej i Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia w celu oceny i doskonalenia programu kształcenia.

W procesie doskonalenia programu studiów istotne znaczenie mają także opinie studentów. Opiekunowie poszczególnych roczników organizują spotkania ze studentami, którzy przekazują uwagi odnośnie modułów zawartych w planie studiów, obciążenia dydaktycznego, treści merytorycznych oraz środków i metod dydaktycznych wykorzystywanych przez prowadzących zajęcia. Informacje te są przekazywane do Dziekana, który kieruje je do Rady Programowej i Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Ponadto, corocznie WKdsJK przeprowadzana analizę ankiet dyplomantów zgodnie z procedurą WA-A1 (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-A1_Procedura-zasiegania-opinii-absolwentow-studiow-I-i-II-stopnia.pdf). Wnioski wynikające z analizy również zostają uwzględnione w działaniach związanych z doskonaleniem programu kształcenia.

Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów

Zasady projektowania programów studiów w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie określone są w następujących wewnętrznych aktach prawnych: Uchwała 13/2019/2020 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 29.11.2019 r. w sprawie wytycznych dotyczących przygotowywania i doskonalenia programów studiów wyższych w Uniwersytecie Przyrodniczym (<https://up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwal%202019-2020/013/13 - prog. stud..pdf>) oraz

Uchwała nr 59/2020-2021 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 25 czerwca 2021 r. zmieniająca uchwałę 13/2019-2020 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 29 listopada 2019 r. (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/07/Zmiana-do-uchwaly-nr-13.pdf>). Wymienione akty prawne określają wytyczne dotyczące przygotowania i doskonalenia programów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich, jak również sporządzania dokumentacji. Dokumentację programu studiów określonego kierunku, poziomu i profilu zgodnie z wytycznymi tworzy Rada Programowa. W proces projektowania/doskonalenia programów zgodnie z wytycznymi włączani są interesariusze zewnętrzni, w szczególności przedstawiciele pracodawców. Następnie program podlega opiniowaniu przez Wydziałową Radę Samorządu Studentów i Kolegium Wydziału. Po pozytywnym zaopiniowaniu Dziekan przedkłada go Rektorowi z wnioskiem o skierowanie pod obrady Senatu. Senat podejmuje uchwałę w sprawie ustalenia programu studiów dla określonego kierunku, poziomu i profilu, po uzyskaniu pozytywnej opinii Uczelnianej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia. Po przyjęciu przez Senat programu, Rektor w drodze zarządzenia tworzy studia, a ich program publikowany jest w BIP na stronie internetowej UP w Lublinie. Następnie plany studiów przedkładane są do akceptacji Prorektora ds. Studenckich i Dydaktyki. Plany studiów i opisy zajęć (sylabusy) udostępniane są na stronie internetowej UP w Lublinie. Zmiany w programie studiów wprowadza się z początkiem nowego cyklu kształcenia. W trakcie cyklu kształcenia można dokonywać zmian wyłącznie w ściśle określonych sytuacjach (§13 Uchwały 13/2019/2020 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie). Zmiany w programie kształcenia i planie studiów mogą być dokonywane na podstawie rozporządzeń Ministra Edukacji i Nauki (wcześniej Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego) w sprawie warunków prowadzenia studiów, sugestii interesariuszy wewnętrznych (nauczycieli lub studentów) oraz zewnętrznych. Bardzo ważne są także opinie studentów, którzy są członkami Kolegium Wydziału, Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia i Rady Programowej. Konsultacje i spotkania z interesariuszami zewnętrznymi, o charakterze spotkań formalnych lub nieformalnych, mają na celu wymianę opinii na temat programu studiów, efektów kształcenia/uczenia się, sylwetki absolwenta oraz doskonaleniu programu kształcenia i planów studiów. Dziekan oraz Rada Programowa organizują również spotkania z nauczycielami akademickimi odpowiedzialnymi za przedmioty realizowane na kierunku w celu analizy uwag studentów i interesariuszy zewnętrznych. Kierunek Agroleśnictwo został uruchomiony w październiku 2020 roku, w trakcie epidemii COVID-19, w związku z tym działania w początkowym okresie były prowadzone w formie on-line. Do najważniejszych zadań Rady Interesariuszy należy m.in. wspieranie Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Rady Programowej w zapewnieniu jakości kształcenia zgodnie z potrzebami rynku pracy, wyrażanie opinii na temat programów kształcenia, opiniowanie efektów uczenia się, monitorowanie funkcjonowania programów kształcenia oraz analiza i wymiana doświadczeń w tym zakresie.

Reasumując, efekty uczenia się na kierunku Agroleśnictwo są projektowane i modyfikowane z uwzględnieniem zapotrzebowania rynku pracy na specjalistów w tej dziedzinie, sugestii studentów, oceny nauczycieli akademickich oraz interesariuszy zewnętrznych.

Od początku funkcjonowania kierunku Agroleśnictwo Rada Programowa dokonała jeden raz zmian w planie studiów, które były spowodowane sugestiami ze strony interesariuszy zewnętrznych oraz wewnętrznych. Zmiany zostały opracowane i zatwierdzone na posiedzeniu Rady Programowej (Za1_Cz1_10_01), a następnie zatwierdzone przez Kolegium Wydziału 13 stycznia 2021 roku z zachowaniem zapisów Uchwały nr 13 2019-2020 Senatu UP w Lublinie z dnia 29 listopada 2019 roku (§ 6, pkt. 2).

Sposoby i zakres bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów

Program studiów jest systematycznie monitorowany przez Radę Programową, a obowiązujące procedury i harmonogram działań są dostępne na stronie Wydziału Agrobiotechnologii w zakładce „Kształcenie”/”Procedury” (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#procedury>) oraz Wydziałowej Księżce Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/02/Ksiega-jakosci-ksztalcenia-Wydzialu-Agrobioinzynierii-2.pdf>).

Ewaluacja odbywa się w oparciu o analizę poszczególnych modułów, a w szczególności: spójności efektów przedmiotowych z efektami uczenia się dla kierunku, odpowiedniego doboru metod kształcenia, weryfikacji zakładanych efektów uczenia się, zgodności treści przedmiotowych z aktualnym stanem wiedzy. Ponadto oceniając moduły, weryfikuje się również poprawność szacowania bilansu nakładu pracy studentów i doboru aktualnej literatury.

Ocena osiągnięcia założonych efektów uczenia się na ocenianym kierunku realizowana jest na bieżąco, na podstawie analizy uzyskanych przez studentów ocen końcowych w kolejnych terminach sesji, analizy średniej ze studiów i oceny na dyplomie oraz analizy ankiety dyplomanta i studenta. Każdego roku, obszerny raport obejmujący wyniki analiz oraz ich interpretację i wnioski przedstawiany jest przez WKdsJK na Kolegium Wydziału, a następnie Prorektorowi ds. Studenckich i Dydaktyki i zamieszczany na stronie Wydziału w zakładce „Raporty” (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#jakosc_ksztalcenia).

W ramach bieżącego monitorowania Rada Programowa kierunku określa także zgodność tematów prac dyplomowych z kierunkiem studiów i podejmuje ostateczną decyzję zgodnie z procedurą WA-K7 (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-K7-Procedura-oceny-jakosci-prac-dyplomowych.pdf>). Celem tej procedury jest zapewnienie wysokiej jakości prac dyplomowych wykonywanych przez studentów. Rada Programowa weryfikuje i akceptuje propozycje tematów prac magisterskich przesłanych przez potencjalnych promotorów, głównie pod kątem zgodności tematyki ze specyfiką kierunku Agroleśnictwo (Zal_Cz1_10_01, str. 7 i 9). Monitorowaniem oraz okresowym przeglądem programu studiów zajmuje się również Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia (WKdsJK), która po zakończonych egzaminach dyplomowych prowadzi ocenę jakości prac dyplomowych pod kątem zgodności tematu z realizowanym kierunkiem studiów, zgodności treści z jej tytułem oraz struktury i proporcji pracy dyplomowej. WKdsJK dokonuje również analizy i weryfikacji recenzji oraz oceny prac dyplomowych sporządzonych przez promotora i recenzenta. Następnie sporządza raport, który jest prezentowany i zatwierdzany na Kolegium Wydziału. Ponadto, WKdsJK przygotowuje i przekazuje do zatwierdzenia Dziekanowi i Kolegium Raport WKdsJK z doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale. Raport ten opracowany jest na podstawie: analizy i oceny wyników ankiet studentów, analizy i oceny wyników ankiet dyplomantów, informacji o hospitacjach oraz kontaktach ze środowiskiem społeczno-gospodarczym. Nauczyciele akademicy, odpowiedzialni za moduły na kierunku Agroleśnictwo, mogą na bieżąco składać propozycje ewentualnych zmian w modułach do Przewodniczącego Rady Programowej w celu poprawy osiągnięcia przewidywanych efektów uczenia się. Rada Programowa kierunku prowadzi również konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie osiągnięcia efektów uczenia się i programu studiów oraz jego dostosowania do rynku pracy. Z przeprowadzonych konsultacji osoba prowadząca sporządza sprawozdanie (Zal_Cz1_06_06) i przekazuje je Przewodniczącej Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Ponadto, w każdym roku studenci mogą wyrażać swoje opinie na temat programu kształcenia w ankiecie przeprowadzanej po zakończeniu kształcenia. Istotny wpływ na proces doskonalenia i realizację programu kształcenia mają studenci uczestniczący w pracach Rady

Programowej ocenianego kierunku oraz Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (w roku akademickim 2020/2021 i 2021/2022 student studiów niestacjonarnych, natomiast w roku – 2022/2023 studentka studiów stacjonarnych). Na stronie internetowej Wydziału Agrobiotechnologii, w zakładce „Kształcenie” umieszczane są aktualne informacje dotyczące jakości kształcenia. Monitorowanie możliwości osiągnięcia założonych efektów uczenia się odbywa się również na podstawie analizy wniosków z hospitacji zajęć dydaktycznych, które prowadzone są zgodnie z procedurą WA-K1 (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/02/WA-K1-Procedura-hospitacji-zajec-1.pdf>). Rada Programowa ocenia także zgodność kwalifikacji nauczycieli akademickich uczestniczących w procesie dydaktycznym pod względem spójności dorobku naukowego z prowadzonymi zajęciami zgodnie z procedurą WA-S3 (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-S3ga-Procedura-oceny-osiagniec-pracownikow-do-ewaluacji.pdf>). Nauczyciel akademicki uzupełnia informacje o swoim dorobku naukowym oraz doświadczeniu zawodowym wskazując powiązanie dorobku i/lub doświadczenia zawodowego z prowadzonymi zajęciami. Nauczyciel akademicki uzupełnia swój dorobek w Karcie Nauczyciela w terminie do 30 września każdego roku. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia wraz z Radą Programową kierunku analizuje, czy nauczyciele prowadzący zajęcia związane z określoną dyscypliną naukową, posiadają dorobek naukowy lub artystyczny w zakresie tej dyscypliny lub inne kwalifikacje odpowiadające prowadzonym zajęciami dydaktycznym. Analiza dorobku nauczycieli akademickich przeprowadzana jest w okresie 2-3 letnim, w terminie do połowy października. Dorobek nauczyciela zawarty jest w Karcie nauczyciela, jak również znajduje się w bazie na stronie Biblioteki w zakładce „Bibliografia publikacji pracowników” (<https://publikacje.up.lublin.pl/bpp/uczelnia/UP/>). Rada Programowa kierunku analizuje, czy nauczyciele prowadzący zajęcia na określonym kierunku, posiadają odpowiedni dorobek naukowy lub inne kwalifikacje odpowiadające prowadzonym zajęciami.

Rada Programowa na bieżąco prowadzi okresowy przegląd programu studiów, czego wyrazem są systematycznie organizowane posiedzenia (Zal_Cz1_10_01), na których analizuje treści poszczególnych modułów, tematy prac magisterskich lub sugestie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Wszystkie te działania mają na celu ciągłe podnoszenie jakości kształcenia na kierunku Agroleśnictwo.

Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się

Sprawdzanie i ocenianie efektów uczenia się odbywa się systematycznie, na każdym etapie procesu kształcenia, w odniesieniu do wszystkich realizowanych zajęć. Kryteria oceny przedstawiane są studentom na pierwszych zajęciach. Nauczyciele prowadzący zajęcia dokonują oceny stopnia osiągnięcia zakładanych modułowych efektów uczenia się w czasie semestru, w formie sprawdzianów pisemnych i ustnych, zaliczeń praktycznych, oceny projektów, referatów, prezentacji, oceny pracy studenta w grupie, udziału w dyskusji, czy umiejętności pracy w zespole. Przy weryfikacji efektów uczenia się przyjmuje się założenie, że uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu lub zaliczenia kończącego moduł, pracy i egzaminu dyplomowego potwierdza osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się ustalonych dla wymienionych elementów procesu kształcenia. Stopień osiągnięcia efektów uczenia się określany jest w oparciu o oceny uzyskiwane przez studentów na zaliczeniu lub egzaminie. Udział ocen pozytywnych i negatywnych jest miernikiem osiągnięcia przez studentów zaplanowanych efektów uczenia się. Uzyskanie oceny pozytywnej świadczy o posiadaniu przez

studenta wszystkich zakładanych w module efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności – w stopniu co najmniej dostatecznym oraz kompetencji społecznych. Monitorowaniu stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się służy analiza ocen studentów prowadzona każdego roku przez WKdsJK na wszystkich etapach kształcenia. Analiza taka jest przedstawiana w formie raportu na posiedzeniu Kolegium Wydziału Agrobiotechnologii, a po zatwierdzeniu Raport publikowany jest na stronie internetowej Wydziału w zakładce „Kształcenie/Jakość kształcenia/Raporty” (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#jakosc_ksztalcenia). Ostateczną weryfikacją stopnia osiągnięcia przez studentów założonych efektów uczenia się jest średnia ocena ze studiów oraz oceny uzyskane na egzaminie dyplomowym, w trakcie którego ocenie podlega praca dyplomowa (recenzent i promotor) oraz odpowiedzi na pytania egzaminacyjne. Weryfikację założonych efektów uczenia się przeprowadza również WKdsJK analizując prace dyplomowe, protokoły z zaliczeń i egzaminów, w tym dyplomowych oraz recenzje prac dyplomowych. Zgodnie z obowiązującą na Uczelni procedurą antyplagiatową wszystkie prace dyplomowe przygotowane na kierunku Agroleśnictwo są poddawane badaniu w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym zgodnie z Zarządzeniem nr 70 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu korzystania z Jednolitego Systemu Antyplagiatowego w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie (<https://up.lublin.pl/files/biurorektora/2018/070/70.pdf>). Studenci mogą być dopuszczeni do egzaminu dyplomowego po zaakceptowaniu przez promotora raportu wygenerowanego w systemie. Efekty uczenia się osiągnięte na II stopniu studiów na kierunku Agroleśnictwo dają możliwość kontynuacji kształcenia w ramach Szkoły Doktorskiej lub na studiach podyplomowych. Osiągnięte efekty uczenia się dają przygotowanie do prowadzenia własnej działalności gospodarczej, podjęcia pracy w administracji rządowej i samorządowej oraz innych instytucjach związanych z rolnictwem, gospodarką leśną i ochroną środowiska, a także w doradztwie, zarządzaniu produkcją i dystrybucją surowców pozyskiwanych w gospodarce agroleśnej.

W ocenie uzyskanych efektów uczenia się uczestniczą również absolwenci poszczególnych kierunków studiów, którzy wypełniają ankietę dotyczącą losów zawodowych absolwentów UP w Lublinie, wyrażając w ten sposób swoją opinię na temat wykorzystania i przydatności efektów uczenia się w obecnej pracy. Badanie losów zawodowych absolwentów realizowane jest przez Biuro Karier funkcjonujące w strukturze Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Na kierunku Agroleśnictwo pierwsi absolwenci ukończyli studia w 2022 roku, a Biuro wysyła ankietę po roku od momentu ukończenia studiów, w związku z tym pierwsze ankietę zostaną wysłane w czerwcu 2023 roku.

Wpływ interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów

Program studiów oraz efekty uczenia się na kierunku Agroleśnictwo są na bieżąco konsultowane i opiniowane przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.

Istotnym mechanizmem oceny zajęć dydaktycznych na kierunku Agroleśnictwo jest przeprowadzana przez studentów anonimowa ankietę oceny zajęć dydaktycznych. Ankietyzacja dotyczy oceny nauczycieli/osób prowadzących zajęcia. Studenci wypełniają ankietę satysfakcji studenta na 2 tygodnie przed zakończeniem zajęć z danego modułu w wersji elektronicznej w Wirtualnym Dziekanacie (WD). Ankietę w systemie jest uruchamiana przez pracownika Biura Organizacji i Toku Studiów. Raport jest dostępny dla nauczyciela/Dziekana/Prorektora, natomiast raporty podlegają

analizie Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Procedura dotycząca ankietyzacji znajduje się na stronie internetowej Wydziału (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/WA-A4_Procedura-oceny-zajec-dydaktycznych-przez-studentow-i-doktorantow.pdf). Rzetelna analiza raportu oraz wnioski z ankiet po każdym semestrze pozwalają na bieżąco poprawiać kształcenie na ocenianym kierunku. Zmiany w efektach uczenia się są dokonywane wraz z napływającymi sugestiami od interesariuszy, zgodnie z Rozporządzeniem MNiSzW z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2018 poz. 1861 z późn. zm.). Wnioski wynikające z analizy ankiet dyplomantów oraz dyskusji ze studentami i interesariuszami zewnętrznymi, powiązane z doskonaleniem programu studiów i osiąganiem zakładanych efektów uczenia się oraz doskonaleniem i zmianami w modułach są uwzględniane w programie kształcenia i planie studiów.

Istotny wpływ na proces doskonalenia i realizację programu kształcenia mają studenci uczestniczący w pracach Rady Programowej kierunku Agroleśnictwo i Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (w roku akademickim 2022/2023 studentka studiów stacjonarnych). Rada Programowa zasięga również opinii studentów na temat realizacji procesu kształcenia. 21 listopada 2022 roku (Zal_Cz1_10_01, str. 12) zostało zorganizowane spotkanie ze studentami II roku studiów stacjonarnych kierunku Agroleśnictwo, które miało na celu uzyskanie opinii na temat planu studiów, w tym prowadzonych przedmiotów i ich treści, nauczycieli akademickich oraz propozycji ewentualnych zmian. Zebrane opinie studentów zostały przekazane prowadzącym, których dotyczyły sugestie, co miało na celu poprawienie jakości kształcenia.

Rada Programowa organizuje raz w roku „Dni kierunku” w formie konferencji, podczas której wymieniane są poglądy i opinie z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi w zakresie doskonalenia i modyfikacji efektów uczenia się dostosowanych do potrzeb rynku pracy. Ponadto omawiane są również inne problemy związane z realizacją procesu dydaktycznego na danym kierunku. „Dni Kierunku” są ustalane przez Kolegium Wydziału Agrobiotechnologii. Ostatnia konferencja w ramach „Dni Kierunku” odbyła się 8 listopada 2022 roku (Zal_Cz1_06_01; Zal_Cz1_10_02).

Jeśli zachodzi konieczność zmiany efektów uczenia się Rada Programowa przygotowuje wniosek dotyczący ich modyfikacji lub zmiany metod ich weryfikacji, przekazując go osobie odpowiedzialnej za moduł. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia zapoznaje się ze sprawozdaniami przedłożonymi przez Rady Programowe, wynikami ankiet ewaluacyjnych przeprowadzonych na Wydziale Agrobiotechnologii oraz opiniami interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, formułuje Raport oraz zalecenia dotyczące planu naprawczego dotyczącego jakości kształcenia i przedstawia Dziekanowi Wydziału Agrobiotechnologii, Kolegium Wydziału oraz Uczelnianej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia. Kolegium Wydziału po zapoznaniu się z Raportem opiniuje go i zatwierdza w głosowaniu jawnym. Po zatwierdzeniu Raport jest archiwizowany przez okres 5 lat przez Koordynatora dziekanatu Wydziału Agrobiotechnologii oraz publikowany na stronie internetowej Wydziału.

W każdym roku akademickim Rada Programowa kierunku Agroleśnictwo prowadzi konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie osiągnięcia efektów uczenia się i programu studiów oraz jego dostosowania do rynku pracy. Konsultacje te realizowane są w formie zebrań lub indywidualnych rozmów członków Rady z przedstawicielami interesariuszy. Władze Wydziału po uzyskaniu opinii interesariuszy, jeśli zachodzi taka potrzeba, wprowadzają działania doskonalące.

Procedura dotycząca współpracy z otoczeniem zewnętrznym w tworzeniu oraz doskonaleniu efektów uczenia się zawiera sposoby oraz formy takich działań. Konsultacje z otoczeniem zewnętrznym służą gromadzeniu informacji użytecznych dla zapewniania jakości kształcenia na Wydziale Agrobiotechnologii, dotyczących m.in. aktualnych potrzeb rynku pracy, efektów uczenia się na poszczególnych kierunkach, przygotowania absolwentów do pracy zawodowej, współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi przy określaniu tematyki prac dyplomowych i ich realizacji, czy zasad udziału interesariuszy zewnętrznych w procesie kształcenia studentów. Konsultacje przeprowadza się w ramach posiedzenia Kolegium Wydziałowego i Rad Programowych Wydziału Agrobiotechnologii oraz innych spotkań z interesariuszami zewnętrznymi (w tym „Dni Kierunku”). Z takich spotkań sporządzane są sprawozdania oraz gromadzone opinie wyrażone w formie pisemnej przez różne podmioty. Rada Programowa kierunku Agroleśnictwo zwraca się do interesariuszy zewnętrznych o wyrażenie opinii dotyczącej przygotowania teoretycznego i praktycznego studentów tego kierunku.

Swoją opinię na temat kierunku Agroleśnictwo wyrazili m.in. Prezes Agronom Berries Sp. z o.o. (Zal_Cz1_06_03), Nadleśniczy Nadleśnictwa Kraśnik (Zal_Cz1_06_04), Prezes Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Agroleśnictwa (Zal_Cz1_06_02), Dyrektor Muzeum Nadwiślańskiego w Kazimierzu Dolnym (Zal_Cz1_06_05), czy Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie (Zal_Cz1_06_07). Ostatnie konsultacje z przedstawicielami otoczenia zewnętrznego były prowadzone podczas „Dni kierunku”, które odbyły się 8 listopada 2022 roku w formie konferencji dotyczącej kreowania programu kształcenia i planu studiów na kierunku Agroleśnictwo. W trakcie konferencji oraz pokonferencyjnego spotkania opinię swoją wyrazili m.in. Dyrektor Muzeum Nadwiślańskiego w Kazimierzu Dolnym, Kierownik Oddziału Zamek w Janowcu, Zastępca Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie, przedstawiciel Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie, przedstawiciel Lubelskich Parków Krajobrazowych, czy Prezes Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W tym kontekście interesariusze zewnętrzni deklarowali również chęć współpracy, m.in. w formie prowadzenia wspólnych prac badawczych, działań edukacyjnych oraz organizacji nieodpłatnych praktyk i stażów dla studentów kierunku Agroleśnictwo (opinie i sprawozdania w formie załączników: Zal_Cz1_06_05; Zal_Cz1_06_06; Zal_Cz1_06_07).

Uczelnia w ramach WKdsJK prowadzi również monitoring wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia dokonanych przez Polską Komisję Akredytacyjną. Sprawozdania opracowane na podstawie raportów powizytacyjnych PKA, uwzględniają najczęściej powtarzające się uwagi i zalecenia oraz dobre praktyki, które spotkały się z uznaniem Zespołów Wizytujących PKA. Doświadczenia z wizyt PKA są omawiane i dyskutowane na posiedzeniach Kolegium Wydziału i Rad Programowych poszczególnych kierunków studiów. Wszelkie uwagi PKA są gruntownie analizowane i wdrażane, co służy doskonaleniu jakości kształcenia.

Realizowany w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie kierunek Agroleśnictwo nie był jeszcze oceniany przez Polską Komisję Akredytacyjną, w związku z tym nie było również zaleceń wymienionych w uchwale Prezydium PKA.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wykwalifikowana kadra dydaktyczna z udokumentowanym dorobkiem naukowym, realizująca liczne projekty badawcze we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym i wieloletnia tradycja nauczania w zakresie dziedziny rolnictwo oraz w dziedzinach pokrewnych. 2. Innowacyjny program studiów dostosowany do aktualnych wyzwań cywilizacyjnych, w tym szczególnie stojących przed rolnictwem. 3. Nowoczesne wyposażenie laboratoriów i pomieszczeń dydaktycznych. 4. Wysoka jakość kształcenia. 5. Możliwość wyboru miejsca realizacji eksperymentalnych prac dyplomowych, będąca inspiracją do dalszych badań i rozwoju w trakcie pracy zawodowej lub naukowo-badawczej, w tym na studiach III stopnia. 	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ze względu na krótki okres kształcenia i ofertę skierowaną wyłącznie dla absolwentów I stopnia studiów niewielka możliwość oddziaływania na ilość rekrutowanych studentów. 2. Niekorzystna struktura wiekowa pracowników badawczo-dydaktycznych przejawiająca się stopniowym zmniejszaniem liczby nowo zatrudnianych pracowników, spowodowana m.in. niesatysfakcjonującą motywacją płacową dla pracowników szkolnictwa wyższego w skali kraju i ograniczenia formalne dla możliwości elastycznego pozyskiwania wyspecjalizowanych pracowników w systemie krótkoterminowych kontraktów. 3. Nadmierne obciążenie pracowników badawczo-dydaktycznych pracą administracyjną, co przekłada się na zmniejszenie czasu pracy na działalność dydaktyczną i naukową. 4. Mała mobilność międzynarodowa studentów wynikająca m.in. z obawy przed studiowaniem w języku obcym oraz wysokimi kosztami utrzymania za granicą.
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uznanie agroleśnictwa jako ważnego narzędzia w walce ze zmianami klimatu (Światowy Kongres Agroleśnictwa, Montpellier, 2019) oraz wspieranie jego rozwoju w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (poprzez m.in. subsydiowanie w ramach interwencji rolno-środowiskowo-klimatycznych oraz leśnych i zadrzewieniowych) 2. Rolniczy charakter regionu, unikatowe walory krajobrazowe, wysoki 	<p>Zagrożenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Niż demograficzny i niskie zainteresowanie studiami wpływające na zmniejszenie naboru studentów oraz tendencja niepodejmowania nauki na II stopniu studiów. 2. Częste wprowadzanie przez MEiN zmian w przepisach prawnych komplikujące pracę nauczycieli akademickich i pracowników dziekanatu, zwiększające obciążenie administracyjne i sprawozdawcze. 3. Wysokie koszty: utrzymania specjalistycznej aparatury badawczej, zaplecza dydaktycznego, bieżących potrzeb remontowych oraz stałej dbałości o

	<p>potencjał agroturystyczny, możliwość pozyskania wysokiej jakości surowców leśnych i agroleśnych oraz brak na rynku pracy specjalistów z zakresu agroleśnictwa.</p> <p>3. Pozyskiwanie funduszy z projektów badawczych i prac zleconych.</p> <p>4. Rozwój nowoczesnej bazy dydaktycznej (m.in. Centrum Badawczo-Wdrożeniowego i Dydaktycznego Innowacyjnych Technologii w Ogrodnictwie zlokalizowanego w Gospodarstwie Doświadczalnym na Felinie).</p>	<p>zapewnienie BHP w kontekście nie do końca przewidywalnych możliwości pozyskania środków finansowych w obecnej sytuacji gospodarczej w kraju i na świecie. Dodatkowo, poważnymi obawami napawa fakt obniżenia współczynnika kosztochłonności prowadzenia działalności naukowej, a szczególnie prowadzenia kształcenia na studiach stacjonarnych w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo i nauki leśne do odpowiednio 2 i 1,5 – tj. tylko o 0,25 pkt wyżej niż w dyscyplinach humanistycznych, a znacznie niżej niż w dyscyplinach inżynieryjno-technicznych, od których profil kształcenia nie odbiega.</p> <p>4. Migracja absolwentów po ukończeniu studiów I stopnia do innych ośrodków akademickich Polski. Konkurencja w ofercie dydaktycznej, zarówno na różnych Wydziałach UP Lublin, jak i na innych Uczelniach w Lublinie i w Polsce.</p> <p>5. Ograniczone zainteresowanie podmiotów zewnętrznych udziałem w procesie kształcenia oraz modyfikowania programu kształcenia.</p>
--	--	---

(Pieczęć uczelni)

.....
(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....
(podpis Rektora)

....., dnia

(miejsowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
II stopnia	I	26	0	20	0
	II	-	7	0	0
Razem:		26	7	20	0

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
II stopnia	2022	26	20	20	16
Razem:		26	20	20	16

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)

Studia stacjonarne drugiego stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów	3 semestry / 90 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	910
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	45
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym	66

z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	7
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	28
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	nie dotyczy
Wymiar praktyk zawodowych	nie dotyczy
Liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	nie dotyczy
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	nie dotyczy
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	nie dotyczy

Studia niestacjonarne drugiego stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów	4 semestry / 90 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	546
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	29
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	66
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	7
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	28
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	nie dotyczy
Wymiar praktyk zawodowych	nie dotyczy

Liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	nie dotyczy
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	nie dotyczy
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	nie dotyczy

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Studia stacjonarne drugiego stopnia			
Uprawa roli i roślin	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	30	3
Przedmioty do wyboru: Entomologia agroleśna / Agroforest entomology	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	30	3
Ochrona i kształtowanie ekosystemów	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	30	3
Ochrona bioróżnorodności	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	30	3
Przedmioty do wyboru: Fitopatologia leśna / Choroby roślin	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	35	3
Zarządzanie populacjami zwierząt	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	30	3
Monitoring środowiska	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	25	2
Siedliskoznawstwo	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	25	2
Technologie upraw agroleśnych	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	60	6
Przedmioty do wyboru:	wykłady	45	4

Diagnostyka agroleśna / Agroforest diagnostic	ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne		
Sylwopastoralizm	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	40	3
Ekonomika produkcji agroleśnej	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	30	2
Przedmioty do wyboru: Programy rolnośrodowiskowe i doradztwo agroleśne/ Biokonserwacja ekosystemów	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	30	2
Seminarium magisterskie 1	ćwiczenia laboratoryjne	30	2
Teledetekcja w agroleśnictwie	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	45	3
Przedmioty do wyboru: Surowce zielarskie / Zielarstwo	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	45	3
Przedmiot do wyboru: Agroturystyka i rekreacyjne użytkowanie lasu	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	30	2
Seminarium magisterskie 2	ćwiczenia laboratoryjne	30	2
Praca dyplomowa i egzamin dyplomowy			15
Studia niestacjonarne drugiego stopnia			
Uprawa roli i roślin	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	28	3
Przedmioty do wyboru: Entomologia agroleśna / Agroforest entomology	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	21	3
Ochrona i kształtowanie ekosystemów	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	21	3
Ochrona bioróżnorodności	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	14	3
Przedmioty do wyboru: Fitopatologia leśna / Choroby roślin	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	21	3
Zarządzanie populacjami zwierząt	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	14	3
Monitoring środowiska	wykłady ćwiczenia audytoryjne	14	2

	ćwiczenia laboratoryjne		
Siedliskoznawstwo	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	14	2
Technologie upraw agroleśnych	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	35	6
Przedmioty do wyboru: Diagnostyka agroleśna / Agroforest diagnostic	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	28	4
Sylwopastoralizm	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	28	3
Ekonomika produkcji agroleśnej	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	21	2
Przedmioty do wyboru: Programy rolnośrodowiskowe i doradztwo agroleśne/ Biokonserwacja ekosystemów	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	14	2
Seminarium magisterskie 1	ćwiczenia laboratoryjne	15	2
Teledetekcja w agroleśnictwie	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	28	3
Przedmioty do wyboru: Surowce zielarskie / Zielarstwo	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	21	3
Przedmiot do wyboru: Agroturystyka i rekreacyjne użytkowanie lasu	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	21	2
Seminarium magisterskie 2	ćwiczenia laboratoryjne	16	2
Praca dyplomowa i egzamin dyplomowy			15

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich
Studia stacjonarne drugiego stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia
Hodowla i użytkowanie lasu	wykłady ćwiczenia audytoryjne	60	6	Dr inż. Zygmunt Paruch

	ćwiczenia laboratoryjne			
Uprawa roli i roślin	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	30	3	Prof. dr hab. Andrzej Woźniak; dr hab. prof. uczelni Dorota Gawęda
Przedmioty do wyboru: Entomologia agroleśna / Agroforest entomology	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	30	3	Dr hab. prof. uczelni Katarzyna Kmiec
Ochrona i kształtowanie ekosystemów	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	30	3	Dr inż. Jolanta Domańska
Ochrona bioróżnorodności	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	30	3	Dr inż. Magdalena Myszura-Dymek; dr hab. prof. uczelni Marta Bik-Małodzińska
Przedmioty do wyboru: Fitopatologia leśna / Choroby roślin	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	35	3	Dr hab. prof. uczelni Elżbieta Mielniczuk; dr hab. prof. uczelni Ewa Król; dr hab. prof. uczelni Elżbieta Patkowska / Dr hab. prof. uczelni Elżbieta Mielniczuk
Zarządzanie populacjami zwierząt	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	30	3	Dr hab. prof. uczelni Marian Flis
Monitoring środowiska	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	25	2	Prof. dr hab. Halina Smal; dr hab. prof. uczelni Maja Bryk
Siedliskoznawstwo	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	25	2	Dr hab. prof. uczelni Maja Bryk
Technologie upraw agroleśnych	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	60	6	Prof. dr hab. Barbara Kołodziej; dr hab. prof. uczelni Beata Król; dr hab. prof. uczelni Danuta Sugier
Przedmioty do wyboru: Diagnostyka agroleśna / Agroforest diagnostic	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	45	4	Dr hab. prof. uczelni Edyta Paczos-Grzęda

Produkcja i przerób surowca drzewnego	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	30	3	Dr inż. Zygmunt Paruch
Doświadczalnictwo i biometria	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	30	3	Dr inż. Tomasz Ociepa
Sylwopastoralizm	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	40	3	Dr hab. prof. uczelni Mariusz Kulik; dr hab. prof. uczelni Justyna Batkowska,
Przedmioty do wyboru: Programy rolnośrodowiskowe i doradztwo agroleśne / Biokonserwacja ekosystemów	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	30	2	Dr hab. prof. uczelni Mariusz Kulik / dr hab. prof. uczelni Teresa Wyłupek
Teledetekcja w agroleśnictwie	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	45	3	Dr inż. Szymon Chmielewski; dr inż. Malwina Michalik-Śnieżek
Przedmioty do wyboru: Surowce zielarskie / Zielarstwo	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	45	3	Dr hab. prof. uczelni Beata Król; dr hab. prof. uczelni Danuta Sugier
Przedmiot do wyboru: Taksacja i certyfikacja leśna / Agroturystyka i rekreacyjne użytkowanie lasu	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	30	2	Dr inż. Zygmunt Paruch /dr inż. Natalia Korcz
Razem:		650	57	

Studia niestacjonarne drugiego stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia
Hodowla i użytkowanie lasu	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	35	6	Dr inż. Zygmunt Paruch
Uprawa roli i roślin	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	28	3	Prof. dr hab. Andrzej Woźniak; dr hab. prof. uczelni Dorota Gawęda

Przedmioty do wyboru: Entomologia agroleśna / Agroforest entomology	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	21	3	Dr hab. prof. uczelni Katarzyna Kmieć
Ochrona i kształtowanie ekosystemów	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	21	3	Dr inż. Jolanta Domańska
Ochrona bioróżnorodności	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	14	3	Dr inż. Magdalena Myszura-Dymek; dr hab. prof. uczelni Marta Bik-Małodzińska
Przedmioty do wyboru: Fitopatologia leśna / Choroby roślin	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	21	3	Dr hab. prof. uczelni Elżbieta Mielniczuk; dr hab. prof. uczelni Ewa Król; dr hab. prof. uczelni Elżbieta Patkowska / Dr hab. prof. uczelni Elżbieta Mielniczuk
Zarządzanie populacjami zwierząt	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	14	3	Dr hab. prof. uczelni Marian Flis
Monitoring środowiska	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	14	2	Prof. dr hab. Halina Smal; dr hab. prof. uczelni Maja Bryk
Siedliskoznawstwo	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	14	2	Dr hab. prof. uczelni Maja Bryk
Technologie upraw agroleśnych	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	35	6	Prof. dr hab. Barbara Kołodziej; dr hab. prof. uczelni Beata Król; dr hab. prof. uczelni Danuta Sugier
Przedmioty do wyboru: Diagnostyka agroleśna / Agroforest diagnostic	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	28	4	Dr hab. prof. uczelni Edyta Paczos-Grzęda
Produkcja i przerób surowca drzewnego	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	14	3	Dr inż. Zygmunt Paruch
Doświadczalnictwo i biometria	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	21	3	Dr inż. Tomasz Ociepa

Sylwopastoralizm	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	28	3	Dr hab. prof. uczelni Mariusz Kulik; dr hab. prof. uczelni Justyna Batkowska,
Przedmioty do wyboru: Programy rolnośrodowiskowe i doradztwo agrolésne / Biokonserwacja ekosystemów	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	14	2	Dr hab. prof. uczelni Mariusz Kulik / dr hab. prof. uczelni Teresa Wyłupek
Teledetekcja w agrolésnictwie	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	28	3	Dr inż. Szymon Chmielewski; dr inż. Malwina Michalik-Śniezek
Przedmioty do wyboru: Surowce zielarskie / Zielarstwo	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	21	3	Dr hab. prof. uczelni Beata Król; dr hab. prof. uczelni Danuta Sugier
Przedmiot do wyboru: Taksacja i certyfikacja leśna/Agroturystyka i rekreacyjne użytkowanie lasu	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	21	2	Dr inż. Zygmunt Paruch /dr inż. Natalia Korcz
Razem:		392	57	

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych

Studia stacjonarne drugiego stopnia

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Agroforest entomology	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	1	stacjonarne pierwszego stopnia	angielski	przedmiot nie wybrany do realizacji
Agroforest diagnostic	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	2	stacjonarne pierwszego stopnia	angielski	przedmiot nie wybrany do realizacji

Agricultural policy and legal regulations	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	2	stacjonarne pierwszego stopnia	angielski	przedmiot nie wybrany do realizacji
Management of forest and open spaces	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	2	stacjonarne pierwszego stopnia	angielski	przedmiot nie wybrany do realizacji

Studia niestacjonarne drugiego stopnia

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Agroforest entomology	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	1	niestacjonarne pierwszego stopnia	angielski	brak naboru
Agroforest diagnostic	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	2	niestacjonarne pierwszego stopnia	angielski	brak naboru
Agricultural policy and legal regulations	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	2/3	niestacjonarne pierwszego stopnia	angielski	brak naboru
Management of forest and open spaces	wykłady ćwiczenia audytoryjne ćwiczenia laboratoryjne	2/3	niestacjonarne pierwszego stopnia	angielski	brak naboru

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).

2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku lekarskiego także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia z zakresu nauk klinicznych, sporządzoną wg następującego wzoru:
5. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.
6. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów.

